

ΣΑΙΕΠΗΡ

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΚΑΙ ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ

ΔΡΑΜΑ ΕΙΣ ΠΕΝΤΕ ΠΡΑΞΕΙΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΘΕΝ ΕΚ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ

ΥΠΟ Μ. Ν. ΔΑΜΙΡΑΛΗ

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

ΜΑΡΚΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ	} τριάρχου	ΤΑΥΡΟΣ	υπάσπιστής τοῦ Καίσαρος
ΟΚΤΑΒΙΟΣ ΚΑΙΣΑΡ		ΚΑΝΙΔΙΟΣ	υἱὸς τοῦ Ἀντωνίου
ΑΙΜΙΑ. ΛΕΠΙΔΟΣ		ΣΙΛΙΟΣ	ἀξιωματικὸς εἰς τὸν στρατὸν τοῦ Βεντιδίου.
ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ	} φίλοι τοῦ Ἀντωνίου	ΕΥΦΡΟΝΙΟΣ	πρέσβυς τοῦ Ἀντωνίου πρὸς τὸν Καίσαρα.
ΡΙΝΤΙΔΙΟΣ		ΑΛΒΕΑΣ	} θερμάπροντες τῆς Κλεοπάτρης
ΕΡΩΣ		ΜΑΡΔΙΑΝΟΣ	
ΣΚΑΡΡΟΣ		ΣΕΛΕΥΚΟΣ	
ΔΕΡΚΕΤΑΣ		ΔΙΟΜΗΔΗΣ	
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ		ΜΑΝΤΙΣ	} Κλεοπάτρα βασίλισσα τῆς Αἰγύπτου.
ΦΙΛΩΝ		ΓΕΛΩΤΟΠΟΙΟΣ	
ΜΑΙΚΗΝΑΣ	} φίλοι τοῦ Καίσαρος	ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ	
ΑΓΡΙΠΠΑΣ		ΟΚΤΑΒΙΑ	ἀδελφὴ τοῦ Καίσαρος καὶ σύζυγος τοῦ Ἀντωνίου.
ΔΟΛΟΒΕΛΛΑΣ		ΧΑΡΜΙΟΝ	} θερκαπινίδες τῆς Κλεοπάτρης.
ΠΡΟΚΑΗΙΟΣ		ΕΙΡΑΣ	
ΘΥΡΣΟΣ	} φίλοι τοῦ Πομπηίου		
ΓΑΛΛΟΣ			
ΜΗΝΑΣ	} φίλοι τοῦ Πομπηίου		
ΜΕΝΕΚΡΑΤΗΣ			
ΒΑΡΙΟΣ			

Ἀξιωματικοί, στρατιῶται, ἀγγελικέραι καὶ ὑπηρέται.

Ἡ σκηνὴ εἰς διάφορα μέρη τοῦ Ῥωμαϊκοῦ Κράτους.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τῆς μεταφράσεως τοῦ Ἀντωνίου καὶ τῆς Κλεοπάτρας ἀποπειρώμενος, οὔτε τοῦ ἔργου τὸ δυσχερές οὔτε τῶν ἐμῶν δυνάμεων τὸ ἀσθενές ἠγνόουν.

Εἰς τὴν μετάφρασιν ἔργου τινὸς τοῦ Σαίξπηρ με παρώτρυναν ὁ ἐξ Ἀμερικῆς εὐγενὴς φίλος κ. Φέλτων καὶ ὁ τὴν Ἀγγλικὴν διδάξας με κ. W. Macneil, οἱς πολλὰς ὁμολογῶ χάριτας, ἐφ' ἧ μοι παρέσχον πολυτίμῳ συνδρομῇ.

Νῦν δ' ὅτε τὰ ἔργα τοῦ Σαίξπηρ, κτῆμα κοινὸν τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου κατὰσπάντα, ἐπανειλημμένως μεταφράζονται, ἐκδίδονται καὶ σχολιάζονται, δὲν ἐργάζεται, νομίζομεν, ἀνωφελές ἔργον ὁ τῇ ἐξελληνίσει αὐτῶν ἐπιχειρῶν, καὶν ἀτελῶς ταύτην ἐκπονῇ.

Οὐδαμῶς ἀξιῶ ὅτι προσφέρω εἰς τὸ κοινὸν ἔργον ἄπταιστον· πολλοῦ γε καὶ δεῖ. Πολλὰ εἶνε αἱ δυσχέρειαι καθ' ὧν παλαίει ὁ εἰς τὴν ἡμετέραν γλῶσσαν μεθερμηνεύων τὸν Σαίξπηρ, οὗ πολλὰ μὲν χωρία ἐρμηνεύονται διαφοροτρόπως ὑπὸ τῶν σχολιαστῶν, τὰ δὲ ποιήματα καθόλου καὶ ὑπ' αὐτῶν ἔτι τῶν λογίων Ἀγγλῶν μελετῶνται μετὰ σχολίων καὶ σημειώσεων.

Ἐν τῇ προκειμένη μεταφράσει προσεπάθησα νὰ δώσω ὡς οἶόν τε πιστότερον τὴν ἔννοιαν τοῦ κειμένου, σεβασθεὶς ἐν πολλοῖς καὶ αὐτὴν τὴν ἐνιαχοῦ ἐλευθέραν λέξιν τοῦ ποιητοῦ.

Ἐκ τῶν λογοπαιγνίων οἱς συνεχῶς ἀρέσκεται ὁ Σαίξπηρ, προσεπάθησα ὡσαύτως νὰ μετενέγκω τινὰ εἰς τὴν ἡμετέραν γλῶσσαν ὅσον ἡδυνήθην ἀκριδέστερον, καίπερ γινώσκων ὅτι τὸ τοιοῦτον ἀποβίνει πολλάκις ἀδύνατον. Εὐχομαι δ' ἀπὸ καρδίας ἵνα ἁρμοδιώτεροι μετενέγκωσιν εἰς τὴν ἡμετέραν γλῶσσαν πάντα τὰ ἔργα τοῦ ἐνδόξου δραματουργοῦ, ἵνα καὶ ἡμεῖς, κατὰ τὴν φράσιν τοῦ Καρόλου Φούλδα, αἰσθανθῶμεν τραγότερον τὸν θροῦν τοῦ χρυσοῦ τούτου δένδρου.

Ὁ μεταφραστής.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΚΑΙ ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ

ΠΡΑΞΕΙΣ ΠΡΩΤΗ

ΣΚΗΝΗ Α'.

Ἀλεξάνδρεια. Δωμάτιον ἐν τῷ ἀνακτόρῳ τῆς Κλεοπάτρας.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΙ ΦΙΛΩΝ

ΦΙΛΩΝ. Τῇ ἀληθείᾳ, ἡ περικορὰ αὕτη τοῦ στρατηγοῦ ἡμῶν ὑπερβαίνει πᾶν ὄριον. Οἱ λαμπροὶ αὐτοῦ ὀφθαλμοί, οἱ πρὸ τῶν στοίχων καὶ τῶν πρὸς μάχην περατεταγμένων φαλάγγων ἀπαστρέπτοντες ἄλλοτε ὥς δ' θωρακοφόρος Ἄρης, στρίφουσι τώρα καὶ συγκεντρύνουσιν ὅλην τὴν δύναμιν τοῦ βλέμματος ἐπὶ μελαγχχροῦ μετώπου, ἡ δὲ ἀρηίφιλος καρδία του ἥτις κατὰ τὸν ἀλλοκαγμὸν τῶν φονικῶν μαχῶν κατέθραυε τὰς πόρπας τοῦ θώρακος, ἀπέβηκε πᾶσαν ὀρμὴν καὶ κατέστη ρυσητὴρ καὶ ῥιπίδιον ἀερίζον τῆς Αἰγυπτίας τὴν ἀκολασίαν! Ἴδού ἔρχονται!

[Σαλπίσματα. Εἰσέρχεται ὁ Ἀντώνιος μετὰ τῆς Κλεοπάτρας καὶ τῆς συνοδείας των. Εὐνοῦχοι ἀερίζουσιν αὐτήν].

Παρατήρησον μετὰ προσοχῆς καὶ θά ἴδῃς ὅτι ὁ τρίτος τοῦ κόσμου στυλὸς κατέστη παίγνιον ἐταίρας. Πρόσεχε καὶ ἴδε.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ἄν τῷ ὄντι μὲ ἀγκαπᾶς εἰπὲ μοι πόσον.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Εἶνε μικρὸς ὁ ἔρως ἐκεῖνος ὃ ὁποῖος δύναται νὰ καταμετρηθῇ.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Θέλω νὰ ὀρίσω τὸ ὄριον μέχρι τοῦ ὁποίου δύναται νὰ φθάσῃ ὁ πρὸς ἐμὲ ἔρως.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Τότε νέαν κατ' ἀνάγκην γῆν καὶ νέον οὐρανὸν πρέπει νὰ νακαλύψῃς. (Εἰσέρχεται ὑπηρέτης).

ΥΠΗΡΕΤΗΣ. Ἐκ τῆς Ῥώμης ἔφθασαν εἰδήσεις, ἄρχων.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Συντόμως λέγε, μὲ ἐνοχλεῖς.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ἀκουσον αὐτὰς Ἀντώνιε. Ἰσως περρογίσθη ἡ Φουλβία, ἢ τίς ἤξεύρει μὴ ὁ μόλις γενειῶν Καῖσαρ δὲν σοὶ κοινοποιεῖ τὰς ἐπιτυχτικὰς αὐτοῦ προσταγὰς λέγων· πρῶτον τοῦτο ἢ ἐκεῖνο, κυρίευσον τὸ βε-

σίλειον τοῦτο, ἀπελευθέρωσον τὸ βασίλειον ἐκεῖνο, ἐκτέλεσον τὰς διαταγὰς μου εἰδὲ μὴ καταστρέφῃς.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Πῶς, φιλότατη! . . .

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ἴσως.—Ναί, πιθανῶς δὲ δὲν πρέπει νὰ μείνῃς πλειότερον ἐδῶ, καὶ ὁ Καίσαρ σὲ ἀπαλλάττει ἕως τῆς ὑπηρεσίας ἀκουσον λοιπὸν Ἀντώνει.—Ποῦ εἶναι αἱ διαταγαὶ τῆς Φουλβίας; τοῦ Καίσαρος ἠθελον νὰ εἶπω.—Καὶ τῶν δύο.—Κάλεσον τοὺς ἀγγελιαφόρους.—Ἐρυθρίξας Ἀντώνει τὸ βλέπω, ὡς γνωρίζω ὅτι εἶμαι βασίλισσα τῆς Αἰγύπτου, τὸ δὲ ἐρύθημά σου τοῦτο ἐκφράζει ἢ σεβασμὸν πρὸς τὸν Καίσαρα, ἢ τρεχλὴν ὅταν σὲ ἐπιπλήττῃ ἡ ὀξεὶς φωνῇ τῆς Φουλβίας.—Ποῦ εἶναι οἱ ἀγγελιαφόροι;

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἄς διαλυθῇ ἡ Ῥώμη εἰς τὸν Τίβεριν, καὶ ᾧς κατὰπέτῃ ἡ ἀψὶς τοῦ συμπαγοῦς κράτους! Ἐδῶ εἶνε ὁ ἰδικὸς μου κόσμος. Κόνις εἶνε τὰ βασίλεια, ἡ δὲ βορβορώδης γῆ ἐκτρέφει ἐπίσης καὶ κτήνη καὶ ἀνθρώπους· ἐν τούτῳ κεῖται ἡ εὐγένεια τοῦ βίου, (ἀσπάζεται αὐτήν) ὅταν τόσοι ἀμοιβήως ἀγαπώμενον ζεύγος, ὅταν δύο τοιαῦτα ὑπάρξεις δύνανται νὰ τὸ πράττωσι· ἐν τῷ θεῷ δὲ τούτῳ ἐναγκαλισμῷ ᾧς μάθῃ ὁ κόσμος ὅτι εἴμεθα ἀπρόσμιλλοι.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Λαμπρὸν ψεῦδος! Δικτὶ ἐνομφεύθη τὴν Φουλβίαν ἀφοῦ δὲν τὴν ἠγάπα;—Ἐγὼ μὲν θὰ προσποιηθῶ τὴν μωρὰν, ἀλλ' ὁ Ἀντώνιος θὰ εἶνε πάντοτε ὁ αὐτός.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἐφόσον δύναται παρ' αὐτῷ ἡ Κλεοπάτρα. Ἀλλὰ χάριν τοῦ ἔρωτος καὶ τῶν τερπνῶν στιγμῶν του, μὴ χάνωμεν τὸν χρόνον εἰς δηκτικὰ συζητήσεις. Οὐδεμίαν στιγμὴν τοῦ βίου μας πρέπει νὰ περέλθῃ ἄνευ ψυχαγωγίας. Πῶς θὰ δισχεδάσωμεν ἀπόψε;

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ἀκουσον τοὺς πρέσβεις.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Σιώπα, ὦ φίλερι βασίλισσα. Καὶ αἱ ἐπιπλήξεις καὶ τὰ σκώμματα καὶ οἱ θρηνοὶ, ὅλα σοὶ ἀρμόζουσι καὶ αὐτὰ σου τὰ πάθη ἀμιλλῶνται νὰ κατὰστῶσι χερσέντα καὶ ἀγκλητά. Ἄφες τοὺς πρέσβεις. Τὴν ἐσπέραν ταύτην σὺ καὶ ἐγὼ οὐκ διέλθωμεν μόνοι τοὺς δρόμους τῆς πόλεως διὰ νὰ παρατηρήσωμεν τὸν λαόν. Ἐλθε βασίλισσά μου. Χθὲς τὸ ἐσπείρας ἐξέφρασες τὴν ἐπιθυμίαν τούτην (πρὸς τὸν ὑπηρέτην) Μὴ μᾶς δμιλεῖς. (Ἐξέρχεται ὁ Ἀντώνιος μετὰ τῆς Κλεοπάτρας καὶ τῆς συνοδείας τῶν).

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ. Τόσον ὀλίγον ἐκτιμᾷ τὸν Καίσαρα ὁ Ἀντώνιος;

ΦΙΛΩΝ. Ἐνίοτε ὅταν δὲν εἶνε Ἀντώνιος, λησμονεῖ τὴν μεγάλην ἐκείνην ιδιότητα, ἥτις ἔπρεπε νὰ εἶνε ἀναπόσπαστος ἀπ' αὐτοῦ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ. Λυποῦμαι βλέπων αὐτὸν ἐπικυροῦντα διὰ τῆς διαγωγῆς αὐτοῦ, τὰ ἐν Ῥώμῃ ἐναντίον του διαδιδόμενα. Ἀλλ' ἐλπίζω νὰ ἴδω καλλιτέρας του πράξεις αὔριον. Χαῖρε. (Ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ Β'.

[Ἄλλα δωμάτιον τῶν ἀνακτόρων].

ΧΑΡΜΙΟΝ, ΕΙΡΑΣ, ΑΛΕΞΑΣ ΚΑΙ ΜΑΝΤΙΣ.

ΧΑΡΜΙΟΝ. Ἄρχον Ἀλεξᾶ, γλυκεῖ Ἀλεξᾶ, ὑπέρτατε Ἀλεξᾶ, σχεδὸν ἀπὸ-
λυτε κύριε Ἀλεξᾶ, ποῦ εἶνε ὁ μάντις ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ἐπκινουῖσες τόσῳ
πολὺ εἰς τὴν βασίλισσαν; ὦ πόσον ἤθελα νὰ μάθω τὸν σύζυγον ἐκεῖνον ὁ
ὁποῖος, λέγεις, ὅτι θὰ τὸ θεωρήσῃ τιμὴν τοῦ νὰ στολίσῃ τὰ κέρατά του!

ΑΛΕΞΑΣ. Μάντι.

ΜΑΝΤΙΣ. Εἰς τὰς διαταγὰς σας.

ΧΑΡΜΙΟΝ. Αὐτὸς εἶνε; Σὺ κύριε γνωρίζεις τὸ μέλλον;

ΜΑΝΤΙΣ. Εἰς τὸ ἄπειρον βιβλίον τῶν μυστικῶν τῆς φύσεως δύναμαι
ὀλίγον νὰ ἀναγινώσκω.

ΑΛΕΞΑΣ. Δεῖξέ του τὸ χέρι σου. (Εἰσέρχεται ὁ Αἰνόδαρβος).

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Στρώστε τρῦπέζι γρήγορα, καὶ φέρτε κρῖσι ἄφθονο γιὰ
νὰ πίοῦμε εἰς ὑγείαν τῆς Κλεοπάτρας.

ΧΑΡΜΙΟΝ. Μὰ καλὴ τύχη δόσε μου καλὲ μου μάντι.

ΜΑΝΤΙΣ. Δὲν δίδω τύχας, προλέγω μόνον.

ΧΑΡΜΙΟΝ. Εἰπέ μου, λοιπὸν μὰ σὲ παρακαλῶ.

ΜΑΝΤΙΣ. Θὰ γίνῃς πολὺ λευκοτέρα ἀφ' ὅτι εἶσαι.

ΧΑΡΜΙΟΝ. Ἐννοεῖ βέβαια εἰς τὸ δέριμα.

ΕΙΡΑΣ. Ὅχι θὰ φρικσιδώνεσαι ὅταν γεράσῃς.

ΧΑΡΜΙΟΝ. Ἀ, θεὸς φυλάξῃ ἀπὸ ζαρωματῆς!

ΑΛΕΞΑΣ. Μὴ ταράττῃς τὴν μαντεῖαν τοῦ πρόσεχε.

ΧΑΡΜΙΟΝ. Σιωπὴ.

ΜΑΝΤΙΣ. Περισσότερον θὰ ἀγαπήσῃς παρὰ θ' ἀγαπηθῇς.

ΧΑΡΜΙΟΝ. Καλλίτερον εἶχα νὰ ζεστάνω τὰ σωθικά μου μὲ τὸ πιτό.

ΑΛΕΞΑΣ. Ἐ, κινύσέ τον λοιπόν.

ΧΑΡΜΙΟΝ. Ἐλα καλὲ μου, πές μου μὰ μεγάλη τύχη! Νὰ, νὰ παν-
τρευθῶ τρεῖς βασιλεῖς σ' ἓνα πρωί, καὶ ἀπ' ὅλους νὰ χηρέψω ὅταν γίνω
πενήντζ χρόνων νὰ κάμω ἓνα παιδί ποῦ καὶ αὐτὸς ὁ Ἡρώδης τῆς Ἰου-
δαίας νὰ τὸ προσκυνήσῃ· κάμε τρόπον νὰ παντρευθῶ τὸν Ὁκτάβιον Καί-
σαρα, καὶ νὰ γίνω κ' ἐγὼ σὰν τὴν κυρά μου.

ΜΑΝΤΙΣ. Θὰ ζήσῃς περισσότερο ἀπὸ τὴν κυρίαν τὴν ὁποίαν ὑπηρετεῖς.

ΧΑΡΜΙΟΝ. Τί καλὰ! Καλλίτερον μ' ἀρέσει ἡ ζωὴ παρὰ τὰ σῦκα.

ΜΑΝΤΙΣ. Τὸ μέλλον σου δὲν θὰ εἶνε τόσον εὐτυχές ὅσον τὸ παρελ-
θόν σου.

ΧΑΡΜΙΟΝ. Λοιπὸν, καθὼς φτίνειται τὰ παιδιὰ μου δὲν θάχουν ὄνομα.

Πές μου σὲ παρακαλῶ πόσα ἀρσενικά καὶ πόσα θηλυκὰ παιδιὰ πρέπει νὰ ἔχω ;

ΜΑΝΤΙΣ. Ἄν ἐκάστη σου εὐχὴ εἶχε καὶ μήτραν, καὶ ἂν αἱ εὐχαὶ σου εἰσηκούοντο, ἓνα ἑκατομμύριον.

ΧΑΡΜΙΟΝ. Σώπα τρελλέ ! Σὲ συγχωρῶ γιατί εἶσαι μάγος.

ΑΛΕΞΑΣ. Σὺ νομίζεις ὅτι μόνον τὰ σινδόνιά σου γνωρίζουν τὰς ἐπιθυμίας σου.

ΧΑΡΜΙΟΝ. Ἐλα πές καὶ τῆς Εἰράδος τὴν ἰδική της.

ΑΛΕΞΑΣ. Ὅλοι θὰ μάθωμεν τὴν τύχην μας.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Ἡ ἰδική μου καὶ πολλῶν ἄλλων θὰ εἶνε ὅτι ἀπόψε θὰ πλავιάσωμεν μεθυσμένοι.

ΕΙΡΑΣ. Νὰ μὴ παλάμη ἢ ὁποῖα προμηνύει ἐγκράτειαν ἂν ὄχι τίποτ ἄλλο.

ΧΑΡΜΙΟΝ. Ἀπαράλλακτα ὅπως ἡ πλημμύρα τοῦ Νείλου προμηνύει σιτοδείαν.

ΕΙΡΑΣ. Σώπα τρελλή συντρόφισσα τοῦ κρεββατιοῦ, δὲν ἔμπορεῖς σὺ νὰ μὲντεύσῃς.

ΧΑΡΜΙΟΝ. Ἄν ἓνα παχουλὸ χέρι δὲν εἶνε σημεῖον γονιμότητος δὲν ἔξέρω τί μοῦ γίνεται. Πές της σὲ παρακαλῶ μὴ συνειθισμένη τύχη.

ΜΑΝΤΙΣ. Αἱ μοῖραί σας εἶνε ὅμοιαι.

ΕΙΡΑΣ. Μὰ πῶς, πῶς ; Πέ μου λεπτομερείας.

ΜΑΝΤΙΣ. Ἐτελείωσα.

ΕΙΡΑΣ. Ἡ τύχη μου δὲν εἶνε κανένα δάκτυλο καλλίτερη ἀπὸ τὴν ἰδική της ;

ΧΑΡΜΙΟΝ. Ἐ, καλὰ, ἂν ἡ τύχη σου ἦτον ἓνα δάκτυλο καλλίτερη ἀπὸ τὴν ἰδικήν μου σὲ ποῖο μέρος θὰ ἤθελες νὰ εἶνε ;

ΕΙΡΑΣ. Ὅχι βέβαια ὅτῃ μύτη τοῦ ἀνδρός μου.

ΧΑΡΜΙΩΝ. Ὁ θεὸς νὰ διορθώσῃ τοὺς κηκούς μας στοχασμούς ! Ἐλα Ἀλεξᾶ, — πές του καὶ αὐτοῦ τὴν τύχη του. Σὲ παρακαλῶ, ὦ γλυκειά μου, ἴσις, δός του μὴ γυναῖκα ποῦ νὰ μὴ ἔμπορῇ νὰ περιπατήσῃ, νὰ τοῦ ἀποθάνῃ καὶ νὰ πάρῃ μὴ χειρότερη ! Κ' ἔπειτα ἀπὸ τούτῃ δός του ἄλλη μὴ τρεῖς χειρότερη, ἕως ὅτου ἡ χειρότερη ἀπ' ὅλας νὰ τὸν συνοδεύῃ γελῶντας εἰς τὸν τάφον καὶ πενήντα φοαῖς κερατωμένον ! Ἀκουσε τὴν δέησίν μου αὐτὴν, καλὴ μου ἴσις, καὶ ἀρνῆσου μου ἀκόμη καὶ καὶτι ἄλλο σπουδαιότερο.

ΕΙΡΑΣ. Ἀμήν. Ἀκουσε ἀγκλητὴ θεὰ τὴν δέησίν μας, διότι ὅπως ῥαγίζεται ἡ καρδιὰ τοῦ ἀνθρώπου νὰ βλέπῃ ἓνα εὐμόρφον ὄνθρωπον μὲ γυναῖκα ἀπιστη, ἔτσι λυπεῖται κατάκαρδα νὰ βλέπῃ ἓνα παλαιάνθρωπο ἀκεράτωτο. Δεῖξε λοιπὸν τὴν δικαιοσύνην σου, ἀγκλητὴ θεὰ, καὶ δός του τὴν τύχην ποῦ τοῦ πρέπει.

ΧΑΡΜΙΟΝ. Ἀμήν.

ΑΛΕΞΑΣ. Γιὰ κόπταξ' ἐκεῖ! Ἄν ᾔτον εἰς τὴν ἐξουσίαν των νὰ με κρατώσουν, θὰ τό 'καὶν καὶ πόρνη ἀκόμη ἂν ἐπρόκειτο νὰ γίνουν.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Σιωπή! Ἔρχεται ὁ Ἀντώνιος.

ΧΑΡΜΙΟΝ. Δὲν εἶν' αὐτός, ἡ βασίλισσα. (Εἰσέρχεται ἡ Κλεοπάτρα).

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Εἶδατε τὸν σύζυγόν μου;

ΧΑΡΜΙΟΝ. Ὁχι, κυρία.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Δὲν ᾔτο. ἐδῶ;

ΧΑΡΜΙΟΝ. Ὁχι, κυρία.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ἦτον εὐθυμος, ἀλλ' αἰφνιδίως ἐσκέφθη περὶ τῆς Ῥώμης. — Αἰνόβαρδε.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Κυρία!

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ζήτησέ τον καὶ ὁδήγησέ τον ἐδῶ. Ποῦ εἶνε ὁ Ἀλεξᾶς;

ΑΛΕΞΑΣ. Ἐδῶ κυρία εἰς τὰς διαταγὰς σας. — Ἔρχεται ὁ κύριός μου. (Εἰσέρχεται ὁ Ἀντώνιος, μεθ' ἑνὸς ἀγγελιαφόρου καὶ ὑπηρετῶν).

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Δὲν θέλω νὰ τὸν ἴδω. Ἐλθετε μαζί μου. (Ἐξέρχεται ἡ Κλεοπάτρα μετὰ τοῦ Αἰνοβάρδου, τοῦ Ἀλεξᾶ, τῆς Εἰράδος, Χαρμίου, Μάντεως καὶ τῶν ὑπηρετῶν).

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ. Πρώτη ἐστάσισεν ἡ σύζυγός σου Φουλβία.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ μου Λευκίου;

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ. Ναί· ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ὁ πόλεμος οὗτος ἔλαβε τέλος, καὶ ἡ κατάστροφὴ τοῦ κράτους τοῦ ἠνάγκασε νὰ συμφιλιωθῶσι καὶ νὰ ἐνωθῶσι κατὰ τοῦ Καίσαρος, ὅστις εὐτυχῆσας κατὰ τὴν πρώτην μάχην ἐξεδίωξεν αὐτοὺς ἐκ τῆς Ἰταλίας.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Καλῶς. Τί χειρότερον ἔχεις ν' ἀναγγείλῃς;

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ. Αἱ δυσάρεστοι ἀγγελίαι ἐμβόλλουσιν εἰς στενοχωρίαν καὶ τὸν κομιστὴν αὐτῶν.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ὅταν αὐταὶ λέγωνται εἰς ἀνόητον ἢ ἀνανδρον. — Ἐξακολουθεῖ. Ὅτι ἔγεινεν, ἔγεινεν. — Οὕτως ἐκλαμβάνω ἐγὼ τὰ πράγματα. Ὅπως τὸν κολακεύοντα, οὕτω καὶ τὸν λέγοντα ἀλήθειαν ἀκούω μετὰ προσοχῆς, καὶ θάνατον ἂν ὑπέκρυπτεν ἡ διήγησίς του.

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ. Ὁ Λιβηνὸς — λυπηρὰ ἀγγελία — ὑπέταξε διὰ τῶν Πάρθων τὴν Ἀσίαν ἀπὸ τοῦ Εὐφράτου, καὶ ἡ τροπαιοφόρος αὐτοῦ σημαία κυματίζει ἀπὸ τῆς Συρίας μέχρι τῆς Λυδίας καὶ Ἰωνίας ἐνθ'...

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἐνῶ δ' Ἀντώνιος ἤθελες νὰ εἴπῃς.

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ. Ὡ στρατηγέ!

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Λέγε ἐλευθέρως, μὴ μετριάξῃς τὰ ὑπὸ τοῦ πλῆθους λεγόμενα. Ὀνόμασον τὴν Κλεοπάτραν ὅπως ὀνομάζουσιν αὐτὴν εἰς τὴν Ῥώμην· ἐπαγάλαβε τὰς σκωπτικὰς φράσεις τῆς Φουλβίας, καὶ ἐπίπληξον τὰ σφάλματά μου μετὰ τὴν περρησίαν ἐκείνην μεθ' ἧς δριλεῖ ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ κακεντρέ-

χρεια, διότι ὅταν παύσῃ πνέων ὁ ζωογονῶν ἡμῶν ἄνεμος τῆς ἀληθείας, τότε φύονται ἐν ἡμῖν χόρτα ἄγρια, μόνος δὲ τῶν ἡμετέρων στρατημάτων ὁ ἔλεγχος καλλιεργεῖ τὴν ψυχὴν ἡμῶν. Ἄφες με δι' ὀλίγον.

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ. Εἰς τὰς διαταγὰς σου. (Ἐξέρχεται).

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἐ, τί νέα ἐκ Σικυῶνος;

Α'. ΥΠΗΡΕΤΗΣ. Ἦλθε κανεὶς ἀπὸ τὴν Σικυῶνα; Ποῦ εἶναι ὁ ταχυδρόμος;

Β'. ΥΠΗΡΕΤΗΣ. Περιμένει τὰς διαταγὰς σας.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἄς εἰσέλθῃ. — Πρέπει νὰ θραύσω τὰ ἰσχυρὰ ταῦτα δεσμὰ τῆς Αἰγύπτου, ἢ νὰ ἐξαφανισθῶ εἰς τὸν πελάγον τοῦτον ἔρωτα. (Εἰσέρχεται ἄλλος ἀγγελιαφόρος). Ποῖος εἶσαι;

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ. Ἀπέθανεν ἡ σύζυγός σου Φουλβία.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ Ποῦ ἀπέθανεν;

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ. Εἰς τὴν Σικυῶνα. Τὴν διάρκειαν τῆς ἀσθενείας της, καὶ ὅ,τι ἄλλο μέλλεις νὰ μάθῃς, θὰ ἀναγνώσῃς εἰς τὴν ἐπιστολὴν ταύτην. (Τῷ ἐγχειρίζει ἐπιστολήν).

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἄφες με σὲ παρακαλῶ. (Ἐξέρχεται ὁ ἀγγελιαφόρος). Ψυχὴ εὐγενὴς ἀπῆλθε τοῦ κόσμου! Αὐτὸ κ' ἐγὼ ἐπεθύμουν. Ἐπιθυμοῦμεν καὶ πάλιν τὴν ἀπόκτησιν ἐκείνου τὸ ὁποῖον ἄλλοτε ἀπεδιώκομεν μετὰ περιφρονήσεως ἢ δὲ παροῦσα εὐτυχία ἐξαφανιζομένη διὰ τῆς μεταβολῆς τῶν περιστάσεων, μεταβάλλεται εἰς λύπην. Εἶνε καλὴ τώρα ὅτε δὲν ὑπάρχει πλέον, ἢ δὲ ἄλλοτε διώξασα αὐτὴν χεὶρ ἐπιθυμεῖ νῦν νὰ τὴν ἐπαναφέρῃ. Πρέπει νὰ ἀποσπασθῶ ἀπὸ τὴν γόητσαν ταύτην βασίλισσιν. Μυρίας καταττροφῆς, μεγαλειτέρης τῶν δεινῶν ὅσα γνωρίζω, ἐγκυμονεῖ ἡ ῥαθυμία μου. — Ἐ, Αἰνόβαρδε! (Εἰσέρχεται ὁ Αἰνόβαρδης).

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Τί διατάσσει ὁ στρατηγός;

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Πρέπει ταχέως νὰ φύγω ἀπ' ἐδῶ.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Ἀλλὰ τότε θὰ φονεύσωμεν τὰς γυναῖκας ἡμῶν. Βλέπομεν ὅτι ἡ ἐλαχίστη πικρότης, εἶνε δι' αὐτὰς θανατηφόρον τρεῦμα, ἂν δὲ ἴδωσιν ἡμῶν ἀπερχομένους ἀφρεύκτως θ' ἀποθάνωσι.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Πρέπει νὰ ἀπέλθω.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Ἐν ἀνάγκῃ θὰ ἀποθάνωσιν αἱ γυναῖκες. Θὰ ᾔτο κρῖμα νὰ θυσιάσωμεν αὐτὰς ἄνευ λόγου, ἀλλὰ προκειμένου περὶ σπουδαίας ὑποθέσεως, οὐδόλως πρέπει νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν. Τὴν ἐλαχίστην ὑπόνοιαν τῆς ἀναχωρήσεώς μας ἂν λάβῃ ἡ Κλεοπάτρα θ' ἀποθάνῃ πάραυτα. Εἰκοσάκις τὴν εἶδον ἀποθνήσκουσαν δι' ἀφορμὰς ὅχι τόσῃ σπουδαίας. Νομίζω ὅτι εἰς τὸν θάνατον ὑπάρχει στοιχεῖόν τι διαθέτον αὐτὴν κάπως ἡδυσπαθῶς, διότι εἶνε πάντοτε πρόθυμος ν' ἀποθάνῃ.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Εἶνε τόσῃ πανοῦργος ὅσῃ δὲν δύνῃσαι νὰ φαντασθῇς.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Φεῦ! ὄχι, στρατηγέ· τὸ πάθος της εἶνε ἄγνός, ἄγνό-

τατος ἔρω. Δὲν δυνάμεθα νὰ ὀνομάσωμεν στεναγμοὺς καὶ δάκρυα τὰς καταιγίδας καὶ τοὺς ὁμίλους τοὺς ὁποίους διαχέει· εἶνε θύελλα καὶ τρικυμία μεγαλείτεραι πασῶν ὅσας ἀναφέρουσι τὰ ἡμερολόγια· δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ εἶνε πικνουργία, ἀλλ' ἂν πράγματι εἶνε, τότε, ὡς ἄλλος Ζεὺς, δύναται αὕτη ν' ἀνοίγῃ τοὺς καταρράχτας τοῦ οὐρανοῦ.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Εἶθε νὰ μὴ τὴν ἔβλεπον ποτέ!

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. ὦ, θὰ ἔχανες τὴν εὐχαίριν, στρατηγέ, τοῦ νὰ εἶης θαυμαστὸν ἀριστοτέχνημα, καὶ τότε τῆς εὐτυχίας ταύτης ἡ ἀπώλεια, θὰ καθίστα ἀτυχὲς τὸ τρεῖδιόν σου.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἀπέθικεν ἡ Φουλβία.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Ἡ Φουλβία;

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἀπέθικεν.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Τότε, στρατηγέ, πρόσφερε εὐχαριστήριον θυσίαν εἰς τοὺς θεοὺς. Ὅταν οἱ θεοὶ εὐδοκήσωσι νὰ στερήσωσι τὸν ἄνδρα τῆς συζύγου του, τότε δεικνύουσιν εἰς αὐτὸν πρὸς παρηγορίαν τοὺς ῥάπτρας τῆς γῆς, οἵτινες ὅταν φθαρῶσι τὰ παλαιὰ ἐνδύματα ἔχουσι πρόχειρον ὕλην πρὸς κατασκευὴν νέων. Ἄν μόνη ἡ Φουλβία ὑπῆρχεν ἐπὶ τῆς γῆς, τότε τὸ δυστύχημα θὰ ἦτο μέγα, καὶ θὰ εἶχες λόγον νὰ θρήνησ· ἀλλ' ἡ λύπη αὕτη ἀναπληροῦται ὑπὸ τῆς παρηγορίας· ἐκ τοῦ παλαιοῦ σου ἐνδύματος θὰ παρχθῇ νέον ὄρεμα· — καὶ μὴ τὴν ἀλήθειαν νομίζω ὅτι κραυμύου δάκρυα ἄρκοῦν διὰ τὴν λύπην ταύτην.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Τὰ ζητήματά τὰ ὁποῖα διηγείρεν εἰς τὸ κράτος ἀπαιτοῦσι τὴν παρούσαν μου.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Ἀλλὰ καὶ τὰ ζητήματα τὰ ὁποῖα διηγείρες ἐδῶ, δὲν δύνανται νὰ λάβωσι τέλος ἄνευ σοῦ, μάλιστα δὲ τὸ τῆς Κλεοπάτρας τὸ ὅποῖον ἐξαρτᾶται κατ' ὀλοκληρίαν ἀπὸ σοῦ.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἄς πύσωτιν αἱ ἐπιπόλαιοι ἀπεντήσεις. Γνωστοποιήσον εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς τὴν ἀπόφασίν μου. Θὰ ἀναγγείλω εἰς τὴν βασίλισσαν τὸν λόγον τῆς σπουδῆς μου ταύτης, καὶ θὰ κατορθώσω νὰ συναινέσῃ εἰς τὴν ἀνχώρησιν ἡμῶν. Διότι τὴν ἀνάγκην ταύτην δὲν μοὶ ἐπιβάλλει μόνον ὁ θάνατος τῆς Φουλβίας καὶ ἄλλοι σπουδαιότεροι λόγοι, ἀλλὰ καὶ ἐπιστολαὶ πολλῶν ἐκ Ῥώμης ἀρροισμένων φίλων, μοὶ παριστάνουσι τὴν ἀνάγκην ταχείας ἐπιστροφῆς. Ὁ Σέξτος Πομπήιος, προκαλέσας τὸν Καίσαρα εἰς μάχην δεσπόζει νῦν τῆς θαλάσσης, ὁ δὲ ἄστατος λαὸς (ὅστις τότε μόνον ἀγκυρᾷ τοὺς ἱκανοὺς ἄνδρας, ὅταν ἡ ἱκανότης αὐτῶν ἐκλείψῃ) περιβάλλει διὰ τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ μεγάλου Πομπηίου, τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ὅστις, μέγας κατὰ τὸ ὄνομα καὶ τὴν δύναμιν, μεγαλείτερος δὲ κατὰ τὴν τόλμην καὶ δραστηριότητά, θεωρεῖται ὡς ὁ ἄριστος τῶν στρατιωτῶν· ἂν δὲ τὰ πλεονεκτήματά του ταῦτα ἐπαυξήθωσι, τότε ὁλεθρὸς ἐπαπειλεῖ τὸν κόσμον. Τεκταίνονται πολλὰ, τὰ ὁποῖα ὡς αἱ τρίχες τοῦ ἵππου ἐν τῷ

ὕδατι λαμβάνουσι μόνον ζώην, ὅχι δὲ καὶ τὸ δηλητήριον τοῦ ὄφεως.¹
Γνωστοποιήσον εἰς πάντας τοὺς ὑφ' ἡμῶν, ὅτι ἡ ἐπιθυμία ἡμῶν εἶνε νὰ
ἀπέλθωμεν ὅσον ἔνεστι ταχύτερον ἐντεῦθεν.

ΑἶΝΟΒΑΡΒΟΣ. Εἰς τὰς δικτυχᾶς σκας. (Ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ Γ'.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ, ΧΑΡΜΙΟΝ, ΕΙΡΑΣ ΚΑΙ ΑΛΕΞΑΣ

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ποῦ εἶνε;

ΧΑΡΜΙΟΝ. Δὲν τὸν εἶδα ἀπὸ τότε.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. (Πρὸς τὸν Ἀλεξᾶ) Κύτταξε νὰ ἰδῇς ποῦ εἶνε, ποῖος εἶνε
μαζί του καὶ τί κάμνει.— Νὰ μὴ φανῇ ὅτι σὲ ἔστειλα.— Ἄν μὲν εἶνε με-
λαγχολικὸς, εἰπέ αὐτῷ ὅτι χορεύω, ἂν δὲ εὐθυμὸς, ὅτι αἰφνιδίως ἡσθένησα.
Ὑπαγε καὶ ἐπίστρεψον τάχως. (Ἐξέρχεται ὁ Ἀλεξᾶς).

ΧΑΡΜΙΟΝ. Νομίζω κυρία ὅτι ἂν τὸν ἀγκυπῶς πολὺ, δὲν ἠξέυρεις τὸν τρό-
πον νὰ τὸν ἀναγκάσῃς νὰ σὲ ἀγαπήσῃ καὶ αὐτὸς πολὺ.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Τί ἐξ ὧτων ἔπρεπε νὰ κάμω δὲν κάμνω;

ΧΑΡΜΙΟΝ. Νὰ ὑποχωρῇς εἰς ὅλα καὶ νὰ μὴ ἀντιλέγῃς εἰς τίποτε.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Μὲ συμβουλεύεις ὡς μωρὰ τὸν τρόπον τοῦ νὰ τὸν χάσω.

ΧΑΡΜΙΟΝ. Μὴ τὸν παραθυμῶνῃς· ἔχει καὶ ὀλίγην ὑπεμονήν. Μισοῦμεν
μὲ τὸν κυριὸν ὅ,τι συχνὰ φοβοῦμεθα. (Εἰσέρχεται ὁ Ἀντώνιος). Νὰ ἔρχεται ὁ
Ἀντώνιος.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Δὲν εἶμαι καλὰ, αἰσθάνομαι ἀθυρίαν.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Αὐπαῖμαι ἀναγγέλλων τὴν ἀπόρυσίν μου.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Βοήθησόν με νὰ ἐξέλθω ἀγαπητὴ μου Χάρμιον, θὰ πέσω·
δὲν εἶνε δυνατόν νὰ παραταθῇ πολὺ ἡ κατὰστασις αὕτη, δὲν ἀντέχουσιν
αἱ φυσικαὶ δυνάμεις.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Τώρα προσφιλὴς μου βασίλισσα.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Στάσου μικρὰν σὲ παρακαλῶ.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Τί συμβαίνει;

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Βλέπω ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν σου ὅτι ἔχεις καλὰς εἰδήσεις.
Τί λέγει ἡ σύζυγος; Δύνασαι νὰ ἀναχωρήσῃς. Εἶθε νὰ μὴ σοὶ ἐπέτρεπε
ποτέ νὰ ἔλθῃς! Ἄς μὴ εἴπῃ ὅτι ἐγὼ σὲ κρατῶ ἐδῶ. Οὐδεμίαν ἐξουσίαν ἔχω
ἐπὶ σοῦ· εἰς αὐτὴν ἀνήκεις.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Μάρτυρές μου οἱ θεοί.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. ὦ, οὐδέποτε βασίλισσα ἐπροδόθη κατὰ τρόπον τοιοῦ-

1. Ὑπαινιγμὸς δημῶδους δυσσεϊδαιμονίας, καθ' ἣν ἡ θρίξ τοῦ ἵππου ριπτομένη εἰς
διεφθαρμένον ὕδωρ μεταβάλλεται εἰς ὄφιν.

τον! Καὶ ὁμῶς εἶδον ἐξ ἀρχῆς τεκταινομένην τὴν προδοσίαν.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Κλεοπάτρα!

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Πῶς νὰ πιστεύσω ὅτι εἶσαι ἰδικὸς μου καὶ πιστὸς, καὶ ἂν ἀκόμη οἱ ὅρκοι σου ἐκλόνιζον τοὺς θρόνους τῶν θεῶν, σὺ δ' ἐξαπατήσας τὴν Φουλβίαν; Τρέλλῃς τερατώδης νὰ πιστεύσω εἰς τοὺς ψευδεῖς ἐκείνους ὅρκους οἵτινες καταπατῶνται ἅμα προφερόμενοι!

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Γλυκυτάτη βασίλισσα—

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Μὴ ζῆτει σὲ προκαλῶ πρόφασιν διὰ τὴν ἀναχώρησίν σου, ἀλλ' ἀποχειρέτησον καὶ ἀπέλθε· ὅταν προεκάλεις νὰ μείνης, εἶχες τότε προχείρους τοὺς λόγους. Δὲν ὠμίλεις τότε περὶ ἀναχωρήσεως. Ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν καὶ τῶν χειλέων μου ὑπῆρχεν ἡ αἰωνιότης, ἡ δὲ εὐτυχία ἐπεκάθητο ἐπὶ τῶν βλεφάρων μου· καὶ τὸ εὐτελέστατον τῶν πραγμάτων ἐν ἐμοὶ εἶχε τι τότε τὸ ἀγγελικόν. Εἴμιχι ἀκόμη ἡ ἰδίᾳ ἢ σὺ, ὁ μέγιστος στρατιώτης τοῦ κόσμου, κατέστης ὁ μέγιστος τῶν ψευστῶν.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Λοιπὸν, κυρίᾳ!

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ἦθελον νὰ εἶχον τὸ ἀνάστημά σου· θὰ ἐμάνθανες τότε ὅτι ὑπάρχει γενναία καρδία ἐν Αἰγύπτῳ.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἀκουσὸν μου, βασίλισσα· ἡ κρατερὰ τῶν περιστάσεων ἀνάγκη αἰτεῖ ἐπὶ τινὰ χρόνον τὰς ὑπηρεσίας μου, ἀλλ' ἡ καρδία μου θὰ μείνῃ παρὰ σοί. Ἡ Ἰταλία ἡμῶν εἶναι ἔρμαιον ἐμφυλίων σπαραγμῶν. Ὁ Σέξτος Πομπήιος βραδίξει πρὸς τὰς πύλας τῆς Ῥώμης· τὸ ἰσάπελον τῶν ἐσωτερικῶν κομμάτων γέννησ' οὐκ τριαδικὰς ἀνησυχίας. Οἱ ἄλλοτε μισούμενοι καθίστανται νῦν ἀγαπητοὶ ἔνεκα τῆς ἰσχύος αὐτῶν, ὁ δὲ καταδικασθεὶς Πομπήιος, ὠφελούμενος ἐκ τῆς δόξης τοῦ πατρός του ἐπισπᾶται ταχέως τὰς συμπαθείας τῶν μὴ ὠφεληθέντων ἐκ τῆς παρούσης καταστάσεως, τούτων δὲ ὁ πληθυνόμενος ἀριθμὸς ἀποθάνει ἐπικίνδυνος· οἱ δὲ ἐκ τῆς ἡσυχίας ἀπαυδήσαντες ζητοῦσιν ἀντιφάρμακον δι' οἰκσδήποτε παρὰτόλμου καὶ ἀπελπιστικῆς μετὰβολῆς. Ἀλλ' ἐκεῖνο ὅπερ ἀφορᾷ μόνον ἐμέ, τοῦτο δὲ, κάλλιον παντὸς ἄλλου, πρέπει νὰ σὲ καθησυχάζῃ διὰ τὴν ἀναχώρησίν μου, εἶνε ὁ θάνατος τῆς Φουλβίας.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ἄν ἡ ἡλικία δὲν ἠδυνήθη ἔτι νὰ μὲ ἀπκλλάξῃ τῆς κουφονόας μὲ ἔχει ὁμῶς ἀπηλλαγμένη τῆς νηπιώδους εὐπιστίας. Εἶνε δυνατόν νὰ ἀποθάνῃ ἡ Φουλβία;

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἀπέθανε, βασίλισσά μου. (Τῇ ἐγχειρίζει ἐπιστολήν). Ἴδὲ καὶ ἀνάγνωθι ἐν βασιλικῇ ἀνέσει τὰς ταραχὰς αἱ αὕτη διηγείρε· καὶ τέλος, τὸ πάντων κάλλιστον, ἰδὲ πότε καὶ ποῦ ἀπέθανεν.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. ὦ τοῦ ψευδεστάτου ἔρωτος! Ποῦ εἶνε αἱ ἱερὰι φιάλαι τὰς ὁποίας ἔπρεπε νὰ πληρώσῃς ἐκ δακρύων λύπης; Βλέπω τῶρα ἐκ τοῦ θανάτου τῆς Φουλβίας τίνι τρόπῳ θάκούσης καὶ τὸν ἰδικόν μου.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Πῶσον πλέον τὰς ἐριδας, καὶ ἐτοιμάσθητι νὰ μάθῃς τὰ

σχέδιά μου, τῶν ὁποίων ἡ ἐκτέλεσις εἶνε εἰς τὴν πλήρη ἐξουσίαν σου. Ὁρκίζομαι εἰς τὸ πρὸς τὸ ζωογονοῦν τὴν ἰλὺν τοῦ Νείλου νᾶναχωρήσω πιστὸς πρὸς σέ στρατιώτης καὶ θεράπων, κηρύττων πόλεμον ἢ συνομολογῶν εἰρήνην κατὰ τὴν σὴν ἐπιθυμίαν.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ἐλκ Χάρμιον, κόψε τὸν στηθόδεσμόν μου — Ἄλλ' ὄχι! ἄφησέ τον — ἐν τῇ αὐτῇ στιγμῇ καὶ ἠσθένησα καὶ ἀνέλαβον τοιοῦτος εἶνε καὶ ὁ ἔρωσ τοῦ Ἀντωνίου.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἠσύχασον, περισπούδαστός μοι βασιλίσσα καὶ ἐμπιστεύθητι εἰς τὸν ἔρωτα ἐκείνου ὅστις ὑφίσταται σπουδαίαν δοκιμασίαν.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ἐχω τὸ παράδειγμα τῆς Φουλβίας . . . Στρέψον, σὲ παρκακλῶ, τὸ πρόσωπον, καὶ κλαῦσον δι' αὐτήν ἀποχαιρέτισόν με ἔπειτα, καὶ εἰπέ ὅτι τὰ δάκρυα ταῦτα χύνονται χάριν τῆς βασιλίσσης τῆς Αἰγύπτου. Ἐλκ, σὲ παρκακλῶ, ὑποκρίθητι τελείαν ὑποκρισίαν, καὶ κατόρθωσον νὰ φανῇς αἰσθανόμενος λύπην ἀκραίαν.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἀρκεῖ θὰ μοῦ ἀνάψῃς τὸ αἷμα.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Δύνεσαι νὰ ὑποκριθῇς ἔτι καλλίτερον, ἀλλὰ καὶ τοῦτο εἶνε ἀρκετόν.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Μὰ τὸ ἔϊπός μου!

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Καὶ μὰ τὴν ἀσπίδά σου! — Ἐ κάτι καλλίτερα, ἀλλ' ὄχι τέλειον. Κύτταξε σὲ παρκακλῶ, Χάρμιον, πόσον ἀρμόζει ὁ θυμὸς εἰς τὸν Ἡρακλείδῃ τοῦτον Ῥωμαῖον¹.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Σὲ καταλείπω, βασιλίσσα.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Μίαν λέξιν, φιλόφρων στρατηγέ. Κύριε, σὺ κ' ἐγὼ πρέπει νὰ χωρισθῶμεν. — Ἀλλὰ δὲν πρόκειται περὶ τούτου. Κύριε, σὺ κ' ἐγὼ ἠγχιπήθημεν — ἀλλὰ καὶ πάλιν δὲν πρόκειται περὶ τούτου, ὡς καλῶς γινώσκεις. Ἦθελον νὰ εἶπω περὶ — ὧ ἡ μνήμη μου εἶνε τόσο ἀπιστος ὡς ὁ Ἀντώνιος. Τὰ πάντα λησμονῶ².

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἄν δὲν ἐγνώριζον ὅτι ἡ βασιλίσσα ὑπέβαλλεν εἰς τὸ θέλημα τῆς τὴν κουφότητα, θὰ ὑπελάμβανον αὐτὴν ὡς τὴν προσωποποίησιν τῆς κουφότητος.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Καὶ ὅμως εἶνε βαρὺ φορτίον νὰ ἔχη τις τὴν κουφότητα ταύτην τόσο ἐγγὺς τῆς καρδίας ὅσον ἡ Κλεοπάτρα, ἀλλὰ συγχώρησόν μοι, διότι καὶ αὐτὰ αἱ ἡδιστα ἔξεις μου ἀποβάνουσι δυταρεστώτῃται εἰς ἐμέ, ὅταν καὶ εἰς σὲ δὲν ἀρέσκουσιν. Ἡ τιμὴ σου ἐπιτάττει τὴν ἀναχώρησίν σου μὴ προσέχης λοιπὸν εἰς τὴν ἀσπλαγχνὸν μου ἀνοησίαν. Εἴθε οἱ θεοὶ νὰ σε προφυλάττωσιν, εἴθε τῆς δάφνης ὁ στέφανος νὰ κοσμήῃ τὸ ἔϊπός σου, καὶ ἡ εὐτυχία νὰ σὲ ἀκολουθῇ κατὰ πόδας!

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἐμπρὸς ἄγωμεν. Τοιαύτη εἶνε ἡ φύσις τοῦ ἀποχωρισμοῦ

¹ Ὁ Ἀντώνιος ἔλεγεν ὅτι εἶχε τὸ γένος ἐκ τοῦ Ἀντωνίου, υἱοῦ τοῦ Ἡρακλείους.

² Τὸ κεῖμενον λέγει I am all forgotten, ἀλλὰ σχολιάζεται ὡς I forgot every thing.

ἡμῶν ὥστε σὺ μὲν μένουσα ἐδῶ, θὰ μὲ συνοδεύῃς πανταχοῦ, ἐγὼ δὲ καίπερ μακράν σου φύγων, θὰ μένω μετὰ σοῦ. Ἄγωμεν (ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ Δ'.

Ῥώμη, Δωμάτιον ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Καίσαρος.

ΟΚΤΑΒΙΟΣ ΚΑΙΣΑΡ, ΛΕΠΙΔΟΣ

μετὰ τῆς συνοδείας των.

ΚΑΙΣΑΡ. Δύνασαι νὰ ἴδῃς Λέπιδε καὶ νὰ μάθῃς εἰς τὸ ἐξῆς, ὅτι δὲν εἶνε ἴδιον τοῦ Καίσαρος νὰ μισῇ μέγαν συνάρχοντα. Ἴδου τί γράφουσιν ἐξ Ἀλεξανδρείας. «Ἀλιεύει, πίνει, καὶ διέρχεται τὰς νύκτας εἰς συμπόσια· δὲν εἶνε ἀνδριώτερος τῆς Κλεοπάτρης, οὔτε ἡ χήρᾳ τοῦ Πτολεμαίου θηλυπρεπεστέρα αὐτοῦ». Μόλις ἤξιώσε νὰ δεχθῇ τοὺς ἀπεσταλμένους ἡμῶν ἢ νὰ σκεφθῇ περὶ τῶν συναδέλφων του. Ἐν ἐνὶ λόγῳ, ἔχει πάντα τὰ ἀνθρώπινα ἐλαττώματα.

ΛΕΠΙΔΟΣ. Δὲν δύναμαι νὰ πιστεύσω ὅτι τὰ ἐλαττώματά του εἶνε τοσαῦτα ὥστε νὰ ἀμαυρώσῃ τὰς ἀρετάς του. Τὰ σφάλματα ἐν αὐτῷ εἶνε ὥς αἱ κηλίδες τοῦ οὐρανοῦ, αἵτινες λάμπουσι πλειότερον εἰς τὸ σκότος· κληρονομικὰ μᾶλλον ἢ ἐπίκτητα, ἐκ τῆς φύσεως μᾶλλον ἢ ἐξ ἐαυτοῦ προερχόμενα.

ΚΑΙΣΑΡ. Εἶσαι πολὺ ἐπικεικός. Ἄς παραδεχθῶμεν ὅτι δὲν εἶνε ἄτοπον νὰ κυλίστῃ ἐπὶ τῆς κλίνης τῶν Πτολεμαίων, νὰ παρχωρῇ βασιλείον διὰ μίαν ἀστειότητα, νὰ κρεπαλῇ μετὰ δούλων, οἰνοβαρὴς δὲ καὶ κλονούμενος νὰ διέρχῃται τὰς ὁδοὺς ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ, γρονθοκοπούμενος μετὰ ῥυπαρῶν φαυλοβίων· ἄς παραδεχθῶμεν ὅτι ταῦτα πάντα δὲν εἶνε ἀπρεπῆ — καὶ ἀληθῶς πρέπει νὰ ᾔνε σπανία φύσις διὰ νὰ κηλιδωθῇ ὑπὸ τοιούτων πράξεων — καὶ ὅμως, δὲν πρέπει παντάπασι νὰ συγχωρῇ ὁ Ἀντώνιος τὰ αἵσχη ταῦτα, ὅταν ἡμεῖς ὑποφέρωμεν ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς ἐπιπολαιότητός του. Ἄν μόνον κητὰ τὰς ὥρας τῆς σχολῆς αὐτοῦ παρεδίδοτο εἰς τὸν ἡδυπαθῆ τοῦτον βίον, ὁ κόρος καὶ ἡ ἐξάντλησις ἤθελον συνετίσει αὐτὸν, ἀλλὰ νὰ σπαταλῇ τὸν χρόνον, ὅστις ἐπιτάττει αὐτὰ, νὰ φήτῃ τὰς διασκεδάσεις, καὶ νὰ σκεφθῇ περὶ τοῦ ἰδίου καὶ τοῦ ἡμετέρου συμφέροντος, τοῦτο σημαίνει ὅτι εἶνε ἄξιος τῆς τιμωρίας ἐκείνης, ἣν ἐπιβάλλουσιν συνήθως εἰς τοὺς νεκνίσκους, οἵτινες ἔχουσι μὲν ἀρκουσαν μάθησιν, θυσιάζουσιν ὅμως τὴν ἐκυτῶν πεῖραν εἰς τὰς προσωρινὰς ἡδονὰς καὶ γίνονται ἀποστάται τῆς λογικῆς (εἰσέρχεται ἀγγελιαφόρος). Ἴδου μᾶς φέρουσι νέας εἰδήσεις.

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ. Αἱ διαπραγαί σου ἐξετελέσθησαν πανευγενέστατε

Καῖσαρ, καὶ μετ' ὀλίγον θὰ μάθῃς τὰ συμβαίνοντα. Ὁ Πομπήιος εἶνε ἰσχυρὸς κατὰ θάλασσαν, καὶ φαίνεται ὅτι προσεῖλκυσε τὴν ἀγάπην ἐκείνων οἵτινες ἐκ φόβου μόνον ἠκολούθουν τῷ Καίσαρι. Οἱ δυσηρεστημένοι σπεύδουσιν εἰς τοὺς λιμένας, ἡ δὲ κοινὴ γνώμη παριστᾷ αὐτὸν ὡς θύμα τῆς ἀδικίας.

ΚΑΙΣΑΡ. Ἐπρεπε νὰ τὸ περιμένω. Ἀπὸ τῆς ἀρχαιοτάτης ἐποχῆς διδασκόμεθα ὅτι ὁ ἄρχων ἔχει ὑπὲρ αὐτοῦ τὰς εὐχὰς τοῦ λαοῦ, ἕως ὅτου καταλάβῃ τὴν ἐξουσίαν, ὅτι ὁ πεπτωκὼς τότε μόνον ἀγαπᾶται, ὅταν πλέον δὲν ᾔνε ἀξίος ἀγάπης, καὶ ὅτι καθίσταται ἐπιθυμητὸς μόνον ὅταν ἐκλίπῃ. Ὁ λαὸς ὁμοιάζει πρὸς φῦκον κυματίζοντα ἐπὶ τῶν ὑδάτων, ὅστις φέρεται τῇδε καθεῖσε ὑπὸ τοῦ ἐκάστοτε μεταβαλλομένου ἀνέμου καὶ φθείρεται ἐν τῇ ἀεννάῳ ταύτῃ κινήσει.

ΛΙΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ. Σοὶ ἀναγγέλλω, Καῖσαρ, ὅτι οἱ διαβόητοι πειραταὶ Μενεκράτης καὶ Μηνᾶς εἶνε κύριοι τῆς θαλάσσης, καὶ ὅτι διασχίζουσιν αὐτὴν διὰ πλοίων παντὸς εἶδους. Πολλὰς ἐπιδρομὰς ἐπιχειροῦσιν εἰς τὴν Ἰταλίαν, καὶ πικρὸν ἐμπνέουσιν εἰς τὰς παραλίους πόλεις, ἐξανίσταται δὲ καὶ ἐπκναστατεῖ ἡ σφριγῶσα νεολαία· ἂν κένεν πλοῖον τολμήσῃ ν' ἀποπλεύσῃ, συλλαμβάνεται αὐθωρεῖ, τὸ δὲ ὄνομα τοῦ Πομπηίου ἐμπνέει περισσότερον φόβον παρ' ὅσον θὰ ἐνέπνεεν ὁ κατ' αὐτοῦ πόλεμος.

ΚΑΙΣΑΡ. Ἄφες Ἀντώνιε τὸν ἀκόλαστον καὶ ἡδυπαθεῖ βίον σου. Διωχθεὶς ποτὲ ἐκ τῆς Μουτίνης ὅπου ἐφόνευσας τοὺς ὑπάτους Πάνσαν καὶ Ἰρτιον καὶ ταλαιπωρούμενος ὑπὸ τῆς πείνης, ὑπέφερες αὐτήν, καίτοι ἀβροδιαίτως ἀνατραφεὶς, καὶ αὐτῶν τῶν ἀγρίων ὑπομονητικώτερον, πίνων καὶ ἵππων οὖρον, καὶ βορβορῶδες καὶ διεφθαρμένον ὕδωρ, τὸ ὁποῖον καὶ αὐτὰ τὰ ζῶα ἀπέφευγον μετ' ἀποστροφῆς· ὁ οὐρανίσκος σου δὲν ἀπηξίου οὔτε τῶν ἀγριωτέρων βότων τοὺς καρπούς, καὶ ὡς ἑλαφος, ὅταν ἡ χιὼν καλύπτῃ τὰς βοσκὰς, ἐβλαστολόγεις καὶ αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς φλοιοὺς τῶν δένδρων λέγεται δὲ ὅτι ἐπὶ τῶν Ἀλπεων σὲ εἶδον τρώγοντα κρέας παράδοξον, οἷτινος ἡ θέα μόνη ἐπέφερεν εἰς τινὰς τὸν θάνατον. Ταῦτα δὲ πάντα—καὶ τὸ λέγω πρὸς καταισχύνην σου—ὑπέφερες τόσον ἀνδρικῶς, ὥστε οὐδαμῶς ἡλλοιώθη τὸ πρόσωπόν σου.

ΛΕΠΙΔΟΣ. Εἶνε ἀξίος οἴκτου.

ΚΑΙΣΑΡ. Εἶθε τὸ αἶσθημα τῆς καταισχύνης νὰ ἐπιταχύνῃ τὴν ἑλευσίν του. Εἶνε καὶρὸς νὰ ἐμφανισθῶμεν οἱ δύο ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης, καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον πρέπει πάραυτα νὰ προσκαλέσω τὸ συμβούλιον. Ἡ ἀδράνεια ἡμῶν ἐξυπηρετεῖ τὰ συμφέροντα τοῦ Πομπηίου.

ΛΕΠΙΔΟΣ. Αὖριον Καῖσαρ θὰ ἦμαι εἰς θέσιν νὰ σοὶ ἀναγγείλω ἀκριβῶς διὰ τίνων δυνάμεων θὰ θυνηθῶ νὰ ἐπαρκέσω κατὰ ξηρὰν καὶ κατὰ θάλασσαν εἰς τὰς παρούσας περιστάσεις.

ΚΑΙΣΑΡ. Ἐως ὅτου δὲ συνέλθωμεν θὰ φροντίσω καὶ ἐγὼ περὶ τούτου. Χαῖρε.

ΛΕΠΙΔΟΣ. Χαῖρε, Καῖσαρ. Ἄν κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο μάθης τι νεώτερον περὶ τῶν συμβαινόντων, σὲ παρακαλῶ νὰ μοὶ τὸ ἀναγγείλῃς.

ΚΑΙΣΑΡ. Μὴ ἀμφίβηλλε, Λέπιδε, γνωρίζω τὸ καθήκον μου.

ΣΚΗΝΗ Ε'.

Ἀλεξάνδρεια. Λωμάτιον ἐν τοῖς ἀνακτόροις.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ, ΧΑΡΜΙΟΝ, ΕΙΡΑΣ ΚΑΙ ΜΑΡΔΙΑΝΟΣ

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Χάρμιον.

ΧΑΡΜΙΟΝ. Κυρία.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Χά, χά! — Δός μοι νὰ πῶ μανδραγόραν.

ΧΑΡΜΙΟΝ. Δικτί, κυρία;

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Διὰ νὰ δυνηθῶ νὰ κοιμηθῶ κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀπουσίας τοῦ Ἀντωνίου μου.

ΧΑΡΜΙΟΝ. Παραπολὺ σκέπτεσαι περὶ αὐτοῦ.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. ὦ, εἶνε προδοσία!

ΧΑΡΜΙΟΝ. Ὅχι, κυρία δὲν πιστεύω.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ἐ! εὐνοῦχε! Μαρδιανέ!

ΜΑΡΔΙΑΝΟΣ. Τί ἐπιθυμεῖ ἡ ὑμετέρα ὑψηλότης;

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ὅχι βεβήλιως ν' ἀκούσω τώρα τὸ τραγοῦδί σου. Δὲν εὐχαριστοῦμαι εἰς ὅ,τι ἔχει ὁ εὐνοῦχος. Εἶσαι εὐτυχὴς ὢν εὐνοῦχος, διότι οὕτως αἱ σκέψεις σου δὲν πλανῶνται μακρὰν τῆς Αἰγύπτου. Αἰσθάνεσαι ποτὲ ἔρωτα;

ΜΑΡΔΙΑΝΟΣ. Ναί, χαριτωμένη βασίλισσα.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Πράγματι;¹

ΜΑΡΔΙΑΝΟΣ. Ἐν τῷ πράγματι, ὅχι κυρία,² διότι δὲν δύναμαι νὰ κάμω ἄλλο, παρ' ὅτι εἶνε ἐμπράκτως ἀθῶον νὰ κάμῃ τις. Ἐχῶ ὅμως ἄγρια πάθη καὶ συχνὰ συλλογίζομαι τί ἔκαμεν ἡ Ἀφροδίτη μὲ τὸν Ἄρην.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ποῦ νομίζεις Χάρμιον ὅτι θὰ εἶνε τώρα; Εἶνε ἄρθιος ἢ κάθηται; περιπχτεῖ ἢ ἱππεύει; ὦ σὺ, μυχάρει ἔππε, ὅστις φέρει τὸν Ἀντωνιον! Βάδιζε ἀσφαλῶς! διότι γινώσκεις ὁποῖον φέρεις τὸν ἡμιάελαντα τοῦ κόσμου, τὸν βραχίονα καὶ τὴν περιεφαλαίαν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους. Ὅμιλεῖ κατὰ τὴν στιγμὴν τούτην ἢ ψιθυρίζει τὰ ἐξῆς: «Ποῦ εἶνε ὁ ἐκ τοῦ γήρακος Νείλου ὄφρας μου, διότι οὕτω μὲ ὀνομάζει. Ἀλλὰ βλέπω ὅτι τρέφομαι μὲ ἡδυπαθέστατον δηλητήριον. Εἶνε δυνατόν νὰ σκεφθῇ περὶ

¹ Indeed.

² Not in deed, madam.

ἐμοῦ ἦν κατέστησαν μέλαιναν τὰ ἐρωτικά φιλήματα τοῦ Φοίβου καὶ ἐρυ-
τίδωτε βαθέως ὁ χρόνος; Ἐπὶ τῆς ἐποχῆς σου, ὦ εὐρυμέτωπε Καίσαρ, ἡ-
μην ἀξία μονάρχου, ὁ δὲ μέγας Πομπήιος, μέλων ἀκίνητος καὶ τοὺς δ-
φθκλμοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ μετώπου μου προσηλῶν ἐβόλεπεν αὐτὸ ἀσκηρδα-
μυκτὶ καὶ ἀπέθνησκεν ἀτενίζων ἐκείνην ἐξ ἧς ἦντλει τὴν ζωὴν. (Εἰσέρ-
χεται ὁ Ἀλεξᾶς).

ΑΛΕΞΑΣ. Χαῖρε βασίλισσα τῆς Αἰγύπτου.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Πόσον διαφέρεις τοῦ Μάρκου Ἀντωνίου! Καὶ ὅμως
ἐπειδὴ εἶσαι ἀπεσταλμένος παρ' αὐτοῦ ὁ φιλοσοφικὸς ἐκεῖνος λίθος σέ
ἐχρύσωσε διὰ τῆς ἀφῆς του. Πῶς εἶνε ὁ ἀνδρεῖός μου Μάρκος Ἀντώνιος;

ΑΛΕΞΑΣ. Ἡ τελευταία του πράξις ἀγαπητῇ βασίλισσα ἦτο ἐν φίλημα
— τὸ τελευταῖον πολλῶν ἄλλων — τὸ ὁποῖον ἔδωκεν εἰς τὸν ἀνατολι-
κὸν τοῦτον μαργαρίτην. — Οἱ λόγοι του εἶνε ἐρριζωμένοι εἰς τὴν καρ-
δίαν μου.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ἡ ἀκοή μου εἶνε ἀνυπομόνητος νὰ τοὺς ἀποσπάτῃ ἐκεῖθεν.

ΑΛΕΞΑΣ. Φίλε μου, μοὶ εἶπεν «Ἀγγεῖλον τῇ βασιλίᾳ ὅτι ὁ πιστὸς
»Ρωμαῖος στέλλει εἰς τὴν ἰσχυρὰν βασίλισσαν τῆς Αἰγύπτου, τὸν θησαυ-
ρὸν ἐνὸς δοστράκου, καὶ ὅτι διὰ νὰ ἐπανορθώσω τὸ μικροπρεπὲς τοῦτο
πῶρον θὰ στολίσω διὰ βραδείων τὸν μεγαλοπρεπῆ αὐτῆς θρόνον. Εἶπέ
αὐτῇ ὅτι ἡ ἀνατολή ἀπασα θὰ τὴν ἀνακηρύξῃ βασίλισσαν. Μετὰ δὲ
ταῦτα ἐκλίνε τὴν κεφαλὴν, καὶ μετ' ὅσον σφοδρὸν ἀνέβη ἐπὶ θυμειδοῦς
ἔππου τοῦ ὁποίου οἱ γενναῖοι χρεμετισμοὶ ἐκάλυψαν τὴν φωνὴν μου.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Πῶς ἦτο μελαγχολικὸς ἢ φαιδρός;

ΑΛΕΞΑΣ. Ὅπως κατὰ τὴν ὥραν ἐκείνην τοῦ ἔτους τὴν μεταξὺ φύχους
καὶ θάλπους· οὔτε μελαγχολικὸς, οὔτε φαιδρός.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. ὦ κρᾶσις εὐτυχίας! Ἰδέ τον, ἰδέ τον, καλὴ μου Χάρμιον·
ταιοῦτος εἶνε ὁ Ἀντώνιος, ἀλλὰ πρόσεξέ τον. Δὲν ἦτο μελαγχολικός, διότ
ἤθελε νὰ ἐνθαρρύνῃ ἐκείνους οἵτινες ἐλάμβανον θάρρος παρ' αὐτοῦ· δὲν ἦτο
δὲ φαιδρός, ὥς νὰ ἐφαίνετο λέγων εἰς αὐτοὺς ὅτι ἡ δικάνοιά του ἐστρέφετο
πρὸς τὴν Αἰγύπτου ὅπου καὶ ἡ εὐτυχία του· ἀλλὰ μεταξὺ τῶν δύο τούτων
διχθέσεων. ὦ θεῖον κρᾶμα! Εἴτε μελαγχολικός εἶσαι, εἴτε φαιδρός, ἡ
ὑπερβολὴ τοῦ ἐνὸς ἢ τοῦ ἑτέρου πάθους σοὶ ἀρμόζει ὅσον εἰς οὐδέν· ἄλλον
θνητόν. (Πρὸς τὸν Ἀλεξᾶν). Συνήντησας τοὺς ταχυδρόμους μου;

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ. Ναί, βασίλισσα, εἴκοσι διαφόρους ἀγγελιαφόρους. Πρὸς
τί τόσῳ πολλούς;

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ὁ γεννηθεὶς τὴν ἡμέραν καθ' ἣν θὰ λησμονήσω νὰ
πέμψω ἀποστόλους πρὸς τὸν Ἀντώνιον, θὰ ἀποθάνῃ ἐλκεῖνός. — Χαρτὶ
καὶ μελάνη, Χάρμιον. — Καλῶς ἦλθες, φίλτατε Ἀλεξᾶ. — Ἠγάπησα ποτὲ
τόσῳ τὸν Καίσαρα, Χάρμιον;

ΧΑΡΜΙΟΝ. ὦ τὸν ἀνδρεῖον ἐκεῖνον Καίσαρα!

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Νά σκάσης ἂν ἀποκριθῇς πάλιν μὲ τόσην ἔμφασιν! Εἰπέ τον ἀνδρεῖον Ἀντώνιον.

ΧΑΡΜΙΟΝ. Τὸν ἀνδρεῖον Καίσαρκ!

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Μὰ τὴν Ἰσιδα, θά σοῦ σπάσω τὰ δόντια, ἂν παραβάλης καὶ πάλιν μὲ τὸν Καίσαρα τὸν πρῶτον ἄνδρα τοῦ κόσμου!

ΧΑΡΜΙΟΝ. Ζητῶ ταπεινῶς τυγγνώμην. Ἐπαναλαμβάνω τὸ τραγοῦδί σου.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Κατὰ τὴν νεκρὸν μου ἡλικίαν, ὅτε ἡ κρίσις δὲν ἦτο ὤριμος. . . . τὸ κίμα ψυχρόν, νὰ ἐπικυκλαρῶνῃς τώρκα ὅ,τι ἔλεγον τότε! . . Ἐλθέ, ἄς ἐξέλθωμεν. . . Φέρε μου χαρτὶ καὶ μελάνην· θά λαμβάνῃ κατ' ἐκέστην νέους χαιρετισμούς, καὶ ἂν πρόκηται ἀκόμη νὰ καταστήσω τὴν Αἴγυπτον ἔρημον κατοίκων.

ΠΡΑΞΕΙΣ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΣΚΗΝΗ Α'.

Μεσσηνία. Δωμάτιον ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Πομπηίου.

ΠΟΜΠΗΙΟΣ, ΜΕΝΕΚΡΑΤΗΣ, ΜΗΝΑΣ

ΠΟΜΠΗΙΟΣ. Ἄν οἱ μεγάλοι θεοὶ εἶνε δίκαιοι· θά συνταχθῶσι μετὰ τῶν δικαίων.

ΜΗΝΑΣ. Μάθε, ἄνδρες Πομπηῖς, ὅτι δὲν ἄρνοῦνται ὅ,τι ἀντιβάλλουσιν.

ΠΟΜΠΗΙΟΣ. Καθ' ὃν χρόνον ἱκετεύομεν αὐτοὺς γονυκλινεῖς εἰς τοὺς πόδας τοῦ θρόνου των, καταστρέφεται τὸ πρὸς ἡμῶν αἰτούμενον.

ΜΕΝΕΚΡΑΤΗΣ. Ἡμεῖς αὐτοὺς ἀγνοοῦντες, αἰτούμεν συνεχῶς· ἐκεῖνο τὸ ποῖον δύναται νὰ μᾶς βλάβῃ, ἀλλ' οἱ θεοὶ ἄρνοῦνται αὐτὸ ἐν τῇ συνέσει των πρὸς σωτηρίαν ἡμῶν· ὥστε καρδίζομεν ὅταν αἱ προσευχαὶ ἡμῶν δὲν εἰσ ακούωνται.

ΠΟΜΠΗΙΟΣ. Θά ἐπιτύχω· ὁ λαὸς μὲ ἀγαπᾷ, ἡ δὲ θάλασσα εἶνε εἰς τὴν ἐξουσίαν μου. Ἡ ἰσχὺς μου αὐξάνει ἀδιαλείπτως, καὶ ἐλπίζω νὰ φθάσῃ εἰς τὸν κολορῶνα σῆς δυνάμεως. Ὁ Μάρκος Ἀντώνιος δὲν ἔχει κατὰ νοῦν ν' ἀφῇσῃ τὰ συμπόσια τῆς Αἰγύπτου χάριν ἐξωτερικῶν πολέμων. Ὁ Καῖσαρ συλλέγει χρήματα, ἀλλ' ἀποβάλλει τὰς συμπαθείας τοῦ λαοῦ. Ὁ Λέπιδος, κολακεύων καὶ τοὺς δύο, κολακεύεται ὑπ' ἀμφοτέρων· οὐδένα ἀγαπᾷ, ἀλλὰ καὶ οὐδεὶς ἐκ τῶν δύο σκέπτεται περὶ αὐτοῦ.

ΜΕΝΕΚΡΑΤΗΣ. Ὁ Καῖσαρ καὶ ὁ Λέπιδος ἐξστράτευσαν μετὰ στρατεύματος πολυκρίθμου.

ΠΟΜΠΗΙΟΣ. Πόθεν τὸ γνωρίζεις; εἶνε ψεῦδος.

ΜΕΝΕΚΡΑΤΗΣ. Παρὰ τοῦ Σιλβίου, στρατηγέ.

ΠΟΜΠΗΙΟΣ. Ὀνειρεύεται. Γνωρίζω ὅτι καὶ οἱ δύο εἶνε εἰς τὴν Ῥώμην, ἀνιχνεύοντες τὸν Ἀντώνιον. Εἴθε πάντα τὰ θέλητρά τοῦ ἔρωτος νὰ καλύνωσι τὰ μακριμένα σου χεῖλη, ὦ ἀκόλαστος Κλεοπάτρα ! Ἄς ἐνωθῇ ἡ μαγεία μετὰ τῆς καλλονῆς, καὶ μετ' αὐτῶν ἀμφοτέρων ἡ ἡδυπάθεια. Πρόσδεσον τὸν ἀκόλαστον εἰς παρατεταμένα συμπόσια, καὶ κράτει ἐξημμένον τὸν ἐγκέφαλόν του. Ἄς ἐξύνωσι τὴν ὀρεξίν του μάγειροι Ἐπικούριοι δι' ἐρεθιστικῶν καρυκευμάτων, καὶ ἃς ἀμβλύνωσι τῆς τιμῆς τὸ αἴσθημα ὁ ὕπνος καὶ ἡ τρυφή, ἕως οὗ πέσῃ εἰς ἐντελὴ λήθαργον. — Λοιπὸν Βάριε ; (Εἰσέρχεται ὁ Βάριος).

ΒΑΡΙΟΣ. Ἔχω τι θετικώτατον νὰ σοὶ ἀναγγείλω. Ὁ Μάρκος Ἀντώνιος ἀναμένεται εἰς Ῥώμην ἀπὸ ὥρας εἰς ὥραν. Τόσος χρόνος παρήλθεν ἀφ' οὗτου ἀπῆλθε τῆς Αἰγύπτου, ὥστε ἠδύνατο νὰ φθάσῃ καὶ μακρότερα.

ΠΟΜΠΗΙΟΣ. Μετὰ περισσοτέρας εὐχρεστήσεως θὰ ἤκουον ἀγγελίαν ὀλιγώτερον σπουδαίαν. Δὲν ἐπίστευον, Μηνᾶ, ὅτι ὁ ἀκόρεστος οὗτος ἐρωτότροπος ἠθέλει φορέσει τὴν περικεφαλαίαν του χάριν τόσῳ μικροῦ πολέμου ἢ στρατιωτικῇ αὐτοῦ ικανότητι εἶνε δις ὑπερτέρα τῶν δύο ἄλλων. Ἀλλὰ τώρα πρέπει νὰ μεγαλαυχῶμεν, ἀφοῦ ἡ ἐκστρατεία μας δύναται νὰ ποσπάσῃ ἀπὸ τοὺς κόλπους τῆς Αἰγυπτίας χήρας τὸν οὐδέποτε ὑπὸ τῶν ἡδονῶν κορεννόμενον Ἀντώνιον.

ΜΗΝΑΣ. Δὲν δύναμαι νὰ παραδεχθῶ ὅτι εἶνε δυνατόν νὰ ὁμονήσωσι ποτὲ ὁ Καῖσαρ καὶ ὁ Ἀντώνιος. Ἡ ἀποθκνοῦσα σύζυγός του ἐστασίασε κατὰ τοῦ Καίσαρος, ὁ δὲ ἀδελφός του τῷ ἐκήρυξε πόλεμον, μολονότι δὲν πιστεύω νὰ πικωτρήνθησαν ὑπὸ τοῦ Ἀντωνίου.

ΠΟΜΠΗΙΟΣ. Δὲν ἠξεύρω, Μηνᾶ, κατὰ πόσον αἱ μικραὶ αὗται ἔριδες δύνανται νὰ ὑποχωρήσωσιν ἀπέναντι τῶν μεγαλειτέρων. Εἶνε πρόδηλον, ὅτι ἂν δὲν εἴχομεν ἐγερθῇ ἐναντίον αὐτῶν, θὰ ἤριζον πρὸς ἀλλήλους, διότι ἔχουσι σπουδαίας ἀφορμὰς ἔριδος, ἀλλὰ δὲν ἠξεύρομεν ἀκόμη κατὰ πόσον ὁ φόβος, ὃν ἐμπνέομεν εἰς αὐτοὺς, θὰ δυνήθῃ νὰ τοὺς συμψιλιώσῃ, καὶ νὰ διαλύσῃ τὰς ἀσημάντους αὐτῶν διαφοράς. Γενηθήτω τὸ θέλημα τῶν θεῶν. Πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ζωῆς ἡμῶν πρέπει νὰ ἀναπτύξωμεν ἅλας ἡμῶν τὰς δυνάμεις. Ἐλθέ Μηνᾶ (ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ Β΄.

Ῥώμη. Λωμάτιον ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Λεπίδου.

ΑΙΝΟΒΑΡΔΟΣ, ΛΕΠΙΔΟΣ

ΑΙΝΟΒΑΡΔΟΣ. Πράξιν ἀρίστην καὶ ἀξίαν σοῦ θὰ πράξῃς, φίλε Αἰνόβαρδε, καθιστεύων τὸν στρατηγόν σου νὰ ποιῇται χρῆσιν προτέρων λόγων.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Θὰ παρκαλέσω αὐτὸν νὰ ἀποκρίνεται ὅπως ἀρμόζει εἰς τὸν Ἀντώνιον. Ἄν ὁ Καῖσαρ τὸν ἐρεθίσῃ πρέπει ὁ Ἀντώνιος νὰ λάβῃ ὕψος ἀγέρωχον, καὶ βροντοφώνως ὡς ἄλλος Ἄρης νὰ ἀποκριθῇ. Μὰ τὸν Δία, ἂν ἐγὼ ἔφερον τὸν πώγωνά τοῦ Ἀντωνίου, δὲν θὰ ἔκτεινον αὐτὸν σήμερον!

ΛΕΠΙΔΟΣ. Δὲν εἶναι καὶρὸς τώρα διὰ προσωπικάς ἐριδας.

ΑΙΝΟΒΑΡΔΟΣ. Πᾶσα στιγμή εἶναι κατὰλλήλος πρὸς τὰ ζητήματα τὰ ὅποια αὕτη γεννᾷ.

ΛΕΠΙΔΟΣ. Ἀλλὰ τὰ μικρότερα πρέπει νὰ ὑποχωροῦν ἀπέναντι τῶν μεγάλαιτέρων.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Ὅχι, ἂν τὰ μικρότερα ἔρχωνται πρῶτα.

ΛΕΠΙΔΟΣ. Οἱ λόγοι σου εἶναι ἐμπαιθέστατοι. Ἀλλὰ μὴ ὑποδαύλιζε, σὲ παρκαλῶ, τὸ ὑπὸ τὴν τέφραν πῦρ. Ἰδοὺ ἔρχεται ὁ γενναϊώτερος Ἀντώνιος. (Βισέρεται ὁ Ἀντώνιος μετὰ τοῦ Βενδιδίου).

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Ἰδοὺ καὶ ὁ Καῖσαρ. (Βισέρχ. ὁ Καῖσαρ, ὁ Μαικήνας καὶ ὁ Ἀγρίππας)

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἄν συμφωνήσωμεν ἐδῶ, θὰ μεταδώμεν ἔπειτα εἰς τὴν χώραν τῶν Πάρθων! Ἀκούεις Βενδίδιε;

ΚΑΙΣΑΡ. Δὲν ἤξεύρω, Μαικήνα, ἐρώτησον τὸν Ἀγρίππαν.

ΛΕΠΙΔΟΣ. Ἐπειδὴ, γενναῖοι φίλοι, εἶναι σπουδαῖον τὸ ζήτημα τὸ ὅποτον μᾶς συνήνωσεν ἐδῶ, δὲν πρέπει νὰ ἐπιτρέψωμεν, ὥστε πράξεις ἀσήμαντοι νὰ διαιρέσωσιν ἡμᾶς. Ἀκούσωμεν μὲ πρόβλητα ὅ,τι ἐπιλήψιμον συνέβη. Ὅταν μετ' ἐμπαιθείας συζητῶμεν τὰς μηδαιμινὰς ταύτας διαφορὰς ἡμῶν, διαπραττομεν φόνον, ἐνῶ προσπαθοῦμεν νὰ ἐπουλώσωμεν πληγὰς. Ὅθεν καθικετεύω ὑμᾶς, εὐγενεῖς συνάδελφοι, νὰ θίγετε τὰ μάλλον δυσάρεστα ζητήματα μετὰ μεγίστης προότητος, ἀποφεύγοντες ἀπρεπεῖς ἢ ἐρεθιστικὰς ἐκφράσεις.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Πολὺ ὀρθόν. Θὰ ἔπραττον οὕτως ἂν εἴμεθα ἐνώπιον τοῦ στρατοῦ καὶ ἑτοιμοὶ πρὸς μάχην.

ΚΑΙΣΑΡ. Καλῶς ἦλθε εἰς Ῥώμην.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Σὲ εὐχαριστῶ.

ΚΑΙΣΑΡ. Κάθισε.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Κάθισε, κύριε.

ΚΑΙΣΑΡ. Ἔ, λοιπόν.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Μανθάνω ὅτι δίδεις κακὴν σημασίαν εἰς πράγματα τὰ ὅποια δὲν ἔχουν τοιαύτην ἢ δὲν ἀφορῶσιν εἰς σὲ καὶ τοιαύτην ἂν εἶχον.

ΚΑΙΣΑΡ. Θὰ ἤμην γαλοῦς ἂν ἄνευ λόγου ἢ δι' ἐλάχιστα ἐθεώρουν ἑμαυτὸν ὑβρισθέντα, καὶ ἰδίως ὑπὸ σοῦ· πολὺ δὲ γελοιότερος θὰ ἤμην ἂν ἄπαξ προέφερον περιφρονητικῶς τὸ ὄνομά σου, ἐνῶ οὐδένα εἶχον λόγον νὰ τὸ πράξω.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Τί σοὶ ἔμελεν ἢ ἐν Αἰγύπτῳ διαμονή μου, Καῖσαρ;

ΚΑΙΣΑΡ. Ὅχι πλείότερον ἀφ' ὅτι σοὶ ἔμελεν εἰς Αἰγύπτῳ ἢ ἐν Ῥώμῃ.

ιδιική μου. Ἄν ὁμως ἐκεῖ ἐσκευάσεις κατὰ τῆς ἀρχῆς μου, τότε ἡ ἐν Αἰγύπτῳ διαμονή σου ἡδυνάκτο νὰ μοὶ ᾔνε θέμα συζητήσεως.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Τί ἐννοεῖς μὲ τὸ ἐσκευάσεις;

ΚΑΙΣΑΡ. Δύνασαι νὰ μαντεύσης τὰς σκέψεις μου ἐκ τῶν ἐδῶ συμβά-
των μου. Ἡ σύζυγος καὶ ὁ ἀδελφός σου ἔλαβον τὰ ὅπλα ἐναντίον μου, ἡ
δὲ ἀποστασία των ἐχρησίμευεν ὡς πειράδειγμα τὸ ὅποιον ὤφειλες νὰ ἀκο-
λουθήσης· ἦτο τὸ σύνθημα τοῦ πολέμου.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἀπκτᾷται. Οὐδέποτε ὁ ἀδελφός μου μὲ ἀνέμιζεν εἰς τὰς
πράξεις του· ἐπληροφορήθην περὶ τούτου, καὶ αἱ πληροφορίες μου προέρ-
χονται ἐξ ἀσφαλοῦς πηγῆς, ἐκ τῶν ἐκθέσεων τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων οἵτι-
νες ἐπολέμησαν ὑπὲρ σοῦ. Μήπως δὲν περιεφρόνησε καὶ τὴν ἐξουσίαν μου
καὶ τὴν ιδιικήν σου, κηρύξας πόλεμον ἐναντίον σου, καὶ παρὰ τὴν θέλη-
σίν μου, ἀφοῦ ὁ ιδιικός σου ἀγὼν ἦτο καὶ ιδιικός μου; Ὡς πρὸς τὴν ὑπό-
θεσιν ταύτην αἱ πρὸς σέ ἐπιστολαί μου σὲ καθησύχασαν. Ἄν ὁμως θέλῃς
νὰ προκαλέσης ἐριδὴ καὶ δὲν ἔχεις ἄλλην ἀφορμὴν, μὴ τὴν ζητῇς διὰ τοῦ
παραπόνου τούτου.

ΚΑΙΣΑΡ. Δικαιολογεῖσαι ἀποδίδων μοι ἑλλειψιν κρίσεως, ἀλλ' αἱ προ-
φάσεις αὗται δὲν συνηρηολογήθησαν καλῶς.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ὅχι, ὅχι τοιαῦτα. Γινώσκω, εἶμαι βέβαιος ὅτι δὲν ἦτο
δυνατὸν νὰ ἀπκτηθῇς ὡς πρὸς τοῦτο, ταυτέστι, ὅτι ἐγὼ, σύμμαχος σου
ἐν τῷ ὑπ' αὐτοῦ κατὰ σοῦ διαζυγομένῳ ἀγῶνι, ἡδυνάμην νὰ βλέπω ἀσμέ-
νως πόλεμον συνταράττοντα τὴν ἡσυχίαν μου. Ὡς πρὸς τὴν σύζυγόν μου
θὰ σοὶ νύχόμην σύζυγον ἔχουσιν τὸ πνεῦμά της. Εἶσαι κύριος τοῦ τρίτου
μέρους τοῦ κόσμου, καὶ δύνασαι νὰ διοικήσῃς αὐτὸ διὰ μικροῦ χαλινοῦ,
δὲν δύνασαι ὁμως νὰ πράξῃς τὸ αὐτὸ προκειμένου περὶ τοιαύτης συζύγου.

ΑΙΝΟΒΑΡΚΟΣ. Εἶθε νὰ εἶχομεν ὅλοι τοιαύτας συζύγους, ὥστε οἱ ἄνδρες
νὰ παραλαμβάνωσιν αὐτὰς εἰς τοὺς πολέμους!

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Καρκατῆρος οὐσα βιαίου καὶ ἀνυπομόνου, διήγειρε ταρα-
χάς, — μὴ στερουμένας πολιτικῆς δεξιότητος — αἵτινες ὁμολογῶ μετὰ
λύπης, Καίσαρ, σοὶ ἐπροξένησαν πολλὴν ἀντασυχίαν· ἀλλ' ὡς πρὸς τοῦτο,
ὀφείλεις νὰ ὁμολογήσῃς ὅτι οὐδὲν ἡδυνάμην νὰ πράξω.

ΚΑΙΣΑΡ. Σοὶ ἔγραψα ὅτε ἐκραιπάλας ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ἀλλὰ σὺ θέσας
τὰς ἐπιστολάς εἰς τὸν κόλπον σου, ἀπέπεμψας τὸν ἀπεσταλμένον μου
μετὰ σαρκαστικῶν ἐπιπλήξεων.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἐνεφχνίσθη αἰφνιδίως ἐνώπιόν μου πρὶν ἢ εἰσέτι εἰσαγγελ-
θῇ. Πρὸ μικροῦ δὲ εἶχον δεχθῇ εἰς συμπόσιον τρεῖς βασιλεῖς, καὶ κατὰ τὴν
στιγμὴν ἐκείνην δὲν ἤμην ὅπως καὶ τὴν πρωΐαν, ἀλλὰ τὴν ἐπιοῦσαν τῷ
ὁμολόγησα εἰς ποίαν κατὰστασιν εὐρισκόμην, ὅπερ ἦτο τὸ αὐτὸ ὡς ἐὰν
τῷ ἐζήτουν συγγνώμην. Ἀλλὰ μὴ ἀναμιγνύωμεν αὐτὸν εἰς τὴν ἐριδὴ ἡ-

ῥῶν. Ἀπαλείψωμεν αὐτὸν ἐκ τῆς διαφορᾶς, ἂν πρόκηται· νὰ συζητήσωμεν περὶ ταύτης.

ΚΑΙΣΑΡ. Παρέβης τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ ὅρκου σου· ταιχύτην δὲ παρά-
βαιν οὐδέποτε θὰ δυνήθῃς σὺ νὰ κατηγορήσῃς ἐμοῦ.

ΛΕΠΙΔΟΣ. Μὴ παρκφέρεσαι, Καῖσαρ.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ὅχι, Λέπιδε, ἄφες τον νὰ δμιλήσῃ· ἡ τιμὴ περὶ τῆς ὁ-
ποίας δμιλεῖ καὶ τὴν ὁποίαν ὑποθέτει ὅτι παρέβην εἶνε ἱερὰ· ἀλλ' ἐξακο-
λούθει, Καῖσαρ. Παρέβην τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ ὅρκου μου.—

ΚΑΙΣΑΡ. Τοῦ νὰ μολ παράσχῃς ἔνοπλον βοήθειαν ὅταν ἤθελον ζητήσαι
ἐκτὴν, ἀλλὰ σὺ ἤρνηθης ταύτην.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἡρέλησα μᾶλλον, καὶ τοῦτο καθ' ἣν στιγμὴν ὦρκε φαρ-
μακερὶ μὲ καθίστων οὐχὶ κύριον ἐμχυτοῦ. Θὰ δείξω δὲ πρὸς σέ τὴν με-
τάνοιάν μου, ὅσον δύναμιν· ἀλλ' ἡ χρηστότης μου δὲν θὰ καταβιάσῃ τὸ
μεγαλεῖόν μου, ὅτε θὰ μεταχειρισθῶ τὸ μεγαλεῖον ἄνευ χρηστότητος.
Τὸ ἀληθὲς εἶνε, ὅτι ἡ Φουλβία ὑπεκίνησεν ἐδῶ πολέμους ὅπως μὲ ἀπο-
σπάσῃ ἐκ τῆς Αἰγύπτου, διὰ τοῦτο δ' ἐγὼ ὅστις ἐν ἀγνοίᾳ ὑπῆρξα ἀφορ-
μὴ τούτων, ζητῶ συγγνώμην ταιχύτην, οἷαν ἐπιβάλλει ἡ τιμὴ νὰ ζη-
τήσω ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ.

ΛΕΠΙΔΟΣ. Ὁμίλησας εὐγενῶς.

ΜΑΙΚΗΝΑΣ. Παύσατε, παρχκαλῶ, τὴν περὶ τῶν ἀμοιβαίων δυσχερεστή-
σεων συζήτησιν, λησιμονήσατε δ' αὐτάς ἐντελῶς, ἐνθυμούμενοι ὅτι ἡ πα-
ροῦσα στιγμή σᾶς ἐπιβάλλει τὴν συμφιλίωσιν.

ΛΕΠΙΔΟΣ. Πολὺ φρονίμως Ὁμίλησας, Μαικήνα.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Ἡ ἂν ἐπὶ τοῦ παρόντος συμφιλιωθῇτε, δύνασθε νὰ
ἐπανέλθητε ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, ὅταν δὲν θὰ γίνηται πλέον λόγος
περὶ τοῦ Πομπηίου. Τότε μὴ ἔχοντες ἄλλο τι νὰ πράξῃτε, θὰ ἔχετε καιρὸν
νὰ φιλονεικῇτε.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Σιώπη· σὺ εἶσαι μόνον στρατιώτης.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Εἶχον σχεδὸν λησιμονήσει ὅτι ἡ ἀλήθεια πρέπει νὰ
σιωπᾷ.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Δεικνύεις ἔλλειψιν σεβασμοῦ πρὸς τοὺς παρόντας, ἄρκεϊ.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Καλὰ λοιπὸν, ἐξακολουθήτε· εἰς τὸ ἐξῆς θὰ εἶμαι ἀναί-
σθητος ὡς πέτρον.

ΚΑΙΣΑΡ. Ἀποδοκιμάζω μόνον τὸν τρόπον, ὅχι καὶ τὴν οὐσίαν τῆς ὁμι-
λίας του, διότι δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ μείνωμεν συνδεδεμένοι, ἔχοντες τό-
σον ἐναντίκ φρονήματι. Καὶ ὅμως, ἐὰν ἐγνώριζον ὅτι ὑπάρχει κρίκος δυ-
νάμενος νὰ μᾶς συνδέσῃ, θὰ περιηρχόμην τὴν οἰκουμένην πρὸς ἀνεύρε-
σίν του.

ΑΓΡΙΠΠΑΣ. Ἐπίτρεψόν μοι, Καῖσαρ.

ΚΑΙΣΑΡ. Ὁμίλησον, Ἀγρίππα.

ΑΓΡΙΠΠΑΣ. Ἐχεις ἀδελφὴν δημοτηρίαν, τὴν θαυμαστὴν Ὀκταβίαν, ἡ δὲ μέγας Ἀντώνιος διατελεῖ νῦν ἐν χηραίᾳ.

ΚΑΙΣΑΡ. Σιώπη, Ἀγρίππα, ἂν σὲ ἤκουεν ἡ Κλεοπάτρα θὰ σὲ ἐπέπληττε δικαίως διὰ τὴν προπέτειάν σου.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Δὲν εἶμαι ἑγγυχμος Καίσαρ, ἄφες τὸν Ἀγρίππην νὰ ἐξακολουθήσῃ.

ΑΓΡΙΠΠΑΣ. Ὅπως συνδεθῇτε διὰ φιλίας ἀδικασπύτου, ἀδελφοποιήθητε, καὶ τὰς καρδίαις ὑμῶν ἐνώσητε διὰ δεσμοῦ ἀδιαρρήκτου· πρέπει ὁ Ἀντώνιος νὰ συζευχθῇ τὴν Ὀκταβίαν, ἀξίαν ἐνεκα τοῦ κάλλους τῆς νὰ συνδεθῇ μετὰ τοῦ ἐπιφανεστάτου τῶν ἀνδρῶν, καὶ τῆς ὁποίας αἱ ἀρεταὶ καὶ αἱ ἑξοχοὶ χάριτες ἐκφράζουσιν ἐκεῖνο ὅπερ οὐδεὶς δύναται νὰ ἐκφράσῃ. Διὰ τοῦ γάμου τούτου, ὅλοι αἱ μικρὰ ζήλοτυπία αἱ φαινόμεναι τῶρα μεγάλαι, καὶ ὅλοι οἱ σπουδαῖοι φόβοι οἱ φαινόμενοι ἐπικίνδυνοι, θὰ ἐξηφανίζοντο τότε· τότε καὶ αἱ ἀλήθειαι θὰ ἐθεωροῦντο μῦθοι, ἐνῶ τῶρα καὶ οἱ μῦθοι σχεδὸν θεωροῦνται ἀλήθειαι. Ἡ πρὸς ἀμφοτέρους ἀγάπη τῆς Ὀκταβίας ἤθελε συνδέσει μὲν ὑμᾶς, ἐξασφαλίσαι δὲ καὶ εἰς τοὺς δύο τὰς συμπληθείας ὅλων. Συγγνώμην δι' ὅσα ἔλαβον τὸ θάρρος νὰ εἶπω. Δὲν εἶνε σκέψις στιγμιαία, ἀλλὰ μεμελετημένη καὶ κατὰ καθήκον βρασπισθεῖσα.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Τί λέγει ὁ Καίσαρ;

ΚΑΙΣΑΡ. Θὰ περιμείνῃ ν' ἀκούσῃ πῶς ἐξέλαβεν ὁ Ἀντώνιος τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀγρίππα λεχθέντα.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ποίαν ἰσχὺν ἔχει ὁ Ἀγρίππας πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς προτάσεως ταύτης, ἐὰν ἔλεγον, «ἔστω δέχομαι Ἀγρίππα»;

ΚΑΙΣΑΡ. Τὴν ἰσχὺν τοῦ Καίσαρος, τὴν ἰσχὺν μου ἐπὶ τῆς Ὀκταβίας.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Εἴθε νὰ μὴ διαλογισθῶ ποτέ περὶ προσκόμιματος τοῦ λαμπροῦ τούτου καὶ τόσον εὐοίωνου σχεδίου! — Δός μοι τὴν χεῖρά σου. Προχώρησον εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς εὐτυχοῦς ταύτης πράξεως. Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης ἃς διευθύνῃ τὴν ἀγάπην ἡμῶν ἀδελφικὴ καρδίᾳ, καὶ ἃς προῖκωμεν ἀδελφικῶς εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν μεγάλων ἡμῶν σχεδίων!

ΚΑΙΣΑΡ. Δός μοι τὴν χεῖρά μου. Σοὶ παραδίδω ἀδελφὴν ἣν οὐδέποτε ἀδελφὸς ἠγάπησε μετὰ μείζονος στοργῆς. Εἴθε νὰ ζήσῃ ἵνα ἐνώσῃ τὰ βασίλεια καὶ τὰς καρδίαις ἡμῶν· εἴθε ἡ ἀγάπη ἡμῶν νὰ μὴ διασπασθῇ τοῦ λοιποῦ!

ΛΕΠΙΔΟΣ. Γένοιτο!

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Δὲν ἐφάνταζόμην ὅτι ἤθελον πολεμήσαι κατὰ τοῦ Πομπηίου, διότι ἐσχάτως ἀκόμη ἐφέρθη πρὸς με λίαν φιλοφρόνως· ὀφείλω μόνον νὰ τὸν εὐχαριστήσω ἵνα μὴ φανῶ ἐπιλήσιμων τῆς εὐεργεσίας, καὶ μετὰ ταῦτα νὰ προκαλέσω αὐτὸν πᾶραυτα.

ΛΕΠΙΔΟΣ. Ὁ καιρὸς ἐπείγει. Πρέπει εὐθὺς νὰ βυθίσωμεν κατὰ τοῦ Πομπηίου, πρὶν ἢ οὗτος βυθίσῃ καθ' ἡμῶν.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ποῦ εἶνε ;

ΚΑΙΣΑΡ. Πλησίον τοῦ Μισσηνοῦ ὄρους.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ποῖα εἶνε ἡ κατὰ ξηρὰν δύναμις του ;

ΚΑΙΣΑΡ. Μεγάλη καὶ ἀδιαλείπτως αὐξάνουσα, ἀλλὰ κατὰ θάλασσαν εἶνε ἀπόλυτος κύριος.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Κατὰ τὴν διατρέχουσαν φήμην. Εἴθε νὰ εἶχομεν ἤδη συνδιαλεχθῇ μετ' αὐτοῦ ! Ἄς σπεύδωμεν. Ἀλλὰ, τελειώσωμεν τὴν ὑπόθεσιν περὶ τῆς ὁποίας ὠμιλήσαμεν πρὶν ἢ ὀπισθῶμεν.

ΚΑΙΣΑΡ. Προθυμότητι. Σὲ προσκαλῶ δὲ νὰ ἔλθῃς, ἵνα ἴδῃς τὴν ἀδελφὴν μου, θὰ σὲ ὀδηγήσω πρὸς αὐτὴν κατ' εὐθεΐαν.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἐλθέ, Λέπιδε, μὴ μᾶς στερήσῃς τῆς παρουσίας σου.

ΛΕΠΙΔΟΣ. Οὐδὲ ἀσθένεια θὰ μὲ ἐμπόδιζε, γενναῖε Ἀντώνιε.

(Ἀκούονται σαλπίσματα. Ἐξέρχονται ὁ Καίσαρ, ὁ Ἀντώνιος καὶ ὁ Λέπιδος).

ΜΑΙΚΗΝΑΣ. Καλῶς ἦλθες ἐξ Αἰγύπτου φίλε.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Ὁ λαμπρὸς Μικκίνκας, τὸ ἥμισυ τῆς καρδίας τοῦ Καίσαρος ! Ὁ ἀξιότιμος φίλος Ἀγρίππας !

ΑΓΡΙΠΠΑΣ. Φίλε Αἰνόβαρβε !

ΜΑΙΚΗΝΑΣ. Πρέπει νὰ χαίρωμεν ὅτι τὰ πράγματα διευθετήθησαν καλῶς. — Ὑπῆρξε λαμπρὰ ἡ ἐν Αἰγύπτῳ διαμονή σας.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. ὦ, νὰί· ἐκοιμώμεθα τὴν ἡμέραν καὶ διηρχόμεθα τὴν νύκτα πίνοντες.

ΜΑΙΚΗΝΑΣ. Εἶνε ἀληθές ὅτι εἰς πρόγευμα δώδεκα δαιτυμόνων, εἴχετε ὀκτὼ ὀλοκλήρους ἀγριοχοίρους ὀπτούς ;

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Αὐτὸ ἦτο ὡς μυῖα παρὰβιλλομένη πρὸς ἀετόν. Ὡς πρὸς τὰ συμπόσια εἶχομεν ἄλλα πολὺ τερατωδέστερα τὰ ὁποῖα ἀληθῶς εἶνε ἀξία μνείας.

ΜΑΙΚΗΝΑΣ. Πρέπει νὰ εἶνε γυνὴ ἀπροσμάχητος ἂν ἡ περὶ αὐτῆς φήμη εἶνε ἀκριβής.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Ἐκ τῆς πρώτης συναντήσεώς της μετὰ τοῦ Ἀντωνίου ἐπὶ τοῦ Κύδνου ποταμοῦ, ἐκυρίευσεν εὐθὺς τὴν καρδίαν του.

ΜΑΙΚΗΝΑΣ. Ἐκεῖ πράγματι ἐνεφανίσθη ἐν ὅλῃ τῇ ἀκτινοβολίᾳ αὐτῆς λάμπει, ἂν αἱ πληροφορίες μου δὲν εἶνε ψευδεῖς.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Ἴδου πῶς ἦτο. Τὸ πλοιάριον ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐπέβαιναν, ὅμοιον πρὸς ἀπαστρέπτοντα θρόνον, ἔλαμπεν ἐπὶ τοῦ ὕδατος· ἡ μὲν πρύμνα αὐτοῦ ἦτον ἐκ χρυσοῦ σφυρηλάτου, τὰ δὲ ἱστία πορφυρὰ καὶ τόσον ἀρωματώδη, ὥστε αἱ ἄνεμοι ἐθώπευον αὐτὰ ἐρωτύλως· αἱ ἀργυραὶ κῶπαι, κινούμεναι ἐρρυθμῶς πρὸς τὸν ἦχον τῶν αὐλῶν παρώτρυνον τὸ ὑπ' αὐτῶν διωκόμενον ὕδωρ νὰ ἐπανέρχεται ταχύτερον, ὥσει ἡσθάνετο ἔρωτα πρὸς τὰ κτυπήματά των. Ἡ δὲ Κλεοπάτρα ἦτο ὑπερτέρᾳ πάσης περιγραφῆς. Κατακειμένη ὑπὸ χρυσοκέντητον σκιάδα, ὑπερέβαινε κατὰ τὴν

καλλονὴν καὶ αὐτὴν τὴν Ἀφροδίτην, εἰς τὴν ὁποῖαν ἡ φαντασία ἐνεφύσησε κάλλος καὶ τοῦ φυσικοῦ ἀνώτερον. Παῖδες εὐεῖδεις, ὅμοιοι πρὸς μειδιώντας ἔρωτας ἱστάντο ἐκατέρωθεν αὐτῆς μετὰ ποικιλοχρόων ἀνὰ χεῖρας ῥιπιδίων, ἡ δ' ἐκ τούτων παρὰγομένη λεπτὴ αὔρα, ἐφκίνητο αὐξάνουσα μᾶλλον ἢ ἐλαττοῦσα τὴν θερμότητά τῶν λεπτοφυῶν ἐκείνων πτερίων, ἃς προσεπλάθουν νὰ δροσίωσι.

ΑΓΡΙΠΠΑΣ. Θαυμάσιον ὄντως θέαμα διὰ τὸν Ἀντώνιον!

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Αἱ θεοπακινίδες τῆς ὁμοιότητος μετὰ Νηρηίδας καὶ Σειρήνας, ὑπήκουον εἰς τὸ ἐλάχιστον αὐτῆς νεῦμα, αἱ δὲ ὑποκλίσεις των ἐπηλύξανον τὰς χάριτας αὐτῶν. Μία τούτων ἐνδεδυμένη ὡς σειρὴν ἐπηδολιούχει, τὰ δὲ μετὰξὺν σχοινία ἐκυρτοῦντο ὑπὸ τὴν ἀφὴν τῶν ἀβρῶν ἐκείνων καὶ εὐκνήτων χειρῶν. Ὅσμη δὲ ἡδυτάτη, διεχέετο ἀπὸ τοῦ πλοιαρίου ἐπὶ τὰς γειτονιζούσας ὄχθας. Ἡ πόλις ἄπασα ἔσπευσε νὰ τὴν ἴδῃ, ὁ δὲ Ἀντώνιος, καθήμενος ἐπὶ θρόνου εἰς τὴν ἀγορὰν, ἔμεινε μόνος συρίζων εἰς τὸν αἶρα· ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ αἶρ, ἂν δὲν ἀντέδκινεν εἰς τοὺς φυσικοὺς νόμους, ἤθελε μεταβῆ πρὸς θέαν τῆς Κλεοπάτρας, ἀφίνων οὕτω χάσμα ἐν τῇ φύσει! ¹

ΑΓΡΙΠΠΑΣ. Θαυμάσια ἀλήθως ἡ Αἰγυπτία!

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Ἄμα ἀποβιβασθεῖσαν προσεκάλεσεν αὐτὴν εἰς δεῖπνον ὁ Ἀντώνιος, ἀλλ' αὕτη ἀπεκρίθη ὅτι θὰ ἤρμοζε μᾶλλον νὰ φιλοξενηθῇ οὗτος παρ' αὐτῆς. Τότε δὲ ὁ φιλόφρων ἡμῶν Ἀντώνιος, οὗ οὐδέποτε γυνὴ ἤκουσε προφέροντος τὴν λέξιν σῶμα, ξυρισθεὶς δεκάκις, μεταβαίνει εἰς τὸ συμπόσιον, καὶ ὡς εἰσφοράν, προσφέρει τὴν καρδίαν του δι' ὅσα μόνον οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ ἐγεύθησαν.

ΑΓΡΙΠΠΑΣ. Οὐράνιον πλάσμα. Ἐκάμε τὸν μέγα Κρίσπρον νὰ κατακληθῇ μετὰ τὸ ξῆφος· ἐκκροφόρησε δὲ ὁ ὑπ' αὐτοῦ καλλιεργηθεὶς ἀγρός· Ἡμέραν τινὰ εἶδον αὐτὴν πηδήσασαν τετραρχκοντάκις ἐν τῷ μέσῳ τῆς δημοσίας ἀγορᾶς. Ἀπολέσασα δὲ τὴν ἀνκπνοὴν ὠμίλει καὶ ἡσθμαине οὕτως, ὥστε καὶ αὐτὴ ἡ πάθησις μετεβάλλετο εἰς χάριν, καὶ ἄπνους ἀκόμη ἀνέδιδε ζωήν.

ΜΑΙΚΙΝΑΣ. Τώρα ὁ Ἀντώνιος πρέπει νὰ τὴν κατὰλίπη ἐντελῶς.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Οὐδέποτε. Δὲν θὰ θελήσῃ.—Οὔτε ἡ ἡλικία δύναται νὰ τὴν μαράνῃ, οὔτε ἡ συνήθεια νὰ ἐλαττώσῃ τὴν ἐν αὐτῇ ποικιλίαν τῶν θελημάτων. Αἱ μὲν ἄλλα γυναικες κατευνάζουσι τὰς ὀρέξεις τὰς ὁποίας διεγείρουσιν, ἀλλ' αὕτη, ὅσῳ περισσότερον θέλει νὰ κατευνάσῃ αὐτὰς, τόσῳ περισσότερον τὰς διεγείρει· διότι καὶ τὰ χαμπεστάτα πράγματα

¹ Πλούταρχος. Τῶν μὲν ἱστίων ἀλαουργῶν ἐκπεπασμένων, τῆς δὲ εἰρεσίας ἀργυραῖς κώπαις ἀναφερομένης πρὸς αὐτὸν ἄμα σύρ. γὰρ καὶ καθαλαῖς συντηρησμένον. Αὕτη μὲν κατέκειτο ὑπὸ σκιάδι χρυσοπλάστῳ κεκοσμημένῳ γραφικῶς ὡς παρ' Ἀφροδίτῃ, παῖδες δὲ καὶ γραφικοὶς ἔρωσιν εἰκασμένοι παρ' ἐκάτερον ἐστῶτες ἐρρίπιζον.

ἔχουσι τόσην χάριν ἐν αὐτῇ, ὥστε, οἱ ἅγιοι πατέρες εὐλογοῦσιν αὐτὴν ἀκολασταίνουσιν.

ΜΑΙΚΗΝΑΣ. Ἄν τὸ κάλλος, ἡ φρόνησις καὶ ἡ κοσμιότης, δύνανται νὰ ἐλκύσωσι τὴν καρδίαν τοῦ Ἀντωνίου, ἡ Ὀκταβία εἶνε εὐτυχὴς κληρὸς δι' αὐτόν.

ΑΓΡΙΠΠΑΣ. Ἄς ὑπάγωμεν. — Δέχθητι, φίλε Αἰνόβαρβε τὴν φιλοξενίαν μου ἐφ' ὅσον διαμένεις ἐδῶ.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Σὲ εὐχαριστῶ, φίλε (ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ Γ'.

Ῥώμη. — Δωμάτιον ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Καίσαρος.

ΚΑΙΣΑΡ, ΑΝΤΩΝΙΟΣ, ΟΚΤΑΒΙΑ, ΥΠΗΡΕΤΑΙ, ΜΑΝΤΙΣ.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ὁ κόσμος καὶ τὰ σπουδαῖά μου καθήκοντα, θὰ μὲ χωρίζωσιν ἐνίοτε ἐκ τῆς ἀγαλλίας σου.

ΟΚΤΑΒΙΑ. Καθ' ὅλον δὲ τοῦτο τὸ διάστημα γονυπετῆς πρὸ τῶν θεῶν θὰ δέωμαι ὑπὲρ σοῦ.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Καλὴν νύκτα, ἄρχον. — Μὴ κρίνης, Ὀκταβία μου, περὶ τῶν ἐλαττωμάτων μου ἐκ τῶν διαδόσεων τοῦ κόσμου. Δὲν ἠκολούθησα πάντοτε τὴν εὐθεῖαν ὁδόν, ἀλλ' εἰς τὸ ἐξῆς ὁ βίος μου θὰ εἶνε κανονικός. Καλὴν νύκτα, φιλόκτε κυρία.

ΟΚΤΑΒΙΑ. Καλὴν νύκτα, ἄρχον. (Ἐξέρχεται ὁ Καίσαρ μετὰ τῆς Ὀκταβίας).

ΚΑΙΣΑΡ. Καλὴν νύκτα.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Αἰπὸν κατεργάρον! ἐπιθυμεῖς τὴν Αἴγυπτον;

ΜΑΝΤΙΣ. Εἴθε νὰ μὴ ἤρχομαι ποτὲ ἐκεῖθεν, οὔτε σὺ νὰ μετέδκινες ἐκεῖσε!

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Καὶ διὰ ποῖον λόγον σὲ προκαλῶ;

ΜΑΝΤΙΣ. Τὸν λόγον βλέπω εἰς τὴν μαντικὴν μου τέχνην, ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ τὸν ἐκφράσω. Ὅπωςδὴποτε ἐπίστρεψον ταχέως εἰς τὴν Αἴγυπτον.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Εἰπέ μοι, τίνος τύχη θὰ εἶνε λαμπρότερη τοῦ Καίσαρος ἢ ἡ ἰδική μου;

ΜΑΝΤΙΣ. Τοῦ Καίσαρος. Διὸ μὴ μένης πλησίον του, ὦ Ἀντώνιε. Ὁ δαίμων σου — ἦτοι τὸ προστατεύον σε πνεῦμα — εἶνε μεγαλόφρον, γενναῖον, ὑψηλόν, ἀπαράμιλλον, ὅταν λείπῃ τὸ τοῦ Καίσαρος· ἀλλὰ πλησίον ἐκείνου, ὁ ἄγγελός σου καταβάλλεται καὶ μεταβάλλεται εἰς Τρόμον· τοῦτου ἕνεκα φεῦγε πάντοτε μακρὰν αὐτοῦ.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Μὴ δμιλήσης πλέον περὶ τούτου.

ΜΑΝΤΙΣ. Εἰς οὐδέν· ἄλλον ἐκτός σου, καὶ μόνον μετὰ σοῦ. Εἰς οἷον· δῆποτε παίγνιον παίξης μετ' αὐτοῦ, χάνεις πάντοτε· παρὰ πᾶσαν δὲ πιθανότητα σὲ νικᾷ διὰ τῆς τύχης του· ἡ δόξα σου ἀμαυροῦται, ὅταν αὐτὸς λάμπῃ πλησίον σου. Ἐπικναλαμβάνω ὅτι ὁ δαίμων σου φεβεῖται νὰ σε καθοδηγήσῃ πλησίον ἐκείνου, καὶ ὅτι ἀναγκάζεται τὴν γενναϊότητά του ὅταν ἐκεῖνος εἶνε ἀπὼν.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ὑπκγε. Εἶπέ τῷ Βενδιδίῳ ὅτι θέλω νὰ τῷ δμιλήσω. (ἐξέρχεται ὁ μάντις). Θὰ πέμψω αὐτὸν κατὰ τῶν Πάρθων.— Εἴτε ἐκ τύχης, εἴτε ἐκ τέχνης, ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἶπε τὴν ἀλήθειαν. Καὶ αὐτοὶ οἱ κύβοι τῷ ὑπακούουσιν, εἰς ὅλα δὲ τὰ παίγνια ἡμῶν ἡ δεξιότης μου ναυαγεῖ ἀπέναντι τῆς τύχης του. Ἄν ρίψωμεν λαχνοὺς κερδίζει· παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν οἱ ἀλέκτορες του καταβάλλουσι τοὺς ἰδικούς μου, αἱ δὲ ὄρτυγες του ἐκδιώκουσι πάντοτε τὰς ἰδικάς μου. Θὰ ἐπκνέλω εἰς τὴν Αἴγυπτον, καὶ, μολονότι συνάπτω τὸν γάμον τοῦτον πρὸς ἡσυχίαν μου, (εἰσέρχεται ὁ Βενδίδιος) εἰς τὴν ἀνατολήν εἶνε αἱ τέρψεις μου.— ὦ, ἐλθέ Βενδίδιε.— Πρέπει νὰ ὑπάγῃς ἐναντίον τῶν Πάρθων. Ἡ ἐντολή σου εἶνε ἐτοίμη· ἐλθέ νὰ τὴν λάβῃς (ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ Δ'.

Ῥώμη. — Ὀδός.

ΛΕΠΙΔΟΣ, ΜΑΙΚΗΝΑΣ, ΑΓΡΙΠΠΑΣ

ΛΕΠΙΔΟΣ. Μὴ τκράττεσθε περισσότερον· σπεύσατε σᾶς παρκαλῶ εἰς συνάντησιν τῶν στρατηγῶν σας.

ΑΓΡΙΠΠΑΣ. Εὐθὺς ὡς ὁ Μάρκος Ἀντώνιος ἐναγκαλισθῇ τὴν Ὀκταβίαν, θὰ σᾶς ἀκολουθήσωμεν.

ΛΕΠΙΔΟΣ. Χαίρετε λοιπὸν, ἕως ὅτου σᾶς ἶδω μὲ τὴν στρατιωτικὴν στολὴν ἣ ὁποῖα ἀρμόζει τόσον καλὰ εἰς ἀμφοτέρους ὑμᾶς.

ΜΑΙΚΗΝΑΣ. Καθόσον δύναμει νὰ κρίνω περὶ τῆς πορείας, θὰ φθάσωμεν πρὸ ὑμῶν εἰς τὸ ὄρος, Λέπιδε.

ΛΕΠΙΔΟΣ. Ἡ ὁδός σας εἶνε συντομωτέρη· τὰ σχέδιά μου θὰ μὲ ἀναγκάσωσι νὰ λοξοδρομήσω, καὶ θὰ μὲ προσπεράσητε κατὰ δύο ἡμερῶν δρόμον.

ΜΑΙΚΗΝΑΣ καὶ ΑΓΡΙΠΠΑΣ. Σοὶ εὐχόμεθα καλὴν ἐπιτυχίαν.

ΛΕΠΙΔΟΣ. Χαίρετε (ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ Ε'.

*Αλεξάνδρεια.— Δωμάτιον ἐν τοῖς ἀνακτόροις.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ, ΧΑΡΜΙΟΝ, ΕΙΡΑΣ, ΑΔΕΞΑΣ, ΥΠΗΡΕΤΑΙ.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ν' ἀκούσω μουσικὴν θέλω, μουσικὴν, τὴν μελαγχολικὴν τροφήν ἡμῶν τῶν ἐρξαστῶν.

ΥΠΗΡΕΤΗΣ. Ἐ, μουσική! (Εἰσέρχεται ὁ Μαρδιανός).

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ἀφήσχετέ την· ὡς ὑπάγωμεν εἰς τὸ σφαιριστήριον.¹ Ἐλκ Χάρμιον.

ΧΑΡΜΙΟΝ. Μὲ πονεῖ τὸ χέρι, πκίξε κκλλίτερκ μὲ τὸν Μαρδιανόν.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Γυνή πκίζουσκ μὲ εὐνοῦχον, εἶνε τὸ αὐτὸ ὡς νὰ πκίζη μὲ γυναικα. Ἐλκ, θέλεις νὰ πκίξης μκζύ μου;

ΜΑΡΔΙΑΝΟΣ. Θὰ πκίξω ὅσον ἡμπορέσω κκλλίτερκ, κυρίκ.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ὅταν τις δεικνύη καλὴν θέλησιν εἶνε ἄξιος συγγνώμης καὶ ἀποτυχάνων. Δέν θέλω νὰ πκίξω τώρκ. — Δόσχετέ μου τὴν δρμίαν. Θὰ ὑπάγωμεν εἰς τὸν ποταμόν· ἐκεῖ δὲ ἀκούουσκ μακρόθεν τὴν μουσικὴν, θὰ συλλαμβάνω φκιοπτέρυγας, ἰχθῦς· τὸ κυρτὸν ἄγκιστρὸν μου θὰ διαπερῇ τὰς ἰλυώδεις σικγόνας των, καὶ ἀνασύρουσκα αὐτοὺς θὰ νομίζω ὅτι ἕκαστος τούτων εἶνε εἰς Ἀντώνιος, καὶ θὰ λέγω, ἄ! ἄ! σὲ συνέλαβον.

ΧΑΡΜΙΟΝ. Πόσον ἐγελάσκαμεν τὴν ἡμέραν ὅτε ἐστοιχηματίσατε μὲ τὸν Ἀντώνιον εἰς τὸ ψάρευμα, ὅταν ὁ βουτιχτής ἐκρέμασε εἰς τὸ ἀγκίστρι του ἓνα πκιστόψαρκ τὸ ὁποῖον ἀνέστυρε κκτκχαρούμενος!

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ὡ τί κκκρὸς, τί κκκρὸς ἦτον ἐκεῖνος! Τὸν ἐπεριγέλασκ τόσφ, ὥστε ἔχασε τὴν ὑπομονήν, καὶ τὴν ἰδίαν ἐσπέρκν τὸν κκθησύχασκα μὲ τὸν αὐτὸν τρόπον. Τὴν ἐπιοῦσαν πρὸ τῆς ἐννάτης τῆς πρωῒας τὸν ἐμέθυσκ τόσον ὥστε ἡναγκάσθη νὰ κκτκκλιθῇ. Τότε τὸν ἐνέδυσκ τὸ κκλυμκ τῆς κερκλῆς μου, καὶ τὸ φόρεμά μου, ἐγὼ δὲ ἐζώστην τὸ ξίφος τὸ ὁποῖον ἔφερεν εἰς Φιλίππους! Ὡ! ἀπὸ τὴν Ἰταλίαν. (Εἰσέρχεται ἀγγελιαφόρος). Κῦσε τὰς ἀγκυθὰς ἀγγελίης σου εἰς τὰ πρὸ πολλοῦ στεῖρα ὧτά μου.

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ. Κυρίκ, κυρίκ —

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ἀπέθκνεν ὁ Ἀντώνιος; Φονεύεις τὴν βκσίλισσάν σου ἂν εἴπης ναί, ἀχρεῖτε· ἂν ὁμῶς ἀναγγεῖλῃς ὅτι εἶνε ἐλεύθερος καὶ ὑγιαίνει, λάβε χρήματα καὶ φίλητε τὰς κυανῆς φλέβας τῆς χεῖρὸς ταύτης, τὴν ὁποῖαν βκσιλεῖς ἡγγίζον εἰς τὰ χεῖλη των καὶ τρέμοντες ἐφίλουν.

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ. Ἐν πρώτοις, κυρίκ, σοὶ ἀναγγέλλω ὅτι εἶνε καλὰ.

¹ Εἰς ἐκ τῶν πολλῶν ἀναχρονισμῶν τοῦ δράματος τούτου.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ἴδού, λάβε περισσότερον χρυσόν· ἀλλὰ πρόσεχε δύστηνε, συνειθίζομεν νὰ λέγωμεν ὅτι καὶ οἱ νεκροὶ εἶνε καλὰ· ἂν οὕτω πως τὸ ἐννοεῖς, θὰ διελύσω τὸν χρυσὸν τὸν ὅποιον σοῦ δίδω, καὶ θὰ χύσω αὐτὸν εἰς τὸν κακὰγγελον λάφυγγά σου.

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ. Ἀκούσον με, καλὴ μου κυρία.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Καλὰ, σὲ ἀκούω, ἐξαικολούθει· ἀλλὰ ἡ ὄψις σου δὲν εἶνε φαεινὰ· ἂν ὁ Ἀντώνιος εἶνε ὑγιὴς καὶ ἐλεύθερος, διατί τόσον σκυθρωπὴ φυσιογνωμία, ἀφοῦ πρόκειται ν' ἀναγγεῖλῃς τόσον εὐάρεστον ἀγγελίαν; Ἄν πάλιν δὲν ἦτο καλὰ ἔπρεπε νὰ περυσισκῆς οὐχὶ ὑπὸ μορφὴν ἀνθρώπου, ἀλλ' ὡς ἐριννὺς ὀφειοπλόκαμος.

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ. Θὰ εὐαρεστηθῇ ἡ βασίλισσα νὰ μὲ ἀκούσῃ;

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Μοῦ ἔρχεται κατὰ νοῦν νὰ σὲ κτυπήσω πρὶν ἢ ὁμιλήσῃς. Ἀλλ' ὅμως ἂν εἴπῃς ὅτι ὁ Ἀντώνιος ζῇ, ὑγιαίνει, ὅτι εἶνε φίλος καὶ ὅχι αἰχμάλωτος τοῦ Καίσαρος, βροχὴ χρυσοῦ καὶ χέλαζα πολυτίμων μαργαριτῶν θὰ πέσῃ ἐπὶ σοῦ.

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ. Ὑγιαίνει κυρία.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Πολὺ καλὰ.

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ. Καὶ δικάζεται φιλικῶς πρὸς τὸν Καίσαρα.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Εἶσαι τίμιος ἄνθρωπος.

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ. Οὐδέποτε ἡ φιλία των ἦτο στενωτέρα.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Λάβε πρὸ ἐμοῦ πλουτὸν ὀλόκληρον.

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ. Ἀλλ' ὅμως κυρία —

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Δὲν μοὶ ἀρέσκει αὐτὸ τὸ «ἀλλ' ὅμως»· μετρίάζει τὸ εὐάρεστον τῶν ἤδη ἀγγελθέντων. Ἀποτροπιάζομαι αὐτὸ τὸ «ἀλλ' ὅμως». Ὁμοιάζει πρὸς τὸν δεσμοφύλακα ἐκεῖνον ὅστις ἐξάγει ἐκ τῆς εἰρκτῆς ἀποφώλιόν τι τέρας. Εἶπε σὲ παρκαλῶ, φίλε μου, ὅλας ὁμοῦ τὰς καλὰς ἢ κακὰς ἀγγελίας. Δικάζεται φιλικῶς πρὸς τὸν Καίσαρα εἶπες, ὅτι ὑγιαίνει, καὶ ὅτι εἶνε ἐλεύθερος.

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ. Ἐλεύθερος κυρία! ὅχι· δὲν εἶπα τοιοῦτόν τι. Συνεδέθη μετὰ τῆς Ὀκταβίας.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Τίτι τρόπῳ;

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ. Συζυγικῶς.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ὡχρῖδ, Χάρμιον.

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ. Κυρία, ἐνυμφεύθη τὴν Ὀκταβίαν.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Δοιμική νὰ σὲ θερίσῃ (τίπτουσα αὐτὸν τὸν βίπτει χαμαί).

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ. Ὑπομονή, καλὴ μου κυρία.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Τί λέγεις; — Φύγε ἀπ' ἐδῶ (κτυπᾷ αὐτὸν καὶ πάλιν). Ἄθλιε πανοῦργε! μὴ σοῦ πετάξω τὰ μάτια καὶ τὰ ποδοκυλίσω ὡς σφαίρας· θὰ σοῦ ξεριζώσω τὰ μαλλιά (τινάσσει αὐτὸν ὀρμητικῶς)· θὰ μαστιγω-

θῆς διὰ μεταλλικοῦ σύρματος, θὰ σὲ ἀλείψουν μὲ ἄλμην, καὶ θὰ σὲ ψήσουν μὲ ὀλίγην ρωτιά.

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ. Ἐγὼ μόνον τὴν ἀγγελίαν φέρω, ἑρκαμία βασίλισσα, δὲν ἀνεμίχθην εἰς τὸν γάμον.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Εἰπέ ὅτι δὲν εἶνε ἀληθές, θὰ σοὶ δώσω μίαν ἐπαρχίαν, καὶ θὰ ἔχῃς λαμπρὴν προκωγὴν. Διὰ τοῦ ῥυπίσματος ὅπερ ἔλαβες ἐξιλεώνεις τὴν ὀργὴν τὴν ὁποίαν μοὶ διήγειρας. Θὰ σοὶ χαρίσω δὲ οἶονδ' ἂν ποτε δῶρον μοὶ αἰτήσῃς.

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ. Ἐνυμφεύθη κυρία.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Μοχθηρὲ, πολὺ ἔζησας (σύρει ἐγχειρίδιον).

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ. Ἄ! τότε φεύγω. Τί σκοπὸν ἔχεις, κυρία; ἐγὼ δὲν ἔπταισκα εἰς τίποτε (ἐξέρχεται).

ΧΑΡΜΙΟΝ. Ἠσύχασε κυρία, ὁ ἄνθρωπος εἶνε ἀθῶος.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ὑπάρχουσιν ἀθῶοι οἱ ὅποιοι δὲν διαφεύγουν τὴν κερκυνόν. — Ἄς καταποντισθῇ ἡ Αἴγυπτος εἰς τὸν Νεῖλον! καὶ ἄς μεταβληθῶσιν εἰς ὄφεις ὅλα τὰ ἀγαθοποιὰ πλάσματα! — Καλέσατε πάλιν αὐτὸν τὸν δοῦλον. Δὲν θὰ τὸν δαγκάσω, μᾶλλον τὴν λύσσαν τὴν ὁποίαν ἔχω. Φωνάζετε τον.

ΧΑΡΜΙΟΝ. Φοβεῖται νὰ ἔλθῃ.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Δὲν θὰ πειράζω αὐτόν· θὰ εἶνε ἀγενεῖς, αἱ χεῖρες αὐταὶ νὰ κτυπήσωσι κατώτερόν μου, ἀφοῦ ἐγὼ ὑπῆρξα ἡ αἰτία πάντων ὅσα μοὶ συνέβησαν. — Πλησίασε (εἰσέρχεται πάλιν ὁ ἀγγελιαφόρος). Εἶνε μὲν ἔντιμον, δὲν εἶνε ὅμως πάντοτε καλὸν νὰ εἶνέ τις ἀγγελος κακῶν. Λέγε με χίλις στόματα τὰς εὐαρέστους ἀγγελίας, καὶ ἄφησε τὰς δυσαρέστους νὰ ὑπονοῶνται ἀπ' ἐαυτῶν.

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ. Ἐξετέλεσκα τὸ καθήκόν μου.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ἐνυμφεύθη; Ἄν καὶ πάλιν εἶπῃς ναί, δὲν θὰ δυνηθῶ νὰ σὲ μισήσω περισσότερο ἀπ' ὅσον σὲ μισῶ.

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ. Ἐνυμφεύθη κυρία.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Οἱ θεοὶ νὰ συνταράξωσι τὰς φρένας σου! Ἐπιμένεις ἀκόμη;

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ. Νὰ ψευσθῶ λοιπὸν κυρία;

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Εἴθε νὰ ἐψεύδεσο, καὶ ἂν ἀκόμη ἐπρόκειτο νὰ καταποντισθῇ τὸ ἥμισυ τῆς Αἰγύπτου μου, καὶ νὰ μεταβληθῇ εἰς δεξαμενὴν λεπιδωτῶν ὄφρων. Ὑπαγε, φύγε ἀπ' ἐδῶ καὶ Νεκρίστου πρόσωπον ἂν εἶχες, θὰ μοὶ ἐφάνεσο ὁ εἰδεχθέστατος τῶν ἀνθρώπων. Εἶνε νυμφευμένος;

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ. Ζητῶ συγγνώμην ἀπὸ τὴν Μεγαλειότητά σου.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Εἶνε νυμφευμένος;

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ. Μὴ ἐκλαμβάνῃς ὡς προσβολὴν ὅτι δὲν ἐλέχθη διὰ νὰ σὲ προσβάλῃ. Νομίζω δὲ ἀδικώτατον τὸ νὰ μὲ τιμωρήσῃς διὰ πρᾶγμα τὸ ὁποῖον μὲ διέταξες νὰ κάμω. Ἐνυμφεύθη τὴν Ὀκταβίαν.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. "Ω! εἴθε ὁ δόλος ἐκείνου νὰ σὲ καθίστα δόλιον σὲ τὸν μὴ τοιοῦτον! Πῶς! Εἶσαι βέβαιος περὶ τούτου; Τὰ ἐμπορεύματα τὰ ὅποια ἔφερες ἐκ Ῥώμης εἶνε πολὺ ἀκριβὰ δι' ἐμέ· ὅς μείνωσιν εἰς βάρος σου, καὶ ὅς ἐπιφέρωσι τὸν ὀλεθρὸν σου!

ΧΑΡΜΙΟΝ. Ὑπομονή, καλὴ μου βασίλισσα.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ἐπαινοῦσα τὸν Ἀντώνιον κατηγόρου τὸν Καίσαρα.

ΧΑΡΜΙΟΝ. Πολλὰς φορὰς, κυρία.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Τιμωροῦμαι τώρα διὰ τοῦτο. Βοηθήσατέ με νὰ ἐξέλθω· Λειποθυμῶ. Εἰράς, Χάρμιον. — Δὲν εἶνε τίποτε. — Πήγαμε νὰ εὕρῃς αὐτὸν τὸν ἄνθρωπον, ἀγαπητέ μου Ἀλεξᾶ· ἐρώτησον αὐτὸν περὶ τῶν χαρακτηρηστικῶν τῆς Ὀκταβίας, τῆς ἡλικίας, καὶ τῶν ὀρέξεών της, μὴ λησμονήσης καὶ τὸ χρῶμα τῆς κόμης. Φέρε μου γρήγορα ἀποκρίσιν (ἐξέρχεται ὁ Ἀλεξᾶς). Ἄς φύγῃ διὰ παντός. — "Οχι—Χάρμιον· μοιλονότι ἀφ' ἐνὸς μὲν παρίσταται ὡς Γοργώ, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὡς Ἀργεῖ. (Πρὸς τὸν Μαρδιανόν). Εἰπέ εἰς τὸν Ἀλεξᾶ νὰ μάθῃ καὶ περὶ τοῦ ἀνκατήματός της — Αὐπῆσου με Χάρμιον, ἀλλὰ μὴ μὲ δμιλεῖς — ὁδήγησέ με εἰς τὸ δωμάτιόν μου (Ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ Ζ'.

Παρεὶ τὸ Μισσηνόν.

**ΠΟΜΠΗΙΟΣ, ΜΗΝΑΣ, ΚΑΙΣΑΡ, ΛΕΠΙΔΟΣ, ΑΝΤΩΝΙΟΣ,
ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ, ΜΑΙΚΗΝΑΣ.**

ΠΟΜΠΗΙΟΣ. Ἔχω τοὺς ἰδικούς σας ὁμήρους καὶ σεῖς τοὺς ἰδικούς μου, ὥστε δυνάμεθα νὰ συνδικασθῶμεν πρὶν ἢ συμπλακῶμεν.

ΚΑΙΣΑΡ. Εἶνε πρόπον νὰ ἔλθωμεν πρῶτον εἰς ἐξηγήσεις, καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἐστείλαμεν τὰς προτάσεις ἡμῶν ἐγγράφους· ἂν δὲ ἐξήτκας αὐτάς, εἰπέ ἡμῖν ἂν σοὶ εὐαρεστῶσιν ὥστε νὰ ἀποστείλῃς εἰς τὴν Σικελίαν τοὺς ἀνδρείους τούτους νέους, οἵτινες ἄλλως θὰ ἀπολεσθῶσιν ἐδῶ.

ΠΟΜΠΗΙΟΣ. Ἀποταίνομαι πρὸς τοὺς τρεῖς γερουσιαστάς τοῦ μεγάλου τούτου κόσμου, τοὺς ἀντιπροσώπους τῶν θεῶν — Δὲν ἐννοῶ διατί ὁ πατήρ μου, ἔχων υἱὸν καὶ φίλους, θὰ ἐπτερεῖτο ἐκδικητῶν, ἀφοῦ ὁ Ἰούλιος Καίσαρ, οὗτινος τὸ φάσμα ἐνεφανίσθη εἰς Φιλίππους εἰς τὸν ἐνάρκτον Βροῦτον, σὺς εἶδεν ἐκεῖ πολεμοῦντας ὑπὲρ αὐτοῦ. Τίς λόγος παρεκίνησεν εἰς συνωμοσίαν τὸν πελιδνὸν Κάσσιον; Ποῖος λόγος παρεκίνησε τὸν ὑπὸ πάντων τιμώμενον ἐνάρκτον Ῥωμαῖον Βροῦτον, καὶ τοὺς λοιποὺς συνωμότες, τοὺς ἐρχομένους τούτους τῆς ὠρχίης ἐλευθερίας νὰ πλημμυρήσωσι δι' αἵματος τὸ Καπιτώλιον; τίς ἄλλος λόγος ἢ διότι δὲν ὑπέφερον τὸν ἄνθρωπον

ἀνώτερον ἀνθρώπου; Ἴδου ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον ἐξώπλισα τὰ πλοῖά μου, ὑπὸ τὸ βάρος τῶν ὁποίων ἀφρίζει ὁ ὀργισμένος πόντος, καὶ διὰ τῶν ὁποίων ἐσκόπουν νὰ τιμωρήσω τὴν πρὸς τὸν εὐγενῆ πατέρα μου ἀχαριστίαν τῆς δολερᾶς Ῥώμης.

ΚΑΙΣΑΡ. Πρᾶξον ὥς θέλεις.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Δὲν μᾶς φοβίζουσι τὰ πλοῖά σου. Θὰ ἀγωνισθῶμεν καὶ κατὰ θάλασσαν, ἀλλὰ γνωρίζεις πόσον σὲ ὑπερτεροῦμεν κατὰ ξηράν.

ΠΟΜΠΗΙΟΣ. Κατὰ ξηράν βεβαίως μὲ ὑπερτερεῖς, ὥς κατέχων τὴν οἰκίαν τοῦ πατρός μου, ἀλλ' ἐπειδὴ οὔτε ὁ κοῦκκος κτίζει ποτὲ τὴν φωλεάν του, μένε ἐν αὐτῇ ἐφ' ὅσον δύνασαι.

ΛΕΠΙΔΟΣ. Εἰπέ μας σὲ παρακαλῶ — διότι τὰ ἄλλα εἶνε ἐκτὸς τοῦ προκειμένου — τί φρονεῖς περὶ τῶν προτάσεων μας.

ΚΑΙΣΑΡ. Αὐτὸ εἶνε τὸ ζήτημα.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Σκέφθητι ὠρίμως τί πρέπει νὰ πράξης χωρὶς νὰ λάβῃς ὑπὸψιν παρκαλήσεις.

ΚΑΙΣΑΡ. Καὶ τί δύναται νὰ συμβῇ ἂν ἐπιδιώξης καλλιτέραν τύχην.

ΠΟΜΠΗΙΟΣ. Μοὶ προσεφέρκατε τὴν Σικελίαν καὶ τὴν Σαρδινίαν, ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ καθарίσω ἐκ τῶν πειρατῶν τὴν θάλασσαν, καὶ νὰ στέλλω πόσόν τι σίτου εἰς Ῥώμην τούτων συμφωνηθέντων, θὰ θέσωμεν τὸ ξῖφος εἰς τὴν θήκην, καὶ θ' ἀπέλθωμεν μὲ ἀθικτον θώρακα.

ΚΑΙΣΑΡ, ΑΝΤΩΝΙΟΣ καὶ ΛΕΠΙΔΟΣ. Αὗται εἶνε αἱ προτάσεις ἡμῶν.

ΠΟΜΠΗΙΟΣ. Μάθετε λοιπὸν ὅτι ἦλθον ἐδῶ μὲ τὴν ἀπόφασιν νὰ τὰς δεχθῶ, ἀλλ' ὁ Μάρκος Ἀντώνιος μὲ ἠρέθισέ πως. — Καίτοι δὲ καταβιάζω τὴν ἀξίαν τῆς πράξεως ἀναφέρων αὐτήν, οὐχ ἥττον πρέπει νὰ μάθῃς Ἀντώνιε ὅτι, ὅταν ὁ ἀδελφός σου ἐπολέμει κατὰ τοῦ Καίσαρος, ἡ μήτηρ σου ἐλθοῦσα εἰς Σικελίαν ἔτυχε παρ' ἐμοῦ φιλικωτάτης ὑποδοχῆς.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Τὸ ἔμαθον, Πομπήϊε, καὶ εἶμαι προθυμότερος νὰ ἐκφράσω τὴν πρὸς σὲ εὐγνωμοσύνην μου.

ΠΟΜΠΗΙΟΣ. Δός μοι τὴν χεῖρά σου· δὲν ἐπερίμενον νὰ σὲ συναντήσω ἐδῶ Ἀντώνιε.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Εἶνε μαλακὰ αἱ κλίναι εἰς τὴν ἀνατολήν, καὶ σ' εὐχαριστῶ ὥς συντελέσαντα εἰς τὸ νὰ ἔλθω ταχύτερον παρ' ὅτι ἐσκόπευον, διότι ὠφελήθην ἐκ τῆς ἐπιστροφῆς.

ΚΑΙΣΑΡ. Μετεβλήθης ἀφ' ὅτου σὲ εἶδον ἐσχάτως.

ΠΟΜΠΗΙΟΣ. Δὲν ἤξεύρω τί ἔχνη ἀφῆκεν ἡ ἀδυσώπητος τύχη ἐπὶ τοῦ μετώπου μου, ἀλλ' οὐδέποτε θὰ εἰσέλθῃ αὕτη εἰς τὸ στῆθος μου, οὐδέποτε θὰ ὑποδουλώσῃ τὴν καρδίαν μου.

ΛΕΠΙΔΟΣ. Μετὰ χαρᾶς σὲ βλέπω ἐδῶ.

ΠΟΜΠΗΙΟΣ. Τὸ πιστεύω, Λέπιδε. — Λοιπὸν εἴμεθα σύμφωνοι. Παρκαλῶ νὰ συνταχθῇ καὶ νὰ σφραγισθῇ παρ' ἡμῶν ἡ σύμβασις.

ΚΑΙΣΑΡ. Αὕτη θὰ εἶνε ἡ πρώτη μας προᾶξις.

ΠΟΜΠΗΙΟΣ. Θὰ φιλοξενήσωμεν ἀλλήλους πρὶν ἢ χωρισθῶμεν. Ἄς ρίψωμεν κλῆρον διὰ τὸ νὰ ἴδωμεν τίς θ' ἀρχίσῃ πρῶτος.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἐγὼ Πομπήϊε.

ΠΟΜΠΗΙΟΣ. Ὅχι Ἀντώνιε, ὁ κλῆρος θ' ἀπορραΐσῃ· ἀλλ' εἴτε πρῶτος, εἴτε τελευταῖος, ἡ λαμπρὰ μαγερικὴ τῆς Αἰγύπτου θὰ ἔχῃ τὰ πρωτεῖα. Ἦκουσθα ὅτι τὰ συμπόσια ἐκεῖνα ἐπάχυναν τὸν Ἰούλιον Καίσαρα.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἦκουσας καὶ πολλὰ ἄλλα.

ΠΟΜΠΗΙΟΣ. Δὲν ἔχουσι διπλὴν συμασίαν οἱ λόγοι μου.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Καλλωπίζεις αὐτοὺς δι' ὠρκίων λέξεων.

ΠΟΜΠΗΙΟΣ. Ἦκουσθα λοιπὸν αὐτό· καὶ ὅτι ὁ Ἀπολλόδωρος ἔφερε....

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Ἀρκεῖ πλέον.— Εἶνε ὅπως τὸ εἶπες.

ΠΟΜΠΗΙΟΣ. Τί σέ πικραίνει ;

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Ἐφεραν εἰς τὸν Καίσαρα μίαν βασίλισσαν ἐντὸς ἐνὸς στρώματος.

ΠΟΜΠΗΙΟΣ. Τώρα σὲ ἀναγνωρίζω· πῶς ἔχεις στρατιῶτα ;

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Καλὰ, καὶ φαίνεται ὅτι θὰ περάσω καὶ καλὰ, διότι βλέπω ὅτι ἐτοιμάζονται τέσσαρα συμπόσια.

ΠΟΜΠΗΙΟΣ. Δός μοι τὴν χειρὰ σου· οὐδέποτε σὲ ἐμίσησα· σὲ εἶδον μαχόμενον καὶ ἐζήλευσα τὴν ἀνδρείαν σου.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Οὐδέποτε σὲ ἠγάπησα πολὺ· ἀλλὰ σὲ ἐπήνεσα ὅταν δεκάκις ἦσο ἄξιός τῶν ἐπαινῶν τοὺς ὁποίους σοὶ ἀπέδωκα.

ΠΟΜΠΗΙΟΣ. Ἐχε πάντοτε τὴν αὐτὴν εἰλικρίνειαν, διότι αὕτη σοὶ ἀρμόζει θυμωσίως. Σὺς προσκαλῶ ὅλους ἐπὶ τοῦ πλοίου μου. Θέλετε φίλοι γὰρ προπορευθῆτε ;

ΚΑΙΣΑΡ, ΑΝΤΩΝΙΟΣ καὶ ΛΕΠΙΔΟΣ. Δεῖξέ μας τὸν δρόμον Πομπήϊε.

ΠΟΜΠΗΙΟΣ. Ἐλθετε. (Ἐξέρχονται ὁ Πομπήϊος, ὁ Καίσαρ, ὁ Ἀντώνιος, ὁ Λέπιδος μετὰ στρατιωτῶν καὶ ὑπηρετῶν).

ΜΗΝΑΣ. (Κατ' ἰδίαν). Οὐδέποτε ὁ πατήρ σου, Πομπήϊε, ᾔθελε συνομολογήσῃ τοιαύτην συνθήκην.— Ἐγνωρίσθημεν ἄλλοτε, κύριε (πρὸς τὸν Αἰνόβαρβον).

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Εἰς τὴν θάλασσαν νομίζω.

ΜΗΝΑΣ. Μάλιστα.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Ἠνδραγάθησας κατὰ θάλασσαν.

ΜΗΝΑΣ. Καὶ σὺ κατὰ ξηράν.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Ἐπαινῶ πάντα ἐπικινουντά με, μολονότι οὐδεὶς δύναται ν' ἀρνηθῇ τὰ κατὰ ξηράν κατωρθώματά μου.

ΜΗΝΑΣ. Οὔτε τὰ κατὰ θάλασσαν ἰδικά μου.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Νομίζω ὅτι πρὸς ἀσφάλειάν σου δύνασαι ν' ἀρνηθῇς καὶ τι· ὑπῆρξες φοβερός ληστὴς κατὰ θάλασσαν.

ΜΗΝΑΣ. Καὶ σὺ κατὰ ξηράν.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Τότε ἀρνοῦμαι τὰς κατὰ ξηράν ὑπηρεσίας μου· ἀλλὰ δός μου τὸ χεῖρ σου Μηνᾶ· ἂν οἱ ἐφθαλμοί μας εἶχον ἐξουσίαν, ἤθελον συλλάβει ἐδῶ δύο ληστὰς ἀσπυζομένους.

ΜΗΝΑΣ. Ὅλων τῶν ἀνθρώπων τὰ πρόσωπα εἶνε εἰλικρινῆ, οἵαυδήποτε καὶ ἂν ᾧσιν αἱ χεῖρές των.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Πρόσωπον ὡραίας γυναικὸς δὲν εἶνε ποτὲ εἰλικρινές·

ΜΗΝΑΣ. Μὴ συκοφαντῆς, κλέπτουσι μόνον καρδίαις.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Ἦλθουμεν ἐδῶ διὰ νὰ πολεμήσωμεν ἐναντίον σας.

ΜΗΝΑΣ. Τὸ κατ' ἐμέ, λυποῦμαι διότι ἡ συνέντευξις αὕτη ἀπέληξεν εἰς οἰνοποσίαν. Σήμερον ὁ Πομπήιος ἀποδιώκει γελῶν τὴν τύχην του.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Ἄν οὕτω πράξῃ, βεβαίως δὲν θὰ τὴν ἐπανκφέρῃ κλαίων.

ΜΗΝΑΣ. Ἐχεις δίκαιον φίλα. Δὲν ἐπεριμένομεν νὰ ἴδωμεν ἐδῶ τὸν Μάρκον Ἀντώνιον. Σὲ παρακαλῶ, ἐνυμφεύθῃ τὴν Κλεοπάτρην;

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Ἡ ἀδελφὴ τοῦ Καίσαρος ὀνομάζεται Ὀκταβία.

ΜΗΝΑΣ. Ἀληθῶς· ἦτο σύζυγος τοῦ Γαίου Μαρκέλλου.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Ἀλλὰ τώρα εἶνε σύζυγος τοῦ Μάρκου Ἀντωνίου.

ΜΗΝΑΣ. Τί λέγεις;

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Ἀληθέστατον.

ΜΗΝΑΣ. Τάτε ὁ Καίσαρ καὶ αὐτὸς συνεδέθησεν διὰ παντός.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Ἐὰν ἠναγκαζόμην νὰ προείπω περὶ τοῦ δεσμοῦ τούτου, δὲν θὰ ἐξέφραζον τοιαύτην γνώμην.

ΜΗΝΑΣ. Νομίζω ὅτι ἡ πολιτικὴ μᾶλλον ἢ ὁ ἔρως ὑπηγόρευσε τὸν γάμον τοῦτον.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Αὐτὴν τὴν γνώμην ἔχω καὶ ἐγώ. Ἀλλὰ θὰ ἴδῃς ὅτι ὁ δεσμὸς ἐκείνος, ὅστις φαίνεται ὅτι συσφίγγει τὴν φιλίαν των, θὰ πνίξῃ αὐτήν. Ἡ Ὀκταβία ἔχει ἦθος αὐστηρόν, ψυχρὸν καὶ πρᾶον.

ΜΗΝΑΣ. Καὶ τίς δὲν ἤθελε τοιαύτην σύζυγον;

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Ὅχι ὁ στερούμενος τῶν ἀρετῶν τούτων· καὶ τοιοῦτος εἶνε ὁ Μάρκος Ἀντώνιος. Αὐτὸς θὰ ἐπιστρέψῃ πάλιν εἰς τὴν Αἴγυπτίαν του· τότε δὲ οἱ στεναγμοὶ τῆς Ὀκταβίας θὰ προκαλέσωσι τὴν βαρεῖαν ὀργὴν τοῦ Καίσαρος, καὶ ὡς προεῖπον, ὅτι νῦν σφίγγει τὸν δεσμόν τῆς φιλίας των, αὐτὸ τοῦτο θὰ γίνῃ ἀφορμὴ τῆς διχονοίας των. Ἄλλοῦ εἶνε ἡ καρδία τοῦ Ἀντωνίου, ἐδῶ ἐνυμφεύθῃ κατ' ἀνάγκην.

ΜΗΝΑΣ. Πιθανόν. Λοιπόν, πηγαίνομεν εἰς τὸ πλοῖον; Θὰ πῶ εἰς ὑγείαν σου, Αἰνόβαρβε.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Θὰ σοῦ ἀνταποδώσω τὴν πρόποσιν. Ἐγυμνάσαμεν ἀρκετὰ τοὺς λάρυγγάς μας εἰς τὴν Αἴγυπτον.

ΜΗΝΑΣ. Ἐμπρός. Ἀγωμεν (ἔξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ Ζ΄.

Ἐπὶ τοῦ πλοίου τοῦ Πομπηίου ἡγκυροβολημένου παρὰ τὸ
Μισσηνὸν ἀκρωτήριον.

Μουσικῇ παικῶζει. Εἰσέρχονται δύο ἢ τρεῖς ὑπηρέται φέροντες τὰ τοῦ συμποσίου.

Α΄. ΥΠΗΡΕΤΗΣ. Τώρα θὰ ἔλθουν σύντροφε· μερικοὶ ἀπ' αὐτοὺς δὲν στέ-
κουν καλὰ στὰ πόδια, ὀλίγας ἀέρκας ἂν τοὺς φουτήσῃ θὰ τοὺς ῥίξῃ κάτω.

Β΄. ΥΠΗΡΕΤΗΣ. Ὁ Λέπιδος εἶνε κατακόκκινος.

Α΄. ΥΠΗΡΕΤΗΣ. Τὸν ἔκαμαν νὰ πλῇ καὶ τὸ μερίδιο τῶν ἄλλων.

Β΄. ΥΠΗΡΕΤΗΣ. Ὅταν βλέπῃ ὅτι ὁ ἕνας ἀρχίζει νὰ παираίξῃ τὸν ἄλ-
λον, φωνάζει «φθάνει, φθάνει πλέον», τοὺς συμφοιλιώνει μὲ τὰ παρκαλάλια
του, καὶ ὑπερκα συμφοιλιώνει καὶ τὸν ἑαυτὸν του μὲ τὸ πλοτό.

Α΄. ΥΠΗΡΕΤΗΣ. Ναί, ἀλλὰ ἔτι τὸ λογικὸ του πρέπει νὰ τοῦ φεύγῃ
πολὺ εὐκόλα.

Β΄. ΥΠΗΡΕΤΗΣ. Νὰ τί εἶνε νὰ ἀνακατώνεται κανεὶς μὲ μεγάλους. Ἡ
ἕνα καλὰ μὲ ἄχρηστο ἔχω, ἢ μιὰ λόγχη τὴν ὁποῖαν δὲν μπορῶ νὰ σηκώσω,
εἶνε γιὰ μένα τὸ ἴδιο.

Α΄. ΥΠΗΡΕΤΗΣ. Νὰ ἀναισθήσῃ σὲ μιὰ ὑψηλὴ σφαῖρα, καὶ νὰ μένῃς ἀκί-
νητος, εἶνε τὸ ἴδιο, ὥς νὰ βλέπῃς δυὸ τρύπαις εἰς τὴν θέσιν τῶν ματιῶν,
πρᾶγμα ποῦ ἀσχημίζει τρομερὰ τὸ πρόσωπον. (Ἀκούονται σάλπιγγες. Εἰσέρ-
χονται ὁ Καῖσαρ, ὁ Ἀντώνιος, ὁ Πομπήιος, ὁ Λέπιδος, ὁ Ἀγρίππας, ὁ Μαικίμας, ὁ
Αἰνόδαρβος, ὁ Μηνᾶς καὶ ἄλλοι ἀρχηγοί).

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. (Πρὸς τὸν Καῖσαρα). Ἴδου πῶς γίνεται Καῖσαρ. Μετροῦν τὴν
πλημμύραν τοῦ Νεῖλου διὰ τινος κλίμακος ἐπὶ τῶν πυραμίδων, καὶ ἐκ τῆς
ἀναψώσεως ἢ καταβάσεως τοῦ ὕδατος, γνωρίζουσιν ἂν θὰ ἐπέλθῃ εὐφορία
ἢ ἀφορία· ὅσῳ περισσότερον ὑψοῦται ὁ Νεῖλος, τόσῳ μεγαλειότερα προμη-
νύεται ἡ εὐφορία· ὅταν δὲ ἀρχίξῃ νὰ ἀποσύρῃται, τότε ὁ γεωργὸς σπείρει
τὸν σπόρον ἐπὶ τοῦ ἱλυώδους ἐδάφους, καὶ μετὰ μικρὸν ἐπέρχεται ὁ θε-
ρισμός.

ΛΕΠΙΔΟΣ. Ἐχετε παραδόξους ὄφεις ἐκεῖ.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ναί, Λέπιδε.

ΛΕΠΙΔΟΣ. Οἱ ὄφεις σὰς οὗτοι τῆς Αἰγύπτου, γεννῶνται ἐκ τοῦ πηλοῦ
διὰ τῆς ἐπενέργειας τοῦ ἡλίου· τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ μὲ τοὺς κροκοδεί-
λους σὰς.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἀληθές.

ΠΟΜΠΗΙΟΣ. Ἄς καθήσωμεν, — ἄς φέρουν καρτί. Θὰ πλοῦμεν εἰς ὑγείαν
τοῦ Λεπίδου.

ΛΕΠΙΔΟΣ. Δὲν εἶμαι τόσο καλὰ ὅσον ἔπρεπε, ἀλλὰ βαστῶ πάντοτε.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Ἀφ' οὗ πάρος κανένα ὕπνο μάλιστα, ἀλλ' ἕως τότε φοβούνται ὅτι δὲν θὰ στέκης καλά.

ΛΕΠΙΔΟΣ. Ναί, βέβαια· ἤκουσα ὅτι αἱ Πυραμίδες τῶν Πτολεμαίων εἶνε πολὺ ὠραῖα πράγματα· ἀνκντιροήτως τὸ ἤκουσθ.

ΜΗΝΑΣ. (Κατ' ἰδίαν πρὸς τὸν Πομπήϊον). Μίχιν λέξιν, Πομπήϊε.

ΠΟΜΠΗΙΟΣ. Εἰπέ μου σιγῇ· τί τρέχει;

ΜΗΝΑΣ. (Κατ' ἰδίαν). Σήκω σὲ παρκαλλῶ, στρατηγέ· ἀκουσε νὰ σοῦ πῶ μίχιν λέξιν.

ΠΟΜΠΗΙΟΣ. Περίμενε ἐλίγον—Πίνω εἰς ὑγείαν τοῦ Λεπίδου.

ΛΕΠΙΔΟΣ. Τί πράγμα εἶνε αὐτὸς ὁ κροκοδείλος;

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἔχει τὸ σχῆμα τοῦ κροκοδείλου. Εἶνε πλατὺς ὅσον ἔχει πλάτος, καὶ ὑψηλὸς ἀκριβῶς ὅσον εἶνε· κινεῖται μὲ τὰ ὄργανά του, καὶ ζῇ μὲ ὅ,τι τρέφεται· ὅταν ἐκλίπη τὸ ζωτικὸν τοῦ στοιχείου μετεμψυχῶται.

ΛΕΠΙΔΟΣ. Τί χρῶμα ἔχει;

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Τὸ χρῶμά του.

ΛΕΠΙΔΟΣ. Περὶ πόσους ὄφεις.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Πραγματικῶς. Καὶ τὰ δάκρυά του εἶνε ὑγρά.

ΚΑΙΣΑΡ. Θὰ τὸν εὐχρεστήσῃ ἄρά γε ἡ περιγραφὴ αὕτη;

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ὑστερα ἀπὸ τὸ ποτῆρι τοῦ Πομπήϊου, ἄλλως αὐτὸς εἶνε ἀληθὲς ἐπικούρειος.

ΠΟΜΠΗΙΟΣ. (Κατ' ἰδίαν πρὸς τὸν Μηνᾶν). Ἐλκ τί διάβολο θέλεις νὰ μοῦ εἰπῇς; ἄφησέ με τώρα· φύγε. Κάμε ὅπως σοῦ εἶπα — Ποῦ εἶνε τὸ ποτῆρι τὸ ὁποῖον σοῦ ἐζήτησα;

ΜΗΝΑΣ. (Κατ' ἰδίαν). Ἄν χάριν τῶν ὑπηρεσιῶν μου θέλεις νὰ μὲ ἀκούσῃς, σήκω μὲν στιγμῇ.

ΠΟΜΠΗΙΟΣ. Εἶσαι τρελλός, μοῦ φαίνεται. Τί τρέχει; (Ἐγείρεται καὶ περιπατεῖ κατ' ἰδίαν μετὰ τοῦ Μηνᾶ).

ΜΗΝΑΣ. Αἱ ὑπηρεσίαι μου ἦσαν πάντοτε εἰς τὴν διαθεσὴν σου.

ΠΟΜΠΗΙΟΣ. Μὲ ὑπηρετήσας πιστῶς, τί ἄλλο ἔχεις νὰ εἰπῇς; — Εὐθυμεῖτε, κύριοι.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Πρόσεχε τὰς ἀρμώδεις αὐτὰς παγίδας, Λεπίδε, διότι θὰ βυθισθῇς.

ΜΗΝΑΣ. Θέλεις νὰ γίνῃς κύριος ὅλου τοῦ κόσμου;

ΠΟΜΠΗΙΟΣ. Τί λέγεις;

ΜΗΝΑΣ. Θέλεις νὰ γίνῃς κύριος ὁλοκλήρου τοῦ κόσμου. Σοὶ τὸ λέγω διὰ δευτέραν φοράν.

ΠΟΜΠΗΙΟΣ. Πῶς εἶνε δυνατόν;

ΜΗΝΑΣ. Συγκοτάνευσον, καὶ μολοντί μὲ νομίζεις πτωχόν, δύνامي νὰ σοῦ δώσω τὴν οἰκουμένην.

ΠΟΜΠΗΙΟΣ. Μήπως ἔπιας πολὺ κρασί ;

ΜΗΝΑΣ. Ὅχι, Πομπήϊε, οὔτε τὸ ἡγγίσα εἰς τὰ χεῖλη μου. Ἄν τολμήσης, δύνασαι νὰ γίνῃς ὁ ἐπίγειος Ζεὺς. Ὅ,τι περιβρέχει ὁ Ὠκεανὸς καὶ ἐγκλείει ὁ οὐρανὸς εἶνε ἰδικόν σου ἂν θελήσης.

ΠΟΜΠΗΙΟΣ. Δεῖξόν μοι τίνι τρόπῳ.

ΜΗΝΑΣ. Οἱ τρεῖς οὗτοι τρίαρχοι καὶ κυρίαρχοι τοῦ κόσμου εἶνε ἐπὶ τοῦ πλοίου σου. Ἄρες με νὰ κόψω τὰ σχοινία, ὅταν δὲ ἀπομακρυνθῶμεν σφάζομεν αὐτούς, καὶ τότε τὸ πᾶν εἶνε εἰς τὴν ἐξουσίαν σου.

ΠΟΜΠΗΙΟΣ. Ἄ ! ἔπρεπε νὰ τὸ κάμῃς χωρὶς νὰ μοῦ τὸ εἰπῇς. Πρᾶξις τοιούτη θὰ μοι ἦτο αἰσχρὰ, ὑπηρεσίᾳ σου δὲ ἔξοχος. Πρέπει νὰ ἡξεύρῃς ὅτι ἡ τιμὴ μου δὲν ὀδηγεῖται ὑπὸ τοῦ συμφέροντος, ἀλλὰ τὸ συμφέρον ὑπὸ τῆς τιμῆς. Μεταμέλῃς ὅτι ἡ γλῶσσα ἐπρόδωκε τὸ σχέδιόν σου. Ἄν ἐξετέλεις αὐτὸ ἐνῶ τὸ ἡγνῶουν, θὰ τὸ ἐπεδοκίμαζον μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν, ἀλλὰ τώρα ὀφείλω νὰ τὸ καταδικάσω. Παρκιτήσου λοιπὸν αὐτοῦ, καὶ ἐλθέ νὰ πῶμεν.

ΜΗΝΑΣ. (Κατ' ἰδίαν). Καλὰ, οὐδέποτε πλέον θὰ ἀκολουθήσω τὴν παρχμαλῆυσκὴν τύχην σου· ὅστις αἰτεῖ πρᾶγμα τι καὶ δὲν λαμβάνει αὐτὸ ὅταν τῷ προσφέρηται, χάνει διὰ παντὸς τὴν εὐκαιρίαν.

ΠΟΜΠΗΙΟΣ. Πίνω εἰς ὑγείαν τοῦ Λεπίδου.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Φέρετέ τον εἰς τὴν ξηράν.—Θὰ πῶ ἀντ' αὐτοῦ, Πομπήϊε.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Εἰς ὑγείαν σου, Μηνᾶ.

ΜΗΝΑΣ. Τὸ δέχομαι εὐχαρίστως, Αἰνόβαρβε.

ΠΟΜΠΗΙΟΣ. Γέμισε ἕως τὰ χεῖλη τὸ ποτήριον.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. (Δεικνύει τὸν ὑπηρέτην ὅστις μεταφέρει τὸν Λεπίδον). Νά, ἔνα δυνατό παιδί, Μηνᾶ.

ΜΗΝΑΣ. Διατί ;

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Δὲν βλέπεις ὅτι σηκώνει τὸ τρίτον τοῦ κόσμου ;

ΜΗΝΑΣ. Τότε τὸ τρίτον τοῦ κόσμου εἶνε μεθυσμενόν. Εἶθε νὰ ἦτο καὶ τὸ ὅλον, τότε θὰ ἐτρέχουμεν μὲ κλειστὰ μάτια !

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Πίνε λοιπόν, καὶ σύ, διὰ νὰ αὐξήσῃ ἡ εὐθυμία.

ΜΗΝΑΣ. Ἐμπρός.

ΠΟΜΠΗΙΟΣ. Δὲν ἐφθιάσαμεν ἀκόμη εἰς τὰ Ἀλεξανδρινὰ συμπόσια.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Πλησιάζομεν—Ἄς κρούσωμεν τὰ ποτήρια—Ἐ ! Πίνω εἰς ὑγείαν τοῦ Καίσαρος.

ΚΑΙΣΑΡ. Ἐπεθύμουν νὰ τὸ ἀπορῶγα. Μοὶ εἶνε ἔργον ἐπίπονον, διότι ὅσῳ περισσότερον πλύνω τὸν ἐγκέφαλον, τόσῳ θολώτερος γίνεται.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Πρέπει νὰ συμμορφώμεθα μὲ τὰς περιστάσεις.

ΚΑΙΣΑΡ. Καλὰ λοιπόν, θὰ πῶ κα' ἐγὼ εἰς ὑγείαν σου. Ἀλλ' ἐπρωτίμων νὰ μείνω ἐντελῶς νῆστις ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας, παρὰ νὰ πλῶ τόσῳ πολὺ εἰς μίαν.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. (Πρὸς τὸν Ἀντώνιον). Λοιπὸν, ἀνδρεῖέ μου αὐτοκράτορ, θὰ χορεύσωμεν τώρα τὸν βακχικὸν χορὸν τῆς Αἰγύπτου, διὰ νὰ συμπληρώσωμεν τὸ συμπόσιόν μας;

ΠΟΜΠΗΙΟΣ. Ἄς τὸν χορεύσωμεν, ἀνδρεῖέ μου στρατιῶτα.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Θὰ δώσωμεν ὅλοι τὰς χεῖρας ἕως ὅτου ὁ κατακτητὴς οἶνος βυθίσῃ τὰς αἰσθήσεις μας ἐντὸς γλυκαίας καὶ ἡδυπαθοῦς λήθης.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Δόσατε ὅλοι τὰς χεῖρας—Ἄς παιανίσῃ δυνατὰ ἡ μουσική. Ἐγὼ θὰ σὰς τοποθετήσω κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο, ἔπειτα θὰ τραγουδήσῃ τὸ παιδί, καὶ καθέννας θὰ ἐπαναλάβῃ τὴν τελευταίαν στροφὴν ὅσον εἴμπορεῖ δυνατώτερα. (Ἡ μουσικὴ παιανίζει. Ὁ Αἰνόβαρβος τοὺς τοποθετεῖ).

Ἔλα τοῦ οἴνου βασιλεῖά, Βάκχε κρασοπατέρα
Μὲ τὰ παχειά σου μάγουλα, τὰ μάτια φλογισμένα
Ὅλα μὲ ἔσθ' ποτῆρι σου ξεχνοῦμεν ἐδῶ πέρα
Μὲ κλίμα τὰ κεράλιά μας εἶνε στεφανωμένα
Κέρνα κι' ἄς στρέψῃ γύρω μας, ἄς στρέψῃ ὅλ' ἡ γῆ
Κέρνα κι' ἄς στρέψ' ὀλόγυρα, ὀλόγυρα ἡ γῆ.

ΚΑΙΣΑΡ. Ἐ! Δὲν ἄρκει πλέον; Καλὴ νύκτα Πομπήϊε—Ἄς ἀποσυρθῶμεν—Ἄς ἀποσυρθῶμεν, ἀδελφέ μου (Πρὸς τὸν Ἀντώνιον). Εὐθυμία τοιαύτη εἶνε ἀνάρμостος πρὸς τὴν σοβαρότητα τῶν ἡμετέρων πραγμάτων· ἄς ἀποχωρισθῶμεν λοιπὸν, κύριοι· βλέπετε ὅτι ὅλοι εἴμεθα ἐξημμένοι. Ὁ εὐρωστός Αἰνόβαρβος κατεβλήθη ὑπὸ τοῦ οἴνου, καὶ ἡ γλῶσσά μου ἀρχίζει νὰ τραυλίζει. Παρ' ὀλίγον νὰ μᾶς μεταμορφώσῃ ὅλους ἡ κραιπάλη αὕτη. Εἶνε ἀνάγκη νὰ εἴπω περισσότερα; Καλὴ νύκτα· δός μου τὸ χερί σου Ἀντώνιε.

ΠΟΜΠΗΙΟΣ. Θὰ σὰς συνοδεύσω καὶ εἰς τὴν ξηράν.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Βεβαίως· δός μας τὸ χερί σου.

ΠΟΜΠΗΙΟΣ. Κατέχεις, ὦ Ἀντώνιε, τὴν οἰκίαν τοῦ πατρός μου—Ἀλλὰ τί πειράζει· εἴμεθα φίλοι. Ἄς καταβῶμεν εἰς τὴν λέμβον.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Προσέξατε μὴ πέσετε — Ἐγὼ δὲν ἐξέρχομαι Μηνᾶ. (Ἐξέρχονται ὁ Πομπήϊος, ὁ Καῖσαρ καὶ ὁ Ἀντώνιος).

ΜΗΝΑΣ. Ὅχι, ἔλα εἰς τὸ δωμάτιόν μου. Ἐμπρὸς τύμπανα! σάλπιγγες! αὐλοί! ἔμπρὸς! Ἄς ἀκούσῃ ὁ Ποσειδῶν πόσον πανηγυρικῶς χαιρετίζομεν τοὺς μεγάλους τούτους ἄνδρας. Παίξατε, παίξατε (τύμπανα κροτοῦσι σάλπιγγες ἡχοῦν).

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Οὐρα!! Νὰ τὸ καπέλό μου.

ΜΗΝΑΣ. Οὐρα! Ἐλα γενναῖέ μου ἀρχηγέ! (Ἐξέρχονται).

ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΡΙΤΗ

ΣΚΗΝΗ Α'.

Πεδεὺς ἐν Συρίᾳ. — Εἰσέρχεται ἀγερῶχος ὁ ΒΕΝΔΙΔΙΟΣ μετὰ τοῦ ΣΙΑΙΟΥ καὶ ἄλλων ἀξιωματικῶν καὶ στρατιωτῶν Ῥωμαίων· φέρουσιν ἐνώπιόν του τὸν νεκρὸν τοῦ Παχόρου.

ΒΕΝΔΙΔΙΟΣ. Κατετροπώθητε νῦν, ὧ ἀκοντιστὰὶ Πάρθοι, ἡ δὲ τύχη ἡδύδοκῆσε νὰ μὲ καταστήσῃ ἐκδικητὴν τοῦ θανάτου τοῦ Μάρκου Κράσου. — Φέρετε ἐνώπιον τοῦ στρατοῦ ἡμῶν τὸ σῶμα τοῦ υἱοῦ τοῦ βασιλέως. Ὁ σὸς Παχόρος Ὀρόδῃ πληρόνει τὸν θάνατον τοῦ Μάρκου Κράσου.

ΣΙΑΙΟΣ. Καταδίωξον τοὺς φυγάδας Πάρθους, γενναῖε Βενδίδιε, ἐρ' ὅσον τὸ ξίφος σου ἀχνίζει ἀπὸ Παρθικὸν αἷμα. Ῥιθῆτι ἐναντίον αὐτῶν διὰ τῆς Μηδίης, τῆς Μεσοποταμίας, καὶ ἐντὸς ἀκόμη τῶν ἀσύλων, εἰς ἃ ἐν ἀταξίᾳ καταφεύγουσιν· οὕτω δὲ ὁ μέγας ἀρχηγὸς σου Ἀντώνιος θὰ σὲ περιγκύγῃ ἐπὶ θριαμβευτικοῦ ἄρματος καὶ θὰ περιβάλῃ μὲ στεφάνους τὴν κεφαλὴν σου.

ΒΕΝΔΙΔΙΟΣ. Ἀρκοῦσιν, ἀρκοῦσιν, ὦ Σίλιε, ὅσα ἔπραξα. Μὴ λησιμονῆς ὅτι ὁ ὑποδεέστερος δὲν πρέπει νὰ πράττῃ πλείονερα τοῦ δέοντος. Μάθε ὅτι εἶνε προτιμότερον νὰ ἀφήσῃ ἡμιτελὲς τὸ ἔργον, ἢ νὰ περιβληθῇ μὲ μεγάλῃν δόξαν ὅταν λείπῃ ὁ ἀρχηγὸς τὸν ὁποῖον ὑπηρετεῖ. Καὶ ὁ Καῖσαρ καὶ ὁ Ἀντώνιος ἐνίκησαν περισσοτέρως νίκας διὰ τῶν στρατηγῶν αὐτῶν ἢ αὐτοπροσώπως. Ὁ ὑπασπιστὴς τοῦ Ἀντωνίου Σόσιος, ὅστις εἶχεν ἐν Συρίᾳ τὴν θέσιν ἣν ἔχω σήμερον ἐγώ, ἀπώλεσε τὴν εὐνοίαν του, διότι ἀπέκτησε πολλὴν δόξαν ἐντὸς ὀλιγίστου χρόνου. Ὅστις ἐν τοῖς πολέμοις ἐκτελεῖ πλείονερα ἢ ὁ στρατηγὸς του, γίνεται στρατηγὸς τοῦ στρατηγοῦ, ἡ δὲ φιλατιμία, ἡ ἀρετὴ αὕτη τοῦ στρατιώτου, προτιμᾷ μάλλον ἥταν, ἢ νίκην ἣτις τὸν ἐπισκιάζει. Ἠδυνάμην νὰ πράξω πλείονερα ὑπὲρ τοῦ Ἀντωνίου, ἀλλὰ θὰ τὸν δυσηρέστουν, καὶ τότε θὰ ἔχανον τὴν ἀξίαν των αἱ ὑπηρεσίαι μου.

ΣΙΑΙΟΣ. Κέκτησαι, Βενδίδιε, τὰ πλεονεκτήματα ἐκεῖνα, ἄνευ τῶν ὁποίων ὁ στρατιώτης ὀλίγον διαφέρει τοῦ τυφλοῦ ξίφους. Θὰ γράψῃς εἰς τὸν Ἀντώνιον;

ΒΕΝΔΙΔΙΟΣ. Θὰ τῷ μὴνύσω εὐσεβάστως, τί διὰ τοῦ δυνάμτός του, τῆς μαγικῆς ταύτης λέξεως ἐν τῷ πολέμῳ κατορθώσαμεν, καὶ τίνι τρόπῳ διὰ τῶν σημαίων του καὶ τῶν καλῶς μισθοδοτούμενων λεγεόνων του, κατετροπώσαμεν τὸ μέχρι τοῦδε ἀήττητον ἱππικὸν τῶν Πάρθων.

ΣΙΑΙΟΣ. Ποῦ εἶνε τῶρα;

ΒΕΝΔΙΔΙΟΣ. Προτίθεται νὰ μεταβῇ εἰς Ἀθήνας, ὅπου θὰ σπεύσωμεν

νὰ ἐμφανισθῶμεν ἐνώπιόν του, ὅπως τὸ δυνατόν ταχύτερον μᾶς ἐπιτρέψῃ τὸ φορτίον, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ φέρωμεν μεθ' ἡμῶν. Ἐμπρός. Ἀγωμεν. (Ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ Β'.

Ῥώμη. Ἀντιθάλαμος ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Καίσαρος

ΑΓΡΙΠΠΑΣ, ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ

ΑΓΡΙΠΠΑΣ. Πῶς, ἀπεχωρίσθησαν οἱ ἀδελφοί;

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Διηυθέτησαν τὰς ὑποθέσεις των μετὰ τοῦ Πομπηίου, ὅστις καὶ ἀνεχώρησεν· οἱ ἄλλοι τρεῖς σφραγίζουσι τὴν συνθήκην. Ἡ Ὀκταβία κλαίει διότι θὰ ἐγκαταλίπῃ τὴν Ῥώμην· ὁ Καῖσαρ εἶνε μελαγχολικός, ὁ δὲ Λέπιδος, κατὰ τὸ λέγειν τοῦ Μηνᾶ, ταρασσεται ὑπὸ ζήλοτυπίας ἀπὸ τῆς ἡμέρας τοῦ συμποσίου τοῦ Πομπηίου.

ΑΓΡΙΠΠΑΣ. Εἶνε εὐγενὴς ὁ Λέπιδος.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Εὐγενέστατος. ὦ! πόσον ἀγαπᾷ τὸν Καίσαρα!

ΑΓΡΙΠΠΑΣ. Ναί, ἀλλὰ πόσον λατρεύει τὸν Μάρκον Ἀντώνιον!

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Τὸν Καίσαρα; Ὁ Καῖσαρ εἶνε ὁ Ζεὺς τῶν ἀνθρώπων.

ΑΓΡΙΠΠΑΣ. Καὶ τί εἶνε ὁ Ἀντώνιος; Ὁ θεὸς τοῦ Διός.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Οὐμιλεῖς περὶ τοῦ Καίσαρος; Πῶς; τοῦ ἀπαρμιλλοῦ;

ΑΓΡΙΠΠΑΣ. ὦ Ἀντώνιε! ὦ σὺ τῆς Ἀρχαίας φοῖνιξ!

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Ἐὰν θέλῃς νὰ ἐπαινέσῃς τὸν Καίσαρα, εἰπέ, — Καῖσαρ — καὶ πλέον οὔ.

ΑΓΡΙΠΠΑΣ. Τῷ ὄντι ἔπλεξε καὶ εἰς τοὺς δύο τὰ μέγιστα ἐγκώμια.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Ἀλλ' ἀγαπᾷ περισσότερον τὸν Καίσαρα. — Καὶ ὁμῶς ἀγαπᾷ τὸν Ἀντώνιον. ὦ! οὔτε καρδίκα, οὔτε γλῶσσα, οὔτε εἰκὼν, οὔτε συγγραφεύς, οὔτε ἀοιδός, οὔτε ποιητής, δύναται νὰ αἰσθανθῇ, νὰ ἐκφράσῃ, νὰ παρυστήσῃ, νὰ γράψῃ, νὰ ψάλλῃ ἢ νὰ ἐξυμνήσῃ τὴν ἀγάπην του πρὸς τὸν Ἀντώνιον· ὡς πρὸς τὸν Καίσαρα, κλίνετε, κλίνετε τὰ γόνα, καὶ θαυμάσατε!

ΑΓΡΙΠΠΑΣ. Ἀγαπᾷ ἀμφοτέρους.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Ἐκεῖνοι μὲν εἶνε πτέρυγες, οὗτος δὲ τὸ ἔντομον, ὥστε, . . . (ἀκούονται σάλπιγγες) Μᾶς προσκαλοῦσι νὰ ἱππεύσωμεν. Χαῖρε, γενναῖε Ἀγρίππα.

ΑΓΡΙΠΠΑΣ. Χαῖρε, ἀνδρεῖς στρατιῶτα, σοὶ εὖχομαι καλὴν τύχην. (Εἰσέρχονται ὁ Καῖσαρ, ὁ Ἀντώνιος, ὁ Λέπιδος καὶ ἡ Ὀκταβία).

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Μὴ προχωρήσῃς περισσότερον, Καῖσαρ.

ΚΑΙΣΑΡ. Ἀφαιρεῖς μέγχι μέρος τοῦ ἑαυτοῦ μου. Δεῖξον τὴν πρὸς ἐμέ

ἀγάπην σοῦ ἐν τῷ προσώπῳ αὐτῆς.—Ἀδελφὴ, δείχθητι σύζυγος τοιαύτη ὅποιον σὲ φαντάζομαι, διότι δύναμει νὰ δώσω οἰκνδήποτε ἐγγύησιν περὶ τῆς διαγωγῆς σου.—Εἶθε, γενναίε Ἀντώνιε, τὸ εἶδωλον τοῦτο τῆς ἀρετῆς τὸ τεθὲν μεταξὺ ἡμῶν ὡς δεσμὸς συγκρατῶν τὸν πύργον τῆς ἀγάπης μας μὴ μετκβληθῇ εἰς κριὸν τειχολέτην, διότι, καλλίτερον νὰ ἡγαπώμεθα ἄνευ τοῦ δεσμοῦ τούτου, ἢν ὑπ' ἀμφοτέρων δὲν ἀγαπᾶται τρυφερῶς.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Μὴ μὲ προσβάλλῃς διὰ τῆς δυσπιστίας σου ταύτης.

ΚΑΙΣΑΡ. Εἶπον.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ὅσον αὐστηρῶς καὶ ἂν ἐξετάσῃς τὴν διαγωγὴν μου, δὲν θὰ εὔρῃς τὴν ἐλαχίστην ἀφορμὴν δικαιολογοῦσαν τοὺς φόβους τοὺς ὁποίους φκίνεται ὅτι ἔχεις. Εἶθε οἱ θεοὶ νὰ σὲ προφυλάττωσι καὶ νὰ διαθέτωσι ὑπὲρ τῶν σχεδίων σου τὰς καρδίαις τῶν Ῥωμαίων! Ἐδῶ θὰ χωρισθῶμεν.

ΚΑΙΣΑΡ. Χαῖρε, προσφιλεστάτῃ μου ἀδελφῇ, εἶθε τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως νὰ σοὶ εἶνε εὐμένῃ καὶ νὰ σὲ εὐφραίνωσι! χαῖρε.

ΟΚΤΑΒΙΑ. Ἀγαπητέ μου ἀδελφέ!

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ὁ Ἀπρίλιος εἶνε εἰς τοὺς ὀφθαλμούς της. Εἶνε τὸ ἔαρ τοῦ ἔρωτος, τὰ δὲ δάκρυά της ἡ ζωογόνος βροχή. Ἔστο φειδῶ.

ΟΚΤΑΒΙΑ. Φρόντιζε ἀδελφέ μου διὰ τὸν οἶκον τοῦ συζύγου μου καὶ . . .

ΚΑΙΣΑΡ. Τί Ὀκταβία;

ΟΚΤΑΒΙΑ. Θὰ σοῦ το εἶπω κρύφα.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἀρνεῖται ἡ γλῶσσα νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὴν καρδίαν, ἀδυνατεῖ δὲ ἡ καρδίκα νὰ ἐμψυχώσῃ τὴν γλῶσσαν· εἶνε ὡς τὸ πτίλον τοῦ κύκνου τὸ ὅποτον ἴσταται ἐν ἰσορροπίᾳ ἐπὶ τῶν ἀνυψουμένων κυμάτων, καὶ πρὸς οὐδεμίαν κλίνει διεύθυνσιν.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. (Κατ' ἴδαν πρὸς τὸν Ἀγρίππαν). Πῶς, θὰ κλαύσῃ ὁ Καῖσαρ;

ΑΓΡΙΠΠΑΣ. Νέφος καλύπτει τὸ πρόσωπόν του.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Καὶ ὡς ἵππος θὰ ἦτο ἀσχημότερος, ἔχων ἐπὶ τοῦ μετώπου τὸ λεγόμενον νέφος, πολὺ δὲ περισσότερον ὡς ἄνθρωπος.¹

ΑΓΡΙΠΠΑΣ. Δικτὶ Αἰνόβαρβε; Ὅταν ὁ Ἀντώνιος εὔρε νεκρὸν τὸν Καῖσαρα, ἐξέβαλε γοερὰς φωνὰς, ἔκλαυσε δὲ ὅταν εἰς Φιλίππους εὔρε φονευμένον τὸν Βρούτον.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Ἀληθῶς τὸ ἔτος ἐκεῖνο ἠνοχλεῖτο ὑπὸ καταρροῆς! Ἐθρήνει ἐκεῖνον τὸν ὅποτον ἀσμένως κκτέστρεψε· πίστευσον δὲ εἰς τὴν εἰλικρίνειαν τῶν δακρύων του, ὅταν καὶ ἐμὲ ἰδῇς κλαίοντα.

ΚΑΙΣΑΡ. Ὅχι, φιλτάτῃ Ὀκταβία, θὰ λαμβάνῃς πάντοτε εἰδήσεις παρ' ἐμοῦ· δὲν θὰ ἐξελείψῃ ὁ χρόνος τὴν ἀνάμνησίν σου.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἐλθέ, Καῖσαρ· θὰ διαγωνισθῶμεν εἰς τὸν πρὸς αὐτὴν ἔ-

1. Λέγεται ὅτι ὁ ἵππος ἔχει νέφος ἐπὶ τοῦ προσώπου, ὅταν ἐπὶ τοῦ μετώπου μεταξὺ τῶν δύο ὀφθαλμῶν ἔχει μαύρην ἢ φαῖαν κηλίδα.

ρωτα. Ἴδου σὲ ἐνγκυκλίζομαι καὶ σὲ ἀφίνω ὑπὸ τὴν σκέπην τῶν θεῶν.

ΚΑΙΣΑΡ. Χαῖρε. Εὐτύχει!

ΛΕΠΙΔΟΣ. Εἶθε ὅλα τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ νὰ φωτίζωσι τὴν εὐτυχῇ σου πορείαν!

ΚΑΙΣΑΡ. Χαῖρε. Χαῖρε! (ἀσπάζεται τὴν Ὀκταβίαν).

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Χαίρετε. (Ἐχούσι σάλπιγγες. Ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ Γ'.

Ἀλεξάνδρεια. Δωμάτιον ἐν τῷ ἀνακτόρῳ τῆς Κλεοπάτρας.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ, ΧΑΡΜΙΟΝ, ΕΙΡΑΣ, ΑΛΕΞΑΣ

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ποῦ εἶνε αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος;

ΑΛΕΞΑΣ. Φοβεῖται σχεδὸν νὰ ἔλθῃ.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ἔλα, ἔλα — Πλησίαισε. (Εἰσέρχεται ὁ ἀγγελιαφόρος).

ΑΛΕΞΑΣ. Καὶ αὐτὸς ὁ Ἡρώδης τῆς Ἰουδαίας δὲν τολμᾷ νὰ σὲ ἀτενίσῃ, Μεγαλειοτάτη, εἰμὴ μόνον ὅτιν εἶσαι εὐθύμως διατεθειμένη.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Καὶ αὐτοῦ τοῦ Ἡρώδου τὴν κεφαλὴν θὰ λάβω· ἀλλὰ τίνι τρόπῳ, ἀφοῦ ἔφυγεν ὁ Ἀντώνιος διὰ τοῦ ὁποίου ἠδυνάμην νὰ τὸ πράξω; Πλησίαισε.

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ. Ἐρασμία βασίλισσα —

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Εἶδες τὴν Ὀκταβίαν;

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ. Ναί, κραταῖα Ἀνασσα.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ποῦ;

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ. Εἰς τὴν Ῥώμην, κυρία· παρετήρησα αὐτὴν κατὰ πρόσωπον, καὶ τὴν εἶδα βυθίζουσαν μεταξὺ τοῦ ἀδελφοῦ τῆς καὶ τοῦ Μάρκου Ἀντωνίου.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Εἶνε τόσον ὑψηλὴ ὅσον ἐγώ;

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ. Ὁχι, κυρία.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Τὴν ἤκουσες νὰ ὁμιλῇ; Ἐχει ὀξεῖν ἢ χαμηλὴν φωνήν;

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ. Τὴν ἤκουσα, κυρία· ἔχει φωνὴνσιγαλήν.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Αὐτὸ δὲν εἶνε εὐάρεστον· δὲ, εἶνε δυνατὸν νὰ τὴν ἀγαπήσῃ ἐπὶ πολὺ.

ΧΑΡΜΙΟΝ. Νὰ τὴν ἀγαπήσῃ; ὦ Ἰσις! ἀδύνατον.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Τὸ πιστεύω, Χάρμιον· βραχνὴ φωνὴ καὶ ἀνάστημα νά-νου!! Ἐχει μεγαλοπρέπειαν τὸ βᾶδισμά της; Ἐνθουμήσου ἂν ποτὲ παρετήρησας μεγαλοπρεπὲς παρὰστημα.

1 Ὁ Grey λέγει ὅτι προφανῶς ὁ ποιητὴς ὑπαινίσσεται τὴν βασίλισσαν Ἐλισσάβετ, ἀποτείνασαν τῷ Ἰακώβῳ Μελβίλ τὴν αὐτὴν ἐρώτησιν περὶ τῆς βασιλείας τῆς Σκωτίας.

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ. Ἔρπει, κυρία. Καὶ ἡ στάσις καὶ τὸ βάδισμά της, εἶναι ἓνα καὶ τὸ αὐτό. Φκίναται, σῶμα ἄψυχον, ἄγαλμα μαλλον ἢ ἄνθρωπος.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Εἶναι βέβαιον ;

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ. Ἐκτός ἂν δὲν ἔχω παρρητητηκόν.

ΧΑΡΜΙΟΝ. Παρρητητητὴς ἴσῃν αὐτὸν δὲν ἔχομεν οὔτε τρεῖς εἰς τὴν Αἴγυπτον.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Παρρητητῷ ὅτι εἶνε πολὺ νοήμων—ἕως τῶρα δὲν βλέπω τίποτε εἰς αὐτὴν—ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἔχει καλὴν κρίσιν.

ΧΑΡΜΙΟΝ. Ἐξείρετον.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Πόσον ἐτῶν γὰρ εἶνε σὲ παρκακλῶ ;

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ. Ἦτο χήρᾳ κυρία.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Χήρᾳ ; ἀκούεις Χάρμιον ;

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ. Καὶ πιστεύω ὅτι ἔχει τὰ τριάντα.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ἐνθυμεῖσαι τὸ πρόσωπόν της; εἶνε μακρὸν ἢ στρογγύλον.

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ. Στρογγύλον μέγας ἐλαττώματος.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ὡς ἐπὶ τὸ πλαῖστον εἶνε εὐήθεις οἱ ταιοῦτοι.—Τί χρώμα ἔχουν τὰ μαλλιά της ;

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ. Καστανὰ κυρία, καὶ τὸ μέτωπόν της τόσῳ χαμηλὸν ὅσον ἤθελε τὸ ἐπιθυμήσει.¹

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ἴδού, λάβε χρήματα. Μὴ παρεξηγήσης τὴν πρώτην μου παρρητητὴν· θὰ σὲ μεταχειρισθῶ καὶ πάλιν· σὲ εὐρίσκω πολὺ κατὰλληλον διὰ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην. Ἵπαγε γὰρ ἐτοιμασθῆς· αἱ ἐπιστολαί μου εἶνε ἔτοιμοι. (Ἐξέρχεται ὁ ἀγγελιαφόρος).

ΧΑΡΜΙΟΝ. Ἀξίος ἄνθρωπος.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Παρητητικῶς. Μετακνοῶ πολὺ, διότι τὸν ἐκακομεταχειρίσθην. Ἐξ ὧτων εἶπε, βλέπω ὅτι τὸ πλῆσμά αὐτὸ δὲν εἶνε μεγάλο πρῆγμα.

ΧΑΡΜΙΟΝ. Δὲν εἶνε τίποτε, κυρία.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ὁ ἄνθρωπος οὗτος θὰ εἶδε βεβηλῶς καὶ θὰ γνωρίζῃ τί ἐστὶ μεγαλεῖον.

ΧΑΡΜΙΟΝ. Ἄν εἶδε μεγαλεῖον ! Μὰ τὴν Ἰσιδα, πῶς εἶνε δυνατόν γὰρ μὴν εἶδε ἄρα σὲ ὑπηρετεῖ τόσον καιρόν ;

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ἐχω ἀκόμη κῆτι τι γὰρ τὸν ἐρωτήσω· ἀλλὰ δὲν πειράζει· τὸν ὁδηγεῖς εἰς τὸ δωμάτιόν μου ὅπου θὰ γράψω. Τὰ πάντα δύναται ἀκόμη ν' ἀποδῶσι καλῶς.

ΧΑΡΜΙΟΝ. Σοὺ τὸ ἐγγυῶμαι κυρία.

¹ Κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τὸ χαμηλὸν μέτωπον ἐθεωρεῖτο ὡραῖον.

ΣΚΗΝΗ Δ'.

Ἀθήναι. Δωμάτιον ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Ἀντωνίου.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΚΑΙ Η ΟΚΤΑΒΙΑ.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ναί, ναί, ὅχι μόνον τοῦτο Ὀκταβίᾳ, τοῦτο καὶ χίλις ἄλλαι τῆς αὐτῆς φύσεως πράγματα θὰ ἦσαν συγγνωστά, ἀλλὰ περιεπλάκη εἰς νέους πολέμους κατὰ τοῦ Πομπηίου, συνέταξε τὴν δικηήκην του, καὶ ἀνέγνω αὐτὴν δημοσίᾳ. Μόλις ἀνέφερα τὸ ὄνομά μου· ὅταν δὲ ἠναγκάσθῃ νὰ μὲ ἐπαινέσῃ, ἔπραξε τοῦτο μετὰ ψυχρότητος καὶ ἀκουσίως. Ἐλάχιστοι μοὶ ἀπένευμε· καὶ ὅταν εἶχε κατὰλληλοτάτην εὐκαιρίαν νὰ ὁμιλήσῃ ὑπὲρ ἐμοῦ, ἢ ἀπέφυγεν, ἢ ὁμίλησε μετὰ πολλῆς ἐπιφυλάξεως.

ΟΚΤΑΒΙΑ. ὦ μὴ πιστεύσῃς εἰς ὅλα φίλτατέ μοι, ἢ μὴ παροργίζεσαι δι' ὅλα ἂν πρέπη νὰ τὰ πιστεύῃς. Ἄν ἡ ῥῆξις αὕτη συμβῇ, οὐδέποτε θὰ ὑπάρξῃ γυνὴ δυστυχεστέρα ἐμοῦ, ἰσχυμένη μεταξὺ δύο ἀντιπάλων, καὶ θεωμένη ὑπὲρ ἀμφοτέρων. Οἱ θεοὶ θὰ μὲ σκώψωσιν, ὅταν ἀφ' ἐνὸς μὲν λέγω «ὦ φυλάξατε τὸν προσφιλέ μου σύζυγον», ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀναιρῶ τὴν προσευχὴν ταύτην ἀνακροῶσα «φυλάξατε τὸν ἀδελφόν μου». Νίκα σύζυγε νίκα ἀδελφέ· ἡ μία προσευχὴ ἀναιρεῖ τὴν ἄλλην· δὲν ὑπάρχει μέσος ὁρος μεταξὺ τῶν ἄκρων τούτων.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἄς κλίνη ἡ ἀγάπη σου, γλυκεῖα Ὀκταβίᾳ, πρὸς ἐκεῖνον ὅστις ἀγωνίζεται πλειότερον νὰ δικτηρήσῃ αὐτήν. Ἄν ἀπολέσω τὴν τιμήν, ἀπόλλυμαι καὶ ἐγὼ αὐτός. Προτιμότερον νὰ μὴν ἦμην σύζυγός σου, παρὰ νὰ σοὶ ἀνῆκω κατησχυμένος· ἀλλὰ, κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν σου μεσίτευτον πρὸς συνδιαλλαγὴν ἡμῶν. Κατὰ τὸ δικάστημα δὲ τοῦτο, Ὀκταβίᾳ, θὰ ἐτοιμασθῶ πρὸς ἐπιχείρησιν πολέμου, ὅστις θὰ ἐπισκιάσῃ τὸν ἀδελφόν σου. Σπεῦσον ὅσῳ δύναται ταχύτερον· οὕτως ἐκπληροῦται ἡ ἐπιθυμία σου.

ΟΚΤΑΒΙΑ. Εὐχαριστῶ, Ἀντώνιε. Εἴθε ὁ πανίσχυρος Ζεὺς νὰ σᾶς συμφοιλήσῃ δι' ἐμοῦ τῆς ἀσθενοῦς, τῆς ἀσθενεστάτης! Πόλεμός μεταξὺ ὑμῶν τῶν δύο θὰ ἦτο ὡς νὰ ἐσχίζετο ὁ κόσμος καὶ τὸ ἐκ τούτου χάσμα αὐτοῦ νὰ πληρωθῇ νεκρῶν.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ὅταν ἐννοήσῃς τὸν αἴτιον τοῦ πολέμου τούτου, δεῖξον πρὸς αὐτὸν τὴν δυσπρόνοιάν σου· διότι, δὲν εἶνε δυνατόν τὰ σφάλματά μας νὰ εἶνε τόσον ἴσα, ὥστε καὶ ἡ ἀγάπη σου νὰ διανέμηται ἐξ ἴσου μεταξὺ μας. Ἐτοίμασον τὰ τῆς ἀναχωρήσεώς σου· ἐκλεξόν τὴν συνοδείαν σου καὶ ἀπῆλθον ὡς καὶ θέλῃς. (ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ Ε΄.

Ἀθήναι. Ἑτερον δωμάτιον τῆς αὐτῆς οἰκίας.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ, ΕΡΩΣ.

ΑΙΝΟΒΑΡΔΟΣ. Λοιπόν, φίλε Ἔρωε;

ΕΡΩΣ. Ἐχομεν περὶ δόξους εἰδήσεις, Αἰνόδοκρε;

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Τί τρέχει;

ΕΡΩΣ. Ὁ Καῖσαρ καὶ ὁ Λέπιδος ἐκήρυξαν πόλεμον κατὰ τοῦ Πομπηίου.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Αὐταὶ εἶνε πηλαιαί. Ποία ὑπῆρξεν ἡ ἐκδοκίς;

ΕΡΩΣ. Ὁ Καῖσαρ, ἀφ’ οὗ πρῶτον μετεχειρίσθη αὐτὸν εἰς τὸν κατὰ τοῦ Πομπηίου πόλεμον, ἀρνεῖται νῦν νὰ τὸν ἀναγνωρίσῃ ὡς συνάρχοντα, οὔτε τῷ ἐπιτρέπαι νὰ συμμετόσχῃ τῆς δόξης τῆς ἐκστρατείας· μὴ ἀρκεσθεῖς δὲ εἰς ταῦτα, κατηγορεῖ αὐτοῦ ὡς διατηρήσαντος μυστικὴν ἀλληλογραφίαν μετὰ τοῦ Πομπηίου, καὶ ἐπὶ τῇ κατηγορίᾳ ταύτῃ διατάσσει τὴν σύλληψίν του. Τώρα δὲ ὁ δυστυχὴς τρέχῃς εἶνε εἰς τὰς φυλακάς, περιμένων τὸν θάνατον νὰ τὸν λυτρώσῃ.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Ὡστὲ κόσμε, δὲν σοὶ μένουν πλέον εἰμὴ δύο μόνον σταγόνες. Καὶ τὴν τροφὴν δὲ ἀπασαν τὴν ὁποίαν ἐμπεριέχεις ἂν ῥίψῃς μετὰ τὰ αὐτῶν, θὰ σπκράξωσιν ἀλλήλους. Ποῦ εἶνε ὁ Ἀντώνιος;

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Περιπατεῖ εἰς τὸν κήπον κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον, ποδοπατῶν τοὺς ἐνώπιον αὐτοῦ σχοίνους, φωνάζων· «Μωρὲ Λέπιδε» καὶ ἀπειλῶν νὰ κόψῃ τὸν λαιμὸν τοῦ ἀξιωματικοῦ του ἐκείνου, ὅστις ἐδολοφόνησε τὸν Πομπηίου.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Τὰ μεγάλα μὲς πλοῖα ἐξωπλίσθησαν.

ΕΡΩΣ. Διὰ νὰ ἀποπλεύσωσιν εἰς τὴν Ἰταλίαν ἐναντίον τοῦ Καίσαρος. Ἀλλὰ κάτι τι ἄλλο, Δομίτιε· ὁ κύριός μου ἐπιθυμεῖ νὰ σοὶ ὁμιλήσῃ· ἡδυνάμην βραδύτερον νὰ σοὶ ἀναγγεῖλω τὰ νέα μου.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Δὲν θὰ εἶνε τίποτε· ἀλλ’ ἔστω.—Ὁδήγησόν με εἰς τὸν Ἀντώνιον.

ΕΡΩΣ. Ἐλθὲ Αἰνόδοκρε. (Ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ ΣΤ΄.

Ῥώμη. Δωμάτιον ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Καίσαρος.

ΚΑΙΣΑΡ, ΑΓΡΙΠΠΑΣ, ΜΑΙΚΗΝΑΣ.

ΚΑΙΣΑΡ. Πρὸς περιφρόνησιν τῆς Ῥώμης ἔπραξε ταῦτα πάντα, καὶ ἔτι πλεονέτερά ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.—Ἴδου πῶς συνέβησαν.—Ἐπὶ βήματος ἀργυ-

ροῦ, στηθέντος ἐπὶ τῆς δημοσίας ἀγορᾶς ἐνεθρονίσθησαν δημοσίᾳ ἐπὶ χρυσῶν καθίσαντες θρόνων, αὐτὸς τε καὶ ἡ Κλεοπάτρα· παρὰ τοὺς πόδας αὐτῶν ἐκάθητο ὁ Καισαρίων, ὃν ὀνομάζουσιν υἱὸν τοῦ πατρὸς μου, καὶ προσέτι ὅλη ἡ ἀθέμιτος γένεα ἢ ἐκ τῆς ἀκολασίας αὐτῶν γεννηθεῖσα. Ἀπένειμε τῇ Κλεοπάτρᾳ τὴν διοίκησιν τῆς Αἰγύπτου, κηρύξας αὐτὴν βασίλισσαν τῆς Κοίλης Συρίας, τῆς Κύπρου καὶ Λυβίας.

ΑΓΡΙΠΠΑΣ. Δημοσίᾳ ταῦτα ;

ΚΑΙΣΑΡ. Ἐπὶ τῆς δημοσίας πλατείαις ἔνθα εἶνε τὰ γυμναστήρια· ἀναγορεύσας δὲ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ βασιλεῖς βασιλέων, ἔδωκεν εἰς μὲν τὸν Ἀλέξανδρον τὴν μεγάλην Μηδίαν, τὴν χώραν τῶν Πάρθων καὶ τὴν Ἀρμενίαν· εἰς δὲ τὸν Πτολεμαῖον ὥρισε τὴν Συρίαν, τὴν Κιλικίαν καὶ τὴν Φοινίκην. Αὕτη δὲ ἐνεφανίσθη φέρουσα στολὴν τῆς θεᾶς Ἰσιδος, λέγεται δὲ ὅτι, καὶ πρότερον ἐδέχετο συνεχῶς ἀκροάσεις ὑπὸ τὸ ἔνδυμα τοῦτο.¹

ΜΑΙΚΗΝΑΣ. Πρέπει νὰ μάθῃ ὅλα ταῦτα ἡ Ῥώμη.

ΑΓΡΙΠΠΑΣ. Ἦτις ἀηδιάσασκ ἐκ τῆς αὐθαδείας του θ' ἀποβάλῃ πᾶσαν καλὴν ἰδέαν περὶ αὐτοῦ.

ΚΑΙΣΑΡ. Ὁ λαὸς τὰ γνωρίζει· ἔλαβεν ἤδη καὶ τὰς ἐκείνου κατηγορίας.

ΑΓΡΙΠΠΑΣ. Ποῖον κατηγορεῖ ;

ΚΑΙΣΑΡ. Τὸν Καῖσαρα λέγων, ὅτι ἀρχιρέσας τὴν Σικελίαν ἀπὸ τοῦ Σέξτου Πόμπηϊου, δὲν παρεχώρησα εἰς αὐτὸν τὸ ἐκ τῆς νήσου ταύτης μερίδιόν του· ὅτι μοὶ ἐδάνεισε πλοῖα, τὰ ὅποια δὲν ἀπέδωκα, τέλος δὲ ἀγανακτεῖ διότι καθήρεσα ἐκ τῆς τριανδρίας τὸν Λέπιδον, καὶ κατεκράτησα τὰ εἰσοδήματά του.

ΑΓΡΙΠΠΑΣ. Πρέπει Καῖσαρ νὰ ἀπολογηθῇ εἰς τὰς κατηγορίας ταύτας.

ΚΑΙΣΑΡ. Ἀπεκρίθην ἤδη, καὶ ὁ ἀγγελιαφόρος ἀνεχώρησεν. Εἶπον αὐτῷ ὅτι ὁ Λέπιδος εἶχε γίνει λίαν ἐπαχθής, ὅτι κατεχρᾶτο τὴν μεγάλην του ἐξουσίαν καὶ ὅτι ἦτο ἄξιος τῆς ἀποβολῆς. Ὡς πρὸς τὰς ὑπ' ἐμοῦ γενομένης κατακτήσεις, τῷ χορηγῶ τὴν μερίδα του, ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ λάβω καὶ ἐγὼ τὴν ἰδικήν μου ἐκ τῆς Ἀρμενίας καὶ τῶν ἄλλων ὑπ' αὐτοῦ κυριευθέντων βασιλείων.

ΜΑΙΚΗΝΑΣ. Οὐδέποτε θὰ συναινέσῃ εἰς τοῦτο.

ΚΑΙΣΑΡ. Τότε οὐτ' ἐγὼ συναινῶ εἰς ὅ, τι ζητεῖ. (Εἰσέρχεται ἡ Ὀκταβία).

ΟΚΤΑΒΙΑ. Χαῖρε ἀδελφέ μου, χαῖρε φίλτατε Καῖσαρ.

ΚΑΙΣΑΡ. Ἐπέπρωτο νὰ σέ ὀνομάσω ἀπόπεμπτον !

ΟΚΤΑΒΙΑ. Δὲν μὲ ὀνόμαζες ποτὲ, ἀλλ' οὔτε ἔχεις λόγον νὰ μὲ ὀνομάσῃς οὕτω.

ΚΑΙΣΑΡ. Διατί ἦλθες τόσον αἰφνιδίως ; Δὲν ἔρχεσαι ὡς ἀδελφὴ τοῦ Καίσαρος. Στρατὸς ὁλόκληρος ἔπρεπε νὰ προπορεύηται τῆς συζύγου τοῦ

¹ Ἐμπλήσας γὰρ ὄχλου τὰ γυμνάσιον, καὶ θέμενος ἐπὶ βήματος ἀργυροῦ δύο θρόνους τὸν μὲν αὐτοῦ κατὰ Πλ. ουτ. Ἄντ.

Ἀντωνίου, οἱ δὲ χρεμετισμοὶ τῶν ἵππων νὰ ἀναγγέλλωσι τὴν ἀφίξιν τῆς πολὺ πρὶν ἢ φανῇ· τὰ παρὰ τὴν ὁδὸν δένδρα νὰ καλύπτωνται ὑπὸ θεατῶν ἀνυπομόνως περιμενόντων τὴν ἐμφάνισίν σου, προσέτι δὲ ὁ ὑπὸ τῆς πολυαρίθμου συνοδείας σου ἐγειρόμενος κονιορτὸς νὰ φθάνῃ μέχρις οὐρανοῦ· ἀλλὰ σὺ ἦλθες εἰς Ῥώμην ὡς κόρη ἀγοραία, μὴ ἐπιτρέψκῃς νὰ ἐκδηλώσωμεν τὴν πρὸς σέ ἀγάπην ἡμῶν, ἥτις ἀγάπη, μένουσα ἀνεκδήλωτος, κηθίσταται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἀμφίβολος. Ἐπρεπε καὶ διὰ ξηρᾶς καὶ διὰ θαλάσσης νὰ ἔλθωμεν εἰς προὔπαντήσιν σου, καὶ εἰς ἕκαστον σταθμὸν νὰ σε ὑποδεχώμεθα μετ' αὐξανούσης ἀγκυλλιάσεως.

ΟΚΤΑΒΙΑ. Οὐδεὶς, ἀδελφέ μου, μὲ ἠνάγκασε νὰ ἔλθω οὕτως, ἔπραξα τοῦτο ἐξ ἰδίας θελήσεως. Ἀκούσκει ὁ σύζυγός μου Μάρκος Ἀντώνιος, ὅτι περασκευάζεσθε πρὸς πόλεμον, μοὶ ἀνεχοίνωσε τὴν λυπηρὰν ἀγγελίαν καὶ τούτου ἕνεκα παρεκάλεσα αὐτὸν νὰ μοὶ ἐπιτρέψῃ νὰ ἐπανεέλθω πρὸς σέ.

ΚΑΙΣΑΡ. Σοὶ τὸ ἐπέτρεψε δὲ εὐχαρίστως, διότι παρενέβηλλες προσκέρματα εἰς τὴν ἀκολασίαν του.

ΟΚΤΑΒΙΑ. Μὴ λέγεις ταῦτα, Καῖσαρ.

ΚΑΙΣΑΡ. Οἱ ὀφθαλμοί μου εἶνε προσηλωμένοι ἐπ' αὐτοῦ, ὁ δὲ ἄνεμος φέρει πρὸς ἐμὲ πάσας αὐτοῦ τὰς πράξεις. Ποῦ εἶνε τώρα;

ΟΚΤΑΒΙΑ. Εἰς τὰς Ἀθήνας, Καῖσαρ.

ΚΑΙΣΑΡ. Ὅχι· λίαν ἡδικοημένη μου ἀδελφή. Ἡ Κλεοπάτρα τῷ ἔνευσε νὰ μεταβῇ παρ' αὐτῇ. Εἰς πόρνην παρέδωκε τὸ κράτος του, ἀμφοτέρω δὲ στρατολογοῦσιν ἐνκντίον μου τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς. Συνήθρυσαν ἤδη τὸν βασιλέα τῆς Αὐβίας Βάκχον, τὸν Ἀρχέλαον τῆς Καππαδοκίας, τὸν Φιλιάδελλον τῆς Παφλαγονίας, τὸν βασιλέα τῆς Θράκης Σκδάλαν, τὸν Μάλχον τῆς Ἀρκადίας, τὸν βασιλέα τοῦ Πόντου, τὸν Ἡρώδη τῆς Ἰουδαίας, τὸν τῆς Κομμαγενῆς Μιθριδάτην, καὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς Μηδίας καὶ Λυκαονίας Πολέμωνα καὶ Ἀμόνταν, καὶ πλῆθος ἄλλων σκηπτρούχων ἡγεμόνων.

ΟΚΤΑΒΙΑ. ὦ δύσμοιρος ἐγώ, τῆς ὁποίας τὴν καρδίαν κατέχουσι δύο ἀδελφοί, ἐνκντίον ἀλλήλων μαχόμενοι!

ΚΑΙΣΑΡ. Καλῶς ἦλθες ἐδῶ. Αἱ ἐπιστολαί σου ἀνέστειλαν τὴν ῥῆξιν ἡμῶν, ἕως ὅτου διέγωνν μέχρι· πόσου σὺ μὲν ὑβρίζεις, πόσου δ' ἡμεῖς κινδύνους ὡς ἐκ τῆς ἀμελείας ἡμῶν διατρέχομεν. Ἐχε θάρρος· μὴ θορυβῆσαι ὑπὸ τῶν περιστάσεων, αἵτινες διαταράσσουσιν ἐξ ἀνάγκης τὴν εὐτυχίαν σου, καὶ ἄφες τὰ ὑπὸ τῆς μοίρας ἀποφασισθέντα νὰ ἀκολουθήσωσιν ἀγογγύστως τὴν πορείαν των. Καλῶς ἦλθες εἰς Ῥώμην. Οὐδὲν σοῦ προσφιλέστερον. Ἐξυβρίσθης πλειότερον παρ' ὅσον ἦτο δυνατόν νὰ φαντασθῇ τις, οἱ δὲ δίκαιοι θεοὶ ἐξελέξαντο ἡμᾶς καὶ πάντας τοὺς σέ ἀγκυπώντας, ὅπως σέ ἐκδικήσωσι. Παρηγορήθητι, καλῶς ἦλθες πρὸς ἡμᾶς.

ΑΓΡΙΠΠΑΣ. Καλῶς ἦλθες, κυρία.

ΜΑΙΚΗΝΑΣ. Καλῶς ἦλθες, ἀγαπητὴ κυρία. Ἡ Ῥώμη πᾶσα συμπονεῖ σοι καὶ σέ ἀγαπᾷ. Μόνος ὁ μοιχὸς καὶ ἐν ἀκολασίαις ἀχαλίνωτος Ἀντώνιος σέ ἀποπέμπει, ὅπως παραδώσῃ τὴν ἰσχυρὰν αὐτοῦ ἰσχὺν εἰς χεῖρας ποταπῆς ἐταίρας, ἣτις ἐπισείει αὐτὴν μετὰ πατάγου ἐναντίον ἡμῶν.

ΟΚΤΑΒΙΑ. Εἶνε ἀληθὴ ταῦτα, Καῖσαρ;

ΚΑΙΣΑΡ. Ἀληθέστατα. Καλῶς ἦλθες ἀδελφὴ. Ἐχε ὑπομονήν, φιλτάτη (Ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ Ζ'.

Τὸ στρατόπεδον τοῦ Ἀντωνίου παρὰ τὸ Ἀκτιον.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ, ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Θὰ μοῦ τὸ πληρώσῃς, μὴ ἀμφιβάλλῃς.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Ἀλλὰ διατί, κυρία, διατί, διατί;

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Δὲν ἤθελες νὰ παρευρεθῶ εἰς τὸν πόλεμον λέγων ὅτι δὲν ἦτο πρέπον.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Αἶ, καλὰ, μήπως εἶνε;

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ἄν δὲν ὑπάρχῃ εἰδικὴ κατηγορία ἐναντίον μου διατί νὰ μὴ παρευρεθῶ;

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. (Κατ' ἰδίαν). Εἰμποροῦτα τώρα νὰ ἀποκριθῶ πολὺ καλὰ ὅτι, ἂν εἰς τὸν πόλεμον εἶχομεν τὰ ἄλογα μαζὺ μὲ ταῖς φοράδαις, τὰ ἄλογα θὰ ἦσαν ἐντελῶς ἄχρηστα, διότι κάθε φορὰ θὰ ἐτήκωνε ἓνα στρατιώτην μὲ τὸ ἄλογόν του.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Τί λέγεις;

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Ἡ παρουσία σου θὰ ἀνησυχῇ κατ' ἀνάγκην τὸν Ἀντώνιον, θὰ ἀπασχολῇ τὴν καρδίαν, τὸν νοῦν καὶ τὸν χρόνον αὐτοῦ, ἐνῶ θὰ ἔχῃ ἀπόλυτον ἀνάγκην τούτων. Κατηγοροῦσιν ἤδη αὐτοῦ ἐπὶ ἐπιπολαιότητι, καὶ λέγουσιν ἐν Ῥώμῃ ὅτι τὸν πόλεμον τοῦτον διευθύνει ὁ εὐνοῦχος Ποσεινὸς καὶ αἱ θερχπαινίδες του.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ἄς καταποντισθῇ ἡ Ῥώμη, καὶ ἃς σκπίσωσιν αἱ γλῶσσαι ἐκείνων, οἵτινες ὀμιλοῦσιν ἐναντίον ἡμῶν. Ὑφίσταμαι κ' ἐγὼ τὰ βάρη τοῦ πολέμου, καὶ ὡς ἡγέτης τοῦ βασιλείου μου θὰ παρευρεθῶ ὡς ἐὰν ἦμην ἀνὴρ. Μὴ ἀντιλέγῃς, δὲν θὰ ὑποχωρήσω.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Πολὺ καλὰ, τότε σιωπῶ. — Ἴδου ὁ αὐτοκράτωρ. (Εἰσέρχεται μετὰ τοῦ Κανιδίου).

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Δὲν εἶνε παρὰδοξον, Κανίδιε, ἀναχωρήσας ἀπὸ τὸν Τάραντα καὶ τὸ Βρενδῆσιον νὰ πλεύσῃ τόσῳ ταχέως τὸ Ἴόνιον πέλαγος, καὶ νὰ καταλάβῃ τὴν Τορώνην; (πρὸς τὴν Κλεοπάτραν) Τὸ ἤκουσες φιλτάτη.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Οὐδείς πλειότερον τοῦ Ἀδριανού θκυμάζει τὴν γοργότητα
ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἐπιπλήξεις εὐστοχος ἀρμόζουσα εἰς τὸν ἀνδρείοτερον πολε-
 μιστὴν ἐπιπλήττοντα ἡμᾶς ἐπὶ νωθρότητι. Θὰ πολεμήσωμεν καὶ κατὰ
 θάλασσαν, Κανίδιε.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Κατὰ θάλασσαν; Πῶς ἄλλως;

ΚΑΝΙΔΙΟΣ. Δικτὶ στρατηγέ;

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Διότι μᾶς προκαλεῖ.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Ἀλλὰ καὶ σὺ στρατηγὲ τὸν προκαλέσεις εἰς μονομαχίαν.

ΚΑΝΙΔΙΟΣ. Τῷ προέτεινες νὰ πολεμήσητε εἰς τὴν Φόρσαλον ἐνθα ἄλ-
 λοτε ἐπολέμησεν ὁ Καῖσαρ κατὰ τοῦ Πομπηίου· ἀλλ' ἀπορρίπτει τὴν πρό-
 τασίν σου ὡς μὴ ὠφέλιμον, ἐπομένως πρέπει καὶ σὺ νὰ πράξης τὸ αὐτό.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Τὰ πληρώματα τῶν πλοίων σου εἶνε ἐλλειπῆ, οἱ δὲ
 νηῦται εἶνε ὀνηλῆται καὶ θερισταὶ ἐσπευσμένως νευτολογηθέντες. Ὁ στό-
 λος τοῦ Καίσαρος ἔχει νηῦτας πολλάκις πολεμήσαντας κατὰ τοῦ Πομπη-
 ίου· τὰ πλοῖά του εἶναι ἐλαφρὰ καὶ εὐκίνητα, βαρέα δὲ καὶ δυσκίνητα
 τὰ ἰδικά σου. Δὲν εἶνε αἶσχος νὰ ἀγωνηθῇς τὴν ναυμαχίαν ἀφοῦ εἶσαι ἐτοι-
 μος νὰ πολεμήσῃς κατὰ ξηράν.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Κατὰ θάλασσαν, κατὰ θάλασσαν.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Ἀλλὰ τοιουτοτρόπως καθιστᾷς ἄχρηστον, ὦ ἀρχηγέ,
 τὴν ἀπαράμιλλον στρατιωτικὴν ἐμπειρίαν σου, διασπᾷς τὸν στρατὸν συγ-
 κείμενον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐξ ἐμπείρων πεζομάχων, δὲν χρησιμοποιοεῖς τὰς
 ὁμολογουμένως στρατιωτικὰς γνώσεις σου, ἐγκαταλείπεις τὴν μόνην ἀ-
 σφαλῆ ἐδὸν καὶ ἀπορρίπτων τὸ ἀσφαλές καὶ βέβαιον περὶ δίδεσαι εἰς τὴν
 τυφλὴν τύχην.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Θὰ πολεμήσω καὶ κατὰ θάλασσαν.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ἔχω ἐξήκοντα πλοῖα πρὸς ἕκαστον τῶν ὁποίων οὐδὲ
 ἐν τῶν τοῦ Καίσαρος περὶβάλλεται.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Θὰ κεύσωμεν τὰ πλεονάζοντα καὶ διὰ τῶν ἐπιλοίπων τε-
 λείως ἐξοπλισμένων θὰ προσβάλωμεν τὸν Καῖσαρα ἐπιτιθέμενοι κατ' αὐ-
 τοῦ ἀπὸ τοῦ ἀκρωτηρίου τοῦ Ἀκτίου. Ἐάν δὲ ἀποτύχωμεν (εἰσέρχεται ἀγ-
 γελιαφόρος) δυνάμεθα νὰ πράξωμεν τοῦτο κατὰ ξηράν. Τί συμβαίνει;

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ. Εἶνε ἀληθὴς ἡ ἀγγελία στρατηγέ· ἐδόθη ἤδη τὸ
 σημεῖον τῆς ἐμφωνίσεως· ὁ Καῖσαρ κατέλαβε τὴν Τωρώνην.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Εἶνε δυνατόν νὰ ἔφθασεν ἐκεῖ ὁ ἴδιος; ἀδύνατον. Παρά-
 δοξον νὰ φθάσουν ἤδη ἐκεῖ αἱ δυνάμεις του! Σὺ Κανίδιε, θὰ διοικήσῃς
 τὰς δέκα ἐννέα λεγεῶνας καὶ τοὺς δωδεκακισχιλίους ἵππεας· ἡμεῖς δὲ θὰ
 ἐπιβιβασθῶμεν ἐπὶ τῶν πλοίων. (Εἰσέρχεται στρατιώτης). Ἐλθέ θέτις μου!
 — Τί τρέχει παλληκάρι μου;

ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Μὴ πολεμήσῃς κατὰ θάλασσαν, ὦ γενναῖε αὐτοκρά-
 τωρ· μὴ στηρίξῃς τὰς ἐλπίδας σου εἰς σαθρὰς σανίδας. Δυσπιστεῖς εἰς τὸ

Ξιρός μου καὶ τὰς πληγὰς μου ταύτας; Ἄς πολεμήσωσι κατὰ θάλασσαν οἱ Αἰγύπτιοι καὶ οἱ Φοίνικες· ἡμεῖς συνειθίσκαμεν νὰ νικῶμεν ἰστάμενοι ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ πόδα πρὸς πόδα ἀντιπροτείνοντες.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἐμπρός, ἐμπρός, ἄγωμεν (ἐξέρχονται ὁ Ἀντώνιος ἡ Κλεοπάτρα καὶ ὁ Αἰνόδαρβος).

ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Μὰ τὸν Ἡρακλέα, νομίζω ὅτι ἔχω δίκαιον.

ΚΑΝΙΔΙΟΣ. Ναὶ στρατιῶτα· πλὴν ὅλη αὐτοῦ ἡ ἐνέργεια κατὰ τὸν πόλεμον τοῦτον δὲν πηγάζει ἐκ τῆς αὐτοβουλίας του. Ὁ στρατηγὸς μας ἄγεται ὑπὸ ἄλλου, ἡμεῖς δὲ εἴμεθα στρατιῶται γυναικῶν.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Δὲν εἶνε ἀληθὲς ὅτι θὰ διοικήσῃς τὰς λεγεῶνας καὶ τὸ ἱππικὸν ἡμῶν;

ΚΑΝΙΔΙΟΣ. Ὁ Μάρκος Ὀκτάβιος, ὁ Μάρκος Ἰνστήτος, ὁ Παπλικόλας καὶ ὁ Κοίλιος θὰ διευθύνωσι κατὰ θάλασσαν, ἡμεῖς δὲ ὅλας τὰς πεζικὰς δυνάμεις. Ἡ ταχύτης αὕτη τοῦ Καίσαρος καταντᾷ ἀπίστευτος.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Ἦτον ἀκόμη εἰς τὴν Ῥώμην, ὅτε ὁ στρατὸς ἀπερχόμενος κατὰ μικρὰ ἀποσπάσματα, διέλαθε τὴν προσοχὴν παντὸς κατασκόπου.

ΚΑΝΙΔΙΟΣ. Ἦκουσες ποῖος εἶνε ὁ ὑπασπιστὴς αὐτοῦ;

ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Κάποιος Ταῦρος λέγουν.

ΚΑΝΙΔΙΟΣ. Ἄ, τὸν γνωρίζω (εἰσέρχεται ἀγγελιαφόρος).

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ. Ὁ αὐτοκράτωρ ζητεῖ τὸν Κανίδιον.

ΚΑΝΙΔΙΟΣ. Ὁ καιρὸς ἐγκυμονεῖ εἰδήσεις, καὶ πᾶσα στιγμή γεννᾷ νέας.

ΣΚΗΝΗ Η'.

Μεδιάς παρὰ τὸ Ἄκτιον.

ΚΑΙΣΑΡ, ΤΑΥΡΟΣ, ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ.

ΚΑΙΣΑΡ. Ταῦρε.

ΤΑΥΡΟΣ. Τί διατάσσει ὁ Καῖσαρ;

ΚΑΙΣΑΡ. Μὴ προσβάλης κατὰ ξηρὰν συγκράτησον ὅλας τὰς δυνάμεις, μὴ προκαλέσῃς μάχην πρὶν ἢ τελειώσωμεν τὴν ναυμαχίαν. Συμμορφοῦ πρὸς τὰς διαταγὰς τοῦ ἐγγράφου τούτου. Ἡ τύχη ἡμῶν ἐξήρτηται ἐκ τοῦ τολμήματος τούτου (ἐξέρχονται).

(Εἰσέρχεται ὁ Ἀντώνιος μετὰ τοῦ Αἰνοδάρβου).

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἄς παρκατάξωμεν τὰς μεραρχίας μας πρὸς τὸ κάτω μέρος τοῦ λόφου ἀπέναντι τοῦ στρατοῦ τοῦ Καίσαρος· ἐκ τῆς θέσεως ταύτης δυνάμεθα νὰ βλέπωμεν τὸν ἀριθμὸν τῶν πλοίων καὶ ἐνεργήσωμεν ἀρμοδίως. (Εξέρχονται. Εἰσέρχεται ἔνθεν μὲν ὁ Κανίδιος ἡγούμενος τῶν στρατευμάτων του,

ἐνθεν δὲ ὁ ὑπασπιστὴς τοῦ Καίσαρος. Ταῦρος μετὰ τῶν ἰδίων του, ἀφ' οὗ δὲ ἀπομακρυνθῶσιν ἀκούεται κρότος ναυμαχίας. Ὁ θόρυβος ἐξακολουθεῖ, εἰσέρχεται ὁ Αἰνόβαρβος).

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Τετέλεσται, τετέλεσται, τὰ πάντα ἀπώλοντο· οὔτε νᾶ παρκτηρήσω περισσότερον ἀντέχω. Ἡ ναυαρχίς τῶν Αἰγυπτίων Ἀντωνιάς, ἀνακρούσασα πρύμναν, τρέπεται εἰς φυγὴν μετὰ τῶν ἐξήκοντα Αἰγυπτιακῶν πλοίων· τὸ θέαμα τοῦτο ἐπέπεσεν ὡς κερχυνὸς ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν μου. (Εἰσέρχεται ὁ Σκάρος).

ΣΚΑΡΟΣ. Θεοὶ Ὀλύμπιοι!

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Τί σημαίνει ἡ παραφορὰ αὕτη;

ΣΚΑΡΟΣ. Ἐνεκα τῆς ἀμαθείας μας χάνομεν τὸ μεγαλείτερον μέρος τοῦ κόσμου! Ἐν φιλήμασιν ἀπεβάλλομεν βασιλεία καὶ ἐπαρχίας.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Πῶς φαίνεται ἡ μάχη;

ΣΚΑΡΟΣ. Τὸ μέρος ἡμῶν φαίνεται ὡς προσβληθὲν ὑπὸ τῆς λοιμικῆς ἐκείνης ἥτις ἐπιφέρει βέβαιον θάνατον. Ἡ ἀσελγὴς ἐκείνη φορβὰς τῆς Αἰγύπτου, ποῦ νᾶ τὴν θερίσῃ λέπρᾳ! ἐν τῷ μέσῳ τῆς μάχης, ὅτε τὸ ἀποτέλεσμα, ὅμοιον πρὸς διδύμους ἀδελφούς, ἐφαίνετο ἐν καὶ τὸ αὐτὸ ἐκκτέρωθεν, μᾶλλον δὲ κλίνον ὑπὲρ ἡμῶν, κεντηθεῖσα ὑπὸ μυίας, ὡς ἀγέλας τὸν Ἰούνιον, ὑψώνει τὰ ἱστία καὶ τρέπεται εἰς φυγὴν.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Τὸ εἶδον, καὶ οἱ ὀφθαλμοί μου ἔπαθον τόσον ἐκ τῆς θέας αὐτοῦ, ὥστε δὲν ἠδυνήθην νᾶ τὸ ὑποφέρω πλειότερον.

ΣΚΑΡΟΣ. Μόλις αὕτη ἀνέκρουσε πρύμναν, καὶ ὁ Ἀντώνιος, τὸ εὐγενὲς τοῦτο θῦμα τῆς μαγικῆς τῆς δυνάμεως, ὑψώνει τὰ ἱστία, καὶ ὡς παράφορος νῆσσα, ἐγκαταλείπων τὴν μάχην εἰς τὴν ἀκμὴν αὐτῆς, φεύγει ὀπισθεν ἐκείνης. Οὐδέποτε εἶδον αἰσχροτέραν πράξιν· οὐδέποτε ἐμπειρία, ἀνδρεία, τιμὴ, ἐπρόδωκεν ἑαυτὴν τοιουτρόπως.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Ἀλλοίμονον, ἀλλοίμονον! (Εἰσέρχεται ὁ Κανίδιος).

ΚΑΝΙΔΙΟΣ. Ἡ τύχη ἡμῶν πνέει τὰ λείσθια κατὰ θάλασσαν, βυθίζεται δὲ διὰ τοῦ τὰ μάλιστα ἀξιοθρηνήτου τρόπου. Ἄν ὁ στρατηγὸς ἡμῶν ἐδεικνύετο οἷος ἄλλοτε ἦτο, τὰ πάντα θὰ ἀπέβαινον κατ' εὐχὴν. ὦ μάς ἔδωκε τὸ παράδειγμα τῆς φυγῆς, αἰσχροῶς φεύγων ὁ ἴδιος!

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. (Κατ' ἰδίαν). Αὐτοῦ λοιπὸν ἔφθασαν τὰ πράγματα; Τότε καλὴ νύκτα.

ΚΑΝΙΔΙΟΣ. Ἐφυγον πρὸς τὴν Πελοπόννησον.

ΣΚΑΡΟΣ. Δὲν εἶνε δύσκολον νᾶ τοὺς ἀκολουθήσω· θὰ μεταβῶ ἐκεῖ καὶ θὰ περιμείνω ὅ,τι συμβῇ.

ΚΑΝΙΔΙΟΣ. Τὰς λεγεῶνας καὶ τὸ ἱππικόν μου θὰ παραδώσω εἰς τὸν Καίσαρα· ἐξ βασιλεὺς μοι ἔδωκαν ἤδη τὸ παράδειγμα τῆς ὑποταγῆς.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Θὰ ἀκολουθήσω ἀκόμῃ τὴν πληγεῖσαν τύχην τοῦ Ἀντωνίου, μολονότι ἡ λογικὴ μοι ὑπαγορεύει νᾶ πράξω τὸ ἐπιτασσόμενον.

ΣΚΗΝΗ Θ'.

*Αλεξάνδρεια. Δωμάτιον ἐν τοῖς ἀνακτόροις.

Εἰσέρχεται ὁ ΑΝΤΩΝΙΟΣ μετὰ πολλῶν ὑπηρετῶν.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἀκούσατε· ἡ γῆ μοι ἀπαγορεύει νὰ βῇ πλέον ἐπ' αὐτῆς, αἰσχύνεται νὰ μὲ φέρῃ! — Πλησιάσατε φίλοι. Τόσω πολὺ ἐβραδυπόρησα εἰς τὸ κόσμον, ὥστε ἀπώλεσα διὰ παντὸς τὸν δρόμον. Ἔχω ἓνα πλοῖον μὲ φορτίον χρυσοῦ. Λάβετε αὐτό, μοιράσατέ το, φύγετε καὶ συμφιλιώθητε μὲ τὸν Καίσαρα.

ΥΠΗΡΕΤΑΙ. Νὰ φύγωμεν! ποτέ.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Κ' ἐγὼ αὐτὸς ἔφυγα διδάζων τοὺς ἀνάνδρους νὰ δραπετεύωσι καὶ νὰ στρέφωσι τὰ νῶτα. Ἀπέλθετε φίλοι. Ἀπεφάσισα νὰ ἀκολουθήσω πορείαν, ἣτις δὲν ἔχει χρεῖαν ὁμῶν· ἀπέλθετε· οἱ θησαυροὶ μου εἶνε εἰς τὸ πλοῖον· λάβετε αὐτούς. Ὡς ἠκολούθησα ἐκεῖνο οὐτινος ἢ θεᾶ μόνῃ μοι προξενεῖ νῦν ἐρύθημα! Καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς μου στασιάζουσι, διότι αἱ μὲν λευκαὶ ἐλέγχουσι τὰς μελαίνας ἐπὶ θρασύτητι, αὗται δὲ πάλιν τὰς λευκὰς ἐπὶ φόβῳ καὶ ἀδυναμίᾳ. Ἀπέλθετε φίλοι· θὰ σᾶς δώσω ἐπιστολάς πρὸς φίλους οἵτινες θὰ διευκολύνωσι τὰ τῆς πορείας σας. Μὴ λυπεῖσθε σᾶς παρακαλῶ, καὶ μὴ δεικνύετε ἀποστροφὴν πρὸς ὅσα λέγω. Ἀκολουθήσατε ὅ,τι σᾶς συμβουλεύει ἡ ἀπελπισία μου· ἐγκαταλείψατε ἐκεῖνον ὅστις ἐγκαταλείπει ἑαυτόν· πορεύθητε κατ' εὐθεῖαν εἰς τὸ παράλιον, θὰ σᾶς δώσω τὸ πλοῖον ἐκεῖνο καὶ τοὺς θησαυρούς. Ἀφετέ με δι' ὀλίγον σᾶς παρακαλῶ. — Ναὶ σᾶς παρακαλῶ — Ναὶ ἀφετέ με, διότι ἀληθῶς δὲν ἔχω πλέον τὴν ἐξουσίαν νὰ σᾶς διατάξω. — Θὰ σᾶς ἴδω μετ' ὀλίγον. (κάθηται. Εἰσέρχονται ὁ Ἔρως καὶ ἡ Κλεοπάτρα ὁδηγουμένη ὑπὸ τῆς Χαρμίου καὶ Εἰράδος).

ΕΡΩΣ. Πήγαίνε καλὴ μου κυρία, καὶ παρηγόρησέ τον.

ΕΙΡΑΣ. Παρηγόρησέ τον ἀγαπητὴ βασίλισσα.

ΧΑΡΜΙΟΝ. Καὶ τί ἄλλο εἰμ.πορεῖς νὰ κάμῃς;

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ἀφήσατέ με νὰ καθήσω. Ὡς ἦρα!

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ὁχι, ὅχι, ὅχι, ὅχι, ὅχι.

ΕΡΩΣ. Πῶς δὲν στρέφεις τὸ βλέμμα νὰ ἴδῃς στρατηγέ;

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Οὐφ· ὅχι ὅχι.

ΧΑΡΜΙΟΝ. Κυρία.

ΕΙΡΑΣ. Κυρία, καλὴ μου κύτοκράτειρα!

ΕΡΩΣ. Στρατηγέ, στρατηγέ.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ναί, φίλε μου, ναί. Εἰς Φιλίππους, αὐτὸς ἔφερε τὸ ξίφος εἰς τὴν θήκην ὡς χορευτῆς, ἐνῶ ἐγὼ ἐκτύπων τὸν ἰσχνὸν καὶ ἐρρυτιδωμένον

Κάσσιον. Ἐγὼ κατήνεγκα τὸ τελευταῖον τραῦμα εἰς τὸν περὶφορον Βροῦτον, ἐνῷ αὐτός, οὐδεμίαν ἔχων στρατιωτικὴν ἐμπειρίαν, ἐπολέμει μόνον διὰ τῶν ὑπασπιστῶν αὐτοῦ. Καὶ ὁμῶς τώρα . . . ἀλλὰ τί μέ τοῦτο.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ἀπομακρύνθητε.

ΕΡΩΣ. Ἡ βασίλισσα, στρατηγέ, ἡ βασίλισσα.

ΕΙΡΑΣ. Πήγκινε καὶ μίλησέ του, κυρία, τᾶχασε ἀπὸ τὴν ἐντροπή του.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Καλὰ λοιπόν. — Βοηθήσατέ με. — ὦ ! —

ΕΡΩΣ. Σήκω, γενναῖε Ἀντώνιε! ἡ βασίλισσα πλησιάζει· ἡ κεφαλὴ της εἶνε κεκλιμένη· ὁ θάνατος ἐπικείται αὐτῆς, καὶ μόνη ἡ προφητοῦ σου δύναται νὰ τὴν σώσῃ.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἐκηλίδωσα τὴν τιμὴν μου. Ἀτιμοτάτη ἦτον ἡ φυγὴ μου.

ΕΡΩΣ. Ἡ βασίλισσα, στρατηγέ.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ποῦ μέ κατήντησες, ὦ Αἴγυπτία; Ἴδὲ πῶς ἀπακρύπτω ἀπὸ σοῦ τὸ αἶσχος μου, στρέφων τὰ βλέμματά εἰς τὰ ὀπίσω, εἰς τὰς πράξεις δηλαδὴ ἐκείνας τὰς ἐποίας περιβάλλει ἡ ἀτιμία.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Συγχώρησον, συγχώρησον, ὦ ἄρχον, τὰ δειλιάσαντα πλοῖά μου! Οὐδέποτε ἐφάνταζόμην ὅτι ἤθελες ἀκολουθήσει.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἐγνώριζες κάλλιστα, ὦ βασίλισσα, ὅτι αἱ ἵνες τῆς καρδίας μου ἦσαν δεδεμέναι ἐπὶ τοῦ πηδαλίου σου, καὶ ὅτι φεύγουσα θὰ με ἔσυρες ὀπισθὲν σου. Ἐγνώριζες τὴν ἐπὶ τοῦ πνεύματός μου μεγίστην δύναμίν σου, καὶ ὅτι εἰς τὸ νεῦμά σου ἠδυνάμην καὶ τῶν Θεῶν αὐτῶν τὰς διαταγὰς νὰ παρακούσω.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. ὦ συγχώρησόν μοι !

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Τώρα πρέπει νὰ στείλω τελευταιαῖς προτάσεις εἰς τὸν νεανίαν, καὶ εἰς μέσθ ποταπὰ καὶ χαμερπῇ νὰ περιστρέφωμαι, ἐγὼ, ὁ κατ' ἀρέσκειαν διευθύνας τὸ ἥμισυ τοῦ κόσμου, καὶ τύχας ἀνυψῶν καὶ καταδιβάζων. Ἐγνώριζες πόσον μέ εἶχες ὑποδουλώσει, καὶ ὅτι τὸ ξίφος μου ἀμβλυνθὲν ὑπὸ τοῦ ἔρωτος, θὰ ὑπῆκουεν αὐτῷ εἰς πᾶσαν περίστασιν.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. ὦ συγχώρησον, συγχώρησον !

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Μὴ χύσῃς οὔτε ἐν δάκρυ. Ἐν σου δάκρυ ἀξίζει ὅλα ὅσα ἐκερδήσαμεν καὶ ἀπωλέσαμεν. Δός μοι ἐν φίλημά· τοῦτο μέ ἀποζημιοῖ. Ἐξαπέστειλα τὸν παιδαγωγὸν ἡμῶν, δὲν ἐπὶ πρὸς ἡλθεν ἀκόμη; Αἰσθάνομαι ἐμχυτὸν κατὰ βεβλημένον, φιλότατη! ἃς μοι φέρωσιν οἶνον καὶ ὀλίγον κρέας. Γνωρίζει ἡ τύχη ὅτι ὅσῳ δριμύτερον ἐπιτίθεται ἐναντίον μου, τόσῳ περισσότερον τὴν περιφρονῶ. (ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ Γ'.

Στρατόπεδον τοῦ Καίσαρος ἐν Αἰγύπτῳ.

ΚΑΙΣΑΡ, ΔΟΔΟΒΕΛΑΣ, ΘΥΡΣΟΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ.

ΚΑΙΣΑΡ. Εἰσαγάγετε τὸν ἀπεσταλμένον τοῦ Ἀντωνίου. — Τὸν γνωρίζετε ;

ΔΟΔΟΒΕΛΑΣ. Εἶνε ὁ παιδαγωγὸς τῶν τέκνων του, Καῖσαρ. Ἀπόδειξις ὅτι ἐμαδθήθη, ὅταν στέλλῃ ἐνταῦθα τόσον ἀσήμαντον πτερόν τῆς πτέρυγός του, ὁ πρὸ μικροῦ ἔτι ἔχων βασιλεῖς ὡς ἀγγελιαφόρους.

ΚΑΙΣΑΡ. Πλησίασε καὶ ὁμίλησον.

ΕΥΦΡΟΝΙΟΣ. Τοιοῦτος ὁποῖος εἶμι, ἔρχομαι ἐκ μέρους τοῦ Ἀντωνίου. Τελευταῖον ἀκόμη ἤμην τόσον ἀσήμαντος εἰς τὰ σχέδιά του, ὅσον εἶνε ἡ ἐπὶ τῶν φύλλων τῆς μυρσίνης πρωϊνὴ δρόσος παρκαλλομένη πρὸς τὸν ὥκεανόν.

ΚΑΙΣΑΡ. Ἔστω. Ἀνακοίνωσον ἡμῖν τὴν ἐντολήν σου.

ΘΥΡΣΟΣ. Σὲ προσκγορεύει ὡς κύριον τῆς τύχης του, καὶ παρκαλεῖ νὰ τῷ ἐπιτρέψῃς νὰ ζήσῃ ὡς ιδιώτης ἐν Αἰγύπτῳ· ἀπορριπτομένης δὲ τῆς αἰτήσεώς του, περιορίζεται εἰς τὸ νὰ σὲ ἱκετεύσῃ νὰ τῷ ἐπιτρέψῃς νὰ ἀναπνέῃ ἐλευθέρως, ὡς ιδιώτης, τὸν ἀέρα τοῦ δρίζοντος τῶν Ἀθηνῶν. Ταῦτα ὡς πρὸς τὸν Ἀντώνιον. Ὡς πρὸς δὲ τὴν Κλεοπάτραν, αὕτη ἀνομολογεῖ τὸ μεγαλεῖόν σου, καὶ ὑποτακτομένη εἰς τὴν ἰσχύν σου, αἰτεῖ παρὰ σοῦ ὑπὲρ τῶν διαδόχων αὐτῆς, τὸ διάδημα τῶν Πτολεμαίων, ὅπερ νῦν κεῖται εἰς τὴν διάθεσίν σου.

ΚΑΙΣΑΡ. Οὐδεμία τῶν αἰτήσεων τοῦ Ἀντωνίου θὰ εἰσακουσθῇ. Ὡς πρὸς τὴν Κλεοπάτραν, συγκατατίθηναι ν' ἀκούσω αὐτήν, καὶ νὰ τῇ χορηγήσω ὅ,τι ἐπιθυμεῖ, ὑπὸ τὸν ὅρον τοῦ νὰ ἐκδιώξῃ τῆς Αἰγύπτου τὸν καταισχυθέντα ἔραστήν αὐτῆς, ἢ νὰ τοῦ ἀφαιρέσῃ τὴν ζωὴν· ἂν τοῦτο πράξῃ, θὰ εἰσακουσθῶσιν αἱ παρκαλήσεις της. Ἀνακοίνωσον ταῦτα εἰς ἀμφοτέρους.

ΕΥΦΡΟΝΙΟΣ. Εἴθε ἡ τύχη νὰ ἀκολουθῇ τὰ βήματά σου!

ΚΑΙΣΑΡ. Ὁδηγήσατέ τον διὰ τοῦ στρατοῦ. (Ἐξέρχεται ὁ Εὐφρόνιος. Πρὸς τὸν Θύρσον). Ἴδού εὐκαιρία νὰ δοκιμάσωμεν τὴν εὐγλωττίαν σου· σπεῦσον, ἀπόσπασον τὴν Κλεοπάτραν ἀπὸ τοῦ Ἀντωνίου. Ὑποσχέθητι ἐξ ὀνόματός μου ὅ,τι σοῦ ζητήσῃ· πρόσθε καὶ ἰδικάς σου προσφοράς. Οὐδ' εἰς τὰς μεγαλειτέρης εὐτυχίας εἶνε σταθεραὶ αἱ γυναῖκες, ἡ δὲ στέρησις δύναται νὰ καταστήσῃ ἐπίορκον καὶ τὴν ἐναρτωτάτην τῶν Ἑστιάδων. Μεταχειρίσθητι ὅλην σου τὴν πανουργίαν, ὅρισε μόνος τὴν ἀμοιβήν σου, ἡ θέλησίς σου ἐκτελεσθήσεται ὡς νόμος.

ΘΥΡΣΟΣ. Ἀπέρχομαι Καῖσαρ.

ΚΑΙΣΑΡ. Πρατήρησον πῶς ἐκλαμβάνει δ' Ἀντώνιος τὸ δυστύχημά του, καὶ τί εἰκάζεις ἐκ τοῦ ἥθους καὶ τῶν ψυχικῶν αὐτοῦ διαθέσεων.

ΕΥΡΣΟΣ. Θὰ ἐκτελέσω τὰς διαταγὰς σου. (Ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ ΙΑ'.

Ἀλεξάνδρεια. Δωμάτιον ἐν τοῖς ἀναιτόροις.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ, ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ, ΧΑΡΜΙΟΝ, ΕΙΡΑΣ.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Τί πρέπει νὰ πράζωμεν, Αἰνόβαρβε ;

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Νὰ σκεφθῶμεν καὶ ν' ἀποθάνωμεν.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Τίς πταίει διὰ ταῦτα, ὁ Ἀντώνιος ἢ ἐγώ ;

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Ὁ Ἀντώνιος μόνος, ὅστις ἐπέτρεψεν εἰς τὸ πάθος του νὰ ὑποδουλώσῃ τὸ λογικόν του. Καὶ τί σημαίνει ἂν ἔφυγες ἐκ τοῦ φοβεροῦ ἐκείνου θεάτρου τοῦ πολέμου, ὅπου ὁ τρόμος διεδίδετο ἀπὸ τάξεως εἰς τάξιν; Διὰ τί νὰ σὲ ἀκολουθήσῃ; Δὲν ἔπρεπεν ὁ κνισμὸς τοῦ ἔρωτος νὰ ἐπηρέασῃ τὴν στρατιωτικὴν του δεινότητα καθ' ἣν στιγμὴν, χάριν αὐτοῦ καὶ μόνου, τὸ ἥμισυ τοῦ κόσμου ἐμάχετο κατὰ τοῦ ἑτέρου. Τὸ δὲ αἶσχος τοῦ νὰ ἀκολουθήσῃ τὰ φεύγοντα πλοῖά σου ἐνώπιον τοῦ ἐκπεπληγμένου στόλου, δὲν ἦτο μικρότερον τοῦ ὀλέθρου του.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Σιώπα σὲ παρακαλῶ. (Εἰσέρχεται ὁ Ἀντώνιος μετὰ τοῦ Εὐφρονίου).

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Αὕτη εἶνε ἡ ἀπάντησίς σου ;

ΕΥΦΡΟΝΙΟΣ. Ναί, ἄρχον.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Λοιπὸν ἡ βασίλισσα θὰ τύχῃ πάσης περιποιήσεως, ἐπομένως θὰ μὲ παραδώσῃ.

ΕΥΦΡΟΝΙΟΣ. Οὕτω λέγει.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἀνκοίνωσον αὐτὸ εἰς τὴν βασίλισσαν (πρὸς τὴν Κλεοπάτραν). Ἀπόστειλον τὴν πολιότριχα ταύτην κεφαλὴν εἰς τὸν παῖδα Καίσαρα, καὶ θὰ σοὶ δώσῃ ἕσα βασίλεια ἐπιθυμήσης.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Τὴν κεφαλὴν αὐτὴν Ἀντώνιε ;

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἐπίστρεψον καὶ εἰπέ αὐτῷ ὅτι φέρει τὰ ῥόδα τῆς νεότητος, καὶ ὅτι ἐκ τῆς ἡλικίας ταύτης ὁ κόσμος προσδοκᾷ τι ἔκτακτον. Τοὺς θησαυρούς, τὰ πλοῖα καὶ τὰς λεγεῶνάς του δύναται καὶ ἄνθρωπος νὰ ἔχῃ, οἱ δὲ ἀξιώματικοὶ αὐτοῦ νὰ νικῶσιν ὑπὸ τὴν ὑπηρεσίαν ἑνὸς παιδὸς ὅσον καὶ ὑπὸ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Καίσαρος. Προκαλῶ λοιπὸν αὐτὸν νὰ ἀφήσῃ τὰ λαμπρὰ ταῦτα πλεονεκτήματα, καὶ μὲ γυμνὸν ξίφος νὰ ἔλθῃ μόνος νὰ διαγωνισθῇ πρὸς ἐμὲ ἐν τῇ παρακμῇ ταύτῃ τῆς ἰσχύος καὶ ἡλικίας μου.¹

¹ Ἀπαιτῶ λοιπὸν παρ' αὐτοῦ, νὰ μὴ στηρίζεται εἰς τὴν ὑπεροχὴν, ἣν δύναται νὰ τῷ παράσῃ ἡ σύγκρισις τῆς διαφορᾶς ἡμῶν τύχης, ἀλλὰ, ἄνθρω πρὸς ἄνδρα, νὰ μετρηθῇ μετ' ἐμοῦ ἐν τῇ παρακμῇ ταύτῃ τῆς ἡλικίας καὶ ἰσχύος μου. Johnson.

Πηγαίνω νὰ γράψω τὴν πρόκλησιν· ἀκολουθεῖ μοι. (ἐξέρχεται ὁ Ἀντώνιος μετὰ τοῦ Εὐφρονίου).

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Ἄ μάλιστα! εἶνε πολὺ πιθανὸν ὁ νικηφόρος Καῖσαρ νὰ διακινδυνεύσῃ τὴν εὐτυχίαν του, καὶ νὰ ἐκτεθῇ εἰς τὰ ὄπλα τοῦ κόσμου ἐναντίον ἑνὸς ξιφομάχου. Βλέπω ὅτι ἡ κρίσις τῶν ἀνθρώπων εἶνε μέρος τῆς τύχης των, καὶ ὅτι ἡ ἐξωτερικὴ κατάστασις μεταβάλλει καὶ τὰς ψυχικὰς διαθέσεις. Εἶνε δυνατόν, σῶας ἔχων τις τὰς φρένας, νὰ φαντασθῇ ὅτι ὁ πανίσχυρος Καῖσαρ, θὰ δεχθῇ πρόκλησιν ἀνδρὸς στερουμένου πάσης ἀρχῆς; Καὶ τὴν κρίσιν του ὑπεδούλωσες ὦ Καῖσαρ! (εἰσέρχ. ὑπηρέτ.)

ΥΠΗΡΕΤΗΣ. Ἀγγελιαφόρος ἐκ μέρους τοῦ Καίσαρος.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Πῶς! χωρὶς καμμίαν ἄλλην ἐθιμοτυπίαν; — Ἰδέτε ὦ θεράπαιναί μου! Οἱ πρὸ τοῦ κάλυκος μετὰ σεβασμοῦ κλίνοντες τὸ γόνυ, φράττουσι νῦν τὴν ῥίνα πρὸ τοῦ μαρκυμένου ῥόδου. — Δεχθῆτέ τον.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. (Κατ' ἰδίαν). Ἀρχίζω νὰ φιλονεικῶ μὲ τὴν συνείδησίν μου. Πίστις εἰς τρελλούς, εἶνε καθαρὰ τρέλλα. Καὶ ὅμως, ἐκεῖνος ὅστις δύναται νὰ ὑποφέρῃ καὶ νὰ ἀκολουθήσῃ ἀγογγύστως τὸν δυστυχῆσαντα κύριον, νικᾷ τὸν νικῆσαντα τὸν κυρίον του, καὶ καταλαμβάνει θέσιν ἐν τῇ ἱστορίᾳ. (Εἰσέρχεται ὁ Θύρσος).

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ποία εἶνε ἡ θέλησις τοῦ Καίσαρος;

ΘΥΡΣΟΣ. Ἀκουσον αὐτὴν κατ' ἰδίαν.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ὅλοι οἱ ἐδῶ εἶνε φίλοι· ὁμίλει ἐλευθέρως.

ΘΥΡΣΟΣ. Ὡστε εἶνε ἴσως φίλοι καὶ τοῦ Ἀντωνίου.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Ἐχει ἀνάγκην τόσων, ὅσους ἔχει καὶ ὁ Καῖσαρ, ἄλλως δὲ οὔτε ἡμεῖς τῷ ἀναγκαιοῦμεν. Ἄν ὁ Καῖσαρ εὐαρεσθῇται, ὁ κύριός μας θὰ δεχθῇ προθύμως τὴν φιλίαν του. Ὡς πρὸς ἡμᾶς, γνωρίζεις ὅτι εἴμεθα φίλοι τῶν φίλων του, ἐπομένως δὲ καὶ τοῦ Καίσαρος.

ΘΥΡΣΟΣ. Ἔστω. — Οὕτω λοιπὸν ὀνομαστὴ βασιλίσσα, ὁ Καῖσαρ σε παρκαλεῖ, ὅσάκις σκέπτεσαι περὶ τῆς παρούσης θέσεώς σου, νὰ ἐνθυμησῇσαι ὅτι εἶνε Καῖσαρ.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ἐξακολουθεῖ. Ἀληθῶς βασιλικὴ γενναιότης.

ΘΥΡΣΟΣ. Γνωρίζει ὅτι ἀπὸ φόβον καὶ ὄχι ἀπὸ ἔρωτα προσκολλᾶται εἰς τὸν Ἀντώνιον.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. ὦ!...

ΘΥΡΣΟΣ. Τούτου ἕνεκα λυπεῖται διὰ τὰς εἰς τὴν τιμὴν σου προσαφθείσας κηλίδας, καὶ θεωρεῖ αὐτὰς ὡς ββριν ἐπιβληθεῖσιν, οὐχὶ δὲ ἀξίαι σου.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Εἶνε θεὸς καὶ γνωρίζει τὸ ἀληθὲς δίκαιον. Ἡ τιμὴ μου δὲν ὑπεχώρησε, ἐκυριεύθη.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. (Κατ' ἰδίαν). Θὰ ἐρωτήσω τὸν Ἀντώνιον διὰ νὰ βεβαιωθῶ περὶ τούτου — Ἀντώνιε, Ἀντώνιε· βλέπω ὅτι τόσα πολλὰ νερὰ κάμνεις,

ὥστε πρέπει νὰ σὲ ἀφήσω νὰ βυθισθῇς, διότι καὶ οἱ ἀγαπητότεροί σου σὲ ἐγκαταλείπουν. (Ἐξέρχεται).

ΘΥΡΣΟΣ. Νὰ ἀναγγεῖλω εἰς τὸν Καίσαρα τὰς αἰτήσεις σου, διότι εἶνε πρόθυμος νὰ χορηγήσῃ ἅμα παρακληθῇ. Μεγάλην θὰ ἡσθάνετο χάριν, ἂν τὴν τύχην αὐτοῦ μεταχειρίζεσθαι ὡς βακτηρίαν πρὸς στήριγμά σου· ἀλλὰ μετ' ἐνθουσιασμοῦ θὰ ἤκουε παρ' ἐμοῦ, ὅτι κατέλιπες τὸν Ἀντώνιον, καὶ ὅτι ἐτέθης ὑπὸ τὴν σκέπην τοῦ κυριάρχου τοῦ κόσμου.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Πῶς ὀνομάζεσαι;

ΘΥΡΣΟΣ. Ὀνομάζομαι Θύρσος.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Εἰπέ ἀγαπνιτὲ ἀγγελικφῶς εἰς τὸν μέγαν Καίσαρα, ὅτι διὰ τοῦ φιλῶ τὴν νικηφόρον αὐτοῦ χεῖρα, ὅτι εἶμι πρόθυμος νὰ καταθέσω εἰς τοὺς πόδας του τὸ στέμμα μου, καὶ νὰ γονατίσω ἐνώπιόν του· εἰπέ αὐτῷ ὅτι ἐκ τῆς πανισχύρου φωνῆς του περιμένω τὴν τύχην τῆς Αἰγύπτου.

ΘΥΡΣΟΣ. Ἡ ἀπόφασίς σου εἶνε λίαν γενναϊφῶν. Ὅταν ἐν διαμάχῃ μεταξὺ φρονήσεως καὶ τύχης, πράξῃ ἡ πρώτη ὅ,τι δύναται, οὐδὲν συμβᾶν δύναται νὰ ταραξῇ αὐτήν. Ἐπίτρεψόν μοι τὴν χάριν νὰ φιλήσω μετὰ σεβασμοῦ τὴν χεῖρά σου.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ὁ πατήρ τοῦ ὑμετέρου Καίσαρος, μετὰ τὰς σκέψεις αὐτοῦ περὶ κατακτήσεως βασιλείων, προσεκόλλᾳ συνεχῶς τὰ χεῖλη του ἐπὶ τῆς ἀσημάντου τρύτης χειρός, καὶ τὰ φιλήματα ἔπιπτον ὡς βροχή. (Ἐισέρχεται ὁ Ἀντώνιος μετὰ τοῦ Αἰνοβάρβου).

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Εὐνοίας δείγματα, μὰ τὸν ἐρίγδουπον Δία! — Ποῖος εἶσαι, ὦ ἄνθρωπε!

ΘΥΡΣΟΣ. Ὁ ἐκτελεστής τῶν διαταγῶν τοῦ ἰσχυροτάτου τῶν ἀνδρῶν, εἰς ὃν τὰ μάλιστα ἐμπρέπει ἡ ὑποταγή.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Θὰ μαστιγωθῇς.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἔ, ἔλθετε! — Ἔ, σὺ ἀρπακτικὸν πτηνόν! — Θεοὶ καὶ δαίμονες! — Ἡ ἐξουσία μου ἐξαφνίζεται! Πρὸ μικροῦ ἀκόμη εἰς τὴν ἐλαχίστην μου πρόσκλησιν, οἱ βασιλεῖς ἔσπευδον ὡς παίζοντες παῖδες καὶ ἐφώναζον αὐτὴν διατάξεις; ἢ Εἰσθε κωφοί; (Ἐισέρχονται ὑπηρέται). Εἶμι ἀκόμη ὁ Ἀντώνιος. Πάρτε ἀπ' ἐδῶ τὸν ἀγύστην τοῦτον, καὶ μαστιγώσατέ τον.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Καλλίτερά νὰ παίζῃ τις μὲ λεοντιδὲς, παρὰ μὲ γεροντολέοντα ἀποθνήσκοντα.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Σελήνη καὶ ἀστέρες! — Μαστιγώσατέ τον — Καὶ εἴκοσι τῶν μεγαλειτέρων ὑποτελῶν, τῶν εἰς τὴν ἐξουσίαν τοῦ Καίσαρος ὑποτακτομένων, ἂν εὖριτον ἐδῶ κῶθιδιαζόντας τόσῳ, ὥστε νὰ λάβωσι τὴν χεῖρα ἐκείνης — πῶς ὀνομάζεται ἀφ' ὅτου δὲν εἶνε πλέον Κλεοπάτρα; — Μαστιγώσατέ τον παιδιὰ ἕως οὗ ἀλλοιωθῇ τὸ πρόσωπόν του, καὶ κλαίων ἐξακρήσῃται ἔλεος. Πάρτε τον ἀπ' ἐδῶ.

ΘΥΡΣΟΣ. Μάριε Ἀντώνιε ! . . .

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Σύρατέ τον ἀπ' ἐδῶ, καὶ φέρετέ τον πάλιν ἀφοῦ μαστιγωθῇ. Ὁ ὑπηρέτης οὗτος τοῦ Καίσαρος θὰ ἐκτελέσῃ ἐντολήν μου πρὸς ἐκεῖνον. (Εἰσέρχονται οἱ ὑπηρέται μετὰ τοῦ Θύρσου) — (Πρὸς τὴν Κλεοπάτραν) Ἦσο ἡμιμαρκυμένη πρὶν ἢ σὲ γνωρίσω. Ἄ ! ἀφῆκα λοιπὸν ἄθικτον ἐν Ῥώμῃ τὸ προσκεφαλὸν μου, ἀπέφυγον τὴν κτῆσιν νομίμου γόνου ἐκ τοῦ ἀδάμκντος τῶν γυναικῶν, ὅπως ἀπατηθῶ ὑπὸ γυναικὸς κατερχομένης μέχρις ὑπηρετῶν ;

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Καλέ μου ἄρχον !

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἦσο πάντοτε ὑποκρίτρια. — Ἀλλ' ὅταν τὰ ἐλαττώματα ριζώνονται ἐν ἡμῖν — ὦ συμφορά ! — οἱ σώφρονες θεοὶ μᾶς ἀποτυφλοῦσι, βυθίζουσι τὸ λογικόν μας εἰς τὸν ἴδιον ἡμῶν βόρβορον, κάμνουσιν ἡμᾶς νὰ λατρεύωμεν τὰ σφάλματά μας, καὶ μᾶς σκώπτουσι βυθίζοντας τὴν ὁδὸν τῆς κατκισχύνης !

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ἔως ἐκεῖ κατηντήσαμεν ;

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Σὲ εὖρον ὡς ψυχρὸν φαγητὸν ἐπὶ τοῦ πίνακίου τοῦ ἀποθανόντος Καίσαρος. Ἀλλ' ὅχι, ἦσο ὑπόλειμμα τοῦ Γναίου Πομπηίου, χωρὶς νὰ λάβω ὑπ' ὄψει ὅσας ἄλλας ὥρας διήλθες ἀκολάστως, καὶ τὰς ὁποίας δὲν ἐνέγραψεν ἡ φήμη διότι εἶμαι πεπεισμένος ὅτι ἀγνοεῖς τί ἐστὶν ἐγκράτεια, μολονότι δύνασαι ἴσως νὰ τὸ μαντεύσῃς.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Καὶ πρὸς τί ταῦτα;

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Νὰ ἐπιτρέψῃς εἰς ἄνθρωπον ὅστις δέχεται φιλοδώρημα καὶ λέγει «ὦ Θεὸς νὰ σοῦ τὰ πληρώτῃ», νὰ λάβῃ μὲ οἰκειότητα τὴν χεῖρα ἐκείνην, μὲ τὴν ὁποίαν ἐπαιζεν ἡ ἰδική μου, τὴν βασιλικὴν ταύτην σφραγίδα τῶν εὐγενῶν καρδιῶν ! Ὡ εἴθε νὰ ἦμην ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ Βασανοῦ καὶ νὰ ἐκβάλλω μηχανομυδὲς ἰσχυρότερον ἀγέλης κερασφόρων ζώων, διότι ἔχω ἀφορμὴν θυμοῦ ἀγρίου, τὴν ὁποίαν ἐὰν ἐξέθετον ἀπαθῶς, θὰ ὁμοιάζον πρὸς τὸν καταδεδικασμένον ἐκεῖνον ὅστις, τὸν βρόχον ἔχων ἐπὶ τοῦ λαιμοῦ, εὐχαριστεῖ τὸν δῆμιον διὰ τὴν δεξιότητά του. — Ἐμαστιγώθη ; (εἰσέρχονται οἱ ὑπηρέται μετὰ τοῦ Θύρσου).

Α' ΥΠΗΡΕΤΗΣ. Περὶφημα, ἄρχον.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἐφώνηξεν, ἐζήτησε συγγνώμην ;

Α' ΥΠΗΡΕΤΗΣ. Ἐζήτησεν ἔλεος.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἄν ζῇ ὁ πατήρ σου θὰ μεταμεληθῇ, διότι δὲν ἐγεννήθης κόρη· ἀλλὰ καὶ σὺ θὰ λυπηθῇς ἀκολουθήσας τὸν θρίαμβον τοῦ Καίσαρος, ἀφοῦ ἤδη ἐνεκα τούτου ἐμαστιγώθης. Εἰς τὸ ἐξῆς ἂς σοὶ προξενῇ πυρετὸν ἡ λευκὴ χεὶρ τῆς γυναικὸς· τρέμε ὅταν βλέπῃς αὐτήν. — Ἐπίστρεψον εἰς τὸν Καίσαρα, καὶ εἰπὲ αὐτῷ τίνι τρόπῳ σὲ μετεχειρίσθημεν. Πρόσεξον νὰ τῷ εἴπῃς ὅτι μὲ ἐρεθίζει δεικνύμενος πρὸς με ἄλλοζών καὶ ὑπερόπτης, καὶ λαμβάνων μόνον ὑπ' ὄψιν τί εἶμαι τώρα, καὶ ὅχι τί ἦμην. Μὲ ἐρεθί-

ζει, — καὶ εἶνε εὐκολὸν κατὰ τὴν στιγμὴν ταύτην, ὅτε ὁ ἄλλοτε ρωτίζων τὰ βήματά μου ἀστὴρ, ἀφείς τὴν τροχίαν του, ἐβυθίσθη εἰς τὰς ἀβύσσους τοῦ Ἄδου. — Ἄν οἱ λόγοι καὶ αἱ πράξεις μου ἀπαρέσχωσιν αὐτῷ, εἰπέ τῷ ὅτι ἔχει εἰς τὴν ἐξουσίαν του τὸν ἀπελεύθερόν μου Ἰππάρχον, τὸν ὅποιον δύναται νὰ μαστιγώσῃ, νὰ κρεμάσῃ, ἢ νὰ βρασύνῃ κατ' ἀρέσκειαν ὅπως ἔχη τὰ ἴσα! Παρκλίνησέ τον καὶ σύ, καὶ κρημνίσου ἀπ' ἐδῶ μὲ τὸ ξυλοκόπημά σου. (ἐξέρχεται καὶ ὁ Θύρσος).

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ἐτελείωσας;

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Φεῦ! ἔδυσσε νῦν ἡ ἐπίγειος ἡμῶν σελήνη, καὶ μόνον τὸ σημεῖον τοῦτο προμηνύει τὴν πτώσιν τοῦ Ἀντωνίου!

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Πρέπει νὰ περιμένω ἕως ὅτου τελειώσῃ.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἐπρεπε ν' ἀνταλλάξῃς βλέμματ' αὐτῷ μεθ' ἑνὸς ὑπηρέτου διὰ νὰ κολακεύσῃς τὸν Καίσαρα;

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Δὲν μὲ γνωρίζεις ἀκόμη;

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Πρὸς ἐμὲ λοιπὸν ψυχρὰ καρδίᾳ;

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ἀχ, φίλτατε, ἂν εἶμαι τοιούτη, ὥς παραγάγῃ χάλαζαν ὁ οὐρανὸς ἐκ τῆς παγετώδους καρδίας μου, καὶ ὥς δηλητηριάσῃ αὐτὴν ἐν τῇ πηγῇ τῆς ὥς πέσωσιν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου οἱ πρῶτοι κόκκοι τῆς χαλκῆς τούτης, καὶ διεκλυόμενοι ὥς ἐξαφανίσωσι τὴν ζωὴν μου! ὥς κτυπήσωσιν οἱ δεῦτεροι τὸν Καισαρίωνα! καὶ οὕτως ἐφεξῆς, ἕως ὅτου οἱ ἀπόγονοί μου ἅπαντες, καὶ οἱ ἄνδρες μου Αἰγύπτιοι κατακυλισθῶσι νεκροὶ καὶ ἄταροι ὑπὸ τὴν ἐκρηγνυμένην ταύτην χαλαζοβόλον καταιγίδα, ταφῶσι δὲ ὑπὸ τῶν μυιῶν καὶ τῶν ἐντόμων τοῦ Νείλου βορὰ αὐτῶν γινόμενοι!

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἰκανοποιήθην. Ὁ Καῖσαρ κατέρχεται εἰς Ἀλεξάνδρειαν· ἐκεῖ δὲ θὰ ἀντιταχθῶ κατὰ τῆς τύχης του. Ὁ στρατὸς ἡμῶν ἀντέστη γενναίως· τὰ διασκορπισθέντα πλοῖα συνηθροίσθησαν πάλιν, καὶ ὁ στόλος ἡμῶν παρουσιάζει ὄψιν ἀπειλητικὴν. Τί ἔγεινες λοιπὸν ὦ θάρρος μου; Ἀκούεις δέσποινα; ἂν ἀπαξ ἔτι ἐπανεέλθω ἀπὸ τοῦ πεδίου τῆς μάχης διὰ νὰ φιλήσω τὰ χεῖλη τοῦτα, θὰ ἐμφανισθῶ αἰματόφυρτος. Ἐγὼ καὶ τὸ ξίφος μου θὰ καταλάβωμεν θέσιν ἐν τῇ ἱστορίᾳ. Ὑπάρχει ἀκόμη ἐλπίς περὶ τούτου.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ἰδοὺ ὁ ἄνδρεός μου Ἀντώνιος!

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Θὰ τριπλασιασθῇ ἡ δύναμις τῶν νεύρων τῆς καρδίας καὶ τῆς πνοῆς μου, καὶ θὰ κτυπήσω ἀνηλεῶς. Κατὰ τὰς στιγμὰς τῆς εὐτυχίας μου, οἱ αἰχμάλωτοι ἐξηγόραζον παρ' ἐμοῦ τὴν ζωὴν δι' ἑνὸς ἀστεισμοῦ, ἀλλὰ τώρα θὰ τρίξω τοὺς ὀδόντας καὶ θὰ στείλω εἰς τὸν Τάρταρον πάντα ὅστις θελήσει νὰ μοι ἀντιστῇ. Ἀς διέλθωμεν ἀκόμη μίαν νύκτα εὐθυμον·

† Σὺ δὲ εἰ μὴ φέρῃς τὸ πρᾶγμα ἔφη, ματρίως, ἔχεις ἑμὸν ἀπελεύθερον Ἰππάρχον· τοῦτον κρεμάσας μαστίγωσον ἵνα ἔτον ἔχωμεν (Πλουτάρ. Ἀντ.).

καλεσον τοὺς μελαγχολικοὺς ἡμῶν ἀρχηγούς, ὥς ῥεύσῃ ἀφθονος ὁ οἶνος, καὶ ὥς περὶδῶμεν τὸν κώδωνα τοῦ μεσονυκτίου.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Σήμερον εἶνε ἡ ἡμέρα τῶν γενεθλίων μου· εἶχον ἀποφασίσει νὰ διέλθω αὐτὴν ἄνευ πομπῆς, ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ σύζυγός μου ἔγείνε πάλιν Ἀντώνιος, θὰ γίνω κ' ἐγὼ Κλεοπάτρα.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Θὰ εὐδοκιμήσωμεν ἀκόμη.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ὁδηγήσατε εἰς τὸν Ἀντώνιον μου πάντας τοὺς γενναίους ἀρχηγούς του.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ναί, ὁδηγήσατέ τους· θὰ ὀμιλήσω μετ' αὐτῶν· ἀπόψε δὲ θὰ ἐκχειλίσῃ ὁ οἶνος διὰ τῶν οὐλῶν αὐτῶν.— Ἐλθέ, βασίλισσά μου. Δέν ἀπερροφήθη εἰσέτι ὅλη μου ἡ ἱκμάς. Τὴν πρώτην φοράν καθ' ἣν θὰ πολεμήσω, θὰ ἀναγκάσω τὸν θάνατον νὰ με ἀγαπήσῃ, διότι θὰ διαγωνισθῶ καὶ πρὸς τὸ θανατηφόρον του δρέπανον. (Ἐξέρχεται ὁ Ἀντώνιος, ἡ Κλεοπάτρα καὶ οἱ ὑπηρέται).

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Καὶ τὸν κεραυνὸν αὐτὸν δύναται τῶρα νὰ περιφρονήσῃ! Μανιώδης εἶνε ὁ ἐξ ὑπερβολικοῦ τρόμου γενόμενος ἀτρόμητος· ἐν τῇ περιστάσει δὲ ταύτῃ καὶ περιστερόν δύναται διὰ τοῦ ῥάμφους τῆς νὰ προσβάλλῃ στρουθοκάμηλον. Βλέπω ὅτι ὁ στρατηγὸς ἡμῶν ἀναλαμβάνει θάρρος πρὸς βλάβην τοῦ ἐγκεφάλου. Ὅταν ἡ ἀνδρεία κρατεῖ τῆς λογικῆς, καταστρέφει τὸ ξίφος διὰ τοῦ ὁποίου μάχεται. Θὰ ζητήσω τρόπον νὰ τὸν ἀφῇσω. (Ἐξέρχεται).

ΠΡΑΞΙΣ ΤΕΤΑΡΤΗ

ΣΚΗΝΗ Α'.

Στρατόπεδον τοῦ Καίσαρος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ.

Εἰσέρχεται ὁ ΚΑΙΣΑΡ ἀναγινώσκων ἐπιστολὴν, εἶτα ὁ ΑΓΡΙΠΠΑΣ,
ὁ ΜΑΙΚΗΝΑΣ καὶ ἄλλοι.

ΚΑΙΣΑΡ. Μὲ ὀνομάζει παιδίον καὶ μὲ ἐπιπλήττει, ὥσεί εἶχε τὴν δύναμιν νὰ μὲ ἐκδιώξῃ τῆς Αἰγύπτου, ἐμχστίγωσε τὸν ἀπεσταλμένον μου καὶ μὲ προκλεῖ εἰς μονομαχίαν. Ὁ Καῖσαρ κατὰ τοῦ Ἀντωνίου! Ἄς μάθῃ ὁ γεροφαῦλος ὅτι ἔχω πολλοὺς τρόπους θανάτου, καὶ ὅτι ἐν ταυτῷ χλευάζω τὴν πρόσκλησιν αὐτοῦ.

ΜΑΙΚΗΝΑΣ. Πρέπει νὰ συλλογισθῇ ὁ Καῖσαρ ὅτι ὅταν ἀνὴρ τόσον ὑψηλῆς περιωπῆς ἀρχίζῃ νὰ λυσσᾷ, εἶναι σιμμεῖον ὅτι πλησιάζει νὰ πέσῃ. Μὴ ἀφήσῃς αὐτὸν ν' ἀναπνεύσῃ, ἀλλ' ἐπωφελήθητι τὴν προαφοράν του. Οὐδέποτε ἡ ὀργὴ ὑπῆρξεν καλὸς ἐκυτῆς φύλαξ.

ΚΑΙΣΑΡ. Ἀναγγεῖλατε εἰς τοὺς ἀρχηγοὺς ἡμῶν ὅτι προτιθέμεθα νὰ δώσωμεν τὴν τελευταίαν μάχην. Εἰς τὰς τάξεις ἔχομεν ἀρκετοὺς ὑπηρετήσαντας ἐσχάτως ἀκόμη μετὰ τοῦ Ἀντωνίου, οἵτινες δύνανται νὰ συλλάβωσιν αὐτόν. Φρόντισον περὶ τῆς ἐκτελέσεως τῶν διαταγῶν μας καὶ ἐτοιμάσατε εὐωχίαν εἰς τὸν στρατόν. Ἐχομεν ἀρκετὰ ἐφόδια, οἱ δὲ στρατιῶται ἐδείχθησαν ἄξιοι τῆς γενναιοδωρῆς ταύτης. Δύσμοιρε Ἀντώνιε! (ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ Β'.

Ἀλεξάνδρεια. Δωμάτιον ἐν τοῖς ἀνακτόροις.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ, ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ, ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ, ΧΑΡΜΙΟΝ, ΕΙΡΑΣ, ΑΛΕΞΑΣ.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Δὲν θέλει νὰ μονομαχήσῃ πρὸς ἐμέ, Δομίτιε.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Ὅχι.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Διατί νὰ μὴ θέλῃ;

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Διότι φρονεῖ ὅτι, ἔχων τύχην εἰκοσάκις καλλιτέραν τῆς ἰδικῆς σου, θὰ ἦτο εἰσοδὸν ἐναντίον ἐνός.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Αὐρίον, στρατιῶτα, θὰ πολεμήσω καὶ κατὰ ξηρὰν καὶ κατὰ θάλασσαν· ἢ θὰ ζήσω, ἢ θὰ ἐπαναφέρω εἰς τὴν ζωὴν τὴν θνήσκουσαν τιμὴν μου, λούων αὐτὴν εἰς τὸ αἷμα· θὰ πολεμήσω καὶ σὺ καλῶς;

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Θὰ κτυπῶ καὶ θὰ φωνάζω. Ἐμπρός! νίκη ἢ θάνατος.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Πολὺ καλῶς. Ἐμπρός! καλέσατε τοὺς ὑπηρετάς τοῦ οἴκου μου. (Εἰσέρχονται οἱ ὑπηρεταί). Ἄς φανῶμεν ἐλευθέριοι εἰς τὸ δεῖπνόν μας ἀπόψε. Δός μοι τὴν χεῖρά σου· ἦσο τιμιώτατος, καὶ σύ· — καὶ σὺ ἐπίτης· — καὶ σύ· — καὶ σύ. — Μὲ ὑπηρετήσατε πιστῶς καὶ εἶχατε βασιλεῖς συνυπηρετοῦντας.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Τί σημαίνει τοῦτο;

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. (Κατ' ἰδίαν). Εἶνε μίξ ἀπὸ τὰς ἀλλοκότους ἐκείνας ἰδιοτροπίας, τὰς ὁποίας ἡ λήπη ἀποσπᾷ ἐκ τῆς ψυχῆς.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Καὶ σὺ ὡσαύτως εἶσαι πιστός. Ἐπεθύμουν νὰ μοι ἦτο δυνατὸν νὰ μεταμορφωθῶ εἰς τόσους, ὅσοι εἰσθε σεῖς, καὶ ὅλοι ὁμοῦ σύσσωμοι ν' ἀποτελέσητε ἓνα Ἀντώνιον, ὥστε νὰ δυνηθῶ νὰ σᾶς ἀποδώσω τὰς πρὸς ἐμέ καλὰς ὑπηρεσίας σας.

ΥΠΗΡΕΤΑΙ. Ὁ θεὸς φυλάξοι!

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Λοιπὸν καλοὶ μου φίλοι! περιποιήθητέ με ἀπόψε· μὴ φεισθῆτε ποτῶν καὶ ἀξιῶσατέ με τιμῆς τοιαύτης ὥς ἔάν τὸ κράτος μου ἦτο ἀκόμη εἰς τὴν ὑμετέρην διάθεσιν.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Τί ἐννοεῖ μὲ τοῦτο;

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Νὰ κάμῃ τοὺς φίλους νὰ κλαύσουν.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Περιποιήθητέ με ἀπόψε· ἴσως θὰ εἶνε τὸ τέλος τῶν ἐκδουλεύσεών σας. Ἴσως δὲν θὰ ἴδῃτε πλέον ἢ τὴν αἰματόφυρτον σκιάν μου· πιθκνὸν αὖριον νὰ ὑπηρετῇτε ἄλλον κύριον. Σᾶς βλέπω ὡς ἐκαῖνος, ὅστις σᾶς δίδει ἀποχαιρετισμόν. Δὲν σᾶς ἀποπέμπω, πιστοὶ μου φίλοι· ἀλλ' ὡς κύριος λαβὼν τὰς καλὰς ὑμῶν ὑπηρεσίας, σᾶς ἀκολουθῶ μέχρι τοῦ τάφου· δύω μόνον ὥρας ὑπηρετήσκατέ με ἀπόψε· δὲν ζητῶ πλεῖότερον καὶ εἴθε νὰ σᾶς ἀνταμείψωσιν οἱ θεοί!

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Τί ἔχεις κατὰ νοῦν, Ἀντώνιε, καὶ λυπεῖς αὐτοὺς τοιούτοτρόπως; Δὲν βλέπεις ὅτι κλαίουں, ἐγὼ δὲ τὸ ζῶον ἔχω τὰ ῥάτια δακρυσμένα ὡς νὰ τὰ ἔτριψα μὲ κρομμύδι. Πρὸς Θεοῦ μὴ μᾶς μεταμορφώσῃς εἰς γυναῖκας.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. ὦ! Ἐπικατάρκτος νὰ ἦμαί ἂν εἶχον τοιούτην πρόθεσιν! Εἴθε νὰ ἐκλάμψῃ εὐτυχία ἀπὸ τῶν σταγόνων τῶν δακρύων τούτων! Πολὺ θλιβεράν σημασίαν ἀποδίδετε εἰς τοὺς λόγους μου ἀγαπητοί μου φίλοι, διότι σᾶς ὠμίλησα διὰ νὰ σᾶς ἐνθαρρύνω καὶ ἐξέφρασα τὴν ἐπιθυμίαν νὰ διέλθωμεν τὴν νύκτα ὑπὸ τὸ φῶς τῶν πυρσῶν. Μάθετε, φίλοι, ὅτι πολλὰ ἐλπίζω ἐκ τῆς αὖριον καὶ ὅτι θὰ σᾶς ὀδηγήσω ἐκεῖ ὅπου προσδοκῶ μᾶλλον ζωὴν νικηφόρον ἢ θάνατον καὶ τιμὴν. Ἄς μεταβῶμεν εἰς τὸ δεῖπνον καὶ ἄς πνίξωμεν εἰς τὸν οἶνον τὰς ὀχληρὰς σκέψεις.

ΣΚΗΝΗ Γ'.

Ἡ αὐτὴ πόλις. Πρὸ τῶν ἀνακτόρων.

[Εἰσέχονται δύο στρατιῶται πρὸς φρουρήσιν].

Α'. ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Καλὴ νύκτα ἀδελφέ· αὖριον εἶναι ἡ ἡμέρα.

Β'. ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Τὸ ζήτημα θὰ λυθῇ εἴτε κατὰ τὸν ἕνα εἴτε κατὰ τὸν ἄλλον τρόπον. Χαῖρε. Ἦκουσες ἂν συνέβῃ τίποτε παράξενον εἰς τοὺς δρόμους;

Α'. ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Ὅχι· τί τρέχει;

Β'. ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Ἴσως εἶναι διάδοσις· καλὴ νύκτα.

Α'. ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Καλὴ νύκτα, σύντροφε.

[Εἰσέρχονται δύο ἄλλοι στρατιῶται].

Β'. ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Στρατιῶται, ἄγρυπνοι φύλακες.

Γ'. ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Καὶ σεῖς ἐπίσης νὰ ἦσθε ἄγρυπνοι. (Οἱ δύο πρῶτοι τοποθετοῦνται εἰς τὰς θέσεις των)

Δ'. ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Ἐδῶ εἶναι ἡ θέσις μας, (Τοποθετοῦνται καὶ οὗτοι εἰς τὰς θέσεις των). καὶ ἂν αὖριον εὐτυχήσῃ ὁ στόλος μας, ἔχω βεβαιότητα ὅτι ὁ στρατὸς τῆς ξερᾶς θὰ πολεμήσῃ καλᾶ.

Γ'. ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Είναι στρατός γενναῖος καὶ ἀποφασιστικός.

(Ἀκούεται συμφωνία βαρυέλεον ἀπὸ τὴν σκηνήν)

Δ'. ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Σιωπή! Τί θόρυβος εἶναι αὐτός;

Α'. ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Ἀκουσε, ἄκουσε!

Β'. ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Σιωπή!

Α'. ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Μουσική εἰς τὸν ἔρξ.

Γ'. ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὴν γῆν.

Δ'. ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Εἶναι καλὸν σημεῖον· δὲν εἶναι ἔτσι;

Γ'. ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Ὁχι!

Α'. ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Σιωπή σὰς λέγω. Τί νὰ σημάξη αὐτὸ τὸ προῖγμα;

Β'. ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Εἶναι ὁ θεὸς Ἡρακλῆς, ὁ πόσον ἀγαπητὸς εἰς τὸν Ἀντώνιον, ὁ ὁποῖος τώρξ τὸν ἀφίνει.

Α'. ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Ἄς προχωρήσωμεν νὰ ἰδοῦμεν ἂν ἄλλοι σκοποὶ ἀκούουν τὰ ἰδίᾳ. (Προχωροῦν πρὸς ἄλλην θέσιν)

Β'. ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Ἐ! σύντροφοι;

ΠΟΛΟΙ ΟΜΟΥ. Ἀκούετε, ἀκούετε καὶ σεῖς τὴν μουσικήν;

Α'. ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Ναι, δὲν εἶναι παράξενον;

Γ'. ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Ἀκούετε, σύντροφοι, ἀκούετε;

Α'. ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Ἄς ἀκολουθήσωμεν τὸν θόρυβον, ὅσον ἐπιτρέπεται νὰ προχωρήσωμεν νὰ ἰδοῦμεν ποῦ θὰ παύσῃ.

ΟΛΟΙ ΟΜΟΥ. Ναι, ναι, παράξενον πρῖγμα. (Ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ Δ'.

Ἡ αὐτὴ πόλις. Λοιμάρτιον ἐν τοῖς ἀνακτόροις.

Εἰσέρχεται ὁ ΑΝΤΩΝΙΟΣ, ἡ ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ, ἡ ΧΑΡΜΙΟΝ καὶ ἄλλοι ὑπηρέται.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἐρως! τὴν πανοπλίαν μου· Ἐρως!

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Κοιμήτου ἐλίγον.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ὁχι ἀγάπη μου.—Ἐλα Ἐρως, φέρε τὴν πανοπλίαν μου. (Εἰσέρχεται ὁ Ἐρως φέρων πανοπλίαν). Φόρεσέ μου τὸν ὅπλισμόν μου. Ἄν ἡ τύχη δὲν εἶναι ὑπὲρ ἡμῶν σήμερον, ἀφορμὴ τούτου θὰ ᾔῃαι ἡ πρὸς αὐτὴν περιφρόνησίς μας. Ἐλθέ!

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ἀφῆσέ με νὰ σὲ βοηθήσω καὶ ἐγώ. Εἰς τί χρησιμεύει τοῦτο;

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ὁχι, ἀφῆσέ τον, ἀφῆσέ τον, σὺ εἶσαι ὁ ὀπλοποιὸς τῆς καρδίας μου.—Ἀνάποδα, ἀνάποδα· ἔτσι, ἔτσι.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ἀφῆσε νὰ σὲ βοηθήσω καὶ ἐγώ· ἔτσι πρέπει νὰ ᾔῃαι.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Καλὰ, καλὰ, τώρα θὰ ἐπιτύχω. Βλέπεις καλέ μου σύντροφε; Πήγαίνε νὰ ὀπισθῇς καὶ σύ.

ΕΡΩΣ. Εὐθὺς στρατηγέ.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Δὲν εἶναι καλὰ κουμπωμένη;

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Περίφημα, περίφημα. Καταιγὶς θὰ πέσῃ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἐκείνου ὅστις θὰ . . . τὴν ξεκουμπώσῃ πρὶν ἐγὼ θελήσω νὰ τὴν ἐκδυθῶ διὰ νὰ ἀναπαυθῶ. Ἐμπερδεύονται τὰ δάκτυλά σου Ἐρως, ἡ βασίλισσά μου εἶναι ἐπιδεξιώτερος ὑπεκπιστῆς ἀπὸ σέ. Σπεῦσον. Ἐπεθύμουν ἀγάπη μου νὰ μὲ ἔβλεπες πολεμοῦντα σήμερον καὶ νὰ ἐγνώριζες τὴν βασιλικὴν ταύτην τέχνην. Θὰ ἔβλεπες ἀκάματον στρατιώτην. (Εἰσέρχεται ἀξιωματικὸς ὀπλισμένος). Καλὴ μέρα σου, καλῶς ἦλθες· τὸ πρόσωπόν σου δεικνύει ἄνδρα γνωρίζοντα τὸ καθήκον τοῦ πολεμιστοῦ. Ἐγειρόμεθα ἑνωρὶς διὰ τὴν ἐργασίαν τὴν ὁποίαν ἀγαπῶμεν καὶ μετὰ χαρᾶς μεταβαίνομεν εἰς αὐτήν.

Α'. ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΣ. Μολονότι εἶναι ἑνωρὶς, χίλιοι ἄνδρες ὀπλίσθησαν ἤδη στρατηγέ, καὶ σὲ περιμένουν εἰς τὰς πύλας τῆς πόλεως.

(Ζητωκραυγαὶ μετὰ κρότου τυμπάνων καὶ σαλπισμάτων. Εἰσέρχονται ἄλλοι ἀξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται).

Β'. ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΣ. Ἡ πρώτη εἶναι λαμπρά, καλὴ μέρα στρατηγέ.

ΟΛΟΙ ΟΜΟΥ. Καλ' ἡμέρα στρατηγέ.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ὡραία εἶναι ἡ μουσική σας παιδιὰ. Ἡ πρώτη αὕτη, ὁμοιάζουσα μὲ πνεῦμα φιλοδόξου καὶ πολλὰ ὑποσχομένου νεανίου ἀνατέλλει ἑνωρὶς. (πρὸς τὸν Ἐρωτα). Ναί, ναί, δός μοι τοῦτο ἀπ' αὐτὸ τὸ μέρος· πολὺ καλὰ. (πρὸς τὴν Κλεοπάτραν). Χαῖρε, ἀγάπη μου καὶ εὐτύχει ὅ,τι δῆποτε καὶ ἂν μᾶς συμβῇ (ἀσπάζεται αὐτήν). Εἶναι οἴλημα στρατιώτου· θὰ ἤμην ἄξιος ἐπιπλήξεως καὶ περιφρονήσεως ἂν ἔχαινον τὸν χρόνον εἰς τετορνευμένους τυπικὰς φιλοφρονήσεις. Σὲ ἀφίνω, ὡς ἀρμόζει εἰς χαλὺβδινον ἄνδρα· ἀκολουθήσατέ με, σεῖς οἱ μέλλοντες νὰ πολεμήσητε· θὰ σᾶς ὁδηγήσω εἰς τὸ πεδὶον τῆς μάχης. Χαίρετε (ἐξέρχεται).

ΧΑΡΜΙΟΝ. Θέλεις ν' ἀποσυρθῇς εἰς τὸ δωμάτιόν σου;

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ὁδήγησέ με ἐκεῖ. Ἀνχωρεῖ ὡς ἥρως. Εἶθε αὐτὸς καὶ ὁ Καῖσαρ ν' ἀπεφάσιζον διὰ μονομαχίας τὴν τύχην τοῦ μεγάλου τούτου πολέμου. Τότε δ' Ἀντώνιος, — ἀλλὰ τώρα, — καλὰ, ἐμπρός. (Ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ Ε'.

Στρατόπεδον τοῦ Ἀντωνίου πλησίον τῆς Ἀλεξανδρείας. Σάλπιγγες ἤχοῦσι.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ, ΕΡΩΣ, ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Εὐχομαι εἰς τοὺς Θεούς, ἡ σημερινὴ ἡμέρα νὰ ᾖ καὶ εὐτυχὴς διὰ τὸν Ἀντώνιον.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Εἴθε αἱ συμβουλαι καὶ αἱ οὐλαί σου νὰ μ' ἔπειθον ἄλλοτε νὰ πολεμήσω κατὰ ξηράν!

ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Ἄν τὸ εἶχες κάμει, οἱ αὐτομολήσαντες βασιλεῖς καὶ ὁ στρατιώτης ὁ ὁποῖος σὲ ἔφησε σήμερον, θὰ ἠκολούθουν τὰ βήματά σου.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ποῖος ἐδραπέτευσε σήμερον;

ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Ποῖος; ἐκεῖνος ὅστις ἦτο πάντοτε πλησίον σου. Κάλυψε τὸν Αἰνόβαρβον, δὲν θὰ σὲ ἀκούσῃ, ἢ θὰ σοῦ φωνάξῃ ἀπὸ τοῦ στρατόπεδον τοῦ Καίσαρος. Ἄδεν εἶμαι πλέον ἰδικός σου.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Τί λέγεις;

ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Εἶνε μὲ τὸν Καίσαρα στρατηγέ!

ΕΡΩΣ. Ἀλλὰ δὲν ἐπῆρε μαζί του οὔτε τὰ κιβώτια οὔτε τοὺς θησαυρούς του στρατηγέ.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἐφυγε;

ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Βεβαίως.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ὑπαγε, Ἐρως, στεῖλέ του τοὺς θησαυρούς του. Ὑπαγε μὴ κρατήσῃς τὸ παρκαμικρόν, σὲ διατάσσω. Γράψον αὐτῷ, — θὰ τὴν ὑπογράψω — ἐπιστολὴν ἀποχαιρετισμοῦ λίαν εὐγενῆ. Εἰπέ ὅτι εὐχομαι νὰ μὴ τῷ δοθῇ ποτὲ πλέον ἀφορμή ν' ἀλλάξῃ κύριον. ὦ, ἡ τύχη μου διέφθιρε καὶ τοὺς τιμίους. Σπεῦσον, ὁ Αἰνόβαρβος! (ἐξέρχονται).

ΣΚΗΝΗ ΣΤ'.

Στρατόπεδον τοῦ Καίσαρος πρὸ τῆς Ἀλεξανδρείας. Σαλπίσματα.

ΚΑΙΣΑΡ, ΑΓΡΙΠΠΑΣ, ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ ΚΑΙ ΑΛΛΟΙ.

ΚΑΙΣΑΡ. Προχώρησον Ἀγρίππα καὶ ἄρχισε τὴν μάχην· ἡ θέλησις ἡμῶν εἶνε νὰ συλληφθῇ ζῶν ὁ Ἀντώνιος. Γνωστοποιήσον αὐτήν.

ΑΓΡΙΠΠΑΣ. Εἰς τὰς διαταγὰς σου. (Ἐξέρχεται ὁ Ἀγρίππας).

ΚΑΙΣΑΡ. Πλησιάζει ὁ καιρὸς τῆς παγκοσμίου εἰρήνης· ἂν ἡ ἡμέρα αὕτη ἀποβῇ εὐτυχής, ἡ ἐλαίᾳ θ' ἀναθάλλῃ ἐλευθέρως εἰς τὰς τρεῖς γωνίας τοῦ κόσμου. (Εἰσέρχεται ἀγγελιαφόρος).

ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ. Ὁ Ἀντώνιος ἔφθασεν εἰς τὸ πεδῖον τῆς μάχης.

ΚΑΙΣΑΡ. Διάταξον τὸν Ἀγρίππαν νὰ τοποθετήσῃ τοὺς φυλάδας εἰς τὴν ἐμπροσθοφυλακὴν ἵνα ὁ Ἀντώνιος ἐξαντλήσῃ πῶς τὴν ὀργὴν τοῦ ἐναντίου τῶν ἰδικῶν του, (ἐναντίον ἑαυτοῦ).

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Ὁ Ἀλεξᾶς ἠλλοφρόνησε· μετέβη εἰς τὴν Ἰουδαίαν δι' ὑποθέσεις τοῦ Ἀντωνίου καὶ ἐκεῖ ἔπεισε τὸν Ἡρώδη νὰ ἐνωθῇ μετὰ τοῦ Καίσαρος καὶ ἐγκαταλείψῃ τὸν κύριον αὐτοῦ Ἀντώνιον. Ὁ δὲ Καίσαρ ἀπηγγένησεν αὐτὸν διὰ τὰς ὑπηρεσίας του ταύτας. Ὁ Κανίδιος καὶ ὅσοι

ἄλλοι ἡὺτομόλησαν, ἔχουσι μὲν ὑπηρεσίαν, οὐδεμίαν ὁμῶς ἀπολαύουσιν ἐμπιστοσύνης. Κακῶς ἐφέρθη, τόσῳ δὲ πικρῶς μέμφομαι ἑμαυτὸν διὰ τοῦτο, ὥστε οὐδέποτε πλέον θὰ αἰσθανθῶ χαράν. (Εἰσέρχεται στρατιώτης τοῦ Καίσαρος).

ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Ὁ Ἀντώνιος, Αἰνόβαρβε, σοὶ στέλλει ὅλους τοὺς θησαυροὺς σου, ἔτι δὲ δείγματά τινε τῆς μεγαλοδορίας του. Ὁ ἀπεσταλμένος ἦλθεν ἐδῶ ὑπὸ τὴν προστασίαν μου, καὶ τῶρα εἶνε εἰς τὴν σκηνὴν σου, ὅπου ξεφορτώνει τοὺς ἡμιόνους του.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Σοῦ τοὺς χαρίζω.

ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Μὴ μὲ περιγελάῃς, Αἰνόβαρβε· σοὶ λέγω τὴν ἀλήθειαν. Θὰ ἔκλινες καλὰ καὶ συνοδεύσης τὸν κομιστὴν ἕως ὅτου ἐξέλθῃ ἀπὸ τὸ στρατόπεδον. Θὰ τὸ ἔκλινα ἐγὼ ἂν δὲν ἤμην σκοπός. Ὁ αὐτοκράτωρ σὰς ἐξακολουθεῖ ἀκόμη νὰ ᾔναι Ζεὺς.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Εἶμαι ὁ φαυλότατος τοῦ κόσμου· τὸ αἰσθάνομαι πλειότερον παντὸς ἄλλου. Τίνι τρόπῳ, ὦ Ἀντώνιε, ὦ μεταλλεῖον γενναιοδορίας, ἤθελες ἀνταμείψει καλλιτέρας μου ὑπηρεσίας, ὅπου στέλλεις χρυσοῦν στέφανον εἰς τὴν αἰσχρὰν διαγωγὴν μου; ἐξογκοῦται ἡ καρδίκα μου καὶ ἂν ἡ θλίψις δὲν κατασυντρίψῃ αὐτήν, τρόπος ταχύτερος θὰ καταστρέψῃ τὴν θλίψιν. Ἀλλὰ αἰσθάνομαι ὅτι θὰ ἐπαρκέσῃ ἡ θλίψις. Ἐγὼ νὰ πολεμήσω ἐναντίον σου! Ὁχι... θὰ ζητήσω τάφρον καὶ ἐντὸς αὐτῆς ν' ἀποθάνω· ἢ ὅσω πλειότερον βορβορώδης τάφρος, εἶνε ἡ μάλλον ἀρμόζουσα εἰς τὸ τελευταῖον μέρος τοῦ βίου μου. (Ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ Ζ'.

Τὸ μεταξὺ τῶν δύο στρατοπέδων πεδῖον τῆς μάχης. Ἀκούεται θόρυβος συμπλοκῆς, σαλπίσματα καὶ κρότος τυμπάνων.

ΑΓΡΙΠΠΑΣ ΚΑΙ ἈΛΛΟΙ.

ΑΓΡΙΠΠΑΣ. Ἄς ὑποχωρήσωμεν· πάρα πολὺ ἐπροχωρήσαμεν. Καὶ αὐτὸς δὲ Καῖσαρ ἀγωνίζεται ἐρρωμένως· ἡ ἀντίστασις εἶναι μεγαλειότερα παρ' ὅτι ἐπεριμένομεν (ἐξέρχονται ὁ κρότος τῆς μάχης ἐξακολουθεῖ. Εἰσέρχεται ὁ Ἀντώνιος μετὰ τοῦ Σκάρρου πληγωμένου).

ΣΚΑΡΡΟΣ. Αὐτὸς εἶνε πόλεμος, ἄνδρεῖς αὐτοκράτωρ! Ἄν ἀπὸ τὴν ἀρχὴν ἐμαχόμεθα τοιοιυτοτρόπως, θὰ τοὺς ἐτρέπομεν εἰς φυγὴν κατασυντετριμμένους.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Τὸ αἶμά σου ῥέει ἀφθόνως.

ΣΚΑΡΡΟΣ. Εἶχον ἐδῶ μίαν πληγὴν ἢ ὁποῖα εἶχε τὸ σχῆμα T, ἀλλὰ τῶρα ἔγεινε H.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ὑποχωροῦν.

ΣΚΑΡΡΟΣ. Θὰ τοὺς κατὰδιώξωμεν μέχρι ἐσχάτων. Ἐχω ἀκόμη θέσιν δι' ἑξ πληγὰς. (Εἰσέρχεται ὁ Ἔρως).

ΕΡΩΣ. Ἐδιώχθησαν, στρατηγέ, καὶ ἡ ἐπιτυχία μας εἶνε λαμπρὰ νίκη.

ΣΚΑΡΡΟΣ. Ἄς τοὺς πελεκήσωμεν καὶ ἃς συλλάβωμεν αὐτοὺς ὡς λαγούς. Εἶνε διασκεδάσις νὰ κτυπῇ τις τοὺς φεύγοντας.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Θὰ σέ ἀνταμείψω ἀπλῶς διὰ τὴν φαιδρότητά σου καὶ δυνάμεις διὰ τὴν ἀνδρείαν σου. Ἐμπρός.

ΣΚΑΡΡΟΣ. Θὰ ἀκολουθήσω, ἃς ἦμαι καὶ χωλὸς ἀκόμη.

ΣΚΗΝΗ Η'.

Ὑπὸ τὰ τεῖχη τῆς Ἀλεξανδρείας. Κρότος πολέμου.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΚΑΙ ΣΚΑΡΡΟΣ.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Τὸν κατὰδιώξαμεν μέχρι τοῦ στρατοπέδου του. Ἄς σπεύσῃ τις νὰ ἀναγγεῖλῃ εἰς τὴν βασιλίσσαν τὰ κατορθώματά μας. Αὐριον πρὶν ἢ μ.π. εἶδῃ ὁ ἥλιος θὰ χύσωμεν τὸ αἷμα, τὸ ὁποῖον μᾶς διέφυγε σήμερον. Σᾶς εὐχαριστῶ ὅλους, διότι εἴσθε ἄνδρες καὶ ἐπολεμήσατε οὐχὶ ὡς ὑπηρετοῦντες ἀγῶνα τρίτου, ἀλλ' ὥσθι ὁ ἀγὼν μου οὗτος ἦτο ἀγὼν ἐκάστου ὑμῶν. Ἀνεδείχθητε ὅλοι Ἕκτορες. Εἰσέλθετε εἰς τὴν πόλιν, ἐνγκυκλίσθητε τὰς συζύγους καὶ τοὺς φίλους καὶ διηγέσθητε αὐτοῖς τὰ ἀνδραγαθήματά σας τῆς χαρᾶς των τὰ δάκρυα θὰ πλύνωσι τὸ πεπηγὸς αἷμα τῶν τραυμάτων σας, τὰ δὲ φιλήματα τῶν θὰ ἐπουλώσωσι τὰς ἐνδόξους πληγὰς σας. (Εἰς τὸν Σκάρρον). Δός μοι τὴν χεῖρά σου. (Εἰσέρχεται ἡ Κλεοπάτρα μετὰ τῆς συνοδείας της). Εἰς τὴν μεγάλην τούτην μάχισσιν θὰ ἐπαινέσω τὰ κατορθώματά σου, ἵνα εὐχαριστοῦσα σέ εὐλογήσῃ. — ὦ σύ, φῶς τοῦ κόσμου, περίπτυσον τὸν σιδηρόφρακτόν μου λαμόν, καὶ ῥίψθητι χωρὶς νὰ σέ ἐμποδίσῃ τὸ πᾶχος τοῦ θώρακος μου ἐπὶ τὴν καρδίαν μου, ἵνα αἰσθῇς τοὺς τινάγμους τῶν θριαμβευτικῶν αὐτῆς πηλῶν.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. ὦ βασιλεῦ βασιλέων! ὦ ἀπειρος ἀνδρεία! Ἐρχεσθαι λοιπὸν περιχαρῆς, διαφυγὼν τὴν μεγάλην πηγίδα τοῦ κόσμου;

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Τοὺς ἐστείλαμεν νὰ κοιμηθεῖν ἀγρυπνῶνταί πως μὲ τὰς μελανὰς, ἔχω ὅμως ἐγκέφαλον ζωογονοῦντα τὰ νεύρά μου, ὥστε νὰ δύναιμαι καὶ πρὸς νέους νὰ διαγωνισθῶ. Παρατήρησον τὸν ἄνθρωπον τοῦτον. Ἐπίτρεψον αὐτῷ νὰ φιλήσῃ τὴν συμπαθεῖ χεῖρά σου. Φίλησέ την, πολεμιστὰ μου. Ἐπολέμησε σήμερον ὡς θεός, ὅστις μισῶν τὸ ἀνθρώπινον γένος, ἔλαβε τὴν μορφήν αὐτοῦ διὰ νὰ ἀρνήσῃ.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Κατόχρυσον πικνοπλίκην θά σοι δώσω φίλε, ἀνήκουσάν ποτε εἰς βασιλέα.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Εἶνε ἄξιός αὐτῆς καὶ ἀπαστρέπτουσα εἰς ἀδαμάντων, ὡς τὸ ἱερὸν ἄρμα τοῦ Φοίβου. Δός μοι τὴν χειρὰ σου, ἵς εἰτέλωμεν φαιδροὶ εἰς τὴν Ἀλεξάνδρειαν, φέροντες τὰς ὡς ἡμεῖς κατακτυπημέναις ἀσπίδας μας. Ἄν τὸ μέγα ἡμῶν ἀνάκτορον ἡδύναιτο νὰ χωρέσῃ ὅλον τὸν στρατόν, θὰ ἐδειπνοῦμεν πάντες ὁμοῦ καὶ θὰ ἐπίνομεν εἰς τὴν τύχην τῆς κυριακῆς ἡμέρας, ἥτις ὑπισχνεῖται βασιλικὸν ὄλεθρον. Σάλπιγγες ἐμπλήσατε τὴν πόλιν τοῦ μεταλλίνου ἤχου σας καὶ ἐνώσατε αὐτὸν μετὰ τοῦ παταγώδους κρότου τῶν τυμπάνων, ἕως ὅτου ἀντηχήσωσιν ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, τὴν ἀριζὴν ἡμῶν ἐπευρημοῦντες.

ΣΚΗΝΗ Θ'.

Στρατόπεδον τοῦ Καίσαρος.

Α'. ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Ἄν δὲν μάς ἀλλάξουν σὲ μὲν ὥρα, πρέπει νὰ πῶμε εἰς τὸ φυλακεῖον· ἢ νύκτα εἶνε φεγγερή, καὶ λέγουν ὅτι εἰς τὰς δύο τὸ πρωὶ θὰ παρκαχθῶμεν εἰς μάχην.

Β'. ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Ἡ ὕστερινὴ ἡμέρα ἦτο πολὺ κακὴ γὰρ ἡμᾶς.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Ἐσὸ μάρτυς, ὦ νύξ.

Γ'. ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Ποιὸς εἶν' αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος;

Β'. ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Ἄς πλησιάσωμεν νὰ τὸν ἀκούσωμεν.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Ὅταν τὴν μνήμην τῶν αὐτομολῶν κηλιδώσῃ ἡ ἱστορία, ἔσὸ μάρτυς, ὦ Θεία σελήνη, ὅτι ὁ ἀτυχὴς Αἰνόβαρβος μετεμελήθη ἐνώπιόν σου!

Α'. ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Ὁ Αἰνόβαρβος!

Γ'. ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Σιωπὴ ν' ἀκούσωμεν ἀκόμη.

ΑΙΝΟΒΑΡΒΟΣ. Ὡ ἀληθοῦς βαρυσυμίας βασίλισσα, χύσον ἐπ' ἐμοῦ τὰ δηλητηριώδη ὑγρά τῆς νυκτός, ἵνα ἡ κατὰ τῆς θελήσεώς μου ἀποστατοῦσα ζωὴ ἀποσπασθῇ ἀπ' ἐμοῦ. Κατὰ τοῦ σκληροῦ λίθου τοῦ σφάλλματος ῥίψον τὴν καρδίαν μου, ἥτις ἀποξηρανθεῖσα ἐκ τῆς λύπης θὰ κατασυντριβῇ, καὶ θέσῃ τέρμα εἰς ὅλας τὰς ἐγενεῖς μου σκέψεις. Ὡ Ἀντώνιε, οὐτινος ἡ εὐγένεια ὑπερτερεῖ τὴν ἀτιμίαν τῆς αὐτομολίας μου· σὺ μὲν συγχώρησόν μου, ἀλλ' ἄφες τὸν κόσμον νὰ μὲ κατατάξῃ μετὰ τῶν δραπέτῶν καὶ φυγάδων! (ἀποθνήσκει).

Β'. ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Ἄς τοῦ μιλήσωμεν.

Α'. ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Ἄς τὸν ἀκούσωμεν, διότι ἐκεῖνα, τὰ ὅποια λέγει εἴμφορετ' νὰ ἦνε διὰ τὸν Καίσαρα.

Γ'. ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Ναὶ ἔτσι νὰ κάμωμεν, ἀλλ' αὐτὸς κοιμᾶται. Ἐγὼ θαρρῶ πῶς λιποθυμᾷ, γλατί προσευχὴ τόσῳ κακῇ σὲν τῇ ὀδικῇ του, δὲν εἶνε γὰρ ὕπνο.

Β'. ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Ἄς πᾶμε κοντὰ του.

Γ'. ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Ξύπνα, ξύπνα, κύριε ῥίλησέ μας.

Β'. ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Δὲν ἀκούς κύριε;

Α'. ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Τὸ χέρι τοῦ θανάτου εἶνε ἐπάνω του. Ἀκούσατε! (ἀκούεται κρότος τυμπάνων μακρόθεν). Τὰ τύμπανα ξυπνοῦν μεγαλοπρεπῶς τοὺς στρατιώτας. Ἄς τὸν φέρωμεν εἰς τὸ φυλακεῖον. Εἶνε ἄνθρωπος σπουδαῖος ἡ ὥρα μας ἐπέρχεται μὲ τὸ παρρησιόχα.

Γ'. ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ. Ἐμπρὸς λοιπόν· εἴμπορεῖ ἀκόμα νὰ γλατρευθῇ. (Ἐξέρχονται φέροντες τὸ σῶμα).

ΣΚΗΝΗ Γ'.

Μεταξὺ τῶν δύο στρατοπέδων.

Εἰσέρχεται ὁ ΑΝΤΩΝΙΟΣ, ὁ ΣΚΑΡΡΟΣ μετὰ στρατιωτῶν βαδίζόντων ἐν τάξει.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Σήμερον ἐτοιμάζονται πρὸς ναυμαχίαν· δὲν τοὺς ἀρέσκομεν κατὰ ξηρὰν.

ΣΚΑΡΡΟΣ. Ἐτοιμάζονται καὶ κατὰ ξηρὰν καὶ κατὰ θάλασσαν, στρατηγέ.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἐπεθύμουν νὰ ἐπολέμουν καὶ εἰς τὸ πῦρ καὶ εἰς τὸν ἀέρα· καὶ ἐκεῖ ἀκόμη ἤθελον τοὺς προσβάλλει. Ἴδου πῶς διέταξα τὰ πράγματα. Τὸ πεζικὸν θὰ καταλάβῃ ὑπὸ τὰς διαταγὰς μου τοὺς παρὰ τὴν πόλιν λόφους, ὁπότεν δυνάμεθα νὰ διακρίνωμεν τὸν ἀριθμὸν τῶν πλοίων καὶ τὰς κινήσεις αὐτῶν. — Διαταγαὶ ἐδόθησαν διὰ τὴν ναυμαχίαν καὶ ὁ στόλος αὐτῶν ἐξῆλθε τοῦ λιμένος (ἐξέρχονται. Εἰσέρχεται ὁ Καίσαρ ἡγούμενος τοῦ στρατοῦ αὐτοῦ).

ΚΑΙΣΑΡ. Κατὰ ξηρὰν θὰ μείνωμεν ἀκίνητοι, ἐκτὸς ἐὰν προσβληθῶμεν, ὅπερ ὁμῶς, νομίζω, δὲν θὰ συμβῇ, διότι τὸ μεγαλῆτερον μέρος τῶν δυνάμεών του ἐστάλη εἰς τὰ πλοῖα· σπεύσωμεν εἰς τὰς κοιλάδας διὰ νὰ καταλάβωμεν τὰς μάλιστα ἐπικαίρους θέσεις (ἐξέρχονται. Εἰσέρχεται πάλιν ὁ Ἀντώνιος μετὰ τοῦ Σκάρρου).

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Δὲν συνεπλόκησαν ἀκόμη. Ἐκ τοῦ μέρους ὅπου ὑφούται ἡ πεύκη ἐκείνη θὰ δυνάμεθα νὰ διακρίνω τὰ πάντα· θὰ σοὶ εἶπω ταχέως πῶς φαίνονται τὰ πράγματα (ἐξέρχεται).

ΣΚΑΡΡΟΣ. Χελιδόνες ἐκτίσαν τὰς φωλαέων ἐπὶ τῶν πλοίων τῆς Κλεοπάτρας· οἱ οἰωνοσκόποι λέγουσιν ὅτι δὲν ἡξεύρουσι — δὲν δύνανται νὰ εἰπωσι — φαίνονται ἄθυμοι, δὲν τολμῶσι νὰ ἐκφράσωσιν ὅ,τι γνωρίζουσιν.

Ὁ Ἀντώνιος εἶνε καὶ σφριγῶν καὶ ἐνταυτῷ φαίνεται καὶ καταβεβλημένος, ἡ δὲ τεταραγμένη τύχη τοῦ δίδει αὐτῷ ἐκ διαλειμμάτων ἐλπίδας καὶ φόβους δι' ὅ,τι ἔχει καὶ δι' ὅ,τι δὲν ἔχει. (εἰσέρχεται πάλιν ὁ Ἀντώνιος).

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἀπώλετο τὸ πᾶν! Ἡ βδελυρὰ αὕτη Αἰγυπτία μὲ ἐπρόδωκε· ὁ στόλος μου παρεδόθη εἰς τὸν ἐχθρόν. Ἐκεῖ κάτω ἀνευφημοῦσι καὶ ὀργιάζουσιν, ὡς φίλοι πρὸ πολλοῦ χωρισθέντες. Σὺ, τριχῶς ἐταίρα, μὲ ἐπώλησες εἰς τὸν ἀρχάριον τοῦτον, καὶ μόνον κατὰ σοῦ ἐξανίσταται ἡ καρδία μου.— Διάταξον αὐτοὺς νὰ φύγωσι, διότι ὅταν ἐκδικηθῶ τὴν μάγισσάν, θὰ τελειώσουν ὅλα δι' ἐμέ· διάταξον αὐτοὺς νὰ φύγωσι· πῆγαινε (εἰσέρχεται ὁ Σκάρρος). ὦ ἥλιε, δὲν θὰ ἶδω πλέον τὴν ἀνατολήν σου. Ἐδῶ ἡ τύχη ἀποχωρίζεται τοῦ Ἀντωνίου· ἐδῶ ἀποχαιρετιζόμεθα. Οὕτω λοιπὸν ἀπέληξεν ὅλα· Αἱ καρδίαι, αἵτινες μὲ ἠκολούθουν ὡς κυνᾶριον, καὶ εἰς τὰς ὁποίας ἐχορήγουν ὅ,τι ἐπεθύμουν, διαλύονται καὶ σταλάζουσι τὸ μέλι τῶν ἐπὶ τοῦ εὐδαίμονος Καίσαρος. Ἀπερλοιώθη δὲ ἡ πάντας σκιάζουσα γηραιὰ ψεύκη. Ἐπρεδόθη. ὦ, ἡ ψευδὴς αὕτη ψυχὴ τῆς Αἰγυπτίας! Ἡ δαθυρία ἐκείνη γόησσα, τῆς ὁποίας τὸ βλέμμα προεκάλει ἡ ἀνέστελλε τοὺς πολέμους μου, ὁ κόλπος τῆς ὁποίας ἦτο ὁ τελικὸς σκοπὸς τοῦ βίου μου, μὲ ἐξηπάτησεν ὡς γνησίᾳ ἀθιγγανίᾳ, καὶ μὲ ἐδύθισε μέχρι τοῦ πυθμένος τῆς καταστροφῆς. Ἐ! Ἐρως! Ἐρως! (εἰσέρχεται ἡ Κλεοπάτρα). Ἄ! ἐπίσω, ἐπίσω μάγισσα!

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Διὰ τί ὁ σύζυγός μου μκίνεται τόσο κατὰ τῆς ἀγάπης του;

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Φύγε ἀπ' ἐδῶ, ἢ θὰ σὲ μεταχειρισθῶ ὅπως σοῦ πρέπει καὶ ἀμυρῶσω τὸν θρίαμβόν τοῦ Καίσαρος. Ἄς σὲ συλλάβῃ καὶ ἄς σὲ φέρῃ ἐνώπιον τοῦ φωνασκοῦντος ὄχλου· ἀκολούθησον τὸ ἄρμά του, ὡς ἡ μεγίστη κηλὶς τοῦ φύλου σου, δεικνυομένη ὡς τέρας, ἀντὶ ὀλιγίστων χρημάτων, εἰς τοὺς βλακυστάτους καὶ χαμερπεστάτους θεατάς. Ἄς ξεσχίσῃ τὸ πρόσωπόν σου ἡ ὑπομονητικὴ Ὀκταβία διὰ τῶν ὀξέων ὀνύχων της. (εἰσέρχεται ἡ Κλεοπάτρα). Καλὰ ἔκαμες νὰ φύγῃς, ἀντὶ τὸ ζῆν εἶναι καλόν· ἀλλὰ θὰ ἦτο προτιμότερον νὰ ἐπιπτες ὑπὸ τὴν ὀργήν μου, διότι ὁ θάνατος θὰ σὲ ἀπήλλαττε πολλῶν ἄλλων.— Ἐρως. Ἐ! Ἐπ' ἐμοῦ φέρω τὸν χιτῶνα τοῦ Νέσου. Δίδωξόν με τὴν ὀργήν σου, ὦ πρόγονέ μου Ἀλκίδη, διὰ νὰ πετάξω τὸν Λύχον ἐπὶ τῶν κεράτων τῆς σελήνης, καὶ διὰ χειρῶν ὁμοίων πρὸς ἐκεῖνας, αἵτινες ἐκράτησαν τὸ βικρύτερον ῥόπαλον, νὰ καταστρέψω ἐμαυτόν. Θ' ἀποθάνῃ ἡ μάγισσα, μ' ἐπώλησεν εἰς τὸν ῥωμαῖον νεανίσκον καὶ πίπτω θύμα τῆς συνωμοσίας της· θὰ τὸ πληρώσῃ διὰ τοῦ θανάτου. Ἐρως. Ἐ!

ΣΚΗΝΗ ΙΑ΄.

Ἀλεξάνδρεια. Δωμάτιον ἐν τῷ ἀνακτόρῳ τῆς Κλεοπάτρας.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ, ΧΑΡΜΙΟΝ, ΕΙΡΑΣ, ΜΑΡΔΙΑΝΟΣ.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Βοηθήσατέ με, θεράπαινά μου! ὦ! καὶ τοῦ Τελαμονίου ἡ μανία διὰ τὴν ἀσπίδα τοῦ Ἀχιλλέως ἦτο μετριωτέρα τῆς ἰδικῆς του· οὔτε τῆς Θεσσαλίας ὁ Γαῦρος εἶχε ποτὲ τοιαύτην θηριωδίαν.

ΧΑΡΜΙΟΝ. Πήγκινε εἰς τὸν τάφον, κλείσου ἐκεῖ καὶ μῆνυσέ του ὅτι ἀπέθανες. Δὲν δοκιμάζει μεγαλειτέρην ἀγωνίαν τὸ σῶμα ὅταν χωρίζεται ἀπὸ τὴν ψυχὴν ἀπὸ ἐκείνην τὴν ὁποῖαν δοκιμάζει ὅταν χάνει τὸ μεγαλεῖον.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ἀγωμεν εἰς τὸ μνημεῖον. Ὑπαγε νὰ τῷ εἰπῇς, Μαρδιανέ, ὅτι ἠῤτοκτόνησα, καὶ ὅτι ἡ τελευταία μου λέξις ἦτο «Ἀντώνιος»· σὲ παρκαλῶ, δὲ νὰ τὸ πρoφέρῃς μὲ τρόπον, ὥστε νὰ τὸν συγκινήσῃ· πῆγαινε, Μαρδιανέ, καὶ ἐπίστρεψον νὰ μὲ εἴπῃς πῶς ἐκλαμβάνει τὸν θάνατόν μου. — Ἀγωμεν εἰς τὸ μνημεῖον.

ΣΚΗΝΗ ΙΒ΄.

Ἄλλο δωμάτιον.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΚΑΙ ΕΡΩΣ.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Μὲ βλέπεις ἀκόμην, Ἔρως;

ΕΡΩΣ. Ναί, γενναῖε στρατηγέ.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἐνίστε βλέπομεν νέφος ἔχον σχῆμα δράκοντος, ἄλλοτε πάλιν ἀτμὸν ὁμοιάζοντα πρὸς ἄρκτον, λέοντα, πυργοειδὲς φρούριον, πρὸς βράχον κρεμάμενον, πρὸς κωνοειδὲς ὄρος ἢ πρὸς κυκνοῦν ἀκρωτήριον, φέρον ἐπ' αὐτοῦ δένδρα, ταῦτα δὲ πάντα κλίνοντα πρὸς τὴν γῆν, καὶ ἀπατῶντα τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν διὰ τοῦ ἀέρος. Εἶδες τὰ σημεῖα ταῦτα; εἶνε τὰ ἀπαίσια θεάματα τῆς Ἑσπέρας.

ΕΡΩΣ. Ναί, στρατηγέ μου.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Καὶ ὁ στρατηγός σου, ἀγαπητέ μου Ἔρως, εἶνε τώρα ὁμοίος πρὸς τὰ φαινόμενα ἐκεῖνα. Εἶμαι ἀκόμην ὁ Ἀντώνιος, δὲν δύναμαι ὁμως, φίλε μου, νὰ διατηρήσω τὸ δρᾶτόν αὐτὴ σχῆμα. Τὸν πόλεμον τοῦτον ἐπεχείρησα χάριν τῆς βασιλείας τῆς Αἰγύπτου, ἀλλ' ἡ βασίλισσα — τῆς ὁποίας τὴν καρδίαν ἐνόμιζον ὅτι κατεῖχον, ὅπως αὕτη κατεῖχε τὴν ἰδικήν

μου, ἥτις ἐφ' ὅσον ἦτον ἰδική μου, προσήλωνεν εἰς ἐαυτὴν μυρίας ἄλλας, νῦν ἐξοφανισθείσας — αὕτη, Ἐρως, συνεννοηθεῖσα μετὰ τοῦ Καίσαρος, ἐδολερέθη τὴν δόξαν μου, χάριν τοῦ Ἰριάμβου τοῦ ἐχθροῦ μου. Ἐ! μὴ κλαίης, ἀγαπητὲ Ἐρως, ἐμείναμεν ἡμεῖς αὐτοὶ διὰ νὰ θέσωμεν τέρμα εἰς τὸν βίον μας — ὦ ἡ αἰσχροὺς κυρία σου! (εἰσέρχεται ὁ Μαρδιανός). Αὕτη μοὶ ἀφῆρπασε τὸ ξίφος!

ΜΑΡΔΙΑΝΟΣ. Ὅχι, Ἀντώνιε, ἡ κυρία μου σὲ ἠγάπα καὶ εἶχε καθ' ὁλοκληρίαν συνδέσει τὴν τύχην της μετὰ τῆς ἰδικῆς σου.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Φύγ' ἀπ' ἐδῶ, ἀναίσχυντε εὐνοῦχε! Σιώπα! Μ' ἐπρόδωκε καὶ θ' ἀποθάνῃ.

ΜΑΡΔΙΑΝΟΣ. Ὁ θάνατος εἶνε χρέος, τὸ ὁποῖον ἄπαξ μόνον πληρώνεται. Τὸ χρέος τοῦτο τὸ ἐπλήρωσεν αὕτη. Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἤθελες νὰ κάμῃς, ἔγεινε καὶ ἄνευ σοῦ. Αἱ τελευταῖαι λέξεις, τὰς ὁποίας ἐπρόφερον, ἦσαν «Ἀντώνιε, φίλτατε Ἀντώνιε». Στεναγμοὶ ὀδύνης διέκοψαν τότε τὸ ὄνομα «Ἀντώνιος» καὶ διεσπάσθη μετὰ τῆς καρδίας καὶ τῶν χειλέων της· παρέδωκε τὸ πνεῦμα, ἔχουσα θαυμένον ἐν ἐαυτῇ τὸ ὄνομά σου.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἀπέθανε λοιπόν;

ΜΑΡΔΙΑΝΟΣ. Ἀπέθανε.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἀρόπλισόν με, Ἐρως· ἐτελείωσεν ἡ ἐργασία τῆς μακρᾶς ἡμέρας καὶ πρέπει νὰ κοιμηθῶμεν. Τὸ ν' ἀπέλθῃς σῶς, εἶναι γενναία ἀμοιβὴ διὰ τὴν ἐργασίαν σου. Πήγαινε, κρημνίσου. (εἰσέρχεται ὁ Μαρδιανός). Οὔτε τοῦ Αἰκάντος ἢ Ἐπταβόειος ἀσπίς θὰ δυνηθῇ νὰ περιστείλῃ τοὺς ἰσχυροὺς παλμοὺς τῆς καρδίας μου· ὦ, ἀνοίξατε πλευρά μου! ἀνάπτυξον ἄπαξ, καρδιά μου, δύναμιν μεγαλειτέραν ἀπὸ τὸ περικλεῖόν σε στῆθος, καὶ διάρρηξον τὸ εὐθραστον κιβώτιόν σου! — Σπεῦσον, Ἐρως, σπεῦσον. — Δὲν εἶμαι πλέον στρατιώτης· φύγετε ὦ τεθραυσμένα λείψανα τῆς πανοπλίας μου. Σᾶς ἔφερα ἐντίμως (πρὸς τὸν Ἐρωτα)· ἄφες με ὀλίγον (εἰσέρχεται ὁ Ἐρως). Θὰ σὲ προφθάσω, Κλεοπάτρα, καὶ κλαίων θὰ ζητήσω συγγνώμην. Οὕτω πρέπει νὰ πράξω, διότι τώρα πᾶσα βραδύτης εἶνε βάσκανος. Κατακλιθῶμεν καὶ μὴ χρονοτριβῶμεν πλέον, ἀπ' οὗ ἐσθῆσθη ἡ λαμπράς. Πᾶσα προσπάθεια ἀποδίνει νῦν ἀνωφελές· ναί, καὶ αὕτη ἡ δύναμις περιέρχεται εἰς ἀμηχανίαν ἐκ τῶν προσπαθειῶν αὐτῆς· ὅς θέσωμεν λοιπὸν τὴν σφραγίδα καὶ τὰ πάντα τετέλεσται. — Ἐρως! — Ἐρχομαι, βασίλισσά μου. Ἐρως! — περίμενέ με. Ἐκεῖ, ὅπου αἱ ψυχαὶ ἀναπνύονται ἐπὶ τῶν ἀνθέων θὰ βάνωμεν κρατούμενοι ἐκ τῆς χειρός, καὶ διὰ τοῦ φαιδροῦ ἡμῶν ὕφους θὰ ἐπισύρωμεν ἐφ' ἡμῶν τὰ βλέμματα τῶν φασμάτων. Καὶ ἡ Διδὼ καὶ ὁ Αἰνεΐας θὰ μείνωσιν ἄνευ συνοδείας, καὶ πάντες θὰ σπεύσωσι πρὸς ἡμᾶς. Ἐλθέ, Ἐρως, Ἐρως! (εἰσέρχεται ὁ Ἐρως).

ΕΡΩΣ. Τί θέλει ὁ στρατηγός μου;

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Τόσον ἄτιμος εἶνε ὁ βίος τὸν ὁποῖον διάγω ἀπὸ τοῦ θα-

νάτου τῆς Κλεοπάτρας, ὥστε οἱ θεοὶ βδελύσσονται τὴν χαμέρπειάν μου. Ἐγώ, ὁ διὰ τοῦ ξίφους μου διαχωρίσας τὸν κόσμον καὶ διὰ τῶν στόλων μου σχηματίζων πόλεις ἐπὶ τῆς κυανῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης νὰ καταδικάζω ἐμαυτὸν, κατώτερον γυναικός, ὥς πρὸς τὸ θάρος; δὲν ἔχω τὴν ψυχικὴν εὐγένειαν ἐκείνης, ἥτις διὰ τοῦ θανάτου αὐτῆς λέγει πρὸς τὸν Καίσαρα ὁ Ἐγὼ ἐνίκησα ἐμαυτήν». Ὁρκίσθης Ἔρω, ὅταν ἐπέλθῃ ἀνάγκη (καὶ ὅντως ἦλθε νῦν) ὅταν δὲν θὰ ἡδυνήμην ν' ἀποφύγω τὸ αἶσχος καὶ τὸ ὄνειδος νὰ μὲ φονεύσῃς κατὰ διαταγὴν μου· πράξον αὐτό. Ἐφθασεν ἡ ὥρα· δὲν κτυπᾷς ἐμὲ ἀλλὰ τὸν Καίσαρα, τοῦ ὁποῖου καταστρέφεις τὰ σχέδια. Θάρρει, Ἔρω!

ΕΡΩΣ. Ὁ θεὸς φυλάξοι! Νὰ πράξω ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ὅλα τὰ ἐχθρικὰ βέλη τῶν Πάρθων δὲν ἡδυνήθησαν νὰ κατορθώσωσιν;

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἦθελες, Ἔρω, νὰ ἴδῃς ἐκ τῶν παραιθύριων τῆς Μεγάλης Ῥώμης, τὸν κύριόν σου βυθίζοντα μὲ ἐσταυρωμένῃς χεῖρας, κλίνοντα τὸν καμπθέντα αὐχένα του καὶ μὲ πρόσωπον κατησχυμένον, τὸ δὲ προπορευόμενον ἄρμα τοῦ εὐτυχοῦς Καίσαρος νὰ στιγματίζῃ τὸ αἶσχος τοῦ ἀκολουθοῦντος;

ΕΡΩΣ. Δὲν ἤθελον νὰ τὸ ἴδω.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἐλθέ λοιπόν, διότι πρέπει νὰ λαθῶ διὰ μιᾶς πληγῆς· σύρε τὸ ἔντιμον ἐκεῖνο ξίφος, τὸ ὁποῖον προσήνεγκε τόσας ὑπηρεσίας εἰς τὴν πατρίδα σου.

ΕΡΩΣ. ὦ, συγχώρησόν με, στρατηγέ.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Δὲν ὀρκίσθης ὅταν σὲ ἡλευθέρωσα νὰ πράξῃς τοῦτο, ὅταν σὲ διατάξω; Πράξον αὐτὸ παρεθός, ἢ θὰ θεωρήσω ὅλας τὰς προτέρας ὑπηρεσίας σου ὡς ἀσκοπῶς καὶ κατὰ τύχην γενομένας. Σύρε καὶ πλησίασε.

ΕΡΩΣ. Στρέψον ἀπ' ἐμοῦ τὴν εὐγενῆ ἐκείνην φυσιογνωμίαν ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐνυπάρχει ἡ μεγαλοπρέπεια κόσμου ὁλοκλήρου.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. (Στρέφων τὸ πρόσωπον) Ἰδοῦ!

ΕΡΩΣ. Ἔσυρα τὸ ξίφος.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Λοιπὸν ὡς ἐκτελέσῃ πάραυτα τὴν πράξιν διὰ τὴν ὁποίαν τὸ ἔσυρες.

ΕΡΩΣ. Ἀγαπητέ μου κύριε, στρατηγέ μου καὶ αὐτοκράτορ· ἄφες με νὰ σὲ εἶπω χαῖρε, πρὶν καταφέρω τὸ θανατηφόρον τοῦτο κτύπημα.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἦδ' εἶπες, φίλε, χαῖρε.

ΕΡΩΣ. Χαῖρε ἔξοχε στρατηγέ. Νὰ κτυπήσω τώρα;

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Κτύπα Ἔρω.

ΕΡΩΣ. Ἰδοῦ λοιπόν· (πίπτει ἐπὶ τοῦ ξίφους του) τοιοῦτοτρόπως ἀποφεύγω τὴν λύπην τοῦ θανάτου τοῦ Ἀντωνίου. (Ἀποθνήσκει).

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. ὦ τρεῖς εὐγενέστερε ἐμοῦ! Μὲ διδάσκεις, ὦ ἄνδρες Ἔρω, ὅτι ἐγὼ ὤφειλον νὰ πράξω, καὶ ὅπερ σὺ δὲν ἡδυνήθης νὰ ἐκτελέσῃς.¹ Ἦ

¹ Εὖγε ὁ Ἔρω, ὅτι μὴ θυνῆθαις αὐτός, ἐμὲ ποιεῖν ὁ δεῖ διδάσκει. (Πλούταρχος).

βασίλισσά μου καὶ ὁ Ἔρως μὲ ὑπερέβησαν ἐγγράψαντες πρὸ ἐμοῦ διὰ τοῦ ἀνδρείου παρδειγμυτὸς των πράξιν γενναίαν ἐν τῇ ἱστορίᾳ. Ἀλλὰ οὐκ γίνω μνηστὴρ τοῦ θανάτου μου καὶ θὰ ῥιφθῶ εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ ὧς εἰς κλίνην ἐρωμένης. Ἐμπρὸς λοιπόν! Ἔρως, ὁ κύριος σου ἀποθνήσκει μαθητῆς σου. Τὴν πράξιν ταύτην (πίπτει ἐπὶ τοῦ ξίφους του) ἐδιδάχθην παρὰ σοῦ. Πῶς; δὲν ἀπέθανον ἀκόμη; Δὲν ἀπέθανον; Ἔ! φύλακες! Ἔ! ἀποτελειώσατέ με. (Εἰσέρχεται ὁ Δερκέτας μετὰ φυλάκων).

Α'. ΦΥΛΑΞ. Τί τρέχει;

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Δὲν ἔκαμα καλὰ τὴν ἐργασίαν μου. Φίλοι — τελειώσατε ὅ,τι ἤρχισα.

Β'. ΦΥΛΑΞ. Ἐδύσε τὸ ἄστρον.

Α'. ΦΥΛΑΞ. Καὶ ἤλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου.

ΟΛΟΙ. ὦ συμφορὰ! ἀλλοίμονον.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἄς με φονεύσῃ, ὅστις ἀπὸ σῆς μὲ ἀγαπᾷ.

Α. ΦΥΛΑΞ. Ὁχι ἐγώ.

Β'. ΦΥΛΑΞ. Οὐτ' ἐγώ.

Γ'. ΦΥΛΑΞ. Οὔτε κανεῖς (ἐξέρχονται οἱ φύλακες).

ΔΕΡΚΕΤΑΣ. Ὁ θάνατος καὶ ἡ τύχη σου τρέπουσιν εἰς φυγὴν τοὺς δπαδούς σου. Ἀρκεῖ μόνον νὰ δείξω εἰς τὸν Καίσαρα τὸ ξίφος τοῦτο καὶ νὰ τῷ φέρω τὴν ἀγγελίαν, διὰ ν' ἀποκτήσω τὴν εὐνοϊάν του. (εἰσέρχεται ὁ Διομήδης).

ΔΙΟΜΗΔΗΣ. Ποῦ εἶνε ὁ Ἀντώνιος;

ΔΕΡΚΕΤΑΣ. Ἐκεῖ Διομήδῃ, ἐκεῖ.

ΔΙΟΜΗΔΗΣ. Ζῇ; δὲν ἀποκρίνεσχι ὦ ἄνθρωπε;

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Σὺ εἶσαι Διομήδῃ; σύρε τὸ ξίφος σου καὶ κτύπησόν με ἕως ὅτου ν' ἀποθάνω.

ΔΙΟΜΗΔΗΣ. Ὑπέρτατε κύριε, ἡ κυρία μου Κλεοπάτρα μ' ἔστειλε πρὸς σέ.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Πότε σέ ἔστειλε;

ΔΙΟΜΗΔΗΣ. Τώρα στρατηγέ.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ποῦ εἶνε;

ΔΙΟΜΗΔΗΣ. Κλεισμένη εἰς τὸν τάφον τῆς. Εἶχεν ὀδυνηρὰν προαίσθησιν τῶν συμβάντων. Ὅταν εἶδεν ὅτι τὴν ὑπώπτευσας ὡς συνεννοουμένην μετὰ τοῦ Καίσαρος—πράγμα, ὅπερ οὐδέποτε θὰ πράξῃ—καὶ ὅτι δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ κατευνασθῇ ἡ ὀργή σου, σοὶ ἐμήνυσεν ὅτι ἀπέθανεν, ἀλλὰ φοβουμένη τ' ἀποτελέσματα τῆς ἀγγελίας, μ' ἔστειλε νὰ σοὶ φανερώσω τὴν ἀλήθειαν, πλὴν φοβοῦμαι ὅτι ἔφθασα πολὺ ἄργά.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Πολὺ ἄργά, φίλτατε Διομήδῃ, κάλεσον τοὺς φύλακούς μου.

ΔΙΟΜΗΔΗΣ. Ἔ! φύλακες τοῦ αὐτοκράτορος! φύλακες, τρέξατε, σᾶς ζητεῖ ὁ αὐτοκράτωρ (Εἰσέρχονται οἱ φύλακες).

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Φέρετέ με, φίλοι, πλησίον τῆς Κλεοπάτρας. Εἶνε ἡ τελευταία ὑπηρεσία τὴν ὁποίαν σᾶς διατάσσω.

Α'. ΦΥΛΑΞ. Δυστυχία μας! Πόσον ἐπιθυμοῦμεν νὰ ζήσῃ ὁ κύριός μας καὶ νὰ κηδεύσῃ πάντας τοὺς πιστοὺς ὑπηρέτας του!

ΟΛΟΙ. ὦ! βχρείας συμφορᾶς ἡμέρα!

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Μὴ πκρέχετε καλοί μου φίλοι, εἰς τὴν ἀδυσώπητον μοῖραν τὴν εὐαρέσκειαν ἐπὶ τῇ λύπῃ σας. Δέχθητε ἀπαθῶς ὅ,τι ἔρχεται πρὸς τιμωρίαν μας! τιμωροῦμεν καὶ ἡμεῖς αὐτὴν ὅταν φαινώμεθα ὅ,τι φέρομεν αὐτὸ ἀλύπως. — Σηκώσατέ με! Πολλάκις σας ὠδήγησα· φέρετέ με καὶ σεῖς τώρα, ἀγαπητοί μου φίλοι, καὶ δεχθῆτε ὅλοι τὰς εὐχαριστίας μου. (Ἐξέρχονται φέροντες τὸν Ἀντώνιον).

ΣΚΗΝΗ ΙΓ'.

Τάφος.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ, ΧΑΡΜΙΟΝ, ΕΙΡΑΣ.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. ὦ ποτὲ πλέον δὲν θὰ ἐξέλθω ἀπ' ἐδῶ, Χάρμιον.

ΧΑΡΜΙΟΝ. Παρηγορήσου, ἀγαπητὴ κυρία.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ὅχι! δὲν θέλω· δέχομαι μᾶλλον εὐχαρίστως τὰ φοβερώτατα καὶ μέλιστα ἀπροσδόκητα συμβάντα, ἀλλὰ περιφρονῶ τὰς παρηγορίας· τὸ μέγεθος τῆς λύπης μου, ἀνάλογον πρὸς τὴν αἰτίαν αὐτῆς, πρέπει νὰ ᾔναι τοιοῦτον, ὅποῖον εἶνε καὶ τὸ παράγον αὐτῇ αἷτιον. (Φθάνει ὁ Διομήδης) Λοιπόν; ἀπέθκε;

ΔΙΟΜΗΔΗΣ. Ὁ θάνατος ἐπίκειται αὐτοῦ, ἀλλὰ δὲν ἀπέθκε. Παρατήρησον ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τοῦ τάφου· φέρεται ἀπὸ τοὺς φύλακὰς του. (Φθάνει ὁ Ἀντώνιος φερόμενος ὑπὸ τῶν φυλάκων),

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Καῦσον, ἦλιε, τὴν μεγάλην σφαῖραν, ἐντὸς τῆς ὁποίας περιστρέφεται! σκότῃ καλύψατε τὴν ἀστατον παραλίαν τοῦ κόσμου! ὦ Ἀντώνιε! Ἀντώνιε! Ἀντώνιε! Βοήθησόν με Χάρμιον, βοήθησον Εἰράς, βοηθήσατε καὶ σεῖς φίλοι, διὰ νὰ τὸν σύρωμεν.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Σιωπή. Δὲν κκτέβαλε τὸν Ἀντώνιον ἡ ἀνδρεία τοῦ Καίσαρος, ἀλλ' ὁ Ἀντώνιος ἐνίκησεν ἑαυτόν.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Οὕτως ἔπρεπε νὰ γίνῃ, μόνος ὁ Ἀντώνιος νὰ καταβάλλῃ τὸν Ἀντώνιον. Ἀλλ' ὁποία συμφορὰ ὅτι τὸ πρᾶγμα ἔγεινεν οὕτω!

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἀποθνήσκω, βασίλισσα τῆς Αἰγύπτου, ἀποθνήσκω· θὰ ἐνοχλήσω μόνον ὀλίγον τὸν θάνατον, ἕως ὅτου ἐπιθέσω τὰ τελευταῖον ἀσθενές μου φίλημα ἐπὶ τῶν χειλέων ἐκείνων, τὰ ὅποια μυριάκις ἐφίλησα.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Δὲν τολμῶ, φίλτατέ μου (συγγνώμην, ἀγαπητέ μου σύζυγε) δὲν τολμῶ, φοβοῦμαι μὴ συλληφθῶ· δὲν θὰ κοσμήσω ποτὲ διὰ τῆς παρουσίας μου τὴν δεσποτικὴν ἐπίδειξιν τοῦ εὐτυχοῦς Καίσαρος. Ἐὰν τὸ

ἐγχειρίδιον, τὸ δηλητήριο, ὃ ὄφρις ἔχουσιν αἰχμήν, ἐνέργειαν ἢ κέντημα, εἶμιαι ἀσφαλές· ἡ σύζυγός σου Ὀκταβία, ἡ ψευδοσώφρων ἐκείνη καὶ ψυχρὰ, δὲν θὰ λάβῃ ποτὲ τὴν τιμὴν νὰ μὲ ὑβρίσῃ διὰ τῆς περιφρονήσεώς της. Ἐλθέ, ἐλθέ Ἀντώνιε, βοηθήσατέ με γυναῖκές μου, πρέπει νὰ τὸν ἀναισώρωμεν, βοηθήσατε καλοὶ μου φίλοι.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. ὦ ταχέως, διότι ἀποθνήσκω.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ἴδού πραγματικὴ ἄσκησις! Πόσον βαρὺς εἶνε ὁ σύζυγός μου! Ἡ λύπη μας ἀφαίρει τὴν δύναμιν καὶ τοῦτο αὐξάνει τὸ βάρος. Ἄν εἶχον τὴν δύναμιν τῆς μεγάλης Ἥρας, αἱ πτέρυγες τοῦ Ἑρμοῦ ἤθελον σὲ σηκώσῃ καὶ τοποθετήσῃ πλησίον τοῦ Διός. Ἀλλά, ἀκόμη ὀλίγη δύναμις. — Παρχλογίζεται πάντοτε ὁ ἔχων ἐπιθυμίαν. — ὦ! ἐλθέ, ἐλθέ, ἐλθέ. Καλῶς ἦλθες, καλῶς ἦλθες! (ἀναισώρουσι τὸν Ἀντώνιον). Ἀπόθνευε ἐκεῖ ὅπου ἔζησες, καὶ ἀνάζησον ὑπὲρ τῶν φιλημάτων μου· ἂν τὰ χεῖλη μου εἶχον τοιαύτην δύναμιν, θὰ ἐφθείροντο εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην.

ΟΛΟΙ. ὦ ἄξιον οἴκτου θέαμα!

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἀποθνήσκω, Αἴγυπτία, ἀποθνήσκω· δός μοι ὀλίγον οἶνον καὶ ἄφες με νὰ ὀμιλήσω.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ἄφες με νὰ ὀμιλήσω καὶ νὰ ὑβρίσω τόσον, ὥστε ἡ ἐπιβουλὸς οἰκοδόσποινα τύχη, παροργισθεῖσα ἐκ τῶν ὑβρεῶν μου νὰ θραύσῃ τὸν τροχὸν της.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Μίαν λέξιν, φιλοτάτη βασίλισσα. Ζήτησον παρὰ τοῦ Καίσαρος τὴν τιμὴν καὶ τὴν ἀσφάλειάν σου. — ὦ!

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Εἶνε δύο πράγματα ἀτυμβίβιστα.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Ἀκουσον, ἀγαπητὴ μου. Ἐκ τῶν περὶ τὸν Καίσαρα, ἐμπιστεύθητι μόνον εἰς τὸν Προκλήϊον.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Εἰς τὴν ἀπόφασίν μου μόνον καὶ εἰς τὰς χεῖράς μου θὰ ἐμπιστευθῶ. Εἰς οὐδέν· ἐκ τῶν τοῦ Καίσαρος.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ. Μὴ θρηνῇς καὶ μὴ λυπῇσαι διὰ τὴν περὶ τὸ τέλος τοῦ βίου μου ἐπελθοῦσαν μεταβολήν, ἀλλὰ κατὰπράυνε τὰς σκέψεις σου, ἀναπολοῦσα εἰς τὴν μνήμην τὴν προτέραν τύχην, ὅτε ἦμην ὁ μέγιστος καὶ ἐπιφανέστατος ἡγεμὼν τοῦ κόσμου. Καὶ νῦν δὲ ἔτι δὲν ἀποθνήσκω ἀγενῶς, οὔτε παρὰδίδω ἀνάνδρως τὴν περικεφαλαίαν εἰς τὸν συμπολίτην μου, ἀλλὰ Ῥωμαῖος ὑπὸ Ῥωμαίου ἀνδρείως νικηθεὶς. Ἡ φυγή μου μὲ κατὰλείπει, δὲν δύναμαι πλέον (ἀποθνήσκει).

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ἀποθνήσκεις λοιπόν, ἀνδρῶν ἀπάντων εὐγενέστατε; Δὲν φροντίζεις περὶ ἐμοῦ; Θὰ μείνω λοιπόν εἰς τὸν βερόθυμον τοῦτον τόπον, ὥστις ἄνευ σοῦ εἶνε καὶ σταύλου χειρότερος; ὦ ἰδέτε γυναῖκές μου! διαλύεται τὸ δικάδιμα τοῦ κόσμου. Σύζυγέ μου! Ἐμαράνθη τοῦ πολέμου ὁ στέφανος, ἔδυσσε τὸ στρατιώτου ὁ πολικὸς ἄστὴρ· παῖδες καὶ

κοράσια ἐξισοῦνται τῶρα πρὸς ἄνδρας· ἀπέθανεν ἡ ἐξοχότης καὶ οὐδὲν ἀξιοσημείωτον ἔμεινεν ὑπὸ τὸ φῶς τῆς σελήνης (λιποθυμεί).

ΧΑΡΜΙΟΝ. ὦ, ἡσύχασε. κυρία!

ΕΙΡΑΣ. Ἀπέθανε καὶ αὐτή, ἀπέθανεν ἡ βασίλισσά μας.

ΧΑΡΜΙΟΝ. Κυρία.

ΕΙΡΑΣ. Κυρία.

ΧΑΡΜΙΟΝ. ὦ κυρία, κυρία, κυρία!

ΕΙΡΑΣ. Βασίλισσα τῆς Αἰγύπτου, αὐτοκράτειρα.

ΧΑΡΜΙΟΝ. Σιωπή, σιωπή, Εἰράς.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Δὲν εἶμαι πλέον ἢ ἀπλῆ γυνή, ἔχουσα τ' αὐτὰ πάθη μὲ τὴν χωρικήν, ἡ ὁποία ἀμέλγει καὶ ἐκτελεῖ τὰς βαναυσοτάτας ἐργασίας. Πρὶν ἢ ἀφαιρῶσαι τὸν ἀδάμκντά μου, εἶχον τὸ δικαίωμα νὰ ρίψω τὸ σκῆπτρον εἰς τὸ πρόσωπον τῶν ὑβριστῶν θεῶν καὶ νὰ εἶπω εἰς αὐτοὺς ὅτι ὁ κόσμος οὗτος ἦτον ἴσος πρὸς τὸν ἰδικόν των. Ὅλα εἶνε μηδέν, ἡ ὑπομονὴ εἶνε ἀνοησία, ἡ δὲ ἀνυπομονησία ἀρμόζει εἰς λυσσαλέον κύνα. Εἶνε ἀμάρτημα λοιπὸν νὰ ριφθῇ τις εἰς τὸ ὑπόγειον οἶκημα τοῦ θανάτου. Πρὶν τολμήσῃ ὁ θάνατος νὰ ἔλθῃ πρὸς ἡμᾶς; Πῶς εἴσθε ἀγαπηταί μου; τί τρέχει; τί τρέχει; θάρρος! λοιπὸν Χάρμιον! ἀγαπηταί μου κόραι! ὦ ἴδετε, κατηναλώθη, ἐσθῆσθη ἡ λαμπάς! Θάρρος φίλοι μου (πρὸς τοὺς κάτω φύλακας) Θὰ τὸν ἐνταφιάσωμεν, καί, κατὰ τὴν Ῥωμαϊκὴν συνήθειαν, θὰ πράξωμεν ὅ,τι εὐγενές καὶ γενναῖον, ὥστε καὶ ὁ θάνατος νὰ ὑπερηφανευθῇ καλῶν ἡμᾶς πλησίον αὐτοῦ. Ἄς ἐξέλθωμεν· ἐψυχράνθη τὸ κιβώτιον τῆς εὐρείας ταύτης ψυχῆς. ὦ, ἔλθετε, γυναῖκές μου, ἔλθετε. Οἱ μόνοι ἡμῶν φίλοι εἶνε ἡ ἀπόφκσις καὶ τάχιστος θάνατος.

ΠΡΑΞΙΣ ΠΕΜΠΤΗ

ΣΚΗΝΗ Α'.

Στρατόπεδον τοῦ Καίσαρος ἔμπροσθεν τῆς Ἀλεξανδρείας

Εἰσέρχονται ὁ ΚΑΙΣΑΡ, ὁ ΑΓΡΙΠΠΑΣ, ὁ ΔΟΛΟΒΕΛΛΑΣ, ὁ ΜΑΙΚΗΝΑΣ,
ὁ ΓΑΛΛΟΣ, ὁ ΠΡΟΚΛΗΙΟΣ καὶ ἄλλοι.

ΚΑΙΣΑΡ. Ὑπαγε πρὸς αὐτὸν Δολοβέλλα, καὶ προσκάλεσέ τον νὰ παραδοθῇ. Εἶπέ αὐτῷ ὅτι εἰς ἡν εὐρίσκεται ἐλσεινὴν κατὰστασιν, πᾶσα χρονοτριβὴ ἐπισπᾶται τὴν ἡμετέραν χλεύην.

ΔΟΛΕΒΕΛΛΑΣ. Ἀπέρχομαι Καῖσαρ. (Ἐξέρχεται ὁ Δολοβέλλας.—Εἰσέρχεται ὁ Δερκέτας κρατῶν τὸ ξίφος τοῦ Ἀντωνίου).

ΚΑΙΣΑΡ. Τί σημαίνει τοῦτο; καὶ τίς εἶσαι σὺ ὁ τολμῶν οὕτω νὰ ἐμφανισθῇς ἐνώπιόν μου;

ΔΕΡΚΕΤΑΣ. Ὀνομάζομαι Δερκέτας· ὑπηρετήσα δὲ τὸν Μάρκον Ἀντώνιον, ὅστις κάλλιον παντὸς ἄλλου ἦτον ἄξιος πιστοτάτης ὑπηρεσίας. Ἦτο δὲ κύριός μου ἐφ' ὅσον ἔζη καὶ ὤμειλε, καὶ διήγνυσα τὸν βίον πολεμῶν τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ. Ἄν εὐχρεστώσῃς νὰ μὲ προσλάβῃς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν σο, θὰ εἶμαι καὶ πρὸς τὸν Καίσαρα ὅ,τι ἤμην πρὸς ἐκεῖνον· ἂν δὲ δὲν θέλῃς, τότε παραδίδω τὴν ζωὴν μου.

ΚΑΙΣΑΡ. Τί λέγεις;

ΔΕΡΚΕΤΑΣ. Λέγω ὦ Καῖσαρ, ὅτι ἀπέθανεν ὁ Ἀντώνιος.

ΚΑΙΣΑΡ. Ἦτῶσις τοιαύτη ἔπρεπε νὰ παραγέγῃ κρότον μεγαλείτερον. Ἦ ὑδρόγειος σφαῖρα ἔπρεπε νὰ τινάξῃ λέοντας εἰς τὰς ὁδοὺς τῶν πόλεων, καὶ πολίτας εἰς τὰ σπήλαια τῶν λεόντων. Ὁ θάνατος τοῦ Ἀντωνίου δὲν εἶνε θάνατος ἰδιώτου· ἐν τῷ ἐνόματι τούτῳ ἐμπεριέχεται τὸ ἥμισυ τοῦ κόσμου.

ΔΕΡΚΕΤΑΣ. Ἀπέθανε, Καῖσαρ, ὅχι ὑπὸ τῶν ὀργάνων τῆς δικαιοσύνης ἢ ὤνητοῦ ἐγχειριδίου, ἀλλ' αὐτὴ ἐκείνη ἡ χεὶρ ἣτις ἐνεχάραξε τὴν τιμὴν αὐτοῦ ἐπὶ τῶν πράξεών της, διέσχισε τὴν καρδίαν του μὲ τὸ θάρρος ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἦντλει ἐκ τῆς καρδίας του. Ἴδου τὸ ξίφος του· τὸ ἐξείλκυσα ἐκ τῆς πληγῆς του· παρατήρησον αὐτό, εἶνε αἱματόφυρτον ἐκ τοῦ εὐγενοῦς του αἵματος.

ΚΑΙΣΑΡ. Σὺ βλέπω σκυθρωποὺς φίλοι· ἀλλὰ μὰ τοὺς θεοὺς, ἡ ἀγγελία αὕτη πρέπει ν' ἀποσπάσῃ δάκρυα καὶ ἐκ τῶν ὀρθοκλιῶν τῶν βασιλέων.

ΑΓΡΙΠΠΑΣ. Εἶνε δὲ παράδοξον ὅτι ἡ φύσις μᾶς ἀναγκάζει νὰ θρηνήσωμεν τὰς πράξεις ἐκείνας ὧν τὴν ἐκτέλεσιν ἐπιδιώκομεν μετὰ καρτερίας.

ΜΑΙΚΗΝΑΣ. Τὰ ἐλαττώματά του ἀντεσταθμίζοντο ὑπὸ τῶν ἀρετῶν αὐτοῦ.

ΑΓΡΙΠΠΑΣ. Οὐδέποτε εἰσῆλθεν εἰς τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν ἐξοχώτερον φρόνημα· ἀλλὰ σεῖς, ὦ θεοί, μᾶς ὑποβάλλετε εἰς σφάλματα ἵνα μᾶς ὑπομυνήσκητε ὅτι εἴμεθα ἄνθρωποι. Συνεκινήθη ὁ Καῖσαρ.

ΜΑΙΚΗΝΑΣ. Ὅταν τόσον εὐρὺ κάτοπτρον τίθεται ἐνώπιόν του, πρέπει κατ' ἀνάγκην νὰ κατοπτρισθῇ.

ΚΑΙΣΑΡ. ὦ Ἀντώνιε. Ἐγὼ σὲ ἔφερα εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο, πλὴν ἀποκόπτομεν τὰ γαιγγρινώδη μέρη τοῦ σώματος. Ἐπρεπε κατ' ἀνάγκην ἢ νὰ σοὶ προξενήσω τοιαύτην πτώσιν ἢ ἐγὼ νὰ πέσω ὑπὸ σοῦ. Δὲν ὑπῆρχε χώρος δι' ἀμφοτέρους ἡμᾶς εἰς τὸν κόσμον. Ἀλλὰ σὲ θρηνῶ μὲ δάκρυα πολύτιμα ὡς τὸ αἷμα τῆς καρδίας, σέ, τὸν ἀδελφόν μου, τὸν συναγωνιστὴν εἰς πάσας τὰς ἐπιχειρήσεις, τὸν συνάρχοντα, φίλον καὶ σύντροφον εἰς τοὺς πολέμους, τὸν βραχίονα τοῦ σώματός μου, καὶ τὴν καρδίαν ἐξ ἧς ἐνεπνέετο ἡ ἰδική μου.—Σὲ θρηνῶ, διότι οἱ ἀσυμβίβαστοι ἀστέρες μας, ἐνῶ εἴμεθα ἴσοι, ἐπέφερον ἐπὶ τέλους διχασμὸν μεταξὺ ἡμῶν.—Ἀκούσατέ με, φίλοι μου,—ἀλλὰ θὰ ὁμιλήσω περὶ τούτου εἰς ἀρμοδιωτέραν στιγμὴν.

(Εισέρχεται ἀγγελιαφόρος). Ὁ ἄνθρωπος οὗτος, φαίνεται ἀνυπόμονος νὰ ἀναγγείλῃ τὰς εἰδήσεις του· ἄς ἀκούσωμὲν τί θὰ εἴπῃ.—Πόθεν ἔρχεσαι;

ΑΓΓΕΛΟΣ. Εἶμαι κ' ἐγὼ δυστυχὴς Αἰγύπτιος. Ἡ βασιλισσα καὶ κυρία μου, κεκλεισμένη εἰς τὸν τάφον τῆς, τὸ μόνον κτῆμα τὸ ὅποιον τῇ ἀπέμεινεν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐπιθυμεῖ νὰ μάθῃ τοὺς σκοποὺς σου, διὰ νὰ διχθέσῃ ἑαυτὴν πρὸς ὅ,τι μέλλεις νὰ τῇ ἐπιβάλῃς.

ΚΑΙΣΑΡ. Εἰπέ αὐτῇ νὰ λάβῃ θάρρος· θὰ μάθῃ μετ' ὀλίγον δι' ἑνὸς τῶν ἡμετέρων, πόσον ἐντίμως καὶ εὐμενῶς ἀπεφασίσκαμεν νὰ τὴν μεταχειρισθῶμεν, διότι ὁ Καῖσαρ εἶνε πάντοτε γεννησιόφρων.

ΑΓΓΕΛΟΣ. Οἱ θεοὶ νὰ σὲ προστατεύωσι! (Ἐξέρχεται).

ΚΑΙΣΑΡ. Ἐλθέ Προκλήϊε. Ὑπαγε νὰ τῇ εἴπῃς, ὅτι οὐδόλως προτιθέμεθα νὰ ταπεινώσωμεν αὐτήν· δὲς αὐτῇ οἰκνυδῆποτε παρηγορίαν ἀπαιτήσῃ· ἡ φύσις τῆς ὀδύνης, μὴ, ἐν τῷ μεγαλείῳ τῆς μᾶς διαφύγῃ διὰ θανατηφόρου καταστροφῆς, διότι ἡ παρουσία τῆς ἐν Ῥώμῃ θὰ δικιῶνιζε τὸν ὀρίκμβον ἡμῶν. Ὑπαγε καὶ ἐπίστρεψον ὅσῳ δύνῃσαι ταχύτερον, διὰ νὰ μᾶς εἴπῃς τί λέγει, καὶ εἰς ποίαν κατὰστασιν εὔρες αὐτήν.

ΠΡΟΚΛΗΙΟΣ. Ἀπέρχομαι· Καῖσαρ. (Ἐξέρχεται ὁ Προκλήϊος).

ΚΑΙΣΑΡ. Συνόδευσέ τὴν Γάλλε.—Ποῦ εἶνε ὁ Δολοβέλας, διὰ νὰ βοηθήσῃ τὸν Προκλήϊον;

ΑΓΡΙΠΠΑΣ καὶ ΜΑΙΚΗΝΑΣ. Δολοβέλα!

ΚΑΙΣΑΡ. Ἀφετέ τον, ἐνθυμοῦμαι τώρα εἰς τί ἐνασχολεῖται· θὰ ἐπανέλθῃ ἐγκαιρῶς. Ἐλθετε μετ' ἐμοῦ εἰς τὴν σκηνὴν ὅπου θὰ ἴδῃτε μετὰ πόσης ἀποστροφῆς παρεσύρθην εἰς τὸν πόλεμον τοῦτον, καὶ πόσῃν μετριοπάθειαν καὶ πραότητα μετεχειρίσθην εἰς τῆς ἐπιστολάς. Ἐλθετε νὰ ἴδῃτε τὰς ἀποδείξεις τῶν ὅσα σὰς λέγω (Ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ Β'.

Ἀλεξάνδρεια. Δωμάτιον ἐν τῷ τάφῳ.

Εἰσέρχονται ἡ ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ, ἡ ΧΑΡΜΙΟΝ καὶ ἡ ΕΙΡΑΣ.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ἡ θλίψις μου ἀρχίζει νὰ διχσθεδάζεται. Εἶνε εὐτελὲς νὰ εἶνε τις Καῖσαρ. Δὲν εἶνε ἡ Τύχη, ἀλλὰ δοῦλος αὐτῆς καὶ ὑπηρέτης τῆς θελήσεώς τῆς. Εἶνε μέγα τι ἡ ἐκτέλεσις τῆς πράξεως ἐκείνης ἥτις, θέτουσα τέρμα εἰς πάσας τὰς λοιπὰς, δεσμεύει τὰς συμφοράς, καὶ κλείει τὴν θύραν εἰς τὰς περιπετείας· τῆς πράξεως ἐκείνης ἥτις ἀποκοιμίζει, καὶ αἶρει διὰ παντὸς τὸν βόρβορον ἐκεῖνον, ἐκ τοῦ ὀπείου λαμβάνει τὴν τροφήν καὶ ἐπαίτην καὶ Καῖσαρ. (Πλησιάζουν εἰς τὰς θύρας τοῦ τάφου ὁ Προκλήϊος, ὁ Γάλλος καὶ στρατιῶται).

ΠΡΟΚΛΗΙΟΣ. Ὁ Καῖσαρ στέλλει τὰς προσήσεις του εἰς τὴν βασίλισσαν τῆς Αἰγύπτου, καὶ σοὶ παργγέλλει νὰ σκεφθῇς περὶ τῶν δικαίων ἀπαιτήσεων τὰς ὁποίας προτίθεται νὰ τοῦ ζητήσῃς.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. ("Εσωθεν). Πῶς ἐνομάζεσαι ;

ΠΡΟΚΛΗΙΟΣ. Ὀνομάζομαι Προκλήιος.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. ("Εσωθεν). Ὁ Ἀντώνιος μοὶ ὠμίλισε περὶ σοῦ, καὶ μὲ εἶπε νὰ ἐμπιστευθῶ εἰς σέ· ἀλλὰ δὲν μὲ μέλει πολὺ ἂν ἀπκτηθῶ, ἀφοῦ ἡ πίστις δὲν μοὶ χρησιμεύει πλέον. Ἄν ὁ κύριός σου ἐπιθυμῇ νὰ ἰδῇ βασίλισσαν ἐπιτιοῦσαν παρ' αὐτοῦ, πρέπει νὰ τῷ εἴπῃς ὅτι ἡ Μεγαλειότης, διὰ νὰ εἶνε ἀξιοπρεπής, πρέπει νὰ αἰτήσῃ ὅχι ὀλιγώτερον βασιλείου. Ἄν εὐχρεστεῖται νὰ περὶχωρήσῃ χάριν τοῦ υἱοῦ μου τὴν κυριευθεῖσαν Αἴγυπτον, θὰ μοὶ δώσῃ τόσα ἐκ τῶν ἐμῶν, ὥστε θὰ εὐχαριστήσω αὐτὸν γονυκλινής.

ΠΡΟΚΛΗΙΟΣ. Λάβε θάρρος. Ἐπεσεῖς εἰς χεῖρας ἡγεμόνος γενναίου· μὴ φοβοῦ· ἀποτάθῃτι ἐλευθέρως εἰς τὸν κύριόν μου, οὔτινος ἡ ἀπειρος γενναιοφροσύνη ἐπιδικφιλεύεται ἀφθονος εἰς πάντας τοὺς εἰς αὐτὴν καταφεύγοντας. Ἐπιτρέψόν μοι νὰ τῷ ἀναγγείλω τὴν εὐγενῆ ὑποταγὴν σου, καὶ θὰ εὖρης νικητὴν συγχωροῦντα προθύμως πάντα ἐπικαλούμενον τὴν ἐπιείκειάν του.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. ("Εσωθεν). Εἰπέ αὐτῷ σὲ παρκαλῶ, ὅτι εἶμαι ὑποτελής τῆς τύχης του, καὶ ὅτι παρκαθίδω εἰς αὐτὸν τὸ μεγαλεῖον οὗ ἐγένετο κύριος. Ἀπὸ ὄρκου εἰς ὄραν μακθάνω τὸ μάθημα τῆς ὑποταγῆς, καὶ εὐχαρίστως θὰ ἔβλεπον αὐτὸν κατὰ πρόσωπον.

ΠΡΟΚΛΗΙΟΣ. Θὰ τῷ ἀναγγείλω ταῦτα, ἀγαπητὴ κυρία. Περηγορήθητι, διότι γνωρίζω ὅτι ἡ κατὰστασίς σου συνεκίνησε καὶ τὸν πταίστην αὐτῆς.

ΓΑΛΛΟΣ. Βλέπετε πόσον εὐκόλῳ εἶνε νὰ τὴν συλλάβωμεν.

(Ὁ Προκλήιος καὶ οἱ δύο φύλακες ἀναβαίνουν εἰς τὸν τάφον διὰ κλίμακος στηριχθείσης ἐπὶ τοῦ παραθύρου, καταβάντες δὲ ἔρχονται ὀπίσθεν τῆς Κλεοπάτρας. Τινὲς τῶν φυλάκων ἀποθροοῦσι τοὺς μογλοῦς καὶ ἀνοίγουν τὰς θύρας.

ΓΑΛΛΟΣ. Φυλάξατέ την ἕως ὅτου ἔλθῃ ὁ Καῖσαρ. (Ἐξέρχεται).

ΕΙΡΑΣ. ὦ βασίλισσα !

ΧΑΡΜΙΟΝ. ὦ Κλεοπάτρα ! Σὲ συνέλαβον, βασίλισσά μου.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Γρήγορα, καλαὶ μου χεῖρες. (Σύρει ἐγγυερθιον).

ΠΡΟΚΛΗΙΟΣ. Στάσου, εὐγενὴς κυρία στάσου. (Συλλαμβάνει καὶ ἀφοπλίζει αὐτήν). Μὴ πράξῃς τοιαύτην ἀδικίαν· ἡ παρουσία μας σοὶ παρέχει σωτηρίαν οὐδένα δὲ κίνδυνον.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Πῶς, δὲν μοῦ ἐπιτρέπετε οὔτε τὸν θάνατον ὅστις καὶ τοὺς κύνας ἀπαλλάττει ἀπὸ τὰ δεινά ;

ΠΡΟΚΛΗΙΟΣ. Κλεοπάτρα, μὴ ὀνειδίζῃς τὴν ἀγαθότητά τοῦ κυρίου

μου κατὰστρέφουσα ἐαυτήν· ἄφες τὸν κόσμον νὰ ἴδῃ αὐτὸν ἐξασκοῦντα τὴν γενναιοδωρίαν του, καὶ μὴ ἐμποδίζης αὐτὴν διὰ τοῦ θανάτου σου.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ποῦ εἶπαι θάνατε! Ἐλθέ, ἐλθέ νὰ λάβῃς βασίλισσαν πολυτιμότεραν πολλῶν νηπίων καὶ ἐπαιτῶν!

ΠΡΟΚΛΗΙΟΣ. ὦ, ἡσύχασον, κυρία!

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Οὔτε θὰ φάγω, οὔτε θὰ πῶ, κύριε, ἀλλ' οὔτε θὰ κοιμηθῶ, ἂν ᾖνε ἀνάγκη νὰ προφέρω πλείονας περιττοὺς λόγους δικηρύττουσα τὴν ἀπόφασίν μου.¹ Θὰ κατὰστρέψω τὸ θνητὸν τοῦτο οἴκημα, καὶ ἂς πράξῃ ὅ,τι δύναται ὁ Καῖσαρ. Μάθε κύριε ὅτι δὲν θὰ παρουσιασθῶ μὲ δεμέναις χεῖρας εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ δεσπότη σου, οὔτε θὰ ὑποφέρω τὰς ἐπιπλήξεις τῶν ψυχρῶν βλεμμάτων τῆς εὐήθους Ὀκταβίας. Νομίζουσιν ὅτι θὰ μὲ σηκώσωσι διὰ νὰ μὲ ἐπιδείξωσι εἰς τὸν φωνασκοῦντα ὄχλον τῆς σαρκαστικῆς Ῥώμης; Προτιμότερον νὰ ταφῶ εἰς τάφρον τῆς Αἰγύπτου! Προτιμότερον νὰ κεῖμαι ὁλόγυμνος ἐπὶ τῆς ἰλῦος τοῦ Νείλου, καὶ τῶν ἐντόμων βορὰ γινομένη νὰ καταντήσω θεᾶμα εἰδεχθές! Ναί, προτιμότερον αἰ ὑψηλαὶ πυραμίδες τῆς χώρας μου νὰ μοῦ χρησιμεύσουν ὡς ἀγρόνη καὶ ἀλυσσώδετον νὰ μὲ κρεμάσουν ἐπ' αὐτῶν!

ΠΡΟΚΛΗΙΟΣ. Εἶνε ὑπερβολικὸς ὁ τρόμος σου· οὐδὲν θὰ εὖρης εἰς τὸν Καῖσαρ δικαιολογοῦν τὸν φόβον σου. (Εἰσέρχεται ὁ Δολοβέλας).

ΔΟΛΟΒΕΛΑΣ. Προκλήεις, γνωρίζει ὁ Καῖσαρ τί ἔπραξες καὶ σὲ διατάσσει νὰ μεταβῇς παρ' αὐτῷ ὡς πρὸς τὴν βασίλισσαν, θὰ λάβω αὐτὴν ὑπὸ τὴν προστασίαν μου.

ΠΡΟΚΛΗΙΟΣ. Τοῦτο μὲ εὐχρεστεῖ πολὺ, Δολοβέλα· ἔσο εὐγενὴς πρὸς αὐτήν. (Πρὸς τὴν Κλεοπάτραν). Θὰ ἀναφέρω εἰς τὸν Καῖσαρα ὅ,τι ἐπιθυμεῖς, ἂν θέλῃς νὰ μοὶ ἀνελέσῃς τὴν ἐντολήν.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Εἰπέ αὐτῷ, ὅτι ἡ ἐπιθυμία μου εἶνε ὁ θάνατος.

ΔΟΛΟΒΕΛΑΣ. Ἦκουσες περὶ ἐμοῦ εὐγενεστάτη αὐτοκράτειρα.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Δὲν δύναμαι νὰ εἶπω.

ΔΟΛΟΒΕΛΑΣ. Βεβαίως μὲ γνωρίζεις.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Δὲν ὠφελεῖ κύριε, ἂν σὲ γνωρίζω, ἢ ἤκουσα περὶ σοῦ. Γέλας ὅταν ἀκούῃς παιδίον ἢ μητέρα διηγουμένας τὰ ὄνειρά των. Δὲν ἔχεις αὐτὴν τὴν συνήθειαν;

ΔΟΛΟΒΕΛΑΣ. Δὲν ἐννοῶ κυρία.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Εἶδον καθ' ὕπνον ὅτι ὑπῆρχεν αὐτοκράτωρ ὀνομαζόμενος Ἀντώνιος.—ὦ! ἐάν ἡδυνάμην νὰ παρὰδοθῶ καὶ πάλιν εἰς τὰς ἀγκάλας τοιοῦτου ὕπνου διὰ νὰ δυνηθῶ νὰ ἴδω παρόμοιον ἄνδρα!

ΔΟΛΟΒΕΛΑΣ. Ἐπίτρεψόν μοι κυρία...

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Τὸ πρόσωπόν σου ἦτον ὡς ὁ οὐρκιὸς ἐπ' αὐτοῦ ἦσαν

¹ Οὕτως ἐρμηνεύει τὸ χωρίον τοῦτο ὁ Johnson.

προσκεικολλημένοι ἥλιος καὶ σελήνη, οἵτινες περιστρεφόμενοι, ἐφώτιζον τὸ μικρὸν τοῦτο Ὁ, τὴν γῆν μας.

ΔΟΛΟΒΕΛΛΑΣ. Μεγαλειοτάτη. . .

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Αἰ κνῆμκί του διεσκέλιζον τὸν Ὀκεανόν· ὁ βραχίων αὐτοῦ ὑφούμενος ἐσκέπαζε τὸν κόσμον· ὅταν ὠμίλει εἰς φίλους, ἡ φωνή του ἦτο μελωδική ὡς ἐναρμόνιος σφαῖρα, ἀλλ' ὅταν ἤθελε νὰ ἐκφοβίσῃ καὶ συνταράξῃ τὴν οἰκουμένην, ὠμοίαζε πρὸς κρότον βροντῆς. Ἡ γενναιοδωρία του δὲν εἶχε χειμῶνα· ἦτο διαρκὲς ὥρα συγκομιδῆς, ἥς ἡ εὐφορία ἤρξε περισσότερον διὰ τοῦ θερισμοῦ. Αἱ διασκεδάσεις του ὠμοίαζον πρὸς τὰς τοῦ δελφίνου, ἀνασκιρτῶντος εἰς τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης. Τὴν συνοδείαν του ἀπετέλουν βασιλεῖς καὶ ἡγεμόνες. Βασίλεια καὶ νῆσοι ἦσαν ὡς νομίματα, ἐκτελλόμενα ἐκ τοῦ θυλακίου του.

ΔΟΛΟΒΕΛΛΑΣ. Κλεοπάτρα. . .

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Νομίζεις ὅτι ὑπῆρξεν, ἢ ὅτι εἶνε δυνατόν νὰ ὑπάρξῃ ἄνθρωπος τοιοῦτος ὡς ἐκεῖνος τὸν ὁποῖον ἐγὼ εἶδον κατ' ὄναρ;

ΔΟΛΟΒΕΛΛΑΣ. Ὁχι, εὐγενὴς δέσποινα.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ψεύδεςσαι, καὶ σὲ ἀκούουν οἱ θεοί. Ἀλλ' ἂν ὑπάρχῃ, ἢ ὑπῆρξε ποτὲ τοιοῦτος, τοῦτο ὑπερβαίνει καὶ τὴν δύναμιν τοῦ ὀνείρου· δὲν ἔχει ἀρκετὴν ὕλην ἡ φύσις ὅπως διαγωνισθῇ πρὸς τὴν φαντασίαν εἰς τὰ παράδοξα ταῦτα ἰνδάλματα· καὶ ὅμως, τὸ νὰ φαντασθῇ τις ἓνα Ἀντώνιον, θὰ ἦτο τεχνούργημα τῆς φύσεως, κατὰ πολὺ ἀνώτερον τῶν φανταστικῶν ἰνδάλμάτων.

ΔΟΛΟΒΕΛΛΑΣ. Ἀκουσὸν με κυρία. Ἡ συμφορὰ ἣν ὑπέστης εἶνε μεγάλη ὡς σύ, ἀνάλογος δὲ πρὸς αὐτήν, καὶ ἡ λύπη σου. Νὰ μὴν ἴδω ποτὲ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν σχεδίων μου, ἂν ἐκ συμπαθείας δὲν αἰσθάνομαι λύπην ἐγκάρδιον.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Εὐχαριστῶ κύριε. Γνωρίζεις τί σκέπτεται νὰ με κάμῃ ὁ Καῖσαρ;

ΔΟΛΟΒΕΛΛΑΣ. Αἰσθάνομαι ἀποστροφὴν ν' ἀναγγεῖλω ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἄλλως ἐπεθύμουν νὰ μάθῃς.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Εἰπέ το σὲ παρκαλῶ, κύριε.

ΔΟΛΟΒΕΛΛΑΣ. Μολονότι εἶνε γενναίωρων. . .

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Θὰ μὲ ἐπεδείξῃ ὡς τρόπαιον τῆς νίκης του;

ΔΟΛΟΒΕΛΛΑΣ. Ναί, κυρία, τὸ γνωρίζω (φωναὶ ἔξωθεν Σταθῆτε μακρὰν, ὁ Καῖσαρ). (Εἰσέρχ. ὁ Καῖσαρ, ὁ Γάλλος, ὁ Προκλήτιος, ὁ Μαικίνας, ὁ Σέλευκος καὶ ὕπηνρ.)

ΚΑΙΣΑΡ. Ποῦ εἶνε ἡ βασίλισσα τῆς Αἰγύπτου;

ΔΟΛΟΒΕΛΛΑΣ. Ὁ αὐτοκράτωρ κυρία (ἡ Κλεοπάτρα γονατίζει).

ΚΑΙΣΑΡ. Ἐγέρθητι, μὴ γονατίζῃς. — Ἐγέρθητι σὲ παρκαλῶ, ἐγέρθητι βασίλισσα τῆς Αἰγύπτου.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Τοιοῦτον εἶνε, αὐτοκράτωρ, τὸ θέλημα τῶν θεῶν· ὀφείλω νὰ ὑπακούσω εἰς τὸν δεσπότην καὶ κύριόν μου.

ΚΑΙΣΑΡ. Μὴ ἀνησύχει· τὴν ἀνάμνησιν τῶν πρὸς ἡμᾶς ὕβρεών σου, καὶ τοὶ γεγραμμένην διὰ τοῦ αἵματός μας, θέλομεν θεωρεῖ ὡς τυχαῖον συμβάν.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ἀπόλυτε κύριε τοῦ κόσμου· δὲν δύναμαι νὰ συνηγορήσω ἄρκετὰ ὑπὲρ ἐμοῦ, πρὸς δικαιολόγησίν μου, ἀλλ' ὁμολογῶ, ὅτι ὑπέπεσα καὶ ἐγὼ εἰς τὰς ἀδυναμίας ἐκείνας αἵτινες κατήσχυναι πολλάκις τὸ ἡμέτερον φύλον.

ΚΑΙΣΑΡ. Μάθε, Κλεοπάτρα, ὅτι εἵμεθα διατεθειμένοι νὰ συγχωρήσωμεν μάλλον ἢ νὰ τιμωρήσωμεν. Ἄν ἀφεθῇς εἰς ἡμᾶς—οἵτινες διακείμεθα λίαν εὐμενῶς πρὸς σε—θὰ ὠφεληθῇς ἐκ τῆς ἀλλαγῆς ταύτης· ἀλλ' ἂν ζητήσης νὰ μοὶ προσάψης σκληρότητα, ἀκολουθοῦσα τὸ παράδειγμα τοῦ Ἀντωνίου, θὰ ἀποβάλῃς τὴν ἡμετέραν εὐμένειαν, καὶ θὰ ἐπιφέρῃς τὸν ὀλεθρον τῶν τέκνων σου, ἐκ τοῦ ὁποίου θὰ προφυλάξω αὐτά, ἂν ἐπ' ἐμὲ στηρίξῃς τὰς ἐλπίδας σου. Σὲ προσκυνῶ.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Δύνασαι νὰ διέλθῃς τὸν κόσμον, διότι ὅλος εἶνε εἰς τὴν ἐξουσίαν σου, ἡμεῖς δέ, θυρεοὶ καὶ σύμβολα τῆς νίκης σου, θ' ἀναρτηθῶμεν εἰς οἶονδ' ἥποτε μέρος θελήσης. Λάβε αὐτό, αὐτοκράτωρ; (τῷ ἐγχειρίζει στήμασιν).

ΚΑΙΣΑΡ. Σὺ θὰ μὲ συμβουλεύῃς εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὴν Κλεοπάτραν.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Εἶνε ἡ σημείωσις τῶν χρημάτων, τῶν σκευῶν, καὶ κοσμημάτων τὰ ὅποια ἔχω· εἶνε ἀκριβῶς καταγεγραμμένα, ἐκτὸς ὀλίγων ἀσημάντων πραγμάτων.—Ποῦ εἶνε ὁ Σέλευκος;

ΣΕΛΕΥΚΟΣ. Ἐδῶ κυρία.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Εἶνε ὁ θησαυροφύλαξ μου. Ἄς εἴπῃ αὐτοκράτορ ἐπὶ ἰδίῳ αὐτοῦ κινδύνῳ, ἐὰν ἐκράτησά τι δι' ἐμαυτήν. Εἶπε τὴν ἀλήθειαν.

ΣΕΛΕΥΚΟΣ. Θὰ προστίμων νὰ σφραγίσω τὰ χεῖλη μου, παρὰ μὲ κίνδυνόν μου νὰ εἴπω ὅ,τι δὲν εἶνε ἀληθές.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Τί ἐκράτησα;

ΣΕΛΕΥΚΟΣ. Τοσαῦτα ὅσα εἶνε ἱκανὰ νὰ ἐξαγοράσουν ὅσα ἐφάνέρωσες.

ΚΑΙΣΑΡ. Μὴν ἐρυθριᾷς Κλεοπάτρα· ἐπιδοκιμάζω τὴν σύνεσίν σου εἰς τὴν πράξιν ταύτην.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ἰδέ, Καῖσαρ! ὦ παρατήρησον πῶς παρακολουθεῖται τὸ μεγαλεῖον! Μετ' ὀλίγον οἱ ἄνθρωποί μου θὰ ᾔνε ἰδικοὶ σου, ἀλλ' ἂν ἐπρόκειτο ν' ἀλλάξωμεν τύχας, οἱ ἰδικοὶ σου θὰ ἤρχοντο μετ' ἐμοῦ. Μὲ ἐξαγριώνει ἡ ἀχαριστία τοῦ Σελεύκου τούτου. Δοῦλε ἀπίστε ὡς μισθωτὸς ἔρως. Ἄ, ὑποχωρεῖς ματαίως, διότι σοὶ ἐγγυῶμαι ὅτι θὰ συλλάβω τοὺς ὀφθαλμούς σου, καὶ πτέρυγας ἂν εἶχον. Δοῦλε, ἄψυχε κακοῦργε, σκύλε, τέρας χαμερπείας.

ΚΑΙΣΑΡ. Ἐπίτρεψόν μοι βασίλισσα.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Δέν εἶνε δεινὸν ὄνειδος δι' ἐμέ, ὦ Καῖσαρ, σὺ μὲν νὰ καταδεχθῇς νὰ μὲ τιμήσῃς ἐν τῇ ταπεινώσει μου ταύτῃ, ὁ δὲ ὑπηρέτης μου νὰ ἐπαυξήσῃ τὰς συμφοράς μου διὰ τοῦ φθόνου του; Ἀλλ' ἄς παρδεχθῶμεν, γενναῖε Καῖσαρ, ὅτι ἐφύλαξα εὐτελῆ τινὰ γυναικεῖα κοτμήματα ἢ ἀσήμαντα ἀθυρμάτια, εἰς ἐκείνων τὰ ὅποια δίδομεν εἰς στενοὺς φίλους· ἄς παρδεχθῶμεν ὅτι ἐφύλαξα καὶ πολυτιμότερα ἀκόμη διὰ νὰ τὰ προσφέρω εἰς τὴν Λιβίαν καὶ τὴν Ὀκταβίαν, καὶ παραινῆσω αὐτὰς νὰ μεσιτεύωσιν ὑπὲρ ἐμοῦ, πρέπει διὰ τοῦτο νὰ καταγγελθῶ ὑπὸ τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου τὸν ὅποιον διέθρεψα; ὦ θεοί! Τοῦτο μοὶ εἶνε ὀδυνηρότερον καὶ τῆς πτώσεώς μου (πρὸς τὸν Σέλευκον) Φύγε, σὲ παρακαλῶ, μὴ οἱ σπινθῆρες τοῦ πνεύματός μου ἀνακηδήσωσιν ἐκ τῆς τέφρας τῆς δυστυχίας μου. Ἄν ἦσο ἄνθρωπος θὰ μὲ συνεπάθεις.

ΚΑΙΣΑΡ. Ἐξέλθε Σέλευκε. (Ἐξέρχεται ὁ Σέλευκος).

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ἄς μάθῃ ὁ κόσμος, ὅτι ἡμεῖς οἱ μεγάλοι κατηγορούμεθα πάντοτε διὰ τὰς πράξεις τῶν ἄλλων, καὶ ὅτι πίπτοντες γινόμεθα αὐτοπροσώπως ὑπεύθυνοι διὰ τὰ σφάλματα αὐτῶν! Εἴμεθα τῶντι ἄξιοι οἴκτου!

ΚΑΙΣΑΡ. Κλεοπάτρα, δέν συμπεριελάδομεν μετὰξὺ τῶν κατακτηθέντων οὔτε ὅσα ἐφύλαξες, οὔτε ὅσα ἐφενέρωσες· πάντα ταῦτα εἶνε ἰδικά σου καὶ δώθεσον αὐτὰ κατ' ἀρέσκειαν· πίστευσον δὲ ὅτι ὁ Καῖσαρ δέν εἶνε ἔμπορος διὰ νὰ συναλλαγῇ μετὰ σοῦ περὶ πραγμάτων πωλουμένων ἐν τῇ ἀγορᾷ· παρηγορήθητι λοιπὸν, καὶ μὴ ἀφίστα εἰς ἀλλακότους φόβους· ὄχι, ἀγκλητὴ βασίλισσα, διότι προτιθέμεθα νὰ φροντίσωμεν περὶ σοῦ καθ' οἷονδ' ἂν ποτε τρόπον συμβουλεύσῃς ἢ ἰδίᾳ. Τρῶγε λοιπὸν καὶ ὕπνωττε. Τοιαύτη εἶνε ἡ περὶ σοῦ μέριμνα ἡμῶν καὶ συμπάθεια, ὥστε θὰ εἴμεθα πάντοτε φίλοι σου. Χαῖρε.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Κύριέ μου, δεσπότη!

ΚΑΙΣΑΡ. Ὅχι τειοῦτον τίτλον, χαῖρε. (Ἐξέρχεται ὁ Καῖσαρ μετὰ τῆς συνοδείας του).

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Μὲ κολακεύει κόρη μου, μὲ κολακεύει διὰ νὰ βαυκαλίσῃ τὸ φρόνημά μου, ἀλλ' ἀκουσον Χάρμιον (Ψιθυρίζει εἰς τὸ οὖς τοῦ Χαρμίου)

ΕΙΡΑΣ. Ἐτελείωσαν ὅλα κυρία. Ἐπέρασαν ἡ λαμπρὰ ἡμέρα καὶ μᾶς ἔρχεται σκότος.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Πήγαίνε ταχέως ἔδωκα ἤδη διαταγὰς, καὶ ὅλα εἶνε ἑτοιμα· πήγαίνε νὰ εἴπῃς νὰ σπεύσουν

ΧΑΡΜΙΟΝ. Πηγαίνω κυρία. (Εἰσέρχεται πάλιν ὁ Δολοβέλας).

ΔΟΛΟΒΕΛΑΣ. Ποῦ εἶνε ἡ βασίλισσα;

ΧΑΡΜΙΟΝ. Νό την, κύριε (Ἐξέρχεται ὁ Χάρμιον).

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Δολοβέλα.

ΔΟΛΟΒΕΛΑΣ. Συμφώνως πρὸς τὸν ὅρκον τὸν ὅποιον ὤμοσα κατὰ διαταγάν σου, καὶ τὸν ὅποιον ἡ πρὸς σὲ ἀγάπη μου μοὶ ἐπιβάλλει νὰ τη-

ρήσω μετὰ θρησκευτικῆς εὐλαθείας, σοὶ ἀνγγέλλω ὅτι ὁ Καῖσαρ θὰ ἀναχωρήσῃ διὰ τῆς Συρίας, καὶ ὅτι μετὰ τρεῖς ἡμέρας θὰ σὲ προκποστείλῃ μετὰ τῶν τέκνων σου. Ὁφελήθητι ὅσῳ δύνασαι πλείοτερον ἐκ τῆς ἀγγελίας ταύτης. Ἐξεπλήρωσα τὴν ἐπιθυμίαν σου καὶ τὴν ὑπόσχесίν μου.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Σοὶ εἶμαι ὑπόχρεως, Δολοβέλα.

ΔΟΛΟΒΕΛΑΣ. Καὶ ἐγὼ δοῦλός σου. Χαῖρε, ἀγαπητὴ βασίλισσα. Πρέπει νὰ συνοδεύσω τὸν Καῖσαρα.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Χαῖρε. Σὲ εὐχαριστῶ. (ἐξέρχεται ὁ Δολοβέλας). Τί φρονεῖς τώρα, Εἰράς; Αἰγυπτιακὸν νευρόσπαστον θὰ ἐπιδεικνύεσαι εἰς Ῥώμην ὅπως κα' ἐγώ. Τεχνῖται βάνασοι μὲ ῥυπαρὰ περιζώματα, μὲ στάθμην καὶ σφυρίον εἰς τὰς χεῖρας θὰ μᾶς σηκώνωσιν διὰ νὰ μᾶς βλέπῃ τὸ πλῆθος καὶ βυθισμένοι εἰς τὴν πνιγερὰν ἀτμόσφαιραν τῆς ἀνκνοῆς τῶν, δυσώδους ὡς ἐκ τῆς ἀκαθάρτου τροφῆς τῶν, θ' ἀναγκάζομεθα ν' ἀναπνέωμεν τὰς ἀναθυμιάσεις ταύτας.

ΕΙΡΑΣ. Ὁ θεὸς φυλάξοι!

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Καὶ ὁμῶς εἶνε βεβαιοτάτον, Εἰράς. Ῥαβδούχοι ἀναιδεῖς θὰ μᾶς μεταχειρισθῶσιν ὡς ἐταῖρος· ἀγενεῖς στιχουργοὶ θὰ μᾶς ψάλλωσι παράφωνα ᾄσματα· εὐφρεῖς κωμωδοποιοὶ θὰ μᾶς ἀναβιβάσωσιν αὐτοσχέδιως ἐπὶ τῆς σκηνῆς, καὶ θὰ παριστάνωσι τὰ ἀλεξανδρινὰ ἡμῶν συμπόσια. Ὁ Ἀντώνιος θὰ ἐμφανισθῇ οἰνοβαρής, ἐγὼ δὲ θὰ ἴδω νεανίσκον τινὰ παρφοδούντα τὸ μεγαλεῖόν μου ἐν τῇ στυγνῇ αὐτοῦ φωνῇ, καὶ ὡς πόρνην περυστάνοντα τὴν Κλεοπάτραν.

ΕΙΡΑΣ. ὦ θεοί!

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Εἶνε βεβαιοτάτον.

ΕΙΡΑΣ. Ποτὲ δὲν θὰ το ἴδῳ, διότι εἶμαι βεβασία ὅτι τὰ νύχλια μου, εἶνε δυνατώτερα ἀπὸ τὰ μάτια μου.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Εἶνε ὁ μόνος τρόπος τοῦ νὰ μακτιώσωμεν τὰς προπαρασκευάς των, καὶ νὰ κκταστρέψωμεν τὰ παραλογώτατα σχέδιά των. — (εἰσέρχεται ἡ Χάρμιον). Λοιπὸν Χάρμιον; Στολίσαστέ με ὡς βασίλισσάν, γυναῖκές μου. Φέρετε τὰ ὀρασιώτερὰ μου ἐνδύματα. — Θὰ μεταβῶ καὶ πάλιν εἰς τὸν Κύδνον πρὸς συνάντησιν τοῦ Ἀντωνίου. — Ἐλα, πῆγαινε Εἰράς. — Τώρα πρέπει νὰ τελειώσωμεν πλέον, γενναίκα μου Χάρμιον· ἀφοῦ δὲ μοὶ προσφέρῃς καὶ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην, θὰ σὲ ἀφήσω ἐλευθέρην νὰ διασκεδάσῃς μέχρι συντελείας τοῦ κόσμου. Φέρετε τὸ στέμμα, τὰ πάντα. Πόθεν ὁ κρότος οὗτος; (ἐξέρχεται ἡ Εἰράς· κρότος ἐξωθεν. Εἰσέρχεται φύλαξ).

ΦΥΛΑΞ. Ἐνός χωρικός ἐπιμένει νὰ παρουσιασθῇ ἐνώπιον τῆς Μεγαλειότητός σου; Σοῦ φέρει σῦκα.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ἄς εἰσέλθῃ (ἐξέρχεται ὁ φύλαξ). Πόσον γενναίαν πράξιν δύναται νὰ πράξῃ ἐλάχιστον ἐργαλεῖον! Μοὶ φέρει τὴν ἐλευθερίαν. Ἐλήφθῃ ἡ ἀπόφασίς μου, καὶ οὐδὲν γυναικεῖον ὑπάρχει ἐν ἐμοί. Τώρα εἶμαι

ἄκαμπτos ὡς μάρμαρον ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν. Δὲν εἶνε πλέον πλανήτης μου ἢ ἄστρτος σελήνη. (εἰσέρχεται πάλιν ὁ φύλαξ μετὰ τοῦ γελωτοποιοῦ φέροντος καλάθον).

ΦΥΛΑΞ. Αὐτὸς εἶνε.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ἐξέλθε καὶ ἄφρσέ τον. (ἐξέρχεται ὁ φύλαξ). Μήπως ἔχεις ἐκεῖ τὸν εὐμορφον ἐκεῖνον σκώληκα τοῦ Νείλου ὁ ὁποῖος φονεύει χωρὶς νὰ προξενῇ πόνον;

ΓΕΛΩΤΟΠΟΙΟΣ. Μάλιστα, τὸν ἔχω, ἀλλὰ δὲν θὰ σὲ ἐσυμβούλευκ ποτὲ νὰ τὸν ἐγγίξῃς, διότι τὸ δάγκυμά του εἶνε ἀθάνατον· οὐδέποτε ἢ σπανάως ἀναλαμβάνουν ὅσοι ἀποθνήσκουν ἀπ' αὐτό.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ἐνθυμεῖσκι κενένα νὰ ἀπέθανεν ἀπ' αὐτό;

ΓΕΛΩΤΟΠΟΙΟΣ. Πολλοὺς καὶ ἀνδρας καὶ γυναῖκας. Χθὲς ἀκόμη ἤκουσα γὰρ μιὰ· μιὰ τίμια γυναῖκα, ἀλλὰ ὀλίγον ψεύτρικ, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον δὲν ἔπρεπε νὰ κάμῃ τίμια γυναῖκα ἐκτὸς μόνον μὲ τρόπον τίμιον· ἔλεγαν λοιπὸν πῶς ἀπέθανε, τί πόνους ἠσθάνθη, καὶ μὰ τὴν ἀλήθειαν παρίστανε τὸ φίδι πολὺ καλὰ· ἀλλὰ ὁποῖος πιστεύῃ ὅλα ὅσα λέγουν αὐταῖς, δὲν θὰ γλυτώσῃ ἐν κήμῃ τὰ μισὰ ἀφ' ὅσα κάνουν. Τὸ βέβαιον εἶνε ὅτι τὸ σκουλίκι εἶνε πολὺ παράδοξο¹.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Φύγε τώρα ἀπ' ἐδῶ· χαῖρε.

ΓΕΛΩΤΟΠΟΙΟΣ. Εὐχομαι νὰ εὐχαριστηθῇς πολὺ ἀπὸ τὸ φίδι (ὁ γελωτοποιὸς ἀναποθέτει τὸ κένιστρον).

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Χαῖρε.

ΓΕΛΩΤΟΠΟΙΟΣ. Πρέπει νὰ μὴ λησμονῇς, ὅτι τὸ φίδι θὰ ἐνεργήσῃ σύμφωνα μὲ τὸ φυσικὸ του.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ναί, καί· χαῖρε.

ΓΕΛΩΤΟΠΟΙΟΣ. Μάθε ὅτι μόνον εἰς φρονίμους ἀνθρώπους πρέπει νὰ ἐμπιστεύετχι κανεὶς τὸ φίδι, διότι, μὰ τὴν ἀλήθειαν, δὲν ἔχει μεγάλην καλωσύνην.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Μὴ σὲ μέλλει, θὰ φροντίσωμεν.

ΓΕΛΩΤΟΠΟΙΟΣ. Πολὺ καλὰ· μὴ τοῦ δώσης τίποτε νὰ φάγῃ σὲ παρακαλῶ, διότι δὲν εἶνε ἄξιο νὰ τὸ θρέψῃς.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Θὰ μὲ φάγῃ;

ΓΕΛΩΤΟΠΟΙΟΣ. Μὴ μὲ νομίζεις τόσῳ κουτό, ὥστε νὰ μὴ γνωρίζω ὅτι οὔτε ὁ διάβολος δὲν ἔμπορεῖ νὰ φάγῃ γυναῖκα· γνωρίζω ὅτι ἡ γυναῖκα εἶνε φκγητὸ γὰρ τοὺς θεοὺς, ὅταν δὲν τὸ μαγειρεύῃ ὁ διάβολος. Ἀλλὰ μὰ τὴν ἀλήθειαν, αὐτοὶ οἱ παρακλυμένοι διάβολοι κάνουν πολὺ κακὸ εἰς

¹ Ὁ γελωτοποιὸς παίζει μὲ τὴν λέξιν lie ὅπερ σημαίνει ψεύδεσθαι καὶ κατακλίνεσθαι. Something given to lie, καὶ πῶς ἀγαπῶσαν νὰ κατακλίνεται, πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον δὲν ἔπρεπε νὰ κάμῃ τίμια γυναῖκα, ἐκτὸς μόνον ἐντίμως, ἥτοι μετὰ τοῦ συζύγου της.

τάς γυναίκας τῶν θεῶν, διότι ἂν οἱ θεοὶ κάμουν δέκα, οἱ δαίμονες χαλοῦν τὰ πέντε.

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Καλά, πήγαινε, χαῖρε.

ΓΕΛΩΤΟΠΟΙΟΣ. Ναί, μὰ τὴν πίστι μου· σοῦ εὐχομαι νὰ περάσῃς καλὰ μὲ τὸ φίδι. (εἰσέρχεται ἡ Εἰράς φέρουσα ἐσθῆτα, στέμμα κτλ.).

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Δός μου τὸ φόρεμά μου· φόρεσέ μου τὸ στέμμα μου. Αἰσθάνομαι ἐν ἐμοὶ πόθον ἄθικασίης. Δὲν θὰ ὑγράνῃ πλέον τὰ χεῖλη μου ὁ χυμὸς τῶν σταφυλῶν τῆς Αἰγύπτου. — Σπεῦσον, σπεῦσον, καλὴ μου Εἰράς· γρήγορα. Μοὶ φαίνεται ὅτι ἀκούω τὸν Ἀντώνιον νὰ μὲ φωνάζῃ· τὸν βλέπω ἐγειρόμενον διὰ νὰ ἐπαινέσῃ τὴν εὐγενῇ μου πράξιν· τὸν ἀκούω σκώπτοντα τὴν εὐτυχίαν τοῦ Καίσαρος, εὐτυχίαν ἣν οἱ θεοὶ περέχουσιν εἰς τοὺς ἀνθρώπους, πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν κακῶν ὅσα ἡ ὀργὴ αὐτῶν τοῖς προξενεῖ βραδύτερον. Ἔρχομαι, σύζυγε. Ἄς ἀποδείξω τώρα διὰ τοῦ θάρρους μου τὰ ἐπὶ τοῦ τίτλου τούτου δικαιώματά μου! Πῶς εἶμι τώρα καὶ ἀήρ· ἀφίνω εἰς χαμερπεστέρης ὑπάρξεις τὰ λοιπὰ στοιχεῖα τοῦ σώματος. — Καλά. — Ἐτελείωσες; Ἐλθέ λοιπόν, ἔλθέ νὰ λάβῃς τὴν τελευταίαν θερμότητα τῶν χειλέων μου. Χαῖρε, καλὴ Χάρμιον. — Χαῖρε πάντοτε Εἰράς. (φιλεῖ αὐτάς. Ἡ Εἰράς πίπτει καὶ ἀποθνήσκει). Μήπως ἔχω τὴν ἀσπίδα εἰς τὰ χεῖλη μου; Πῶς, πίπτεις; Ἄν τόσον ἡσύχως χωρίζεσαι ἀπὸ τὴν φύσιν, τὸ κτύπημα τοῦ θανάτου, εἶνε ὡς τσίμπημα ἔραστοῦ, τὸ ὁποῖον εἶνε ἐπιθυμητὸν, μολονότι προξενεῖ πόνον. Πῶς, μένεις ἀκίνητος; Ἄν οὕτω πῶς ἐξαφανίζεσαι, λέγεις εἰς τὸν κόσμον ὅτι δὲν ἀξίζει τὸν κόπον οὔτε νὰ τὸν ἀποχαιρετίσῃ τις.

ΧΑΡΜΙΟΝ. Ξέσπασε, σύννεφο πυκνὸ, καὶ βρέξε, διὰ νὰ ἡμπορέσω νὰ εἰπῶ ὅτι κλαίουں καὶ οἱ θεοὶ αὐτοί!

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Τοῦτο μὲ καταισχύνει. Ἄν αὕτη συναντήσῃ πρώτη τὸν βοστρυχώδη Ἀντώνιον, θὰ τὴν ἐρωτήσῃ περὶ ἐμοῦ, καὶ θὰ τῇ δώσῃ τὸ φίλημα ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον εἶνε ὡς ἄλλος οὐρανὸς δι' ἐμέ. (πρὸς τὴν ἀσπίδα ἣν θέτει ἐπὶ τοῦ στήθους). Ἐλκ ἄθλιε ἀνθρωποκτόνε. Λύσε παρευθὺς μὲ τοὺς ὀξεῖς ὀδόντας σου τὸν περιπεπλεγμένον τοῦτον δεσμὸν τοῦ βίου. Ὀργίσου καὶ σπεῦσον, κουτὲ φαρμακερέ. Εἴθε νὰ ἡδύνασο νὰ δμιλῇς, καὶ νὰ σὲ ἤκουον νὰ ὀνομάζῃς τὸν μέγαν Καίσαρα ἀγροῖκον ὄνον!

ΧΑΡΜΙΟΝ. ὦ ἄστρον τῆς ἀνατολῆς!

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Σιωπὴ, σιωπὴ! Δὲν βλέπεις ὅτι τὸ βρέφος μου τὸ ὁποῖον ἔχω εἰς τὸ στήθος, θηλάζει τὴν τροφὸν διὰ νὰ τὴν ἀποκοιμήσῃ;

ΧΑΡΜΙΟΝ. Ἄς δοθῇ τέλος, ἄς δοθῇ!

ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ. Ἡδὺ ὡς βάλσαμον, γλυκὺ ὡς αὔρα, τερπνὸν ὡς . . . ὦ Ἀντώνιε! — Ἐλκ καὶ σύ, ἔλκ (θέτει ἄλλην ἀσπίδα ἐπὶ τοῦ βραχίονος). Διὰ τί νὰ βραδύνω (πίπτει ἐπὶ τῆς κλίνης καὶ ἀποθνήσκει).

ΧΑΡΜΙΟΝ. Εἰς τὸν ἄθλιον τοῦτον κόσμον; Χαῖρε λοιπόν! — Καυχῇ-

σου τώρα θάνετε ! Τὴν ὠραιότεραν γυναῖκα τοῦ κόσμου ἔχεις εἰς τὴν ἐξουσίαν σου.— Κλεισθῆτε ὠραῖα βλέφαρα, καὶ ἂς μὴ ἰδοῦν ποτὲ τὸν χρυσοῦν Φοῖβον βασιλικώτερα ῥάτια! Εἶνε στραβὸν τὸ στέμμα σου· θὰ τὸ διορθώσω καὶ ἔπειτα θὰ διασκεδάσω. (εἰσέρχεται δραμαῖος ὁ φύλαξ).

Α'. ΦΥΛΑΞ. Ποῦ εἶνε ἡ βασίλισσα ;

ΧΑΡΜΙΟΝ. Σιγὰ, σιγὰ μὴ τὴν ἔξυπνήσῃς.

Α'. ΦΥΛΑΞ. Ὁ Καῖσαρ ἔπεμψε.—

ΧΑΡΜΙΟΝ. Πολὺ ἀργὸς ταχυδρόμος. (θέτει τὴν ἀσπίδα). "Ελα γρήγορα ; μάλιστ' ἐκίσθανομαι.

Α'. ΦΥΛΑΞ. Πλησιάζετε ! Δὲν τὰ βλέπω καλά. Ἦπατήθη ὁ Καῖσαρ.

Β'. ΦΥΛΑΞ. Ἦλθεν ὁ Δολοβέλας ἐκ μέρους τοῦ Καίσαρος· φωνάζετε τον.

Α'. ΦΥΛΑΞ. Τί εἶν' αὐτά ; Εἶνε καλὰ αὐτά, Χάρμιον ;

ΧΑΡΜΙΟΝ. Πολὺ καλὰ καὶ ἀρμόζοντα εἰς βασίλισσαν ἢ ὁποῖα κατὰγεται ἀπὸ τόσους μεγάλους βασιλεῖς. "Αχ, στρατιώτῃ (ἀποθνήσκει).

(Εἰσέρχεται ὁ Δολοβέλας)

ΔΟΛΟΒΕΛΑΣ. Τί συμβαίνει ἐδῶ ;

Β'. ΦΥΛΑΞ. Ὅλα ἀπέθανον.

ΔΟΛΟΒΕΛΑΣ. Αἱ προκισθήσεις σου Καῖσαρ, πραγματοποιοῦνται. "Ερχεσθαι νὰ ἴδῃς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς φοβερᾶς ἐκείνης πράξεως τὴν ὁποῖαν προσεπάθεις τόσῳ νὰ ἐμποδίσῃς (φωναὶ ἐξώθεν ὁ Καῖσαρ, ὁ Καῖσαρ, σταθῆτε μακράν). (Εἰσέρχεται ὁ Καῖσαρ μετὰ τῆς συνοδείας του). Εἶσαι μάντις ἀψευδής, Καῖσαρ· ἔγινεν ὅτι ἐφοβείσο.

ΚΑΙΣΑΡ. Γεννησιότῃ μέχρι τέλους· ἐνόησε τὰ σχέδιά μας καὶ ὡς βασίλισσα ὑπερήφανος ἐξέλεξε μόνῃ τὸν θάνατόν της.— Τίνι τρόπῳ ἀπέθανον ; Δὲν βλέπω αἷμα ἐπ' αὐτῶν.

ΔΟΛΟΒΕΛΑΣ. Ποῖος ἦτο τελευταῖος μαζί των ;

Α'. ΦΥΛΑΞ. Ἐνας χωρικός ὁ ὁποῖος τῆς ἔφερε σῦκα. Νὰ τὸ καλᾷ.

ΚΑΙΣΑΡ. Λοιπὸν ἐδηλητηριάσθησαν ;

Α'. ΦΥΛΑΞ. Ἡ Χάρμιον αὐτὴ Καῖσαρ, ἔζη πρὸ ὀλίγων ἀκόμῃ στιγμῶν· ἦτον ὀρθία, καὶ ὠμίλει· εὖρον αὐτὴν διορθάνουσιν τὸ διάδημα τῆς νεκρᾶς κυρίας της· ἔπειτα ἤρχισε νὰ τρέμῃ καὶ παρευθὺς ἔπεσε.

ΚΑΙΣΑΡ. Ὅποια εὐγενὴς ἀδυναμία ! "Αν εἶχον καταπίει δηλητήριον θὰ ἐφαίνετο ὑπὸ ἐξωτερικοῦ τινος ἐξογκώματος, ἀλλ' αὕτη φκίνεται ὡς κοιμωμένη, καὶ οἶονεὶ θέλουσα νὰ συλλάβῃ ἄλλον Ἀντώνιον, διὰ τῆς ἀκατασχέτου αὐτῆς χάριτος.

ΔΟΛΟΒΕΛΑΣ. Ἐπὶ τοῦ στήθους ὑπάρχει κηλὶς αἱμακτος, καὶ μικρὸν ἐξόγκωμα· τὸ αὐτὸ παρατηρεῖται καὶ ἐπὶ τοῦ βραχίονος.

ΦΥΛΑΞ. Εἶνε ἔχνος ἀσπίδος, αὐτὰ δὲ τὰ φύλλα τῶν σῦκων φέρουν τὸ σίκαλον ἐκεῖνο τὸν ὁποῖον ἀφίνουν αἱ ἀσπίδες εἰς τὰ ὑπόγεια τοῦ Νείλου.

ΚΑΙΣΑΡ. Εἶνε πολὺ πιθανὸν νὰ ἀπέθανε διὰ τοῦ τρόπου τούτου, διότι

ὁ ἰατρός τῆς μέ εἶπεν ὅτι εἶχε κάμει ἀπείρους ἐρεῦνας ὥς πρὸς τὸν εὐχολώτερον τρόπον τοῦ θανάτου. — Σηκώσατε τὴν κλίνην τῆς· καὶ φέρετε τὰς γυναῖκάς τῆς ἔξω τοῦ τάφου. — Θὰ ἐνταφιασθῇ πλησίον τοῦ Ἀντωνίου τῆς. Οὐδεὶς ἐπὶ γῆς τάφος θὰ ἐγκαλεῖται ὀνομαστότερον ζεῦγος. Γεγονότα τόσῳ σπουδαῖα καταπλήττουσι καὶ τοὺς αὐτουργοὺς αὐτῶν· ὁ δὲ οἶκτος ὅν ἐμπνέει ἡ ἀφήγησις αὐτῶν δὲν εἶνε κατώτερος τῆς δόξης ἐκείνου ὅστις κατέστησε τὸ τέλος αὐτῶν ἀξιοθρήνητον. Ὁ στρατὸς ἡμῶν θὰ ἀκολουθήσῃ μετὰ πομπῆς τὴν κηδεῖαν ταύτην, καὶ εἶτα θὰ ἐπανέλθωμεν εἰς Ῥώμην. Ἐλθέ, Δολοβέλα, φρόντισον ὥστε νὰ τελεσθῇ μετὰ πολλῆς τάξεως ἡ μεγάλη αὕτη τελετή. (ἐξέρχονται).

ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΟΣ
